

Jaarstukken 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Aanbieding.....	7
Financieel op hoofdlijnen	9
Leeswijzer.....	12
Jaarverslag 2025	15
Programmaverantwoording.....	17
Programma 1: Wonen + Leven	18
1 Product Wonen.....	19
2 Product Mobiliteit.....	24
3 Product Accommodaties.....	27
4 Product Openbare ruimte	28
5 Product Duurzaamheid.....	31
Beleidsindicatoren programma Wonen + Leven	34
Relatie met verbonden partijen programma Wonen + Leven	34
Toelichting belangrijkste afwijkingen Wonen +Leven.....	35
Overzicht baten en lasten programma Wonen + Leven.....	41
Programma 2: Economie + Ondernemen.....	43
1 Product Economie.....	43
2 Product Ondernemen.....	45
Beleidsindicatoren programma Economie + Ondernemen	46
Relatie met verbonden partijen programma Economie + Ondernemen	46
Toelichting belangrijkste afwijkingen Economie + Ondernemen.....	48
Overzicht baten en lasten programma Economie + Ondernemen	50
Programma 3: Recreatie + Toerisme	52
1 Product Sport.....	52

2 Product Cultuur.....	54
3 Product Recreatie en Toerisme.....	56
Beleidsindicatoren programma Recreatie + Toerisme.....	58
Relatie met verbonden partijen programma Recreatie + Toerisme.....	58
Toelichting belangrijkste afwijkingen Recreatie + Toerisme.....	59
Overzicht baten en lasten programma Recreatie + Toerisme	62
Programma 4: Sociaal domein	64
1 Product Meedoen.....	64
2 Product Maatschappelijke ondersteuning.....	65
3 Product Jeugd.....	67
4 Product Onderwijs	69
Beleidsindicatoren programma Sociaal domein	70
Relatie met verbonden partijen programma Sociaal domein.....	71
Toelichting belangrijkste afwijkingen Sociaal domein	73
Overzicht baten en lasten programma Sociaal domein	77
Programma 5: Bestuur + Algemene dekkingsmiddelen.....	79
1 Product Algemeen bestuur.....	79
2 Product Dagelijks bestuur.....	80
3 Product Openbare orde	81
4 Product Burgerdiensten.....	86
5 Product Algemene dekking.....	87
6 Product Bedrijfsvoering.....	88
Beleidsindicatoren programma Bestuur + Algemene dekkingsmiddelen	91
Relatie met verbonden partijen programma Bestuur + Algemene dekkingsmiddelen.....	92
Toelichting belangrijkste afwijkingen Bestuur+Algemene dekkingsmiddelen	94
Overzicht baten en lasten programma Bestuur + Algemene dekkingsmiddelen	99

Overzicht algemene dekkingsmiddelen	100
Programma 6: Overhead	102
Toelichting belangrijkste afwijkingen Overhead	104
Overzicht baten en lasten programma Overhead	105
Paragrafen	107
Paragraaf Bedrijfsvoering	108
Paragraaf Wet Open Overheid	119
Paragraaf Grondbeleid	121
Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen	128
Paragraaf Subsidies	136
Paragraaf Weerstandvermogen en Risicobeheersing	141
Paragraaf Financiering	151
Paragraaf Lokale heffingen	156
Paragraaf Verbonden partijen	167
Jaarrekening 2025	187
Overzicht Baten en Lasten in de jaarrekening met toelichting	188
Balans met toelichting	202
Overige gegevens	227
Bijlagen	234
Bijlage 1: Reserves en voorzieningen	234
Bijlage 2: Overzicht investeringen	263
Bijlage 3: SISA verantwoording	266
Bijlage 4: Overzicht over te hevelen budgetten 2025 (Slotwijziging 2025)	288
Bijlage 5: Overzicht over te hevelen budgetten 2025 (jaarrekening 2025)	290
Bijlage 6: Kerngegevens jaarrekening 2025	294
Bijlage 7: Lijst met afkortingen	297

Aanbieding

Geachte raadsleden,

Hierbij bieden wij u de jaarstukken 2025 van de gemeente Cranendonck aan. Met dit jaarverslag en deze jaarrekening verantwoorden wij ons als college over de uitvoering van de programmabegroting 2025. De jaarstukken zijn als het ware gespiegeld met de begroting 2025: één op één dezelfde structuur en onderwerpen waarbij “wat gaan we doen” vervangen is door “wat hebben we gedaan”

In het jaarverslag leest u per programma welke resultaten in het afgelopen jaar zijn geboekt en in hoeverre de realisatie van de gestelde doelen daarmee dichterbij is gekomen. In de jaarrekening vindt u de financiële verantwoording, hoe zich dat alles financieel laat vertalen in een jaarrekeningresultaat.

In de jaarrekening worden de totale lasten en baten over 2025, respectievelijk € 77 en € 82 miljoen verantwoord. Het saldo bedraagt € 5 miljoen positief. In december 2025, bij de nieuw ingestelde slotwijziging, voorzagen wij nog een voordelig saldo van ruim €3 miljoen. De slotwijziging brengt de raming en realisatie dichterbij elkaar. De slotwijziging draagt bij aan het actuele financiële inzicht, vereenvoudiging van de rapportage over de begrotingsrechtmatigheid bij de jaarrekening en de directe opname van structurele effecten in de begroting 2026. Hierdoor kan in het opvolgende jaar (2026) gestart worden met de laatst geactualiseerde stand van de beschikbare financiële middelen op basis van de besluitvorming.

Voor het verschil in saldo bij de slotwijziging en de bij jaarrekening zijn goed onderbouwde verklaringen. Die vindt u op hoofdlijnen in de financiële inleiding hierna en meer gedetailleerd bij de verantwoording per programma en de paragrafen.

Ook de politieke ontwikkelingen in de wereld en Nederland hebben invloed op de gemeentelijke overheid. Het effect voor gemeenten wordt door het Rijk vertaald in de bij de mei-, september- en decembercirculaires aangekondigde ontwikkeling van de algemene uitkering. Het huidige tempo van deze ontwikkelingen zorgt soms voor verrassingen en maakt het niet altijd mogelijk om daar volledig op te anticiperen.

We concluderen vanuit de jaarrekening dat de gemeentelijke financiële positie als goed en stabiel kan worden beschouwd, maar in de komende jaren er financieel ook uitdagingen zijn om het huishoudboekje op orde te houden, dat wil zeggen een structureel sluitende begroting op te stellen. Ontwikkelingen in de jeugdzorg, de groeiregio en (geo)politiek vragen ook in financieel opzicht om scherpte en alertheid.

Het jaarverslag geeft inzicht in de realisatie van voorgenomen beleid en de invulling van vraagstukken die zich hebben aangediend. Daarbij hebben we de continue aandacht voor de vastgestelde visie Kompas Cranendonck. Het hanteren van een lange termijn agenda blijkt mede een instrument om de positie en ontwikkelingen in de (Brainport)regio en de samenwerking in regionale verbanden in balans en onder de aandacht te houden.

De beleidsinhoudelijke verantwoording “wat hebben we gedaan” is onder de afzonderlijke programma's gedetailleerd toegelicht en in relatie gebracht met de doelen en effecten.

De belangrijkste nog niet afgewikkelde dossiers worden in een overdrachtsdocument afzonderlijk aangereikt bij het college dat in het voorjaar 2026 wordt gevormd.

Het nieuwe college legt aan een nieuwe raad verantwoordelijkheid af over wat hen die voorgingen hebben uitgevoerd en bereikt. Dat geeft het debat over de verantwoording door het college een bijzondere, vierjaarlijkse, dynamiek. Het geeft daarbij de raad en het college wel een eerste volledig beeld over waar we staan en vanuit welke lopende inhoudelijke opgaven en financiële positie kan worden gestart met het uitvoeren van het raadsprogramma 2026 – 2030.

Cranendonck, mei 2026

BURGEMEESTER EN WETHOUDERS VAN CRANENDONCK

De secretaris, E. Jacobs

De Burgemeester, F.A.P. van Kessel

Financieel op hoofdlijnen

Algemeen financieel beeld

Op basis van de voorliggende jaarrekening 2025 heeft Cranendonck haar gemeentelijke financiën op orde: het huishoudboekje is structureel in evenwicht en er is voldoende geld om eventuele risico's op te vangen. De schuldquotes vallen binnen de categorie minst risicovol en de solvabiliteitsratio kenmerken we als neutraal. Daarnaast zijn de verwachtingen van de opbrengsten uit de grondexploitaties nog steeds positief en zijn de mogelijke verliezen voorzien. We verwachten daarom uit de grondexploitaties resultaten die bijdragen aan een verdere verbetering van de schuldratio en de solvabiliteitsratio. De structurele exploitatieruimte is voor 2025 positief en valt daarmee in de categorie minst risicovol. Gezien deze uitkomsten is de algemene conclusie dat de financiële positie van de gemeente te kwalificeren is als goed.

Voor de toekomst zijn er ook financiële uitdagingen. De situatie in de wereld zorgt voor onzekerheid. Net als andere gemeenten is het verder onzeker hoeveel geld we vanaf 2027 ontvangen van de Rijksoverheid.

Analyse resultaat jaarrekening op hoofdlijnen

De jaarrekening laat een totale omzet zien van ruim € 82 miljoen en sluit met een voordelig saldo van € 5.116.000. In de oorspronkelijke begroting 2025 werd een nadelig resultaat voorzien van € 946.000 (nadelig). Door vaststelling van de burap 2025 en slotwijziging 2025 en overige raadsvoorstellen verwachtten wij in de bijgestelde raming een voordelig resultaat van € 3.123.000. Het definitieve resultaat is circa € 2 miljoen gunstiger dan verwacht na de slotwijziging 2025 en circa € 6 miljoen gunstiger dan de oorspronkelijke raming 2025.

Wanneer we het jaarrekeningsaldo corrigeren voor de bijzondere lasten van de storting in de voorziening Appa van €1,1 miljoen, komt het financiële resultaat van de reguliere exploitatie uit op € 6,2 miljoen.

Ten opzichte van de oorspronkelijke raming 2025 zien we de volgende belangrijkste ontwikkelingen die het resultaat gunstig hebben beïnvloed

1. Meer middelen van het Rijk uit het gemeentefonds (€ 3,3 miljoen)
2. Sociaal domein (Jeugd, WMO en Werk en inkomen) (€ 1,2 miljoen)
3. Achterblijven realisatie kredieten (€ 0,7 miljoen voordeel)
4. Hogere inkomsten (€ 0,7 miljoen)

Meer middelen van het Rijk uit het gemeentefonds (€ 3,3 miljoen voordeel)

De algemene uitkering van het gemeentefonds is de grootste inkomstenbron van onze gemeente en bepaalt voor circa 60% onze inkomsten. Ten opzichte van de oorspronkelijke begroting 2025 hebben wij circa € 3,3 miljoen meer middelen uit het gemeentefonds ontvangen. Dit voordeel wordt enerzijds veroorzaakt door mutaties van de maatstaven (o.a. toename van het aantal inwoners per 1-1-2025) en anderzijds door Rijksbeleid. Omdat de mutaties in de maatstaven (o.a. inwoners) in Cranendonck grillig zijn hebben deze mutaties een incidenteel karakter. In de raadsinformatiebrieven van de mei- september- en decembercirculaire bent u geïnformeerd over verloop en de mutaties van de algemene uitkering.

Sociaal domein (Jeugd, Wmo en Werk en Inkomen) (€ 1,2 miljoen voordeel)

Kenmerkend voor deze beleidsvelden van het sociaal domein is dat er recht op zorg bestaat ook al is het budget volledig gebruikt (open einde regelingen). In 2025 ontstaat op de beleidsvelden een voordeel van circa € 1,2 miljoen.

Jeugd (€ 0,2 miljoen voordeel)

In 2025 zijn binnen het jeugddomein duidelijke stappen gezet om de ondersteuning aan inwoners kwalitatief te versterken en beter te organiseren. Door scherper te sturen op passende inzet, tijdige opvolging en korter durende trajecten is de ondersteuning doelmatiger geworden. Meer stabiliteit in het Sociaal Team en verbeterde procedures zorgen voor vaste aanspreekpunten, meer grip op zorgaanbieders en sneller bijsturen waar nodig. Inwoners van Cranendonck ontvingen de ondersteuning die zij nodig hadden, met meer voorspelbaarheid en een positief financieel resultaat tot gevolg. De totale kosten voor de inzet van jeugdhulp zijn in 2025 ten opzichte van 2024 nagenoeg gelijk gebleven. Dat betekent dat we een afvlakking zien ten opzichte van een sterke stijging de afgelopen jaren. De meeste kosten gaan naar begeleiding, een relatief lichte vorm van jeugdhulp. Dat de kosten niet gestegen zijn, is een positieve ontwikkeling te noemen. Er zijn regiegemeenten die te maken hebben met een forse toename.

WMO (€ 0,4 miljoen voordeel)

De cijfers over 2025 laten zien dat de kosten voor begeleiding inderdaad structureel zijn gedaald. Hieruit blijkt dat de inkoop van begeleiding goed heeft gewerkt en doelgericht is geweest. Aan het einde van 2025 zien we wel een lichte toename in het gebruik van deze voorziening. We blijven de inzet en kostenontwikkeling dan ook volgen om te zien wat het financiële effect op langere termijn is.

Het contract hulp bij het huishouden liep af per 01-05-2025. Het aanbestedingsproces is succesvol doorlopen. Er zijn voldoende partijen hulp bij het huishouden gecontracteerd en de overeengekomen tarieven zijn reëel en marktconform. Het budget voor Hulp bij het huishouden laten we vanwege een aanhoudende aanzuigende werking jaarlijks meestijgen. Deze ontwikkeling wordt veroorzaakt door de vergrijzing, het langer zelfstandig thuis blijven wonen en de minimale eigen bijdrage. Door wachtlijsten bij het Sociaal Team en bij de zorgaanbieders is de inzet in de praktijk echter lager geweest dan verwacht.

Werk en Inkomen (€ 0,6 miljoen voordeel)

Dit voordeel ontstaat op de beleidsvelden minimabeleid en participatie. Na vaststelling van het minimabeleid is eind 2025 het uitvoeringsprogramma vastgesteld dat tot doel heeft het bereik van minimaregelingen en bijzondere bijstand te vergroten. De uitvoering van dit programma is eind 2025 van start gegaan, waardoor de verwachte effecten ook financieel nog niet volledig zijn gerealiseerd konden worden. Hierdoor is zijn er minder kosten gemaakt dan begroot. De bijzondere bijstand heeft het karakter van een opneinde regeling, waardoor de daadwerkelijke kosten vooraf moeilijk te ramen zijn.

Het voordeel op het participatiebudget wordt enerzijds veroorzaakt omdat er minder begeleiding nodig was voor de doelgroep. Anderzijds waren de geraamde uitvoeringskosten voor de P-wet in balans niet nodig.

Voor een uitgebreide toelichting op het sociaal domein verwijzen we naar programma 4.

Achterblijven realisatie kredieten (€ 0,7 miljoen voordeel)

De realisatie van de door de raad beschikbaar gestelde kredieten (investeringen) blijft achter bij de planning. De rente- en afschrijvingskosten (kapitaallasten) zijn hierdoor lager dan geraamd in de oorspronkelijke begroting. Het gaat onder andere om de Schakel, de schaapskooi, het dorpshart Budel en diverse infrastructurele projecten (o.a. rioleringswerken). Eind 2025 staat er voor ruim € 19 miljoen aan investeringen waarvan de realisatie nog moet worden afgerond.

Hogere inkomsten (€ 0,7 miljoen voordeel)

De opbrengsten van de onroerende zaakbelastingen (€ 101.000) en inkomsten van de bouwleges/leges ruimtelijke ordening - hoofdzakelijk door legesinkomsten van enkele grote projecten - zijn hoger (€ 261.000) dan de oorspronkelijke raming. Vanaf 2026 ontvangen gemeenten via de specifieke uitkering Realisatiestimulans een bijdrage van € 7.000 per nieuwbouwwoning (sociale huur, middenhuur, betaalbare koop) waarvan de bouw tussen 2025 en 2029 is gestart. Deze landelijke regeling is bedoeld om de woningbouw te versnellen en de lokale woningbouwopgave te versterken (€ 329.000). Cranendonck heeft in dit segment 47 woningen waarvan de bouw in 2025 is gestart.

Uit vorenstaande analyse blijkt dat het resultaat wordt veroorzaakt door incidentele en onvoorziene mee- en tegenvallers. Eventuele structurele doorwerkingen vanuit de jaarrekening 2025 verwerken we in de Burap 2026 en begroting 2027-2030. Voor een nadere toelichting op de afwijkingen verwijzen we naar de verantwoording per programma. Verder is in het hoofdstuk jaarrekening een gecomprimeerd overzicht opgenomen van de analyse op hoofdlijnen.

Leeswijzer

Leeswijzer

Deze leeswijzer geeft u inzicht in de opbouw van de jaarstukken 2024 van de gemeente Cranendonck. De jaarstukken zijn opgebouwd uit drie hoofdcomponenten, namelijk het jaarverslag, de jaarrekening en de bijlagen. Hieronder wordt per component de inhoud kort toegelicht.

Jaarverslag

Het jaarverslag bestaat uit 2 onderdelen, namelijk de programmaverantwoording en de paragrafen.

Programmaverantwoording

In dit onderdeel van de jaarstukken verantwoorden we het uitgevoerde beleid. De programma's zijn conform de programmabegroting 2025 opgenomen, namelijk:

1. Wonen + leven
2. Economie + Ondernemen
3. Recreatie + toerisme
4. Sociaal Domein
5. Bestuur + algemene dekkingsmiddelen
6. Overhead

Planning & control structuur

In 2024 hebben we een nieuwe Planning & Control tool in gebruik genomen: Pepperflow. De begroting 2025 hebben we met deze tool opgezet. Hiermee is een stap gezet naar meer samenhang tussen missie, strategische doelstellingen en concrete activiteiten. Elk programma kent haar specifieke doelstellingen die behaald moeten worden door de direct daaraan verbonden inspanningen met concrete resultaten. Uiteindelijk is het de bedoeling dat meer en duidelijkere samenhang in de begroting tussen missie, doelen en resultaten de controlerende én kaderstellende rol van de raad meer en beter ondersteunt.

We hebben per programma de volgende informatie opgenomen:

De missie van het programma

Hierin refereren we aan wat we willen bereiken per programma. Deze missies zijn overgenomen zoals vastgelegd in de programmabegroting 2025.

Producten

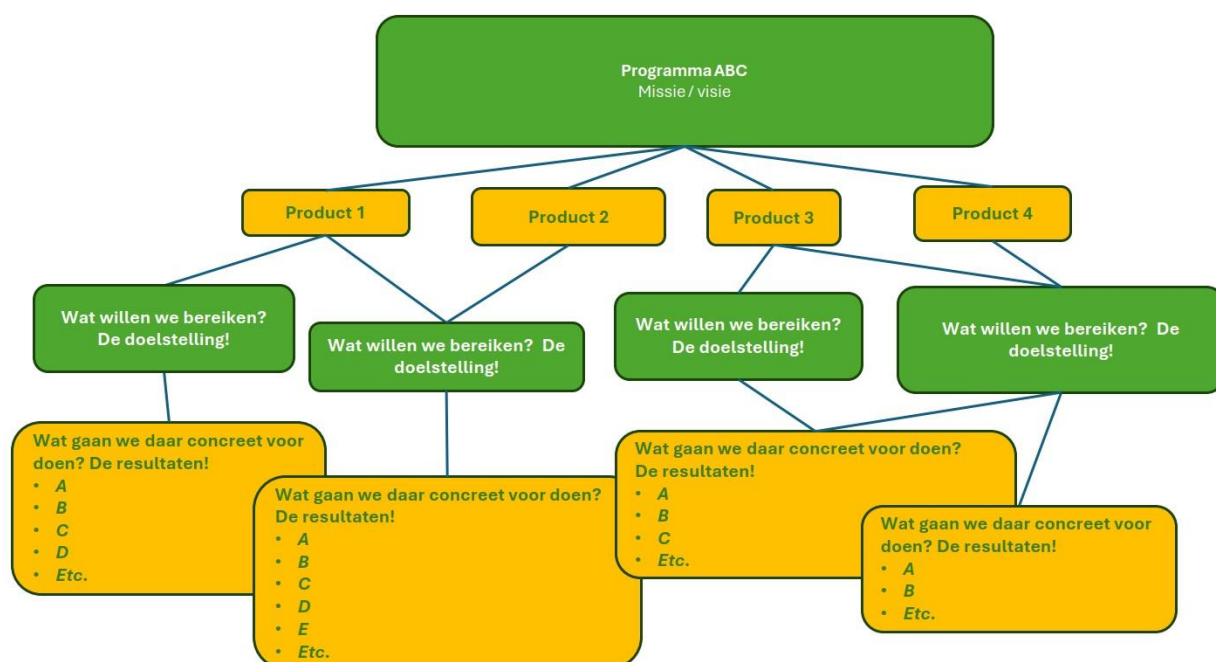
Dit zijn de producten zoals vastgelegd in de Programmabegroting 2025. Per product is op hoofdlijnen toegelicht wat we bereikt hebben. Vervolgens geven we per product aan wat we willen bereiken en wat we hebben gedaan in 2025 om deze doelen te bereiken.

Wat wil de raad bereiken?

Per product is aangegeven wat de raad wil bereiken. Omdat de jaarrekening gebaseerd op de begroting 2025-2028 zijn deze teksten overgenomen uit de begroting 2025-2028.

Wat hebben we ervoor gedaan? en met welk resultaat?

Hier laten we zien waar het gevoerde beleid zich in 2025 met name op gericht heeft en wat we daadwerkelijk bereikt hebben. De samenhang tussen missie/visie, product, doelen en concrete acties met resultaten geven we bij elk programma ter illustratie als volgt weer met een **doelenboom**:

Beleidsindicatoren

Per programma benoemen we conform de vernieuwde BBV-richtlijnen een aantal beleidsindicatoren.

Relatie met verbonden partijen

Per programma benoemen we beknopt de verbonden partijen die een relatie hebben met het betreffende programma. Dit bevordert het integrale beeld (nieuwe BBV-richtlijn).

Overzicht baten en lasten programma

Per programma is een totaaloverzicht van de kosten en de baten toegevoegd.

Verantwoording afwijkingen

Per product is een analyse van de financiële afwijkingen toegevoegd. Aangezien de cijfers afgerond worden op duizendtallen, kan het voorkomen dat er kleine afwijkingen voorkomen tussen de tabellen en de analyse hierop.

Hoofdstuk 2: Paragrafen

Conform de verslaggevingsregels voor het opstellen van de programmabegroting (Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten BBV), zijn zeven paragrafen opgenomen:

- Paragraaf Bedrijfsvoering
- Paragraaf Wet Open Overheid
- Paragraaf Grondbeleid
- Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen
- Paragraaf Subsidies
- Paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing
- Paragraaf Financiering
- Paragraaf Lokale heffingen
- Paragraaf Verbonden partijen

Jaarrekening

Het tweede hoofdcomponent, de jaarrekening, bestaat uit 2 onderdelen, namelijk de staat van baten en lasten en de balans. Beide onderdelen zijn voorzien van een toelichting.

Bijlagen

In het derde en laatste hoofdcomponent is een aantal bijlagen ter toelichting opgenomen. Te weten:

Staat van reserves en voorzieningen

- Overzicht investeringen
- SISA-verantwoordingsinformatie
- Overzicht over te hevelen budgetten
- Overzicht kerngegevens
- Lijst met afkortingen

Jaarverslag 2025

Programmaverantwoording

Programma 1: Wonen + Leven

Missie

Wonen en voorzieningen

We realiseren voldoende (betaalbare) woningen voor de inwoners van Cranendonck. Daardoor kunnen ze in hun dorp blijven wonen. Dit is mogelijk doordat onze inwoners samen nieuwe woonvormen en manieren van bouwen hebben ontwikkeld. Voorzieningen zijn voor alle inwoners van Cranendonck goed bereikbaar, maar dit betekent niet dat ze in ieder dorp aanwezig zijn. Budel en Maarheeze vervullen een centrumfunctie met een voorzieningenaanbod waar ook omliggende kernen voordeel van hebben.

Werken en mobiliteit

Cranendonck wil een woon- én werkgemeente zijn. De lokale economie is een onmisbare schakel tussen Weert en de Brainportregio. Voor een groot deel van onze inwoners is het mogelijk om te werken dichtbij de plek waar ze wonen. Dit zorgt voor een sterke binding met de eigen omgeving en de gemeenschap. Maarheeze is een essentiële schakel in het regionale mobiliteitsnetwerk, en de andere dorpen zijn hierdoor ook goed aangesloten op Weert en Eindhoven. De auto is voor onze inwoners nog steeds belangrijk, maar ze maken nu meer gebruik van het OV. Daarnaast zijn ook nieuwe, alternatieve vervoersmiddelen beschikbaar

Buitengebied, recreatie en landschap

Ons natuurrijke landschap is als een tuin voor onze inwoners. De leefomgeving van Cranendonck nodigt uit tot bewegen en draagt bij aan het welzijn van inwoners. De gemeente doet wat nodig is om de belevingswaarde van het landschap te bevorderen. Inwoners kunnen hierin niet alleen ontspannen en recreëren, maar ook aan de slag als ondernemer in de vrijetijdseconomie. De toekomst van de agrarische sector in Cranendonck ligt in verbreding en verduurzaming. Zo kan de sector een rol spelen in de circulaire economie. De grootste uitdaging van agrariërs nu en in de toekomst ligt in de transitie van het landelijk gebied en de daarmee gepaard gaande concurrentieslag om de schaarse ruimte. De gemeente doet hieraan ook mee maar is slechts één van de partijen.

Deze situatie vraagt erom dat de gemeente tegenover agrariërs duidelijk is over de strategische keuzes die ze maakt.

1 Product Wonen

Wat wil de raad bereiken?

Wonen, werken en mobiliteit

We willen voldoende (betaalbare en passende) woningen voor de inwoners van Cranendonck. Daardoor kunnen ze in hun dorp blijven wonen. Dit bereiken we onder andere door met en door onze inwoners samen nieuwe woonvormen en manieren van bouwen en wonen te ontwikkelen. Voorzieningen zijn voor alle inwoners van Cranendonck goed bereikbaar, al betekent dat niet dat deze in ieder dorp aanwezig zijn. Budel en Maarheeze vervullen een centrumfunctie met een voorzieningenaanbod waar ook de omliggende kernen voordeel van hebben.

Cranendonck is een woon- én werkgemeente. De lokale economie is een onmisbare schakel tussen Weert en de Brainportregio. Voor een groot deel van onze inwoners is het mogelijk om te werken dichtbij de plek waar ze wonen. Dit zorgt voor een sterke binding met de eigen omgeving en de gemeenschap. Maarheeze is een essentiële schakel in het regionale mobiliteitsnetwerk. Samen met de OV verbindingen via Budel zijn ook de andere dorpen hierdoor goed aangesloten op Weert en Eindhoven. De auto is voor onze inwoners nog steeds belangrijk, maar ze maken nu meer gebruik van het OV. Daarnaast zijn ook nieuwe, alternatieve vervoersmiddelen beschikbaar.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

Onderzoek Knoop Maarheeze

De gemeenteraad van Cranendonck sprak zich op 25 juni 2024 positief uit over een onderzoek naar een mogelijke gebiedsontwikkeling in Maarheeze. Dit vloeit voort uit de Ontwikkelstrategie Zuidoost-Brabant die de 21 MRE-gemeenten in 2023 opstelden om de groei van onze regio het hoofd te bieden. Deze strategie identificeert Maarheeze als een van drie locaties waar op grotere schaal woningen, werkplekken en voorzieningen kunnen worden gebouwd. In zijn besluit stelt de raad dat een mogelijke gebiedsontwikkeling een positieve impact moet hebben op heel Cranendonck.

Het recent vastgestelde Kompas voor Cranendonck wijst in de richting van groei van de gemeente, en een meer op wonen gericht ontwikkelprofiel van Maarheeze. Een mogelijke gebiedsontwikkeling in Maarheeze past binnen deze hoofdkeuzes.

Het onderzoek naar mogelijke woningbouwontwikkeling Knoop Maarheeze resulteerde in 3 voorstelbare scenario's met respectievelijk 1500, 3.000 en 5.000 woningen, waarover in 2025 participatie plaatsvond. De resultaten legden we voor aan de gemeenteraad.

Wat wil de raad bereiken?

Een integrale lange termijn koers met uitgangspunten over hoe Cranendonck zich de komende jaren gaat ontwikkelen tot een nog mooiere, gezondere en aantrekkelijkere gemeente.

Er is sterke behoefte aan een overkoepelende visie voor Cranendonck. Dus geen visie op één beleidsonderwerp, maar een visie op alle aspecten die van invloed zijn op onze leefomgeving en hoe we deze gebruiken. Een kader waaraan we toekomstig beleid, projecten en initiatieven kunnen toetsen. Gedurende de looptijd van de visie is het essentieel om deze te monitoren en waar nodig bij te sturen. Monitoring helpt bij het evalueren van de voortgang, het signaleren van knelpunten en het aanpassen van beleid om de gewenste doelen te bereiken.

De verschillende kernen van Cranendonck hebben hun eigen karakter en identiteit. Deze verscheidenheid is wat ons tot Cranendonck maakt. We willen alle kernen laten groeien, maar bij het goed geleiden van de schaa sprong hoort ook dat we onze eigenheid proberen te behouden. In de vier kleine kernen zijn omvangrijke ontwikkelingen daarom niet wenselijk. Die tasten het karakter van deze kernen te sterk aan. Daarom kiezen we hier voor beperkte, organische groei. De schaa sprong brengt onvermijdelijk grotere ontwikkelingen met zich mee. Daarom kiezen we voor Budel en Maarheeze twee onderscheidende ontwikkelprofielen. Deze profielen passen bij hun historie en identiteit. Zo is het verleden van Maarheeze nauw verbonden met Philips. De stapsgewijze groei vanaf de jaren vijftig leidde tot zijn huidige vorm. Budel kent een rijk industrieel verleden waarin de zinkfabriek een centrale rol speelt en heeft sindsdien een sterke eigen economie.

We kiezen ervoor om de regionale schaa sprong te geleiden in lijn met deze identiteiten:

- in Maarheeze een focus op woningbouw;
- in Budel een focus op economische ontwikkeling;
- in Schoot, Soerendonk, Dorplein en Gastel met meer organische groei.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

Opstellen omgevingsvisie

In 2025 heeft de gemeenteraad de eerste versie van de dorpspaspoorten van onze dorpen vastgesteld en de bouwstenen voor de ontwikkelprofielen erkent. Hiermee heeft de raad belangrijke input vastgelegd voor onze omgevingsvisie.

Monitoring feiten en cijfers

Onderdeel van de totstandkoming van de omgevingsvisie is het feiten en cijfer onderzoek naar de krachten en zorgen van Cranendonck. Om gedurende de looptijd van de omgevingsvisie te monitoren of we onze krachten behouden en onze zorgen ombuigen is het wenselijk om elke 4 jaar het feiten en cijfer onderzoek te herhalen. De eerste actualisatie wordt in 2028 uitgevoerd.

Uitvoeringsparagraaf omgevingsvisie (voorheen structuurvisie)

Vanuit 6 verschillende initiatieven is een bijdrage geleverd aan het fonds ruimtelijke kwaliteit.

Wat wil de raad bereiken?

Meer woningen, met name in het betaalbare segment.

De gemeente zet in op de bouw van extra woningen, met name in het betaalbare segment. In 2023 is de regionale woondeal Zuidoost Brabant getekend en heeft de gemeente de actualisatie woonvisie Gemeente Cranendonck vastgesteld. Er is een opgave van 555 woningen tot en met 2030. In 2024 wordt de woondeal herijkt. Het is nog niet bekend wat de nieuwe opgave wordt, maar het is wel al duidelijk dat deze naar boven wordt bijgesteld.

Er is vooral vraag naar woningen in het betaalbare segment (sociale en middeldure huur en sociale en betaalbare koop). Door de toename van het aantal kleinere en oudere huishoudens, zetten we vooral in op nultredenwoningen, appartementen en andere kleinere woningtypen.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

Inzetten op grote woningbouwlocaties

In 2025 zijn enkele locaties aangewezen voor het realiseren van woningbouw. Bijvoorbeeld Boschakkers I en II en Neerlanden III. Ook zijn nieuwe projecten opgestart in Budel-Schoot en Budel-Dorplein. Met het vaststellen van de Ontwikkelkaarten Woningbouw 2040 heeft de raad kansrijke locaties voor verdere ontwikkeling of onderzoek aangewezen.

Beter benutten van de bestaande voorraad

Er is in 2025 in enkele casussen ervaring opgedaan met woningsplitsing. Het ontwikkelen van beleid met betrekking tot woningsplitsing en betere benutting van de bestaande voorraad zal in 2026 vorm krijgen.

Inzetten Wet versterking regie volkshuisvesting

Zoals alle gemeenten hielden wij rekening met de invoering van de Wet op de Regie op de Volkshuisvesting in 2025. Door amendering in de Tweede Kamer is de invoering van deze wet uiteindelijk uitgesteld. Naar verwachting zal deze wet alsnog in 2026 behandeld en vastgesteld worden.

Inzet op nultredenwoningen, appartementen en kleinere woningen

In 2023 stelden wij de geactualiseerde Woonvisie vast. Daarin zijn de inzet op nultredenwoningen, appartementen en kleinere woningen opgenomen. Inmiddels is het aandacht geven aan en inzetten op deze woonvormen going-concern beleid waar we ook in 2025 invulling aan hebben gegeven.

Startnotie Woonzorgbeleid wordt uitgevoerd

Het opstellen van het uitvoeringsprogramma Woonzorgbeleid is om organisatorische redenen in 2025 niet gelukt. Het opstellen van het uitvoeringsprogramma Woonzorgbeleid heeft daarom een plek gekregen in het werkplan 2026.

Prestatieafspraken WoCom

In 2025 heeft intensief overleg met WoCom plaatsgevonden over de prestaties voor 2025 en volgende jaren. Dit mede ter voorbereiding op de prestatieafspraken voor 2025 en volgende jaren. Ook is overleg gevoerd over diverse plannen en potentiële initiatieven en locaties, waarin Wocom participeert of een rol zou kunnen vervullen. De formele actualisatie van de prestatieafspraken is voorzien in 2026.

Scenario's woonwagenlocaties

In 2025 is gewerkt aan het nieuwe woonwagenbeleid. Daarin zijn ook het gewenste beheer, een beperkte uitbreiding en/of toevoegen van locaties verwerkt. Het beleid is inmiddels doorgeleid naar de raad. In maart 2026 is de behandeling door de raad voorzien.

Wat wil de raad bereiken?

Regelgeving voor de fysieke leefomgeving waarmee activiteiten wel of niet worden toegestaan

Uiterlijk begin 2032 hebben we een gebiedsdekkend omgevingsplan (nieuwe stijl). Hiermee hebben we dan het (strategische) beleid vertaald in regels voor de fysiek leefomgeving. Op 1 januari 2024 hebben alle gemeenten een tijdelijk omgevingsplan gekregen, dit wordt ook wel het omgevingsplan van rechtswege genoemd. Dit plan bestaat uit alle op dat moment geldende bestemmingsplannen, een aantal gemeentelijke verordeningen en de zogenaamde bruidsschat.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

Vaststellen Tam IMRO plannen

In de overgangsfase naar het nieuwe omgevingsplan konden initiatieven met Tam-IMRO mogelijk gemaakt worden. Tam-IMRO was een tijdelijke maatregel. Met deze maatregel konden we het omgevingsplan wijzigen met behulp van de oude bestemmingsplan techniek. We legden in 2025 acht ontwerp Tam-IMRO plannen ter inzage, voor de uiterlijke datum van 31 december 2025. Dat zijn twee plannen voor een thematische wijziging, namelijk de karakteristieke panden en de laadpleinen. De andere 6 zijn plannen voor initiatieven. Deze plannen worden, naar verwachting, in 2026 vastgesteld.

Aanvang gebiedsdekkend omgevingsplan

Voor het opstellen van het omgevingsplan doet de gemeente Cranendonck mee aan SPRONG. In dit project stellen we samen met andere Brabantse gemeenten de nieuwe regels voor het omgevingsplan op. Het project SPRONG wordt begeleid vanuit de VNG. Hiermee worden we in dit traject ondersteunt om kennis op te doen over de nieuwe systematiek en te leren van en met andere gemeenten.

Bij SPRONG zijn we gestart met het opstellen van bouwregels. We beginnen dus niet, zoals in de begroting 2025 is opgenomen, met eerst een compleet uitgewerkt gebiedsdekkend casco omgevingsplan. We verwachten de eerste wijziging van het omgevingsplan, voor het onderdeel bouwregels, in 2026 na de verkiezingen aan uw raad voor te kunnen leggen. Uw raad heeft in 2025 ingestemd met het instellen van een bestemmingsreserve Omgevingswet. Hiervoor is geen extra budget gevraagd.

Wat wil de raad bereiken?

Initiatieven faciliteren in het ruimtelijk domein

Ruimtelijke initiatieven faciliteren we onder andere door het behandelen van aanvragen voor vergunningen voor bijvoorbeeld bouwen of evenementen. Als een initiatief niet rechtstreeks mogelijk is op basis van het geldende omgevingsplan, kan het in sommige gevallen met een vergunning (Bopa) en in de toekomst het wijzigen van het omgevingsplan toegestaan worden. Voor deze initiatieven is het mogelijk om, voorafgaand aan een definitieve aanvraag, via 'idee verkennen' de wenselijkheid en haalbaarheid van het plan te onderzoeken. Dan bespreken wij het initiatief in de intaketafel (voorheen regiekamer) of vergunningenkamer. Zo helpen we diverse initiatieven in zowel kernen als buitengebied.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

Apv- en bijzondere wetten vergunningen worden beoordeeld

De aanvragen voor vergunningen op basis van de APV en Bijzondere wetten zijn conform planning behandeld. In 2025 is het convenant paracommercie herzien en vervangen door de Alcoholverordening Paracommercie gemeente Cranendonck 2025.

Omgevingsvergunning worden beoordeeld

De Omgevingswet is in 2024 in werking getreden. Onze vergunningverleners zijn inmiddels volledig ingewerkt in de nieuwe wetgeving.

In 2025 namen we 162 besluiten op aanvragen voor omgevingsvergunningen. Vijf aanvragen waren nog ingediend onder de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo) en hebben we daarom volgens de oude werkwijze behandeld.

Soms ontvangen we voor één adres meerdere vergunningaanvragen. Dit komt doordat initiatiefnemers onder de Omgevingswet kunnen kiezen om activiteiten in losse aanvragen op te knippen. Ook gebeurt het dat meerdere activiteiten in één aanvraag zijn opgenomen, bijvoorbeeld een omgevingsplanactiviteit in combinatie met een technische bouwactiviteit.

De vergunningverleners beoordelen iedere aanvraag op basis van de gegevens die initiatiefnemers aanleveren. In de praktijk moet vaak om aanvullende informatie of aangepaste plannen worden gevraagd, omdat aanvragen regelmatig onvolledig of onjuist blijken te zijn.

Ook zijn meer vergunningen aangevraagd welke in het verleden vaker als bestemmingsplanwijziging aangevraagd zouden zijn. Deze systematiek is gewijzigd onder de Omgevingswet, waardoor er nu met een vergunning meer mogelijk is dan voorheen. Dit zorgt voor een hogere werkdruk en meer complexe vergunningaanvragen.

Landelijk is er een tekort aan vergunningverleners. Daarom is deelgenomen aan het traject Ruimte voor Groei waarin Brabantse gemeenten zij-instromers de mogelijkheid bieden om met een gedegen opleiding en begeleiding in te stromen in het vak van vergunningverlener/bouwplantoetser. Dit traject is met een eerste succes afgerond. Er is bij ons een zijinstromer als vergunningverlener aan de slag gegaan.

We hechten een groot belang aan goede dienstverlening. Daarom is er ingezet op snel en op een laagdrempelige wijze vragen te beantwoorden. Daarnaast zijn er 85 'idee verkennen' ingediend.

Begeleiden deelnemers beëindigingsregelingen (o.a. LBV/LBV+)

De deelnemers aan de in 2023/2024 opengestelde beëindigingsregelingen zijn in 2025 met ruimtelijke procedures in hun ontwikkelwensen gefaciliteerd. Voor deze planbegeleiding is gedeeltelijk ingehuurd. De kosten hiervoor worden betaald uit de bestemmingsreserve beëindigingsregelingen. In 2026 verwachten we de extra ambtelijke inzet op deze plannen af te kunnen ronden.

Voortkomend uit het stikstofbeleid vanuit de rijksoverheid en de provincie Noord-Brabant zijn inmiddels nieuwe beëindigingsregelingen opengesteld en komen nieuwe subsidieregelingen beschikbaar. Voor 2026 en volgende jaren is onvoldoende duidelijk of dit extra werkzaamheden met zich meebrengt.

Faciliteren van initiatieven in het buitengebied (Buitenkans!)

Om de uitvoering van de Motie Buitenkans! uit 2022 te borgen is in de programmabegroting 2025 voor 2 jaar de formatie uitgebreid met 1 fte. De werkzaamheden richten zich op het faciliteren van initiatieven in het buitengebied. De tijdelijke formatie geldt nog tot en met 2026. Het is in 2025 niet gelukt de hiervoor benodigde bezetting te werven. Voor de werkzaamheden is daarom gedeeltelijk ingehuurd. Hiervoor is de formatieruimte benut. De inhuur wordt in het jaar 2026 voortgezet.

Revitalisatie Dorpshart Budel

In juni 2025 zijn de werkzaamheden voor het Dorpshart van start gegaan. De aannemer heeft de kruising Meemortel - Deken van Baarsstraat heringericht. Vervanging van de riolering is in dit project is meegenomen. Vrijwel gelijktijdig heeft Enexis een aantal kabeltracés vernieuwd en verlegd. Daarna is de aannemer gestart met de herinrichting van het wegprofiel. De werkzaamheden van fase 1 zijn nog altijd volop bezig en vorderen gestaag. Zodra de afronding van fase 1 in zicht komt, wordt de aanbesteding voor fase 2 opgestart.

Wat wil de raad bereiken?

Het erfgoedbeleid 2025-2035 vaststellen

Het vaststellen van het erfgoedbeleid 2025-2035. In dit beleidsplan staan antwoorden op de vraag hoe om te gaan met erfgoed in de fysieke leefomgeving, en op welke manier erfgoed verankert, beleefbaar en zichtbaar is binnen de samenleving. Uitgangspunt is dat erfgoed een verbindende factor moet zijn binnen de kernen van Cranendonck.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

Erfgoedbeleid aanpassen aan de Omgevingswet

In oktober 2025 is het erfgoedbeleid 2025-2035 vastgesteld. Het document is aangepast aan de per 1 januari 2024 in werking getreden Omgevingswet. Ook zijn er voorbeeldregels voor de bescherming van archeologie en cultuurhistorie in dit beleid opgenomen. Deze regels moeten uiteindelijk opgenomen worden in het definitieve Omgevingsplan. Verder is in het beleid verwoord hoe we als gemeente Cranendonck om willen gaan met onroerende en roerende cultuurgoederen, en niet onbelangrijk, met het immaterieel erfgoed (tradities, gebruiken). In het erfgoedbeleid is een voorzet gegeven voor een uitvoeringsprogramma erfgoed. Dit erfgoedprogramma staat voor 2026 op de raadsagenda.

Opstellen regels in omgevingsplan voor beeldbepalende/karakteristieke woningen

In 2018 is de cultuurhistorische waardenkaart vastgesteld. Op deze kaart staan 370 cultuurhistorisch waardevolle panden vermeld, die nog niet beschermd zijn tegen sloop. In de afgelopen 8 jaar zijn van deze lijst met waardevolle panden bijna 50 panden gesloopt of sterk gewijzigd. Zonder bescherming dreigen nog meer van deze unieke panden te verdwijnen, wat ten koste gaat van de identiteit van de kernen en het buitengebied. Bescherming van het bebouwd erfgoed door het opstellen van regels in het omgevingsplan kan pas in 2032. In 2025 is dan ook een TAM-ontwerpplan "Karakteristieke Panden Cranendonck" opgesteld en ter inzage gelegd, waardoor de nog resterende onbeschermd panden een aanduiding karakteristiek krijgen. Met de aanduiding karakteristiek krijgen deze panden een betere bescherming. In 2026 volgt, naar verwachting, vaststelling van het definitieve TAM-plan "Karakteristieke Panden Cranendonck".

2 Product Mobiliteit

Wat wil de raad bereiken?

Een tempoversnelling van de mobiliteitstransitie: een verschuiving van autogebruik naar meer OV, fiets, lopen en slimme mobiliteit.

De opgaven waarvoor de Brainportregio staat is bekend: grote economische groei, woningnood, uitdagingen op gebied van gezond leven, verduurzaming en klimaatbestendigheid. Dit alles zorgt ervoor dat er ook in het mobiliteitssysteem in de regio veranderingen en verbeteringen moeten worden aangebracht. Dit is een gezamenlijke opgave voor de gehele regio. De Regionale Mobiliteitsvisie geeft het gezamenlijke beeld weer van mobiliteit in 2040. Dankzij dit beeld kunnen we gezamenlijk bepalen waarop de regio in moet zetten om de regio leefbaar en bereikbaar te houden. De gemeenteraad van Cranendonck heeft op 25 juni 2024 ingestemd met de Regionale Mobiliteitsvisie. In de visie wordt vooral ingezet op een mobiliteitstransitie.

Het autoverkeer pleegt een aanslag op de leefbaarheid in kernen, met lucht- en geluidsoverlast. Tevens is de auto groot in energieverbruik en ruimteslag. Met het groeien van het autoverkeer over de jaren, zijn de nadelen fors toegenomen. Daarom is het tijd om ons verplaatsingsgedrag te veranderen, naar een goede balans tussen mobiliteit en kwaliteit van de leefomgeving. Stapsgewijs moeten de oude patronen en gebruiken in ons verplaatsingsgedrag ingewisseld worden voor nieuwe. Vaker gebruik maken van actieve vormen van mobiliteit (lopen en fietsen), en van collectieve vormen in de mobiliteit (openbaar vervoer, bedrijfsvervoer en deelsystemen) en bewuster kiezen voor de auto (slechts als dat echt nodig of effectiever is).

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

Deelnemen aan de regionale maatregelenpakketten Schaalsprong

In 2025 werd een begin gemaakt met de opstart en uitvoering van projecten uit het zogenaamde KTM1-pakket. Dit vond plaats in de gehele regio. In 2025 werkten we het KTM2 pakket (Beethovendeal) verder uit.

Besluiten over de ontwikkeling HUB Maarheeze

In 2025 deed Brainport Bereikbaar onderzoek naar de beheer en exploitatie van de Brainporthubs in de hele regio. In 2025 zijn geen verdere stappen gezet in de realisatie van de Brainporthub Maarheeze. Dit omdat we als gemeente eerst meer duidelijkheid willen over de (woningbouw)knoop Maarheeze.

Intentieovereenkomst doorfietsroute Weert - Eindhoven opgesteld

In 2025 werkten we de doorfietsroute verder uit. Het is gebleken dat er nader onderzoek nodig is naar het exacte tracé van de doorfietsroute. In 2025 zorgden we ervoor dat het project is opgenomen in het zogenaamde KTM2 pakket (Beethovendeal). Dit betekent dat er Rijkssubsidie beschikbaar komt voor de uitvoering van het project.

Wat wil de raad bereiken?

Verbeteren verkeersveiligheid, leefbaarheid en bereikbaarheid gemeente Cranendonck

In december 2024 is het Masterplan Verkeer aan de gemeenteraad aangeboden. Belangrijke punten in het Masterplan zijn dat we de gemeente, nu en in de toekomst, goed en makkelijk bereikbaar willen houden. Daarnaast willen we zorgen voor een leefbare en verkeersveilige gemeente.

2025 staat in het teken van de verdere uitwerking en uitvoering van het Masterplan. Belangrijke zaken waar we op inzetten is de aanpak van de overlast van vrachtverkeer in de kernen. Daarnaast willen we verbeteringen aanbrengen in de infrastructuur voor fietsers en voetgangers.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

Masterplan Verkeer en het uitvoeringsprogramma verkeer en vervoer (UVV) 2025

In 2025 brachten we het Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer 2025 tot uitvoering. Zo leverden we onze bijdrage aan de Bereikbaarheidsagenda en namen we deel aan het Platform A2. Eveneens onderzochten we de sturing van het vrachtverkeer ten zuiden van Budel en gaven we uitvoering aan de motie 611. Hiervoor is een projectleider geworven en zijn we gestart met een plan van aanpak.

Omdat de gemeenteraad het parkeerbeleid middels een amendement uit het Uitvoeringsprogramma 2025 heeft geschrapt is hier geen uitvoering aan gegeven.

Komen tot een voorstel voor aanpassingen route 611

In 2025 is conform planning gewerkt aan een plan van aanpak voor aanpassingen aan de route 611.

Volgende stap zetten in de realisatie van het project Samen mee naar de A2

In 2025 stelden we een nieuwe kostenraming voor het project Samen mee naar de A2 op. De kosten voor het project zijn aanzienlijk gestegen. Hierover hebben we de raad middels een RIB geïnformeerd. We zijn in overleg met gemeente Heeze-Leende en bedrijventerrein Poort 43 over een verdeling van de aanvullende kosten. Dit moet leiden tot een voorstel voor de gemeenteraden. Afhankelijk van het beschikbaar stellen van aanvullende middelen zal de uitvoering in 2027 kunnen starten.

Knelpunten grensoverschrijdend (vracht) verkeer worden aangepakt

In 2025 onderzochten we de mogelijkheden voor het weren van vrachtverkeer ten zuiden van Budel. Dit onderzoek is in december 2025 aan de gemeenteraad aangeboden.

Fietspad Koenraadweg - Hugten verbreden

De planvoorbereiding voor de verbreding van het fietspad Koenraadweg - Hugten liep in 2025 door. Daarnaast hebben we voor dit project extra subsidie aangevraagd en gekregen van het Rijk.

Wat wil de raad bereiken?

Kwaliteit wegennet op orde

Jaarlijks dient er geïnvesteerd te worden om de kwaliteit van het wegennet van Cranendonck op het gewenste kwaliteitsniveau te houden.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

Operationeel uitvoeringsplan wegen 2025

De gemeente Cranendonck heeft het onderhoud aan de wegen in 2025 laten uitvoeren op basis van het Beheerplan wegen 2021-2025 en het uitvoeringsplan wegenonderhoud 2024-2025. Naast het klein en regulier onderhoud voerde de gemeente in 2025 ook enkele grotere projecten uit. Dit was het groot onderhoud van de rotonde Meemortel / Geuzendijk, Randweg-Zuid (gedeelte Meemortel - Miel Davitsstraat). Ook verrichten we onderhoud aan het trottoir en fietspaden van de Neerlanden en St. Barbaraweg (voetpad rechterkant tussen de Peeldijk en Kon. Julianastraat). Verder hebben we langs de Rijksweg (gedeelte tussen de bocht nabij Randweg-Oost en zijweg Rijksweg) grasbetontegels aangebracht.

Tijdens het verzwaren van de elektriciteitskabels langs de Molenheide is door het nutsbedrijf het vrij liggende fietspad tussen de Perkstraat en Reepad vernieuwd.

Investeringsplan wegen 2021-2025

In het uitvoeringsjaar 2025 zijn geen nieuwe vervangingsprojecten gestart. Het in 2024 opgestarte project Meemortel hebben we in 2025 inclusief het kruispunt met de Burg. van Houtstraat afgerond en opgeleverd. De werkzaamheden van enkele woonstraten nabij het centrum van Budel worden in 2026 en 2027 afgerond. Ook is het recreatieve fietspad tussen de Keunenhoeke en de Broekkant in 2025 vernieuwd en verbreed.

Beheerplan wegen

In het najaar van 2025 is de nieuwe notitie "Integraal Beheerplan Openbare Ruimte 2026-2030" door de Raad vastgesteld. In deze notitie zijn ook de jaarlijkse vervangingsinvesteringen voor deze periode meegenomen. Het nieuwe Beheerplan wegen 2026-2030 wordt op basis van deze notitie in het voorjaar van 2026 opgesteld.

Meemortel Budel

Het project Meemortel hebben we inclusief het kruispunt met de Burg. van Houtstraat in 2025 gerealiseerd en opgeleverd. Tevens is vanwege de benodigde extra bodemsaneringen van de Meemortel door de Raad extra geld beschikbaar gesteld bij de investeringen periode 2021-2025.

3 Product Accommodaties

Wat wil de raad bereiken?

Het accommodatiebeleid is een pijler onder de vitale gemeenschappen.

De gemeenschap wil gemeenschapshuizen die door en voor inwoners worden geëxploiteerd. Doel is om gemeenschapshuizen te faciliteren die een bijdrage leveren aan de vitaliteit van de gemeenschap en het welzijn van de inwoners.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

Het accommodatiebeleid

Bij de start van het opmaken van het accommodatiebeleid is gebleken dat we onvoldoende kennis en expertise in huis hebben om het beleid zelf op te stellen. Tevens is gebleken dat we niet alle of onvoldoende archief hebben georganiseerd waaruit input kan worden opgehaald om het beleidsstuk vanuit op te bouwen. In Oktober 2025 is een team van externen met interne collega's gestart om het accommodatiebeleid op te gaan stellen en voor eind 2026 naar de raad te brengen ter besluitvorming.

Gemeenschapshuis De Borgh

Gemeenschapshuis de Borgh heeft in 2025, mede door de garantie kasstroomtekort, een positief resultaat geboekt en uit de gesprekken met het bestuur lijkt het erop dat de komende 2 jaren daar nog verbeteringen mogelijk zijn.

In 2025 hebben we vanuit het MJOP geen groot onderhoud gepleegd bij de Borgh. De dagdagelijkse storingen zijn steeds opgepakt en opgelost in samenspraak met de beheerstichting van de Borgh.

Gemeenschapshuis Cranehoeve / Schaapskooi Gastel

Aan Stichting Gemeenschapshuis Gastel is een aanvullend krediet verstrekt voor gemeenschapshuis De Cranehoeve. De voorbereidingen voor de aanvraag van de definitieve vergunning zijn in gang gezet.

Gemeenschapshuis De Schakel Budel -Dorplein

De gemeenschap van Dorplein ontving een aanvulling op het oorspronkelijke krediet voor de bouw van een nieuw gemeenschapshuis De Schakel.

Het plan is verder doorontwikkeld en de aanbesteding van de werkzaamheden vond plaats.

Middels een bouwteam heeft men de plannen verder volmaakt en wordt begin 2026 gestart met de werkzaamheden.

Gemeenschapshuis De Reinder Budel-Schoot

Onderzoek heeft uitgewezen dat een gemeenschapshuis in de kerk niet exploitabel te krijgen is. Bij de vaststelling van de conclusie treedt de koopverplichting in werking die in de koopovereenkomst verwerkt is. Door het college is besloten om de contractpartner om ruimte te vragen voor een breder onderzoek voor een exploitabele invulling van de kerk. Kunnen we de kerk op een andere manier exploitabel krijgen? Daarover vinden op dit moment nog onderhandelingen plaats.

De Smeltkroes Maarheeze

De overeenkomst met de exploitant is verlengd voor 1 jaar. Tegelijkertijd zijn er nog gesprekken gaande tussen gemeente, exploitant en de beheersstichting. De verwachting is dat in Maart 2026 een raamovereenkomst zal worden getekend met 3 partijen. De gemeente, de beheersstichting en de exploitant. De raad heeft € 200.000 beschikbaar gesteld om te investeren in veiligheid en hygiëne in de Smeltkroes. Hiervoor zal door de 3 partijen een prioriteitenlijst gemaakt worden en offertes worden opgevraagd voor de uitvoering van deze werkzaamheden.

4 Product Openbare ruimte

Wat wil de raad bereiken?

De inrichting, vormgeving en het gebruik van de fysieke leefomgeving heeft invloed op de gezondheid en leefstijl van inwoners.

Met de Omgevingswet krijgen we meer ruimte om aandacht te besteden aan gezondheid binnen het ruimtelijk spoor. Ons doel is om te zorgen voor een gezonde en veilige leefomgeving.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

Nieuw Geluidsbeleid wordt met de omgevingsdienst ODZOB opgesteld

Begin 2024 zijn de beleidsregels geluid onder de Omgevingswet vastgesteld. Zoals in de Burap 2024 reeds is aangegeven is er daarom in 2025 geen allesomvattend geluidsbeleid gemaakt.

Uitvoering vaste maatregelen Schone Lucht Akkoord

Het Schone Lucht Akkoord heeft als doel de luchtkwaliteit te verbeteren en zo bij te dragen aan een gezondere leefomgeving. Voor deelname aan het akkoord en de uitvoering van de vaste maatregelen is structureel circa 0,2 tot 0,3 fte nodig. In 2025 is niet deelgenomen aan het Schone Lucht Akkoord en zijn de vaste maatregelen niet uitgevoerd, vanwege onvoldoende beschikbare capaciteit. Het hiervoor gereserveerde budget is daarom ingezet voor deelname aan het regionaal meetnet luchtkwaliteit. Dit meetnet sluit aan bij de doelen van het Schone Lucht Akkoord en richt zich op het monitoren en inzichtelijk maken van de lokale luchtkwaliteit.

Gemeentebreed onderzoek naar niet gesprongen explosieven

In 2025 is nog geen onderzoek uitgevoerd naar niet-gesprongen explosieven (NGE). Meerdere gemeenten in Noord-Brabant hebben een dergelijk onderzoek inmiddels wel laten uitvoeren.

Bij werkzaamheden waarbij in de grond wordt gegraven, is het uitvoeren van onderzoek naar niet-gesprongen explosieven wettelijk verplicht. Een gemeentebreed onderzoek kan ontwikkelingen waarbij graafwerkzaamheden plaatsvinden versnellen, doordat vooraf inzichtelijk is waar zich mogelijke risicogebieden bevinden. Hierdoor kan in een vroeg stadium rekening worden gehouden met eventuele veiligheidsmaatregelen, wat vertraging tijdens de uitvoering helpt voorkomen.

Besluitvorming over het al dan niet uitvoeren van een dergelijk gemeentebreed onderzoek zal plaatsvinden in 2026.

Werkzaamheden Omgevingsdienst Zuidoost Brabant

In 2025 is er gebruik gemaakt van diensten van de ODZOB. De ODZOB draagt op verschillende manieren bij aan een gezondere en veiligere leefomgeving:

- Toezicht en handhaving: de ODZOB ziet toe op de naleving van milieuwetten en handhaaft deze. Zo helpt zij de uitstoot van schadelijke stoffen te beperken en de milieukwaliteit te waarborgen.
- Vergunningverlening: de ODZOB beoordeelt en verleent vergunningen voor milieubelastende activiteiten. Ze zorgt ervoor dat bedrijven en projecten voldoen aan wet- en regelgeving en aan milieunormen.
- Advies en expertise: de ODZOB biedt specialistisch advies over geur, licht, lucht, geluid, veiligheid, klimaat en bodemkwaliteit. Dit ondersteunt gemeenten en projectontwikkelaars bij een weloverwogen beleidsvorming en ontwikkeling.

"Boombeelden" worden ge-upgrade

In 2025 en begin 2026 leggen we de laatste hand aan onze inhaalslag voor de bomensnoei. Hierna zullen de boombeelden weer voldoen. Dit betekent dat het algehele beeld van de boomkroon goed is en er weinig tot geen dood hout in zit.

Nieuw uitvoeringsprogramma Groen

In 2024 heeft de raad de nieuwe Groenvisie vastgesteld voor het openbare groen in de gemeente Cranendonck. We zijn momenteel bezig de waardevolle bomen in de gemeente te inventariseren voor het nieuwe uitvoeringsplan.

Kwaliteitsverbetering leefomgeving speelterreinen

In 2024 heeft de provincie onderzoek gedaan naar de bodemkwaliteit (diffuus lood) van speellocaties in Cranendonck. Uit het onderzoek blijkt dat alleen het speelterrein aan de Sint Eloystraat in Budel-Dorplein sterk verontreinigd is. Op de overige locaties liggen de waarden ver onder de interventiewaarden, waardoor het veilig is voor kinderen om er te spelen. In 2025 is de sanering van het speelterrein aan de Sint Eloystraat gestart en begin 2026 afgerond. De provincie neemt de kosten van de sanering volledig voor haar rekening.

Openbare verlichting algemeen 2025

De openbare verlichting is in 2025 op een adequate manier beheerd en onderhouden. Dit is hoofdzakelijk aangestuurd door een externe beheerpartij die veel kennis en kunde op het gebied van openbare verlichting. Een vaste onderhoudsaannemer is verantwoordelijk voor het dagelijkse onderhoud en herstelwerkzaamheden aan de openbare verlichting. In 2025 hebben wanneer openbare verlichting vervangen wordt energiezuinige Ledverlichting toegepast.

In 2025 is het fietspad tussen Budel en Gastel voorzien van duurzame en dynamische verlichting. De andere fietspaden worden later opgepakt, omdat we afhankelijk zijn van het nutsbedrijf voor het aanleggen van de hoofkabel voor de verlichting.

Verkeerslichten 2025

De VRI (verkeersregel installatie) op het kruispunt Burg. Van Houtstraat-Meemortel-Deken van Baarsstraat zijn in 2025 gerealiseerd om de subsidie veilig te stellen. Om de werkzaamheden zo efficiënt mogelijk te laten verlopen en de kosten zo laag mogelijk te houden, is de realisatie gecombineerd met de herinrichting van het project “Revitalisering dorpshart Budel”.

Het kruispunt op de Burg. Van Houtstraat-Nieuwstraat-Cranendoncklaan wordt als apart project gezien en is in voorbereiding. Uitvoering zal plaatsvinden in 2026.

Straatmeubilair 2025

Het straatmeubilair (onder andere verkeersborden, straatnaamborden, bebakening en bewegwijzering) onderhouden we op adequate wijze. Vervangingen vinden plaats op basis van de onafhankelijke monitoring kwaliteit openbare ruimte, schouwgegevens, meldingen en schades. Daar waar mogelijk verhalen we eventuele schades op de veroorzakers.

Afvalbeleid

Een goede afvalinzameling is belangrijk voor alle inwoners van Cranendonck. De gemeente zorgt hiermee voor een schone leefomgeving, voorkomt zwerfafval en draagt bij aan een goede gezondheid.

Met het afvalbeleidsplan geeft de gemeente richting aan de afvalinzameling en -verwerking in 2025 en de jaren daarna. In deze periode werkt de gemeente samen met Remondis en bereidt zij de plaatsing van ondergrondse glascontainers voor.

Bestrijding rattenplaag

Momenteel is er sprake van een rattenplaag in voornamelijk Maarheeze en Budel-Schoot. We werken samen met een lokale professionele bestrijder om dit probleem zowel op openbaar als op particulier terrein aan te pakken.

Wat wil de raad bereiken?

Riolering 2025

Alle inwoners en bedrijven in de gemeente Cranendonck hebben baat bij een goed en functioneel rioolstelsel uit oogpunt van volksgezondheid, voorkomen van structureel wateroverlast en milieubescherming. Daarnaast draagt doelmatige inzameling en verwerking van regen- en afvalwater bij tot een aangenaam woonklimaat.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

De vervangings- en verbeteringsinvesteringen uit het vGRP 2021-2025.

De volgende projecten zijn uitgevoerd:

Gemalen en drukriolering

In 2025 zijn alle installaties bouwkundig en mechanisch gecontroleerd. Elektrisch zijn alle installaties geïnspecteerd. Noodzakelijke herstelwerkzaamheden zijn aansluitend uitgevoerd om de bedrijfszekerheid te borgen.

Vervangings- en verbeterinvesteringen vrijvervalstelsels inclusief afkoppelen

Bij de herinrichting van project Meemortel is waar nodig het vuilwater-riool vervangen, de voorziening van de aangelegene woningen afgekoppeld en de openbare ruimte klimaat adaptief ingericht. Daarnaast zijn de voorbereidingen gestart om Gastelseweg fase 3 en Omgeving Brunellastraat klimaat adaptief in te richten.

Diverse kleine afkoppelprojecten

In 2025 zijn 16 aanvragen voor een afkoppelsubsidie behandeld. De gesprekken voor het afkoppelen en inrichten van het schoolterrein De Muzenberg zijn opgestart.

IBOR 2026-2030

In 2025 is de opvolger van het vGRP 2021-2025 door de raad vastgesteld. In dit WRP 2026-2030 is richting voor investeringen, beheer en onderhoud op het gebied van waterbeheer verwoord. Parallel hieraan is het IBOR 2026-2030 door de raad vastgesteld. In dit plan is de integrale samenwerking tussen vakgebieden in de openbare ruimte vastgesteld.

5 Product Duurzaamheid

Wat wil de raad bereiken?

Realisatie natuur- en klimaatopgaven

Binnen de gemeentegrenzen van Cranendonck liggen tal van natuur- en klimaatopgaven. Deze opgaven zijn geformuleerd op basis van inter(nationale) doelstellingen en wettelijke verplichtingen. Samen met onze collega-overheden en de natuurbeheerorganisaties (de zogenaamde manifestpartners) benutten we de kansen om deze natuur- en klimaatopgaven te realiseren. Met onze bijdrage richten we ons op de ontwikkeling en versterking van onze natuur en de realisatie van een klimaatrobuust Cranendoncks landschap. We realiseren eigen (kleinschalige) gemeentelijke projecten en dragen bij aan grotere gebiedsopgaven. Hiermee werken we aan het gestelde doel van klimaatvisie: “In 2050 is de gemeente Cranendonck waterrobuust en klimaatbestendig ingericht”.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

Opstellen beleidsvisie landschap en landbouw

Als bouwsteen voor het Ontwikkelprofiel voor het buitengebied, als onderdeel van de Omgevingsvisie, wordt een Visie op het landschap en ondernemerschap opgesteld. Met de aanbesteding en het plan van aanpak is in 2025 een start gemaakt.

Deelname gebiedsprocessen – gebiedsgerichte aanpak (GGA's)

Binnen de Brabantse Gebiedsgerichte Aanpak (GGA's) wordt door samenwerking vormgegeven van de realisatie van de natuur- en klimaatopgave in en rondom Natura 2000-gebieden en de transitie naar verduurzaming van de landbouw. Dit kan alleen in samenhang met de verstedelijkingsopgave en de energietransitie worden gerealiseerd. Grond en Stikstof zijn daarbij belangrijke thema's.

In 2025 is op basis van de in de programmabegroting 2025 opgenomen inspanningsverplichting deelgenomen aan de GGA Grenscorridor, zijn we agendalid van de GGA Strabrechtse Heide, en hebben we bijgedragen aan de verkenning van een gebiedsgerichte samenwerking voor de Weerter- en Budelerbergen.

Werkbudget stikstof

De regels omtrent stikstof veranderen snel en jurisprudentie zorgt voor steeds nieuwe inzichten. Dit zorgt niet alleen voor onduidelijkheid en onzekerheid bij ondernemers, maar ook bij veel gemeenten. Cranendonck ligt tussen Natura 2000 gebieden en we merken dat bedrijven, agrariërs en projecten te maken krijgen met stikstof. Binnen het milieubudget is geld gereserveerd om de kennis van onze medewerkers up-to-date te houden of extern advies in te winnen bij complexe stikstofvraagstukken.

Onderzoek mogelijkheden pachtafkoop Natura 2000-gebieden

Medio 2025 is de subsidieregeling realisering Natuurnetwerk Brabant ingegaan. Met deze regeling is het mogelijk om reguliere pachtcontracten van in Natura 2000 gelegen agrarische percelen af te kopen. Geïnventariseerd is welke gemeentelijke pachtgronden aan de voorwaarden van de regeling voldoen. De subsidieaanvraag voor twee pachtpercelen is voorbereid, ingediend en gehonoreerd (oktober 2025) door het Groen Ontwikkelfonds Brabant (GOB). De gekregen beschikking en gelden is voor het pachtvrij maken, functiewijziging en inrichting van de betreffende gronden. Daarna is bekeken hoe de betreffende pachters te informeren en het gesprek aan te gaan. Beide pachters zijn geïnformeerd over de subsidieregeling. Met één pachter is al wat uitgebreider gesproken en deze heeft aangegeven de mogelijkheid van pachtafkoop te verkennen.

Wat wil de raad bereiken?

Verduurzaming van de bebouwde ruimte.

Tot en met 2026 gebruiken we het NIP om koopwoningen en VVE-woningen met een laag energielabel beter te isoleren. Binnen het Nationaal Isolatieprogramma is Cranendonck het doel gesteld om 2238 woningen met een slecht energielabel te isoleren voor het jaar 2030. Dit is ook overgenomen in de Nota Energie- en Warmtetransitie. Voor deze taak zijn er drie tranches van een SPUK-uitkering beschikbaar. Projectkosten die niet subsidiabel zijn, zijn reeds sinds de begroting 2024 meegenomen in de begroting en lopen door t/m 2027. Ook Wocom werkt eraan om haar slechte energielabels versneld weg te werken, op weg naar een gemiddeld label A in 2030.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

Isoleren van 2238 woningen incl begeleiding inwoners in het project Groene Zone is gestart

In november van dit jaar werd bekend dat de aanbestede uitvoeringspartner Winst Uit Je Woning B.V. faillissement had aangevraagd. Hiermee is uitvoering van het project 'De Groene Zone Isoleren' stil komen te liggen. Het project was gericht op het ontzorgen van inwoners bij isolatie van hun huis. Momenteel wordt bekeken op welke manier gemeenten in de MRE-regio samen kunnen blijven werken rondom woningisolatie. Het faillissement heeft geen financiële impact gekend voor de gemeente. De gemeentelijke isolatiesubsidie loopt ook gewoon door. Deze regeling voert de gemeente zelfstandig uit.

Klimaat & energiebeleid obv de specifieke Rijksmiddelen is in uitvoering gegaan

Met de regeling CDOKE (capaciteit decentrale overheden voor klimaat-en energiebeleid) krijgt iedere gemeente structurele middelen die wij mogen inzetten voor personele capaciteit voor de duurzaamheidsopgaven van de gemeente. We werken met een uitvoeringsprogramma en jaarplannen aan alle aspecten van duurzaamheid: waaronder de energietransitie, van het gas af, klimaat, vergroening en hittebestendig en circulair. We spelen waar mogelijk proactief in op initiatieven van inwoners en campagnes. En bieden in toenemende mate hulp en actieve ondersteuning bij zowel het verder verduurzamen van de eigen gemeentelijke organisatie, als actieve ondersteuning bij vragen rondom duurzaamheid en energiearmoede, en de verdere uitrol van het communicatieplan Duurzaamheid.

Nota Duurzaamheid is geactualiseerd

De Nota Energie- en Warmtetransitie is op 12 december 2023 vastgesteld door de gemeenteraad voor de jaren 2024 en 2025. Herziening was voorzien voor het einde van het jaar 2025. Wegens het vallen van het kabinet is nieuw landelijk klimaatbeleid niet te verwachten vóór het tweede kwartaal van 2026. Om ervoor te zorgen dat onze nieuwe beleidsnota hierop kan aansluiten is de actualisatie van het duurzaamheidsbeleid een halfjaar opgeschoven. Dit is in september via een raadsinformatiebrief met de raad gedeeld.

Wat wil de raad bereiken?

Gemeentelijke Verduurzamingsregeling

Aanvullend aan de mogelijkheden van subsidies voor inwoners zouden er twee projecten worden opgezet die inwoners kunnen adviseren en ontzorgen. Het project Gemeentelijke Verduurzamingsregeling (GVR) voor advisering en ontzorging omtrent isolatie en zonnepanelen kon helaas niet worden uitgevoerd. De risico's van de juridische haalbaarheid bij de inzet van Baatbelasting als instrument bij die regeling, in samenhang met de door de gemeente af te geven financiële garanties, blijken onverantwoord groot en voor 100% bij de gemeente te komen liggen. De GVR blijkt daardoor alsnog niet uitvoerbaar.

Het ander project dat wel is opgetuigd is De Groene Zone Isoleren. Een regionaal project waarin 19 samenwerkende gemeenten bewoners adviseren en ontzorgen bij het nemen van isolatiemaatregelen. Helaas is dit project in november 2025 stil komen te liggen door het faillissement van de aanbestedingspartner. Hierover is de raad in december 2025 geïnformeerd, het faillissement had geen financiële gevolgen voor de gemeente of deelnemende inwoners. Momenteel wordt gezocht naar andere manieren van ondersteuning, is de gemeentelijke isolatiesubsidie verruimd en worden lokale energiecoaches steeds vaker gevonden voor adviesgesprekken.

Beleidsindicatoren programma Wonen + Leven

Naam indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Cranendonck	Nederland
Omvang huishoudelijk restafval	Kg/inwoners	WSG	2024	38	148
Hernieuwbare energie	%	WSG	2022	8	41,3
Woningen met zonnepanelen	%	CBS	2022	39,0	nb
Nieuwgebouwde woningen	Aantal per 1.000 woningen	Basisregistratie adressen en gebouwen	2024	4,2	8,4

Relatie met verbonden partijen programma Wonen + Leven

In overeenstemming met de vernieuwde BBV-richtlijnen wordt in elk programma beknopte informatie gegeven over de verbonden partijen die hiermee een relatie hebben. Voor dit programma zijn dat de onderstaande verbonden partijen. Meer gedetailleerde informatie over deze partijen is terug te vinden in de paragraaf Verbonden partijen.

Omgevingsdienst Zuidoost Brabant

Doel: De Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) voert namens de provincie Brabant en 21 gemeenten (milieu)taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezichthouden en handhaving.

Financiële informatie: (x €1.000,-)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Basistaken	374	428	518	474	474	474	474
Verzoektaken	85	122	57	60	60	60	60
Collectieve taken	78	64	71	73	73	73	73

Toelichting belangrijkste afwijkingen Wonen +Leven

Wonen 1.1	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
P-budget Voor een toelichting verwijzen wij naar de toelichting bij het P-budget (paragraaf bedrijfsvoering)	I	57 V			57 V
Regeling realisatiestimulans Vanuit de regeling realisatiestimulans ontvangen gemeenten € 7.000 per betaalbare woning waarvan de start bouw in 2025 was. Cranendonck heeft in dit segment in 2025 47 woningen gestart.	I		329 V		329 V
Omgevingswet De uitgaven zijn achtergebleven omdat er geen extra personeel voor het omgevingsplan is ingehuurd en er nog geen adviesbureau betrokken is. Het voordeel van de lagere kosten storten we met de bestemmingsreserve omgevingswet.	I	10 V		-10 N	0
Nieuwstraat 95, Budel Dit betreft de financiële schikking inzake Nieuwstraat 95 te Budel. Er is geschikt voor een bedrag van €1.750.000 De gemeente ontvangt een bijdrage van tenminste €500.000 van de verzekeraar inzake de schikking. Dit is conform raadsbesluit d.d. 03-02-2026.	I	-1750 N	500 V	1250 V	0
Knoop Maarheeze Bij de slotwijziging is een budget van € 199.000 overgeheveld naar 2026. Uit de werkelijke cijfers blijkt dat de overheveling te hoog is. Bij de jaarrekening corrigeren we de overheveling naar € 150.000. Werkzaamheden voor de Knoop Maarheeze zijn in het 4e kwartaal 2025 voortvarender uitgevoerd dan verwacht.	I	-49 N		49 V	0
Bijdrageregelingen Aangezien voor een aantal grotere projecten in 2025 de bijdrage aan het fonds ruimtelijke	I		61 V	-61 N	0

kwaliteit in rekening zijn gebracht zijn de inkomsten hoger.					
Bouwleges Vanwege enkele grote projecten met hoge leges zijn er extra inkomsten. Dit houdt ook verband met het feit dat door de komst van de Omgevingswet het niet meer mogelijk is bestemmingsplannen te wijzigen wanneer deze niet voor januari 2024 als ontwerp ter inzage waren gelegd	I		166 V		166 V
Omgevingsvergunningen Omdat er meer grootschalige omgevingsvergunningen zijn behandeld (met name buitenplanse omgevingsplanactiviteiten waarvoor extra adviezen nodig waren) waarvoor extern advies ingewonnen is zijn er extra kosten gemaakt.	I	-22 N			-22 N
Overige geringe afwijkingen	I	8 V	14 V	-64 N	-42 N
Totaal		-1746 N	1070 V	1164 V	488 V

Verkeer & Vervoer 1.2	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
P-budget	I	29 V			29 V
Mirth subsidie Doordat we meer kosten hebben kunnen verhalen dan verwacht op reeds afgesloten kredieten.	I		32 V		32 V
Gladheidsbestrijding Lagere lasten gladheidsbestrijding door zachte winter.	I	22 V			22 V
Uitvoeringsprogramma wegen 2024 Het voordeel ontstaat omdat er nog projecten uit het Uitvoeringsprogramma 2024 niet zijn uitgevoerd. Dit betreft met name de pilot met verkeersmaatregelen in Soerendonk. Voorgesteld wordt om het restant budget over te hevelen naar 2026.	I	37 V			37 V
Overige geringe afwijkingen Onder andere hogere schadevergoedingen 17k,	I	22 V	31 V		53 V
Totaal		110 V	63 V	0	173 V

Leefbaarheid 1.3	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
P-budget	I	63 V			63 V
Voor een toelichting verwijzen wij naar het P-budget (paragraaf bedrijfsvoering)					
Schepenhuis	I	-28 N	31 V		3 V
Jaarlijkse exploitatiekosten en de huurinkomsten zijn niet begroot.					
Bibliotheek	I	46 V			46 V
Bibliotheek de Kempen heeft geen uitvoering gegeven aan de zorgplicht 2025.					
Kapitaallasten	I	21 V		-11 N	10 V
Ten opzichte van de bijgestelde raming zijn de toegerekende rente- en afschrijvingskosten lager dan verwacht.					
Onderhoudskosten gemeenschapshuizen	I	54 V			54 V
Bij de jaarrekening 2022 is een budget van 150k overgeheveld om veilig gebruik te kunnen maken van de gemeenschapshuizen.					
Van dit budget is eind 2025 nog 54k niet gebruikt. Voorgesteld wordt om dit budget over te hevelen naar 2026.					
Gemeenschapshuizen;	I	-82 N			-82 N
vanwege uitstel en onderzoek naar (nieuwbouw) van gemeenschapshuizen moeten de gemeenschapshuizen veilig en functioneel blijven. De kosten hiervoor komen ten laste van (niet geraamde) onderhoudskosten waardoor een nadeel ontstaat.					
Overige geringe afwijkingen	I	-4 N	-2 N	-17 N	-23 N
					0
Totaal		70 V	29 V	-28 N	71 V

Openbare Ruimte 1.4	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
P-budget	I	-96 N	-38 N		-134 N
Voor een toelichting verwijzen wij naar het P-budget (paragraaf bedrijfsvoering)					
Riolering					
Onderzoekskosten	I	41 V			41 V
In de raming zijn de totale kosten van het opstellen Systeemoverzicht Stedelijk Water opgenomen. Dit is gegund in 2025 en loopt door in 2026.					
Rioolrechten	I		43 V		43 V
Hogere opbrengst rioolrechten					
Mutatie voorziening	I	-42 N			-42 N
Het positieve resultaat is van het product riolering is gestort in de voorziening riolering.					
Overige geringe afwijkingen riolering	I	33 V	13 V		46 V
Afval					
Zwerfafval	I		37 V		37 V
De inkomsten vallen hoger uit dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt doordat in 2025 de zwerfafvalvergoedingen over 2023 en 2024 zijn ontvangen. In de raming is rekening gehouden met inkomsten over 2024.					
Opbrengst afvalstoffenheffing	I		140 V		140 V
De inkomsten vallen hoger uit dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt door een stijging in het aantal ledigingen, bezoeken aan de milieustraat en betaalde milieupas-aanvragen					
Overige inkomsten afval	I		51 V		51 V
De inkomsten vallen hoger uit dan geraamd. Dit wordt veroorzaakt doordat in 2025 niet voorziene inkomsten op het gebied van opbrengststromen zijn ontvangen.					
Overige kosten afval	I	-115 N			-115 N
De algemene kosten voor afval zijn gestegen. De inzamelkosten zijn toegenomen door een stijging van het aantal ledigingen en doordat					

de toegepaste indexering hoger is uitgevallen dan geraamd.					
Als gevolg van het uitstellen van aanbestedingen zijn de kosten voor externe adviesbureaus daarentegen lager uitgevallen. De kosten voor zwerfafval zijn ook lager uitgevallen door het uitstellen van het herijken van het afvalbeleid.					
Storting voorziening afval door positief resultaat	I	-75 N	15 V		-60 N
Milieubeheer					
Lagere bijdrage ODZOB, doordat in 2025 minder verzoektaken zijn verricht	I	51 V			51 V
De kosten van de LBV / LBV+ regeling (landelijke beëindiging veehouderijen) worden gedekt uit de reserve landelijke beëindigingsregeling veehouderijen.	I	-20 N	50 V	-30 N	0
Het voordeel van "oude" SPUK LBV / LBV+ (50k) is gestort in de reserve landelijke beëindigingsregeling veehouderijen.					
Overige geringe afwijkingen milieubeheer	I	27 V	11 V		38 V
Het algemeen onderhoudsbudget groen voldeed niet meer omdat het onvoldoende is geïndexeerd en intensiever onderhoud nodig is. In de begroting 2026 is de raming naar boven bijgesteld (IBOR-plan).	I	-22 N			-22 N
Extra uitgaven particuliere vergroening en subsidie van het waterschap voor particuliere vergroening	I	-32 N	25 V		-7 N
Hogere kosten voornamelijk vanwege extra bomen snoeien om de veiligheid van onze bomen weer op orde te krijgen	I	-42 N			-42 N
Overige geringe afwijkingen openbare ruimte(o.a. speelvoorzieningen, begraafplaatsen)	I	-9 N	-14 N		-23 N
Totaal		-313 N	333 V	-30 N	-10 N

Duurzaamheid 1.5	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
P-budget	I	49 V			49 V
Voor een toelichting verwijzen wij naar het P-budget (paragraaf bedrijfsvoering)					
Sisa regeling CDOKE	I	275 V	-263 N		12 V
Overige geringe afwijkingen	I	-20 N			-20 N
Totaal		304 V	-263 N	0	41 V

Totaal structureel	S	0	0	0	0
Totaal incidenteel	I	-1575	1232	1106	763
Totaal programma		-1575	1232	1106 V	763 V

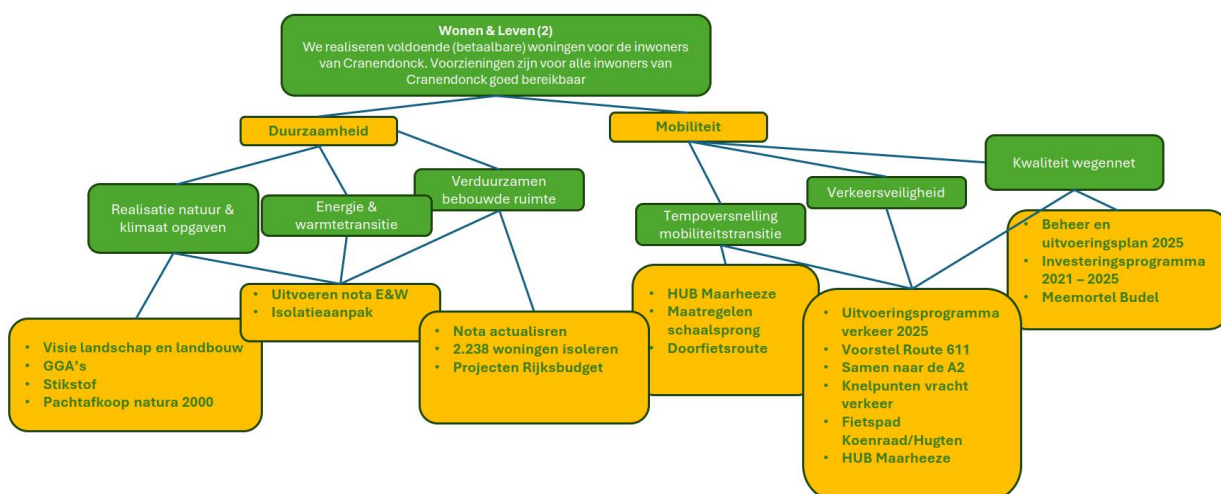
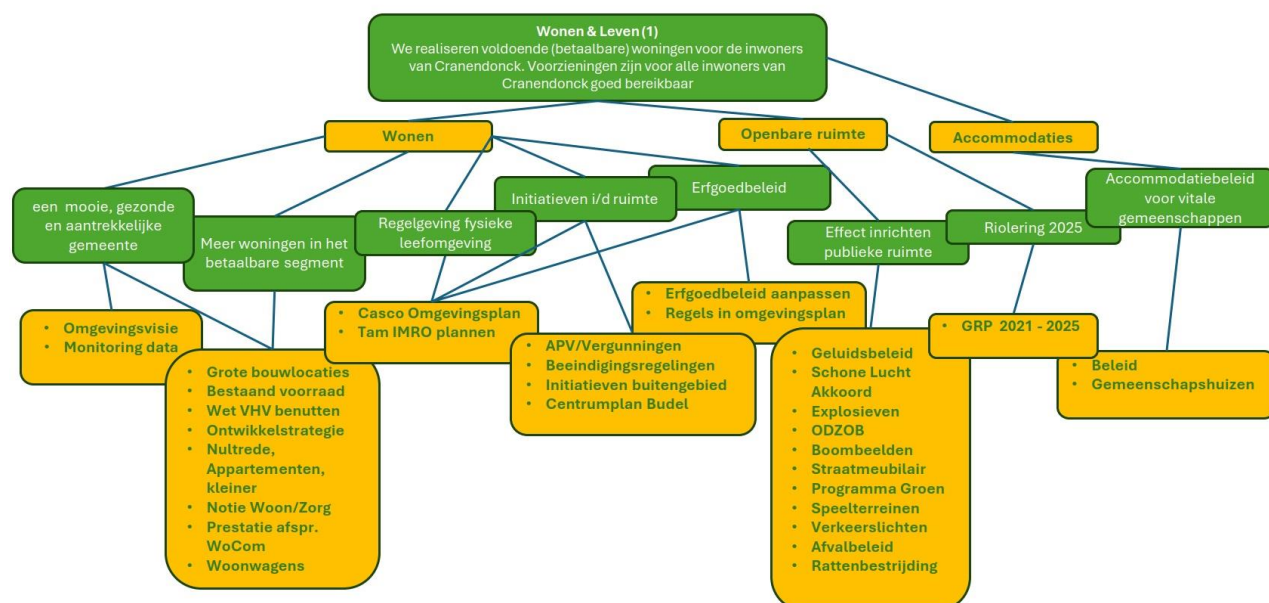
Overzicht baten en lasten programma Wonen + Leven

Wat mag programma 1 kosten?

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting primitief 2025	Begrotingswijzigingen 2025	Begroting 2025 na wijzigingen	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Lasten						
1.1 Wonen	2.595	2.369	332	2.177	3.923	1.746
1.2 Verkeer en vervoer	3.812	3.733	165	3.784	3.674	-110
1.3 Leefbaarheid	1.684	1.335	292	1.671	1.601	-70
1.4 Openbare ruimte	7.253	7.287	-199	7.027	7.340	313
1.5 Duurzaamheid	1.740	1.222	777	1.814	1.508	-306
Totaal Lasten	17.085	15.946	1.367	16.473	18.047	1.574
Baten						
1.1 Wonen	1.247	878	160	1.133	2.202	1.070
1.2 Verkeer en vervoer	217	38	85	163	226	63
1.3 Leefbaarheid	175	128	8	94	124	29
1.4 Openbare ruimte	5.532	5.470	-174	5.249	5.582	333
1.5 Duurzaamheid	160	264	0	264	0	-264
1.9 Mutaties reserves programma 1	0	0	0	0	0	0
Totaal Baten	7.331	6.778	79	6.902	8.133	1.231
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-9.754	-9.168	-1.288	-9.571	-9.914	-343
Stortingen in reserves						
1.9 Mutaties reserves programma 1	3.051	80	1.024	1.551	1.595	44
Onttrekkingen uit reserves						
1.9 Mutaties reserves programma 1	4.180	182	1.261	1.264	2.414	1.150
Mutaties reserves	1.130	102	237	-287	819	1.106
Gerealiseerd resultaat	-8.624	-9.066	-1.051	-9.858	-9.095	763

Programma doelenboom Wonen en Leven (in 2 delen)

Programma 2: Economie + Ondernemen

Missie

In samenwerking met ondernemers bouwen we aan een toekomstbestendig en duurzaam 'Economisch Cranendonck' en versterken we het vestigingsklimaat en de positie van het Cranendonckse bedrijfsleven. Cranendonck als een woon- én werkgemeente. De lokale economie is een onmisbare schakel tussen Weert en de Brainportregio. Voor een groot deel van onze inwoners is het mogelijk om te werken dichtbij de plek waar ze wonen. Dit zorgt voor een sterke binding met de eigen omgeving en de gemeenschap.

De schaa sprong brengt onvermijdelijk grotere ontwikkelingen met zich mee. Daarom kiezen we voor onderscheidende ontwikkelprofielen. Deze profielen passen bij hun historie en identiteit. Budel kent een rijk industrieel verleden waarin de zinkfabriek een centrale rol speelt en heeft sindsdien een sterke eigen economie. We kiezen ervoor om de regionale schaa sprong te geleiden in lijn met deze identiteit focussen daarom in Budel op economische ontwikkeling.

In Maarheeze ligt de focus meer op woningbouw en in Schoot, Soerendonck, Dorplein en Gastel op meer organische groei.

1 Product Economie

Wat wil de raad bereiken?

Bestendiging en groei van bedrijfsvestigingen en werkgelegenheid

Met de gemeenten in de Metropoolregio Eindhoven, de Provincie Noord Brabant en de waterschappen hebben wij beleid- en inspanningsafspraken gemaakt over de ontwikkeling van bedrijventerreinen in de Visie Werklocaties van de Metropoolregio Eindhoven. Bestendiging en groei van bedrijfsvestigingen en werkgelegenheid zijn volgens ons namelijk basiselementen voor de toekomst van Cranendonck. De gemeente organiseert de randvoorwaarden voor selectieve groei van bedrijfsvestigingen en werkgelegenheid.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

Visie werklocaties Metropoolregio Eindhoven: planvorming en ontwikkeling bedrijventerreinen

De programmeringsafspraken voor de ontwikkeling van bedrijventerreinen in de Metropoolregio Eindhoven zijn vastgelegd in de Visie werklocaties, de uitvoeringsstrategie werklocaties en de uitvoeringsagenda van de Metropoolregio Eindhoven. Cranendonck neemt een inspanningsverplichting op zich voor het onderzoeken van de mogelijkheden voor de ontwikkeling van 30 hectare regulier bedrijventerrein voor de lokaal gewortelde bedrijven en A2 vraag, met toepassing van de profielafspraken uit de Visie werklocaties. Daarnaast neemt Cranendonck een inspanningsverplichting op zich voor het onderzoeken van de mogelijkheden voor de ontwikkeling van 70 hectare bedrijventerrein voor de regionale vraag en bedrijven passend in de profielafspraken uit de Visie werklocaties. Deze afspraken legden wij vast in de programmeringstabellen. Wij hebben u bijgepraat over het onderzoek naar zoeklocaties voor ontwikkeling van bedrijventerreinen.

Beleidskaders bedrijventerreinen

In regionaal verband binnen de MRE werkten wij samen aan beleidsuitgangspunten voor werklocaties op verschillende thema's, zoals intensivering, grootschalige werklocaties, ruimtelijke meerwaarde en uitgifteprotocollen. De oplevering van deze producten vraagt meer aandacht en tijd. Hierdoor schuift de oplevering van de gewenste producten door naar 2026. Ook de besluitvorming op deze thema's is daarmee doorgeschoven naar 2026. De noodzakelijk doorvertaling in ons eigen beleid was daarom nog niet mogelijk.

Revitalisering en herontwikkeling

Wij inventariseerden de status van de infrastructuur op onze bedrijventerreinen. Hieruit bleek geen directe revitaliseringsopgave. Dit betekent dat wij inzetten op koppelkansen. Wanneer zich ontwikkelingen op de bestaande bedrijventerreinen aandienen, willen we daarbij ook de revitalisering en verduurzamingsopgaven onderzoeken en meenemen. Aandacht hebben in ieder geval de realisatie van de beoogde proef-energiehub op Meemortel of het sluiten van een Green deal.

Bedrijvenbeleid voor niet-bedrijventerreinen

Wij ondersteunden ondernemers in de kernen en in het landelijk gebied op individuele basis. Hierbij signaleerden wij geen noodzaak voor het aanpassen van ons lokale beleid.

In 2026 gaan wij aan de slag met de aanpak van het centrumgebied van Budel. Voor het centrum van Maarheeze zijn beleidskeuzes afhankelijk van de keuzes die gemaakt worden over de toekomstige woningbouwontwikkeling. Dit volgt op een later moment.

Ondersteuning van ondernemers in uitvoering wet- en regelgeving

Wet- en regelgeving sturen de inspanningen van bedrijven voor klimaatadaptatie, energie, duurzaamheid (inclusief circulariteit), stikstof en noodzakelijke samenwerking.

- Kennis over deze onderwerpen maakten wij toegankelijk voor ondernemers onder andere via de Ondernemersupdate. Deze werd in 2025 vier keer verspreidt.
- Wij ondersteunden de organisatie van een Green Deal met het bedrijfsleven met een werkbudget van €10.000. De resultaten van dit onderzoek verwachten wij in het eerste kwartaal van 2026.

Ondernemerschap en innovatie

Ondernemerschap en innovatie vinden wij voorwaarden voor onze economische groei.

- Voor de ondersteuning van ondernemerschap en innovatie neemt de gemeente deel in het samenwerkingsverband Keyport en zijn wij via de Metropoolregio Eindhoven aandeelhouder in Brainport Development. Hierdoor hebben onze ondernemers toegang tot projecten en subsidieregelingen van Keyport en Metropoolregio Eindhoven. Verschillende ondernemers maakten hier gebruik van, onder andere via het project KOERS voor MKB.
- Wij hebben afgelopen jaar geen ondernemerscongres georganiseerd voor de Cranendonckse ondernemers.
- In 2025 maakte één aanvrager gebruik van onze subsidieregeling "Ondernemerskracht".

Informatieuitwisseling en samenwerking met ondernemers

Om ontwikkeling en groei goed te begeleiden is informatie-uitwisseling en samenwerking nodig tussen ondernemers en gemeente.

- Wij verstuurden in 2025 vier keer een Ondernemersupdate. Hierbij zagen wij een groei van het aantal ontvangers van deze nieuwsbrief. Daarnaast informeerden wij ondernemers via Linked-In, de website en het HAC-weekblad.
- In de relatie met onze bedrijven spelen ook koepels en verenigingen van bedrijven, zoals Ondernemerscontact Cranendonck, een rol. Wij spraken op regelmatige basis met Ondernemerscontact Cranendonck (OCC) en met Centrum Management Budel. Ook stimuleerden wij samenwerking in het kader van de Green deal door actief deel te nemen aan georganiseerde bijeenkomsten.

Energie

Metalot is onze partner in de onderzoeken naar en het ontwikkelen van toekomstige energievoorzieningen op bedrijventerreinen. Het ecosysteem dat Metalot onderhoudt is voor onze installatie- en bouwsector een kans voor nieuwe markten. Wij stelden ons op als sparringpartner voor Metalot in aanloop naar de realisatie van een proefenergiehub op Meemortel en een mogelijke campusontwikkeling in Maarheeze. Waar zich kansen voordeden verbonden wij partijen.

2 Product Ondernemen

Wat wil de raad bereiken?

Voldoen aan de vraag naar nieuwe bedrijventerreinen en de transitie van het landelijk gebied.

Tegen het licht van de woningbouwopgave, de vraag naar nieuwe bedrijventerreinen en de transitie van het landelijk gebied, krijgt het gemeentelijk grondbeleid een steeds prominentere rol in gemeentelijk beleid. Hiervoor dienen nog een aantal standaard documenten en uitvoeringsregels voor Didam worden opgesteld.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

opstellen uitvoeringsregels Didam en standaardkoopovereenkomsten

Diverse model overeenkomsten zijn opgesteld.

Beleidsindicatoren programma Economie + Ondernemen

Om de vergelijkbaarheid van gemeentes te verbeteren, zijn conform de vernieuwde BBV-richtlijnen een aantal beleidsindicatoren voor dit programma bepaald:

Naam indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Cranendonck	Nederland
Func tiemening *	%	WSG	2024	51,3%	54,5%
Vestigingen (van bedrijven) **	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15 t/m 74 jaar	WSG	2024	209,5	191,4

* De functiemengingsindex (FMI) weerspiegelt de verhouding tussen banen en woningen, en varieert tussen 0 (alleen wonen) en 100 (alleen werken). Bij een waarde van 50 zijn er evenveel woningen als banen.

** Het aantal vestigingen van bedrijven, per 1.000 inwoners in de leeftijd van 15-75 jaar.

Relatie met verbonden partijen programma Economie + Ondernemen

Inleiding

In overeenstemming met de vernieuwde BBV-richtlijnen wordt in elk programma beknopte informatie gegeven over de verbonden partijen die hiermee een relatie hebben. Voor dit programma zijn dat de onderstaande verbonden partijen. Meer gedetailleerde informatie over deze partijen is nog steeds terug te vinden in de paragraaf. Het is belangrijk dat Cranendonckse ondernemers optimaal gebruik kunnen maken van de projecten én voordelen van onze samenwerkingsverbanden Keyport en Metropoolregio Eindhoven - Brainport. Vanuit de visie 'Economisch Cranendonck' zetten we vooral in op het vergroten van de zichtbaarheid en de meerwaarde van onze samenwerkingsverbanden.

Keyport

Stichting Keyport is de samenwerking tussen de gemeenten Leudal, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond, Weert en Cranendonck, ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen. De stichting wil een substantiële bijdrage leveren aan het versterken van de sociaal-economische structuur en het creëren van een stimulerend vestigingsklimaat van de regio Keyport. De strategie om de doelen te bereiken is uitgewerkt in het Routeplan 2025-2028.

De bijdrage aan Stichting Keyport is een bedrag per inwoner (€2,54 in 2025). In haar begroting rekent de stichting met een indexering van 3% per jaar.

Financiële informatie: (x €1.000,-)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Gemeentelijke bijdrage	52	52	53	53	53	53	53

Metropoolregio Eindhoven - Brainport

Het doel van de samenwerking in Metropoolregio Eindhoven is het handhaven en uitbouwen van het kenmerkende economische profiel van de regio, om op die manier het vestigings- en verblijfsklimaat voor onze inwoners en bedrijven te stimuleren. De deelnemende gemeenten zijn Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen, Oirschot, Reusel de Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre. De 21 gemeenten werken samen aan gemeentegrensoverschrijdende thema's zoals economie, mobiliteit, transitie landelijk gebied en energietransitie.

Vanaf 2023 wordt gewerkt op basis van het nieuwe samenwerkingsakkoord 2023-2026.

In 2020 is ingestemd met het meerjarenplan 2021-2024: Brainport Next Generation, welke verder uitgewerkt is in de Brainport Agenda. De Brainport Agenda is de strategische meerjaren-agenda van Stichting Brainport, waarin de Triple Helix-samenwerking van bedrijven, onderwijs- en kennisinstellingen en overheden bestuurlijk gestalte heeft gekregen. In de Brainport Nationale Actieagenda (BNA) wordt de langjarige samenwerking tussen Rijk en regio vormgegeven. De regiodeal fungeert als vliegwiel voor de Brainport Nationale Actieagenda en geeft een belangrijke financiële impuls. Deze agenda gaat in op gesignaleerde knelpunten zoals kennis/innovatie & ondernemen, talent en leef- en vestigingsklimaat, maar ook op de kansen die er liggen om vanuit de regio bij te dragen aan het oplossen van maatschappelijke vraagstukken.

Financiële informatie: (x €1.000,-)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Gemeentelijke bijdrage	298	305	343	343	343	343	343

Toelichting belangrijkste afwijkingen Economie + Ondernemen

Economie 2.1	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
P budget: Voor een toelichting verwijzen wij naar de toelichting op het P-budget (paragraaf bedrijfsvoering)	I	15			15 V
Economische ontwikkelingen	I	89 V			89 V
De onderschrijding is te verklaren door:					
Centrum management Budel:					
Dit betreft een bijdrage aan de activiteiten van Centrum Management Budel. De bijdrage wordt betaald uit de daadwerkelijk ontvangen reclamebelasting. De inkomsten en hiermee ook de uitgaven fluctueren.					
Detailhandelsbeleid					
In de ramingen is rekening gehouden met (onderzoek naar) het opstellen van detailhandelsbeleid. Dit bleek in de planning niet haalbaar. Voorgesteld wordt om dit budget over te hevelen naar 2026.					
Verder is een budget van € 10.000 geraamd voor onze subsidie Ondernemerskracht. Van deze subsidie werd slechts eenmaal gebruik gemaakt, waardoor niet het totale budget is gebruikt.					
De MRE deed een terugbetaling als gevolg van een positief jaarresultaat van het Regionaal Historisch Centrum te Eindhoven.					
Overige afwijkingen (o.a. lagere kosten markten en lagere marktelden)	I	5 V	-4 N		1 V
Totaal		109 V	-4 N	0	105 V

Ondernemen 2.2	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Pachten	I	-19 N	35 V		16 V
Meer pachtinkomsten met name veroorzaakt door pacht Baronie van Cranendonck en vernieuwde erfpachtovereenkomst.					
Grondexploitatie					
Voor een uitgebreide toelichting verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid	I	-592 N	655 V		63 V
Tussentijdse winstneming 2025:	I		278 V	-278 N	0
Tussentijdse winstneming grondexploitaties Airpark (63k) en Neerlanden (112) zijn ten gunste van de reserve grondexploitatie gebracht.					
Verder zijn een aantal voormalige plannen (o.a. Dorpsakkers 2006, Pomper, Rabobank/politiebureau, Striboschhof). afgesloten. Per saldo levert dit een voordeel op van 103k. Dit voordeel is toegevoegd aan de reserve grondexploitatie.					
Verliezen 2025:	I	-117 N		117 V	0
Voor de Grex Rubenslaan is een aanvullende verliesvoorziening gevormd (36k).					
Voor de plannen o.a. Moaske, de Kleine Wereld, Heistraat/Hoevestraat. Antoine, Hoge weg, Albert Heijn is een verlies genomen. Deze verliezen zijn ten laste van de reserve grondexploitatie gebracht (81k)					
Overige geringe afwijkingen	I	-7 N		-1 N	-8 N
Totaal		-735 N	968 V	-162 N	71 V

Totaal structureel	S	0	0	0	0
Totaal incidenteel	I	-626	964	-162	176
Totaal programma		-626 N	964 V	-162 N	175 V

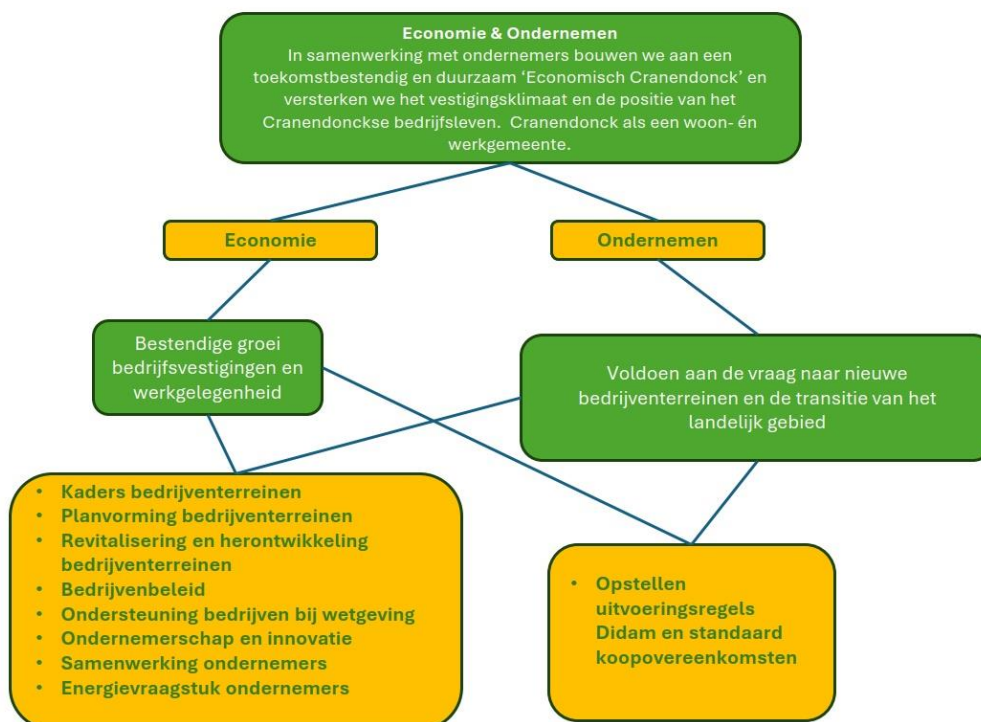
Overzicht baten en lasten programma Economie + Ondernemen

Overzicht baten en lasten programma 2

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting primitief 2025	Begrotingswijzigingen 2025	Begroting 2025 na wijzigingen	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Lasten						
2.1 Economie	776	837	20	833	724	-109
2.2 Ondernemen	4.443	3.636	-2.787	806	1.541	735
Totaal Lasten	5.219	4.474	-2.767	1.638	2.265	626
Baten						
2.1 Economie	11	20	-8	12	8	-4
2.2 Ondernemen	3.867	3.620	-2.707	912	1.880	968
Totaal Baten	3.878	3.640	-2.715	925	1.888	963
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-1.341	-833	52	-713	-376	337
Stortingen in reserves						
2.9 Mutaties reserves programma 2	1.606	0	1.412	1.437	2.098	661
Onttrekkingen uit reserves						
2.9 Mutaties reserves programma 2	398	0	1.412	1.412	1.911	499
Mutaties reserves	-1.208	0	0	-25	-187	-162
Gerealiseerd resultaat	-2.549	-833	52	-738	-563	175

Programma doelenboom Economie en Ondernemen

Programma 3: Recreatie + Toerisme

Missie

De gemeente Cranendonck wil een recreatief, cultureel en sportief voorzieningenaanbod dat bijdraagt aan de fysieke en mentale gezondheid van haar inwoners. Ons sterke verenigingsleven en ons mooie landschap vormen hier de basis voor. Recreatieve, culturele en sportvoorzieningen organiseren we op een schaalniveau dat past bij het gebruik en de gebruikers.

1 Product Sport

Wat wil de raad bereiken?

De ambities uit het Uitvoeringsprogramma Sport zijn leidend: Vitale en toekomstbestendige sportaanbieders

We willen alle type sport, - en beweegaanbieders toekomstbestendig maken binnen hun eigen wensen en mogelijkheden.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

Versterken sportaanbieders

In 2025 is er gestart met de herijking van een aantal beleidsdocumenten. Zoals MJIP, Nota basisvoorziening en het tarievenbeleid. In dit proces is er veel informatie verzameld en verschillende informatieavonden georganiseerd. Samen met verenigingen en andere betrokkenen zijn er daarmee al belangrijke stappen gezet. Gaandeweg bleek dat er nog een aantal belangrijke onderdelen ontbreken om het beleid goed af te kunnen ronden. Zoals het accommodatiebeleid. Dit onderdeel is nodig om het beleid duidelijk, volledig en uitvoerbaar te kunnen maken. Een nieuw accommodatiebeleid is van groot belang om op voort te kunnen bouwen. Eind 2026 zal dit beleidsstuk voorgelegd worden aan de raad ter besluitvorming. Dan ligt er een duidelijke basis waarmee de overige beleidsdocumenten verder uitgewerkt en afgerond kunnen worden zodat er ook aansluiting vindt. Dit zorgt voor duidelijke kaders, voor de uitvoerbaarheid binnen de organisatie en geeft duidelijkheid naar de mogelijkheden voor gebruikers en verenigingen.

Samen met QR-Fit is onderzocht hoe het gebruik van QR-Fit onder inwoners meer gestimuleerd kan worden. Naar aanleiding daarvan is er een portal toegevoegd waarmee inwoners zelf routes in hun eigen omgeving kunnen maken. Hierdoor kunnen wandel- en loopgroepen op een zelfgekozen plek in Cranendonck een route uitzetten, inclusief oefeningen. Dit maakt het makkelijker om op een laagdrempelige manier actief bezig te zijn met QR-fit als hulpmiddel.

VV Maarheeze is gestart met het organiseren van Sportstuif in de kantine. Hierdoor krijgen meer kinderen de kans om na schooltijd verschillende sporten uit te proberen en zelf in beweging te komen. Dit initiatief enthousiasmeert kinderen om meer te sporten en kennis te maken met verenigingen waar ze daarmee laagdrempeliger lid van kunnen worden.

Naar aanleiding van de vitaliteitsscans die zijn uitgevoerd in 2024 is de sportconsulent in 2025 gestart met de gesprekken met de verenigingen om hier een vervolg aan te geven.

Wat wil de raad bereiken?

Een duurzame sportinfrastructuur

We willen toe naar een functionele, goede en duurzame sportinfrastructuur waarbij de openbare ruimte beweegvriendelijk wordt ingericht en sportaccommodaties verduurzaamd.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

Sportaccommodaties

Het nieuwe hockeyveld voor HCC opgeleverd. Het veld wordt inmiddels volop gebruikt. Onder het veld ligt een onderwaterberging. Deze kan in de toekomst worden gebruikt om het veld mee te besproeien. Hiermee zetten we een mooie stap richting duurzaamheid.

Bij VV Maarheeze zijn twee velden vervangen. De vereniging kan hiermee de komende jaren vooruit. In het voorjaar wordt een ondergrondse beregeningsinstallatie geplaatst, zodat de velden goed en op de juiste plekken besproeid kunnen worden. Zo wordt de kwaliteit van de velden op peil gehouden en wordt voorkomen dat er onnodig water wordt gebruikt.

Op Sportpark D'n Opkkiker is een nieuwe stichting opgericht genaamd Sportpunt Boszicht. Deze stichting onderzoekt samen met de gemeente hoe het sportaanbod op deze locatie uitgebreid kan worden. Hiermee wordt beoogd meer inwoners te stimuleren te gaan sporten op sportpark en elkaar te ontmoeten. Dit draagt bij aan een sterke sociale verbinding en daarmee wordt er ook meer activiteit en diversiteit gecreëerd op het sportpark.

Op het Harry Derckx sportcomplex zijn er extra werkzaamheden uitgevoerd om de kwaliteit van de velden waar SV Budel gebruik van maakt te verbeteren.

Wat wil de raad bereiken?

Iedereen doet mee!

Sinds begin dit jaar is de gemeente aangesloten bij het Volwassenenfonds. Samen met intermediairs zijn dit jaar 21 inwoners geholpen om te gaan sporten. Dat is een enorm succes. Zonder de samenwerking met het volwassenenfonds zou het deze mensen waarschijnlijk niet gelukt zijn om deel te nemen aan sportactiviteiten. De samenwerking met het volwassenenfonds heeft daarmee het beoogde doel behaald.

De nieuwsbrief "beweeg met ons mee" van de gemeente en de nieuwsbrief van Cordaad Welzijn hebben aandacht gegeven aan de samenwerking met het Volwassenenfonds. Ook wordt er gewerkt met intermediairs om inwoners hierop attent te maken.

Gemeente Cranendonck en Uniek Sporten Zuidoost-Brabant werken nauw samen. Via sociale media wordt regelmatig aandacht gegeven aan Uniek Sporten, zodat meer inwoners weten welke mogelijkheden er zijn voor mensen met een beperking om mee te doen aan sport en bewegen. Dit draagt bij aan de bekendheid van het aanbod voor kinderen en volwassenen met een beperking.

Daarnaast wordt onderzocht met FC Cranendonck of op sportpark de Braken "Walking football" kan worden georganiseerd. Door o.a. dit soort initiatieven te organiseren wordt sport voor iedereen toegankelijk en draagt dat bij aan een inclusieve samenleving.

Het POS platform is een nieuwe landelijke ontwikkeling binnen de sportsector. POS staat voor Platform Ondernemende Sportaanbieder dat nieuwe verenigingen en aanbieders in kaart brengt. Omdat POS een nieuwe ontwikkeling is die nog niet optimaal is georganiseerd sluit Gemeente Cranendonck aan bij de regionale aanpak. In de regionale aanpak wordt getracht om samen te formuleren welke aanpak het beste past om verenigingen en particulier sportaanbieders meer te laten samenwerken. Vanuit Sportservice Noord-Brabant is hiervoor een coördinator aangesteld.

Wat wil de raad bereiken?

Sporten en bewegen in een gezonde omgeving

Gemeente Cranendonck heeft ervoor gekozen om alle sportparken in de toekomst zoveel mogelijk rookvrij te maken. Om die reden zijn er op alle sportparken **‘rookvrij’-tegels** geplaatst. Deze tegels liggen nu ook op verschillende schoolpleinen. Hiermee wordt meer bewustwording gecreëerd en een gezonde omgeving voor iedereen. Aandacht voor gezondheid, gezonde voeding en het verantwoord omgaan met alcohol wordt gestimuleerd bij de verenigingen. Het is belangrijk dat iedereen zich welkom voelt en dat er ruimte blijft voor eigen keuzes. Door samen met de verenigingen gesprekken te voeren over een goede balans wordt er een bewuster, gezonder en veiligere sportomgeving te gecreëerd.

2 Product Cultuur

Wat wil de raad bereiken?

Cranendonck streeft naar een sterke culturele infrastructuur voor een rijk cultureel aanbod zodat veel meer mensen kunnen genieten van kunst, cultuur en landschap.

Dit draagt zowel bij aan de kwaliteit van kunst en cultuur in de hele regio, als de economische ontwikkeling, het vestigingsklimaat en het voorzieningenniveau. Bovendien is cultuur als middel goed in te zetten bij diverse projecten in het sociaal domein.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

De Cultuurtafel is uitgebreid

De cultuurtafel is bedoeld om de ontwikkeling Baronie als cultuur- en natuurpoort te ondersteunen door verschillende lokale partijen zoals de heemkundekring en archeologieverenigingen mee te laten denken. Zo worden er gedragen initiatieven ontwikkeld die het mogelijk maken om, na gedegen onderzoek op cultuurhistorisch en archeologisch vlak, de ontwikkeling van de Baronie in te zetten. In 2025 hebben de programma commissies van De Borgh, De Smeltkroes en het Cantine Theater zitting genomen aan de cultuurtafel. Deze partijen hebben in samenwerking met de Cultuurcraan de opening van het culturele seizoen op 7 september 2025 georganiseerd op de Baronie.

Uitvoeren koersdocument cultuur

Nog niet alle ontwikkelpunten uit het koersdocument cultuur zijn (helemaal) uitgevoerd.

Met name de volgende punten worden in 2025 opgepakt:

Pijler1 : Kunst en cultuureducatie: doorlopende leerlijn PO - VO, Brede regeling muziekonderwijs, Persoonlijk cultuurbudget <18 jr. Alle drie deze punten behoeven evaluatie, verdere uitwerking en gedegen implementatie.

Dit is een doorlopend ontwikkelpunt vanuit het koersdocument. Het vraagt om structurele voortgangsgesprekken volgens de uitvoeringsovereenkomst (RICK) en om onderlinge afstemming tussen de beleidsmedewerker cultuur en de muziekscholen binnen Cranendonck (Grensland en Muziekhuis). In hoeverre deze voortgangsgesprekken in 2025 hebben plaatsgevonden is mij niet bekend op basis van het overgangsdokument.

Pijler 2: Cultuurparticipatie: kunst als middel binnen sociaal domein: niet genoeg initiatieven die beklijven: behoeft verdere uitwerking, uitvoering, implementatie, consolidatie en inbedding binnen het sociaal domein met inzet en middelen. Het doel is immers het bevorderen van het sociaal welzijn met de inzet van cultuur als middel daartoe.

Gezien het gecompliceerde traject en de geringe lokale impact is besloten de uitvoering van culturele projecten binnen het sociaal domein niet langer door het RICK te laten uitvoeren, maar deze onder te brengen bij Cultuurcraan. Momenteel is de week van de Mantelzorg de verbinding van cultuur met het sociaal domein. De theatervoorstelling BROOS van Matzer Theaterproducties staat gepland in de Borgh op 4 november 2025 en is gratis toegankelijk voor mantelzorgers.

Pijler 3: Cultuurkraan dient als platform geprofessionaliseerd te worden. Bestuur verstevigd, eigen budgetten, betere organisatie en meer zichtbaar en toegankelijk zodat ze als initiator en organisator van diverse culturele initiatieven kunnen opereren.

Cultuurcraan is uitgebreid met twee nieuwe leden. Het uitvoeringsbudget zit momenteel in de subsidies van het RICK onder onderwijs en sociaal domein. Per project kan er een projectaanvraag ingediend worden bij het RICK met het verzoek het project financieel te ondersteunen.

Pijler 4: Hotspot de Baronie: Het beleefbaar maken van het middeleeuwse kasteel Cranendonck is, als onderdeel van het Interreg project De Groote Heide, opgestart. Het doel van deze beleving is enerzijds erkenning van dit iconische kasteel en kennis van de geschiedenis van dit kasteel waardoor de gemeente Cranendonck haar naam heeft verkregen, en anderzijds als achtergrond van een te realiseren openluchttheater op de Baronie. Voor dit project is een projectleider aangesteld en zijn de eerste stappen gezet voor de realisatie van het openluchttheater.

Overige ontwikkelpunten: meer dialoog en mogelijke samenwerking tussen verenigingen, programmacommissies en overige culturele initiatieven bevorderen.

Pijler 5: Icoonproject Budel-Dorplein: Budel-Dorplein als toeristisch en cultuurhistorisch waardevolle parel. In het raadsprogramma 2022-2026 is vermeld dat Budel-Dorplein een toeristische poortfunctie moet krijgen. Om dit te bereiken zijn initiatieven bedacht om de natuur, cultuurhistorie en recreatie en toerisme met elkaar te verbinden en te versterken. cultuurhistorie belevingswaarde van Budel-Dorplein te versterken. De gemeente werkt dit verder in uit in concrete projecten. In de bestaande formatie is onvoldoende capaciteit gereserveerd om dit op te pakken. In de begroting van 2026 is dan ook extra formatie voor de aanstelling van een projectleider "cultureel erfgoed" opgenomen.

"Tijd van je leven" ter bestrijding eenzaamheid ouderen is georganiseerd

Het project "Tijd van je leven" is te kostbaar gebleken. Vanuit Spuk Gala zijn er middelen beschikbaar gesteld om een project over eenzaamheid onder ouderen en jongeren hierin samen te brengen. ("In de Spiegel kijken") Het RICK voert dit project uit in nauwe samenwerking met de Cultuurcraan en de sociaal makelaars Cranendonck. Dit project is als podcast uitgebracht in januari 2025. Waarin jongeren en ouderen in gesprek gaan hoe verschillende generaties omgaan met individualisme en naar elkaar omkijken.

Stoelendans Centrum Budel

Het laatste onderdeel van de Stoelendans, de verhuizing van de Heemkundekring (in 2025 omgedoopt tot Erfgoedvereniging) naar de voormalige Hervormde Kerk ('t Kerkje) in Budel stond voor 2025 in de planning. Helaas heeft de restauratie en daarmee de verhuizing van de Erfgoedvereniging naar 't Kerkje als gevolg van de aanwezigheid van een beschermde vleermuis vertraging opgelopen. Het jaar durende onderzoek naar de aard en soort van de vleermuis is afgerond. Aansluitend is een vergunning aangevraagd bij de provincie om ontheffing te krijgen voor de restauratiewerkzaamheden. In mei 2026 gaat de restauratie naar verwachting van start, waarna de Erfgoedvereniging naar 't Kerkje kan verhuizen.

De inrichting van 't Kerkje moet daarbij geschikt zijn voor de huisvesting van de Erfgoedvereniging en het realiseren van een kleine expositieruimte. Hiervoor is een verduurzamingsslag en een inrichtingsplan nodig. Beide zijn in 2025 opgestart. In 2026 staan het plaatsen van achterzet beglazing, isolatie van het dak en een nieuwe verwarmingsinstallatie als verduurzamingsslag op het programma. De uitvoering van het afgestemde inrichtingsplan van 't Kerkje volgt ook in 2026.

3 Product Recreatie en Toerisme

Wat wil de raad bereiken?

Een goed functionerende vrijetijdseconomie als voorwaarde voor een goed woon- en vestigingsklimaat dat bijdraagt bij aan sociale cohesie en het versterken van de lokale identiteit.

Een gezonde vrijetijdseconomie biedt ook kansen voor de (groei van de) lokale middenstand en horeca, behoud van voorzieningen en vitale kernen. De vrijetijdseconomie kan daarnaast een succesvolle transitie van het landelijk gebied bevorderen.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

We ondersteunen VVV Cranendonck

De VVV heeft een subsidie ontvangen voor het uitvoeren van haar rol als "visitekaartje" en centraal informatiepunt voor vrijetijdsbesteding. Er is in 2025 door de VVV onder andere een succesvol vervolg gegeven aan het Heidehapje en het assortiment is uitgebreid met een "skyline" van Cranendonck. Ook zijn in 2025 de nieuwe digitale evenementenborden in gebruik genomen. Daarnaast is het aantal partnerbedrijven van de VVV in 2025 verder toegenomen.

We participeren in De Groote Heide en KempenBroek

Om de beleevingswaarde van ons mooie landschap te vergroten nemen we actief deel aan de samenwerkingsverbanden De Groote Heide en KempenBroek. Hiervoor betalen we een jaarlijkse partnerbijdrage.

Cranendonck nam actief deel aan de samenwerkingsverbanden Natuurgrens De Groote Heide en Grenspark KempenBroek. De Groote Heide is in 2025 vooral ingezet op uitvoering van het Interreg-programma "Grensliep Park Groote Heide". Binnen KempenBroek is verder invulling gegeven aan het Unesco mens & Biosfeergebied.

We zorgen voor een divers en kwalitatief aanbod van recreatieve routes

In 2025 is een begin gemaakt met het opwaarderen van de recreatieve ruit- en men-routes in Cranendonck. Afgelopen jaar is ook een begin gemaakt met een spreekwoorden-wandelroute (voor kinderen) in Maarheeze. Beide projecten worden medio 2026 afgerond. In 2025 zijn op de Baronie van Cranendonck nieuwe meubilair en nieuwe route- en informatieborden geplaatst, om de functie van recreatief startpunt voor deze locatie te versterken. En voor de mountainbikeroutes is de Zuiderpoort als (nieuw) startpunt ingericht met een routepaneel.

Een nieuwe toeristische visie is gerealiseerd

Op 11 maart 2025 is de "Visie Recreatie en Toerisme Cranendonck 2025-2040" vastgesteld door de gemeenteraad. Deze nieuwe koers voor Recreatie en Toerisme is tot stand gekomen in samenspraak met ondernemers, betrokken organisaties en met inwoners van alle kernen. Hierdoor ligt er een breed gedragen visie die inzicht geeft hoe recreatie en toerisme kan bijdragen aan een bredere economische en sociale ontwikkeling van Cranendonck. De nieuwe visie geeft focus en richting voor de toekomst en bevat een uitvoeringsagenda voor de komende jaren.

We gaan de (recreatieve) fietspaden opwaarderen

In navolging van het fietspad Sint Barbaraweg eind 2024 is in 2025 het fietspad Keunenhoek opgewaarderd. Dit pad, dat loopt tussen de waterzuivering en Broekkant, is breder gemaakt en opnieuw geasfalteerd.

De beleving smokkelhistorie versterken

Dit project maakt deel uit van het Interreg-project De Groote Heide. Na de kick-off bijeenkomst in december 2024 is in 2025 een begin gemaakt met de uitvoering van het project "Versterken Smokkelhistorie". Op 24 maart 2025 organiseerden we hiervoor een participatiebijeenkomst. Doel van het project is om de smokkelhistorie beter zichtbaar en beleefbaar te maken door middel van fysieke objecten maar ook met (digitale) belevingsvormen. Dit project maakt deel uit van het Interreg-project 'Grensloos Park Groote Heide' met een looptijd tot 1 maart 2027.

De parkeerplaats Strijperdijk opwaarderen

In 2025 hebben we een begin gemaakt met de uitvoering van het project parkeerplaats Strijperdijk. Deze parkeerplaats wordt opgewaarderd, er komt een veilige oversteek naar het tegenoverliggende bos en de recreatieve functie wordt versterkt. Ter voorbereiding op de werkzaamheden is in 2025 een bodemonderzoek uitgevoerd en is door een aannemer een ontwerpschets en raming gemaakt. Dit project maakt deel uit van het Interreg-project 'Grensloos Park Groote Heide' met een looptijd tot 1 maart 2027.

Een mindervalideroute Baronie

In het kerngebied van De Baronie wordt een pad gerealiseerd dat toegankelijk is voor minder validen/rolstoelen. In 2025 zijn de praktische mogelijkheden onderzocht om in het kerngebied van De Baronie paden beter toegankelijk te maken voor mindervaliden/rolstoelen. De paden die hiervoor in beeld zijn het pad tussen de Baronie en de Fibula en het pad achter het witte kasteeltje naar de beleeftuin van IVN. Door een aannemer is hiervoor een ontwerpschets en raming gemaakt. Dit project maakt deel uit van het Interreg-project 'Grensloos Park Groote Heide' met een looptijd tot 1 maart 2027.

Het openluchttheater Baronie realiseren

Het voormalige middeleeuwse kasteel wordt beter zichtbaar en beleefbaar gemaakt door middel van een nieuwe fysieke inrichting. In 2025 is hiertoe een begin gemaakt met het uitwerken van de plannen. Deze locatie krijgt een functionele invulling in de vorm van een "openluchttheater" waar voorstellingen e.d. (tijdelijk) kunnen plaatsvinden. Op 26 augustus 2025 hebben we een participatiebijeenkomst voor omwonenden en betrokkenen georganiseerd waarop we de plannen hebben toegelicht. Dit project maakt deel uit van het Interreg-project 'Grensloos Park Groote Heide' met een looptijd tot 1 maart 2027.

Het onderzoek naar de toekomst van kleine kermissen ronden we af in 2025

In 2025 heeft de evaluatie van de kermissen plaatsgevonden. Binnen de evaluatiegesprekken is ook met betrokken partijen gesproken over het animo om de dorpskermissen zelf te organiseren. Hierover heeft de raad een raadsinformatiebrief ontvangen. De conclusie voor nu is dat de kermissen in 2026 nog op de "oude" manier georganiseerd worden. De kermisexploitanten zijn hierover benaderd om hun huidige standplaats in te nemen. In 2026, na het kermisseizoen zullen we in gesprek gaan om te bezien hoe we in de toekomst omgaan met de kermissen in de dorpskernen Gastel, Soerendonck, Budel-Schoot en Maarheeze.

Beleidsindicatoren programma Recreatie + Toerisme

Om de vergelijkbaarheid van gemeentes te verbeteren zijn conform de vernieuwde BBV-richtlijnen een aantal beleidsindicatoren voor dit programma bepaald:

Naam indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Cranendonck	Nederland
Niet sporters	%	WSJG	2024	44,9	42,5

Relatie met verbonden partijen programma Recreatie + Toerisme

Toelichting belangrijkste afwijkingen Recreatie + Toerisme

Sport 3.1	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
P-budget	I	15 V			15 V
Voor een toelichting verwijzen wij naar het P-budget (paragraaf bedrijfsvoering)					
Subsidies sportorganisaties	I	-50 N			-50 N
Bij nadere analyse van de basissubsidies blijkt dat de in de Burap verwerkte verlaging van het subsidieplafond van € 50.000 niet juist is. De ramingen van de basissubsidies zijn gebaseerd op de werkelijke bedragen (realistisch ramen) en niet op het subsidieplafond. Het verschil tussen vergeven subsidies en het plafond is nooit geraamd en daarom is deze verlaging niet nodig geweest.					
Subsidie SPUK Sport	I		13 V		13 V
In het kader van de subsidie SPUK sport (btw compensatie) is de definitieve vaststelling van de subsidie over 2023 13k hoger.					
Compensatie indexatie tarieven	I	-36 N			-36 N
Door af te wijken van de CPI index in de overeenkomst voor de tarieven sportaccommodaties is er een tekort ontstaan bij de exploitant. Volgens dezelfde overeenkomst moeten wij het verschil compenseren. Ten opzichte van de bijgestelde raming ontstaat een nadeel van 36k.					
Exploitatie binnensportaccommodaties	I	-53 N	28 V		-25 N
De exploitatielasten van de binnensport zijn hoger door:					
- vervanging TL verlichting Muzenberg in het kader van veiligheid, duurzaamheid en continuïteit.					
- schrobmachine Smeltkroes i.v.m. nieuwe sportvloer					
- vervanging bodemuiger i.v.m. wettelijke eisen waterkwaliteit					

- vergoeding kosten waterschade Zuiderpoort					
De hogere exploitatielasten worden voor het merendeel opgevangen door hogere inkomsten door verhuur van accommodaties.					
Exploitatie buitensportaccommodaties	I	38 V	72 V		110 V
Lagere exploitatielasten in 2025 door:					
- renovaties van 2 voetbalvelden in 2025					
- De hogere inkomsten worden voornamelijk veroorzaakt door hogere huurinkomsten van kunstgras-voetbalveld en hockeyveld.					
- vervanging kunstgrasveld hockey in 2025					
SPUK GALA (Brede SPUK)	I	38 V	-38 N		0
Sinds 2023 ontvangen we middelen voor SPUK GALA (Brede SPUK) die verdeeld zijn in 15 programma's (sport en maatschappelijke ondersteuning P4). Niet alle middelen voor SPUK GALA zijn besteed in 2025. De regeling geeft aan dat maximaal 10% van het totaalbedrag meegenomen mag worden naar 2026. De niet bestede middelen "parkeren" we op de balans vanwege terugbetaalverplichtingen.					
Kapitaallasten	I	37 V			37 V
Lagere kapitaallasten dan begroot door achterblijven van investeringen betreft met name investering Duurzaamheidsinvestering 2023 - sporthal Zuiderpoort					
Overige geringe afwijkingen	I	-4 N	-9 N	-44 N	-57 N
					0
Totaal		-15 N	66 V	-44 N	7 V

Cultuur 3.2	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
P-begroting	I	34 V			34 V
Voor een toelichting wordt verwezen naar het P-budget (paragraaf bedrijfsvoering)					
Muziekscholen	I	31 V			31 V
Dit bedrag betreft het surplus basissubsidie 2022 RICK conform de vaststelling budgetsubsidie 2022. Het RICK heeft deze subsidie in 2024 terugbetaald. Het bij de jaarrekening 2024 overgehevelde budget is in					

2025 gedeeltelijk besteed doordat er onvoldoende bezetting cultuur in het 2e halfjaar 2025 is geweest.					
Daarom stellen wij stellen u voor om dit bedrag over te hevelen naar 2026 om uitvoering te geven aan het koersdocument cultuur.					
Overige geringe afwijkingen	I	-1 N			-1 N
Totaal		64 V	0	0	64 V

Toerisme en evenementen 3.3	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
P-budget	I	75 V			75 V
Voor een toelichting wordt verwezen naar het P-budget (paragraaf bedrijfsvoering)					
Overige geringe afwijkingen (o.a. lagere kosten kermessen (12k), hogere doorberekende kosten kermessen (7k))	I	8 V	7 V		15 V
					0
Totaal		83 V	7 V	0	90 V

Totaal structureel	S	0	0	0	0
Totaal incidenteel	I	132	73	-44	161
Totaal programma		132 V	73 V	-44 N	161 V

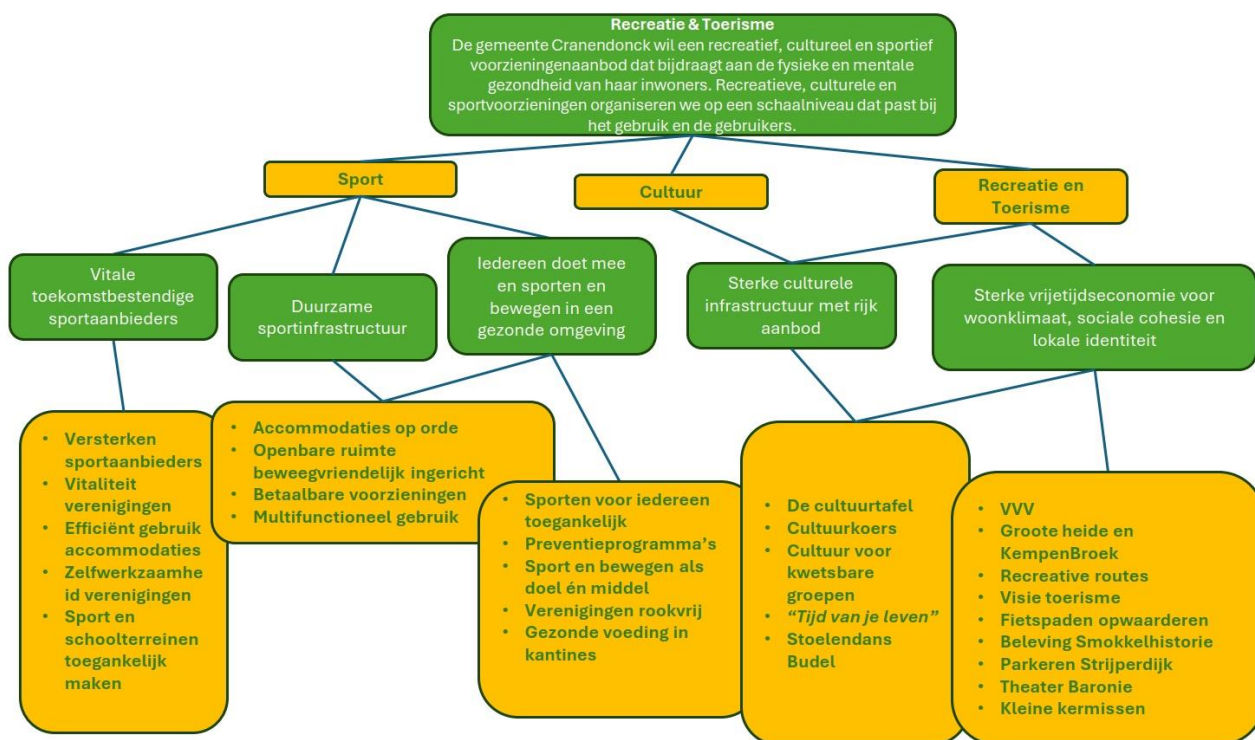
Overzicht baten en lasten programma Recreatie + Toerisme

Overzicht baten en lasten programma 3

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting primitief 2025	Begrotingswijzigingen 2025	Begroting 2025 na wijzigingen	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Lasten						
3.1 Sport	2.256	2.268	53	2.247	2.261	15
3.2 Cultuur	461	457	102	483	419	-64
3.3 Toerisme en evenementen	449	516	65	561	478	-83
Totaal Lasten	3.165	3.241	220	3.291	3.158	-132
Baten						
3.1 Sport	921	626	225	850	917	66
3.2 Cultuur	16	16	0	16	16	0
3.3 Toerisme en evenementen	53	53	-5	48	55	7
Totaal Baten	990	695	220	915	988	73
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-2.175	-2.546	-1	-2.376	-2.170	205
Stortingen in reserves						
3.9 Mutaties reserves programma 3	0	0	0	76	161	85
Onttrekkingen uit reserves						
3.9 Mutaties reserves programma 3	113	59	117	176	216	41
Mutaties reserves	113	59	117	100	56	-44
Gerealiseerd resultaat	-2.062	-2.487	116	-2.276	-2.115	161

Programma doelenboom

Programma 4: Sociaal domein

Missie

Het Sociaal Domein is een breed en complex werkveld. Variërend van opgaven rondom opvoeden en opgroeien, inkomen, werk, wonen, welzijn en zorg. Alle inwoners doen mee, tellen mee en dragen bij aan een gezonde en veerkrachtige gemeenschap. We gaan uit van eigen kracht en ondersteuning vanuit vrij toegankelijke, algemene voorzieningen. Een maatwerkvoorziening op grond van de Jeugdwet, Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) en/of Participatiewet zetten we in als dat nodig is. Om te zorgen dat ondersteuning ook op de langere termijn beschikbaar blijft voor de inwoners die het nodig hebben is een proces van duurzame verandering van houding en gedrag noodzakelijk. De ingezette koers van transformatie van curatief (oplossen van) naar preventief (voorkomen dat) zetten we door. Duurzaamheid, betaalbaarheid en toegankelijkheid blijven belangrijke aandachtspunten in het sociaal domein.

1 Product Meedoen

Wat wil de raad bereiken?

Het hebben van een baan is de beste manier om financieel onafhankelijk te zijn.

Een baan biedt structuur, persoonlijke ontwikkeling en sociaal contact. De gemeente wil dat zoveel mogelijk inwoners toegang hebben tot werk dat aansluit op hun behoeften en talenten, juist ook als zij een afstand tot de arbeidsmarkt hebben. Ons doel is dat alle inwoners van Cranendonck in hun levensonderhoud kunnen voorzien en meedoen aan de samenleving.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

Voor alle inwoners die behoren tot de doelgroep van de participatiewet, bieden wij bemiddeling naar passend werk aan.

In 2025 hebben wij inwoners actief bemiddeld naar werk. Voor inwoners die ondersteuning nodig hebben bij het vinden van passend werk, ook wanneer zij geen uitkering van de gemeente ontvangen, bieden wij verschillende trajecten aan. Deze trajecten zijn gericht op duurzame arbeidsparticipatie en sluiten aan bij de mogelijkheden en ondersteuningsbehoefte van de inwoner. Voor de uitvoering maken wij gebruik van meerdere externe partners, waaronder De Risse.

De pilot Cranendonck werkt! gaan we evalueren.

Cranendonck Werkt! is onderdeel van de ondernemersvereniging Ondernemerscontact Cranendonck (OCC). Het platform brengt lokale vacatures en inwoners van Cranendonck met elkaar in contact.

Samen met de afdeling Economie is subsidie verleend voor de opstart van het platform. Daarbij is specifiek ingezet op het creëren van kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Cranendonck Werkt! heeft hiervoor een pilotprojectplan opgesteld.

Op verzoek van het OCC is de evaluatie van de pilot uitgesteld en gepland voor begin 2026.

De pilot Sociaal Raadslieden gaan we uitvoeren

Vanaf 1 oktober 2024 loopt de pilot Sociaal Raadslieden voor de duur van twee jaar. Bij Lumens is een sociaal raadslid werkzaam dat inwoners ondersteunt bij sociaaljuridische vraagstukken.

Het sociaal raadslid biedt onder andere ondersteuning bij vragen over loon en uitkeringen, huur- en woonzaken en bij correspondentie van overheidsinstanties. Sinds de start van de pilot heeft het sociaal raadslid meerdere meldingen ontvangen en worden inwoners actief ondersteund bij het oplossen van juridische en administratieve problemen.

Bij alle uitkeringsgerechtigden waar een re-integratietraject passend is, gaan we dit inzetten. Hiervoor maken wij gebruik van de samenwerking met de Risse en externe partners.

Met alle uitkeringsgerechtigden vinden periodiek gesprekken plaats. In deze gesprekken wordt samen met de inwoner beoordeeld of deelname aan een re-integratietraject passend en wenselijk is.

Wanneer een re-integratietraject passend wordt geacht, wordt de inwoner aangemeld bij de Risse Groep/Werk.Kom. Indien een standaard traject niet aansluit bij de ondersteuningsbehoefte van de inwoner, vindt aanmelding plaats bij een gespecialiseerd re-integratiebureau.

Regelingen, dienstverlening en activiteiten voor inkomensondersteuning promoten wij bij de doelgroep en het maatschappelijk middenveld.

In 2025 zijn het Breed Minimabeleid 2025-2027 en het daarbij behorende Uitvoeringsprogramma Breed Minimabeleid 2025-2027 vastgesteld voor de gemeenten Valkenswaard, Heeze-Leende en Cranendonck. Tevens is gestart met de uitvoering van dit beleid. Inzet is een groter bereik van de minimaregelingen.

2 Product Maatschappelijke ondersteuning

Wat wil de raad bereiken?

In de maatschappelijke ondersteuning zijn “positieve gezondheid” en daarmee preventie leidende principes.

We blijven inzetten op de verschuiving van curatieve naar preventieve maatschappelijke ondersteuning voor onze kwetsbare doelgroepen. Daarnaast blijven we de focus behouden op kwaliteit van bestaande algemene en maatwerkvoorzieningen.

We laten inwoners zelf verantwoordelijkheid nemen voor hun welzijn en gezondheid. De gemeente hanteert een preventieve aanpak en stimuleert de zelf- en ‘samenredzaamheid’ van onze inwoners en de ontwikkeling van hulpnetwerken, fungeert als facilitator en denkt mee. Als het niet anders kan, biedt de gemeente een vangnet.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

Aan de slag gaan met de uitvoering van het beleidsplan Sociaal Domein

Het uitvoeringsplan is opgesteld voor een periode van twee jaar (2025 en 2026). We zijn aan de slag gegaan met de activiteiten die zijn opgenomen in het uitvoeringsplan. Zo hebben we concrete stappen gezet om de doelen uit het beleidsplan te bereiken.

We hebben onder andere gewerkt aan:

- het versterken van het netwerk en sociaal vangnet van ouders via de coalitie Kansrijke Start en de pilot Connecting Families.
- er is een fundament gelegd voor een stevig lokaal Sociaal Team.
- samen met onze ketenpartners zijn diverse activiteiten uitgerold die een gezonde leefstijl en meer bewegen stimuleren.
- de doorstart van de Zorgadviesraad is gerealiseerd.
- de verbinding tussen jeugd en onderwijs is versterkt met de pilot Zorg in onderwijstijd.

Budgetten HH Ondersteuning zijn verder toegegroeid naar een eigen bijdrage vanaf 2026

Het contract hulp bij het huishouden liep af per 01-05-2025. Het aanbestedingsproces is succesvol doorlopen. Er zijn voldoende partijen hulp bij het huishouden gecontracteerd en de overeengekomen tarieven zijn reëel en marktconform. De nieuwe inkomensafhankelijke eigen bijdrage voor de Wmo is door het Rijk uitgesteld. Hierdoor blijft het huidige abonnementstarief voorlopig bestaan en start een nieuwe regeling op zijn vroegst in 2028.

De rol van sociaal makelaars is in ons zorgsysteem geïntegreerd

Om de pilot te beëindigen vonden we het belangrijk om daar een evaluatie aan te koppelen en dit meteen breder te trekken naar de toekomst omdat we de functie ook graag belangrijk willen houden. Adviesbureau Spectrum heeft ons begeleidt bij het maken van de juiste keuzes en daarvoor een aantal aanbevelingen gedaan. Een aantal aanbevelingen hebben we overgenomen en dat zijn de volgende;

1. Stop met experimenteren en borg de rol sociaal makelaar definitief.
2. Vergroot de capaciteit.
3. Bouw een gezond team.
4. Breng alle sociaal makelaars onder bij 1 welzijnsorganisatie.
5. Zorg ervoor dat de onafhankelijke positie gewaarborgd blijft.
6. Verbeter de zichtbaarheid en bereikbaarheid van de sociaal makelaars.

De gemeenteraad heeft met alle overgenomen aanbevelingen ingestemd behalve met de verschuiving van individuele ondersteuning naar een bredere, verbindende rol. “Community building”. De raad heeft uitgesproken hier niet op tegen te zijn en de lijn volgt en dat de beweging nodig is om toekomstbestendig te worden. Echter wil de raad niet dat de verschuiving opgelegd wordt door het college maar natuurlijk ontstaat door de beweging die Cordaad Welzijn samen met de sociaal makelaars aangaat in goed overleg met de inwoners en passend bij de capaciteit van de kern om hierin mee te gaan. De sociaal makelaars zijn inmiddels allemaal ondergebracht bij Cordaad welzijn. De ontwikkelingen worden verder besproken in de driemaandelijke accountgesprekken.

Herijking Wmo-verordening

In het tweede kwartaal van 2025 is de nieuwe Wmo-verordening vastgesteld. Daardoor sluiten onze regels weer goed aan op de huidige wetgeving en de praktijk.

Nieuwe contractering van collectief vraagafhankelijk vervoer (Taxbus)

De contractering is succesvol doorlopen. Voorbereiding voor de uitvoering van het contract is opgepakt.

Ontwikkelen van uitvoeringsprogramma gekoppeld aan woonzorgvisie

Een uitvoeringsprogramma op hoofdlijnen maakt onderdeel uit van de woonzorgvisie. In 2025 zijn de speerpunten uit het uitvoeringsprogramma uitgewerkt in een activiteitenoverzicht. In verband met een ontstane vacature op de betreffende positie is dit overzicht nog niet volledig. Waar mogelijk zijn activiteiten wel al meegenomen in de reguliere afspraken met ketenpartners.

Monitoren nieuwe werkwijze indicatiestelling bij begeleiding

De cijfers over 2025 laten zien dat de kosten voor begeleiding inderdaad structureel zijn gedaald. Hieruit blijkt dat de inkoop van begeleiding goed heeft gewerkt en doelgericht is geweest. Aan het einde van 2025 zien we wel een lichte toename in het gebruik van deze voorziening. We blijven de inzet en kostenontwikkeling dan ook volgen om te zien wat het financiële effect op langere termijn is.

3 Product Jeugd

Wat wil de raad bereiken?

In het kader van de Landelijke Hervormingsagenda Jeugd streeft de gemeente naar een verbetering van de jeugdhulpverlening en een financieel beheersbaar jeugdstelsel.

Binnen het domein Jeugd hebben we te maken met een dynamisch speelveld. Naast dat ons takenpakket is veranderd, onder andere door complexere problematiek, zijn wij ook vaak afhankelijk van landelijke en/of regionale ontwikkelingen. Om als gemeente goed aan te kunnen sluiten bij de Hervormingsagenda Jeugd is het noodzakelijk dat wij met een andere bril naar jeugdhulpverlening gaan kijken. Op dit moment ontvangt 1 op de 6 jeugdigen een vorm van jeugdzorg. Wanneer we een beweging willen maken waarin we meer gaan normaliseren zullen we moeten uitdragen dat niet iedere hulpvraag beantwoord moet worden met zorg. Dit draagt bij aan het financieel beheersbaar houden van het jeugdstelsel. Daarnaast kan een verschuiving van curatieve naar preventieve jeugdzorg hierbij ondersteunen. Dit kunnen we echter niet alleen. Onze ketenpartners in het voorliggende veld spelen een cruciale rol bij het vroegtijdig signaleren van vragen en het bieden van passende ondersteuning. Daarom prioriteren we het versterken van onze relatie en samenwerking met deze partners. Daarnaast geeft het opgestelde meerjarenbeleidsplan van Samen voor Jeugd mede richting aan de verdere transformatie van het jeugddomein.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

Versterken lokale teams

2025 is een stabiel jaar geweest. Er was sprake van voldoende personele bezetting en continuïteit. Er is gewerkt in subteams voor Toegang, Ambulant en Regie. In combinatie met een duidelijke taakverdeling en werkwijze heeft dit bijgedragen aan stabiliteit binnen het team. Gedurende het jaar zijn de langdurige wachtlijsten teruggebracht naar nul.

In 2025 is een analyse uitgevoerd van de tien meest kostbare jeugdtrajecten. Naar aanleiding hiervan zijn interne verbetermaatregelen doorgevoerd op het gebied van rapportage en registratie. Daarnaast is de wens om de samenwerking met de gecertificeerde instellingen (GI's), die het merendeel van deze casuïstiek behandelen, te versterken. Met de uitbreiding van 1 fte in 2026 verwachten we deze samenwerking verder te intensiveren met de GI's, Veilig Thuis en het onderwijs.

In de begroting 2025 is opgenomen dat gewerkt zou worden met de verklarende analyse (GVA), in lijn met de Hervormingsagenda Jeugd. In de loop van het jaar is regionaal gestart met het verkennen van draagvlak voor het werken met de GVA. Een afweging van voor- en nadelen van het werken met de GVA leidt in 2026 tot een voorstel voor de wijze van implementatie van het geheel of delen van de GVA in de lokale/regionale teams.

In 2025 is ingezet op het voorkomen van de inzet van niet-gecontracteerde aanbieders door samen met inwoners te zoeken naar passend, gecontracteerd of voorliggend aanbod. Deze aanpak heeft bijgedragen aan het beperken van niet-gecontracteerde zorg.

Ook hebben er in 2025 voorbereidingen plaatsgevonden, onder andere in de vorm van een college- en raadsvoorstel, om de medewerkers van het sociaal team met ingang van 2026 in eigen dienst te nemen. Hiermee dragen we bij aan de continuïteit en stabiliteit van het team en zetten we een eerste stap in de vorming van een sterk lokaal team, zoals dat in de Hervormingsagenda is opgenomen.

Tot slot is door het subsidiëren van Zorgoppas ingezet op het verminderen van de inzet van het product 'logeren'. Hiermee wordt verwacht dat in voorkomende situaties vaker een passend alternatief kan worden geboden.

Versterken van de samenwerking in de keten

De samenwerking met huisartsen is op verschillende manieren verbeterd en versterkt. Alle huisartsen beschikken over een directe overleglijn ('hotline') met de Toegang voor afstemming en het doorgeleiden van hulpvragen. De meeste praktijken maken hier veelvuldig gebruik van. Naast het jaarlijks overleg, waarin we informatie over en weer uitwisselen, hebben we met een aantal praktijken mogelijkheden besproken om de samenwerking te intensiveren. Met één van hen wordt hier middels een casusoverleg uitvoering aan gegeven. Met de andere praktijken zetten we het gesprek hierover in 2026 voort.

Ook met het onderwijs en de voorschoolse voorzieningen zijn gesprekken gestart om mogelijkheden te verkennen om de samenwerking te verbeteren. In 2026 worden de uitkomsten van deze gesprekken samengevat in een voorstel.

Vanuit het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming en ook de Hervormingsagenda Jeugd wordt gepleit voor een cultuurverandering om via kortere lijnen en meer integraliteit en samenwerking sneller passende hulp te bieden aan kinderen en gezinnen die dit nodig hebben. Met een nieuwe verordening Jeugdhulp Cranendonck kan hier op worden gestuurd.

Voldoende financiële middelen beschikbaar stellen

De totale kosten voor de inzet van jeugdhulp zijn in 2025 ten opzichte van 2024 nagenoeg gelijk gebleven. Dat betekent dat we een afvlakking zien ten opzichte van een sterke stijging de afgelopen jaren. De meeste kosten gaan naar begeleiding, een relatief lichte vorm van jeugdhulp. Dat de kosten niet gestegen zijn, is een positieve ontwikkeling te noemen. Er zijn regiogemeenten die te maken hebben met een forse toename.

Met het stabiliseren van de uitgaven lijkt het erop dat de ingezette maatregelen effect hebben. Het is echter nog te vroeg om te zeggen dat we totale grip hebben op de kosten. Hier wordt dagelijks aan gewerkt door verbeterde afspraken te maken en passende alternatieven te vinden voor dure hulp.

In 2025 zijn binnen het jeugddomein duidelijke stappen gezet om de ondersteuning aan inwoners kwalitatief te versterken en beter te organiseren. Door scherper te sturen op passende inzet, tijdige opvolging en korter durende trajecten is de ondersteuning doelmatiger geworden. Meer stabiliteit in het Sociaal Team en verbeterde procedures zorgen voor vaste aanspreekpunten, meer grip op zorgaanbieders en sneller bijsturen waar nodig. Inwoners van Cranendonck ontvingen de ondersteuning die zij nodig hadden, met meer voorspelbaarheid en een positief financieel resultaat tot gevolg.

4 Product Onderwijs

Wat wil de raad bereiken?

(Onderwijs)voorzieningen zo optimaal mogelijk te benutten, rekening houdend met passend onderwijs.

De gemeente streeft samen met schoolbesturen en kinderopvangorganisaties naar de beste onderwijsomgeving voor het kind. Hiervoor is een integraal huisvestingsplan (IHP) opgesteld. Dit plan geeft houvast hoe om te gaan met investeringen in gebouwen voor onderwijs en kinderopvang. We houden rekening met inhoudelijke samenwerking, passend onderwijs en leerlingenaantallen. We zorgen voor flexibiliteit om groei, krimp en de ontwikkelingen binnen het onderwijs op te vangen. Ook voldoen we bij nieuwbouwscholen en renovaties aan de normen energieneutraal (ENG & BENG.)

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

Het Integraal Huisvestingsplan voor 2025 uitvoeren

In 2025 is een aanzet gemaakt voor een verdiepende analyse voor de realisatie van ruimten voor kindpartners eventueel in combinatie met een nieuwe gemeenschapsvoorziening in Budel-Schoot. Dit onderzoek zal in de eerste helft van 2026 worden afgerond. Indien hiervoor een geschikte locatie wordt gevonden, geniet het realiseren van een multifunctionele accommodatie (MFA), inclusief een goed onderwijsvoorziening de voorkeur.

Beschikbaar stellen krediet locatie onderzoek BRAVO! College

Dit onderzoek is niet uitgevoerd in 2025, omdat nog niet duidelijk was op welke locatie de nieuwbouw van het Bravo! College gaat plaatsvinden. De in 2026 te verwachten besluitvorming over de Knoop Maarheeze speelt hierbij een belangrijke rol. Met name het aantal te bouwen woningen in Maarheeze zal een belangrijke rol spelen bij de afweging over de keuze voor een nieuwbouwlocatie van het Bravo! College. Zodra deze besluitvorming heeft plaatsgevonden zal een besluit genomen worden over de inzet van het krediet voor het verdiepende locatie onderzoek.

Beleidsindicatoren programma Sociaal domein

Om de vergelijkbaarheid van gemeentes te verbeteren, zijn conform de vernieuwde BBV-richtlijnen een aantal beleidsindicatoren voor dit programma bepaald:

Naam indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Cranendonck	Nederland
Absoluut verzuim	% per 1.000 leerplichtigen van 5 - 18 jaar	DUO/Ingrado	2024	149,4%	6,7%
Relatief verzuim	% per 1.000 leerplichtigen van 5 - 18 jaar	DUO/Ingrado	2024	38%	28%
Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)	% deelnemers aan het VO en MBO onderwijs van 12 - 21 jaar	DUO/Ingrado	2024	2,7%	2,3%
Banen	Aantal per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 - 74 jaar	CBS/LISA	2024	773,7	850,2
Jongeren met een delict voor de rechter	% 12 t/m 21 jarigen	CBS	2023	1%	1%
Kinderen in uitkeringsgezin	% kinderen tot 18 jaar	CBS	2024	3%	6%
Netto arbeidsparticipatie	% van de werkzame beroepsbevolking ten opzichte van de beroepsbevolking	CBS	2025	72,5%	73,2%
Werkloze jongeren	% 16 t/m 22 jarigen	CBS	2024	2%	2%
Personen met een bijstandsuitkering	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	2025	147,7	281,2
Lopende re-integratievoorzieningen	Aantal per 10.000 inwoners van 15 - 64 jaar	CBS	2024	206,3	203,1
Jongeren met jeugdhulp	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2024	12,6%	14,0%

Jongeren met jeugdbescherming	% van alle jongeren tot 18 jaar	CBS	2024	0,8%	1,0%
Jongeren met jeugdreclassering	% van alle jongeren van 12 tot 23 jaar	CBS	2024	Onbekend	0,4%
Cliënten met een maatwerkarrangement WMO	Aantal per 10.000 inwoners	CBS	2025	560	660
Demografische druk *)	%	CBS	2025	83,5%	70,7%

* De som van het aantal personen van 0 tot 15 jaar en 65 jaar of ouder in verhouding tot de personen van 15 tot 65 jaar.

Relatie met verbonden partijen programma Sociaal domein

In overeenstemming met de vernieuwde BBV-richtlijnen wordt in elk programma beknopte informatie gegeven over de verbonden partijen die hiermee een relatie hebben. Voor dit programma zijn dat de onderstaande verbonden partijen. Meer gedetailleerde informatie over deze partijen is terug te vinden in de paragraaf.

GGD

Doel: De GGD Brabant Zuidoost is een regionaal samenwerkingsverband met de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel de Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre. Doel van deze regeling is de behartiging van de belangen van de deelnemende gemeenten op het gebied van de Wet publieke gezondheid.

Financiële informatie: (x €1.000,-)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Gemeentelijke bijdrage (*vanaf 2025 inclusief jeugdgezondheidszorg)	398	439	823	876	895	915	915
Jeugdgezondheidszorg	354	349					

Regionaal Bestuur Openbaar Onderwijs de Kempen

Doel: Samen met negen andere gemeenten houdt de gemeente Cranendonck het openbaar basisonderwijs in stand via een gemeenschappelijke regeling. De school bestuurlijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn overgedragen aan de Stichting de Kempen, regionaal bestuur voor openbaar en algemeen basisonderwijs.

Financiële informatie: (x €1.000,-)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Gemeentelijke bijdrage	-	-	-	-	-	-	-

Werkvoorzieningsschap de Risse

Doel: Werkvoorzieningsschap de Risse zorgt voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening voor de gemeenten Cranendonck, Nederweert en Weert. De Risse richt zich primair op het vinden van aangepast werk voor mensen met een Sw-indicatie. Met de komst van de Participatiewet ontwikkelt de Risse zich naar een mens- ontwikkelbedrijf.

Financiële informatie: (x €1.000,-)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Gemeentelijke bijdrage (gelijk aan budget ten behoeve van Wsw in participatie-budget)	1.926	1.993	2.027	1.903	1.822	1.687	1.687
Extra gemeentelijke bijdrage o.b.v. meerjarenraming 2021-2024 de Risse	13	-	-	-	-	-	-
Incidentele gemeentelijke bijdrage t.b.v. aanvulling Eigen vermogen/weerstandsvermogen	131					-	
Extra bijdrage o.b.v. bijgestelde begroting 2023	-	32		-	-	-	
Extra gemeentelijke bijdrage o.b.v. primaire begroting Risse		150			84	84	
Incidentele bijdrage o.b.v. septembercirculaire 2024 WSW			15	14	13	12	12
Bijdrage participatiebedrijf/werk.kom			127				

Toelichting belangrijkste afwijkingen Sociaal domein

Werk & Inkomen 4.1	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Inburgering Voor het verzorgen van de inburgering van statushouders, krijgen wij een uitkering van het Rijk. Een afwijking in de lasten en baten, de niet bestede middelen, "parkeren" we op de balans vanwege terugbetaalverplichtingen. Worden verantwoord op de balans. Het verschil wordt met name veroorzaakt door de correctie op de reiskosten, aangezien deze kosten niet langer vanuit dit budget mogen worden betaald.	I	60 V	-102 N		-42 N
Leefgeld Oekraïne De inkomsten en uitgaven worden meegenomen in de sisa-verantwoording; deze kosten worden vergoed door het Rijk.	I	-80 N	78 V		-2 N
Geduceerde ouders van de kinderopvangtoeslagenaffaire (Kota) krijgen uitgebreide ondersteuning en financiële compensatie. Verrekening vindt plaats via de balans. In 2025 hebben we een bedrag van € 49K ontvangen ter compensatie van de uitgaven over 2024. Hierdoor ontstaat in 2025 een voordeel.	I	-86 N	136 V		50 V
BUIG: Uit het BUIG budget worden zowel uitkeringen als Loonkostensubsidie (LKS) bekostigd. In 2025 hebben wij fors ingezet op het instrument LKS. LKS is een financiële vergoeding aan de werkgever als medewerkers minder productief kunnen zijn dan gemiddeld, waardoor mensen eerder deelnemen aan de arbeidsmarkt en het beroep dat op bijstandsuitkeringen wordt gedaan afneemt. De inzet op LKS blijkt effectief, hetgeen heeft geleid tot hogere uitgaven dan begroot vanuit de BUIG. De hogere realisatie van het aantal LKS'ers in 2025 zorgt ook voor een evenredig hogere Rijksbijdrage hiervoor in 2026.	I	-35 N	114 V		79 V
Bijstand zelfstandigen Voor 2025 is het beroep op de BBZ-voorziening achtergebleven bij de verwachting. De in behandeling genomen aanvragen hebben niet geleid tot financiële verplichtingen, waardoor het beschikbare budget niet is benut.	I	32 V	-54 N		-22 N

Minimabeleid	I	177 V	17 V		194 V
Lagere kosten van 179K. Na vaststelling van het minimabeleid is eind 2025 het uitvoeringsprogramma vastgesteld dat tot doel heeft het bereik van minimaregelingen en bijzondere bijstand te vergroten. De uitvoering van dit programma is eind 2025 van start gegaan, waardoor de verwachte effecten ook financieel nog niet volledig zijn gerealiseerd konden worden. Hierdoor is zijn er minder kosten gemaakt dan begroot. De bijzondere bijstand heeft het karakter van een openeindregeling, waardoor de daadwerkelijke kosten vooraf moeilijk te ramen zijn.					
Participatiebudget	I	120 V	-7 N		113 V
Lagere kosten op het participatiebudget van totaal 114K. Dit ontstond door lagere begeleidingskosten LKS 47K, bij werk.kom 48K en overig 19K. Er zijn minder kosten voor begeleiding LKS omdat er in 2025 minder begeleiding nodig was voor de doelgroep. Daarnaast ontstond er een verschil omdat er rekening is gehouden met uitvoeringskosten P-wet in balans 25K wat niet nodig blijkt.					
GRSA2; aandeel W&I	I	279 V			279 V
De toerekening aan W&I is lager dan in de begroting is opgenomen. Dat levert een voordeel op bij programma 4 en een nadeel bij overhead.					
Overige geringe afwijkingen	I	-8 N	14 V		6 V
Totaal		459 V	196 V	0	655 V

Maatschappelijke ondersteuning 4.2	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
P-budget	I	-213 N	60 V		-153 N
Voor een toelichting verwijzen wij naar het P-budget (paragraaf bedrijfsvoering)					
SPUK GALA (Brede SPUK)	I	131 V	-131 N		0
Sinds 2023 ontvangen we middelen voor SPUK GALA (Brede SPUK) die verdeeld zijn in 15 programma's (sport P3 en maatschappelijke ondersteuning P4). Niet alle middelen voor SPUK GALA zijn besteed in 2025. De regeling geeft aan dat in 2025 maximaal 10% van het totaalbedrag meegenomen mag worden naar 2026. De niet bestede middelen "parkeren" we op de balans vanwege terugbetaalverplichtingen.					

In 2025 is € 60K geraamd voor salarissen waardoor het lijkt alsof die niet zijn uitgegeven, maar deze zijn meegenomen in de realisatie van de totale bestedingen van SPUK GALA.					
Woningaanpassingen De werkelijke kosten vertonen elk jaar een grillig patroon en daarmee is het lastig dit budget goed in te schatten. 1 woningaanpassing kan een grote impact op het budget hebben.	I	31 V			31 V
Begeleiding (inclusief vervoer en exclusief PGB) Op begeleiding in de vorm van zorg in nature is er een tekort ten opzichte van begroot. Op het product begeleiding in de vorm van PGB is er een positief saldo. Als we naar begeleiding (zorg in natura en PGB) samen kijken komt begroot overeen met realisatie.	I	-71 N			-71 N
Hulp bij huishouden Het budget voor Hulp bij het huishouden laten we vanwege een aanhoudende aanzuigende werking jaarlijks meestijgen. Deze ontwikkeling wordt veroorzaakt door de vergrijzing, het langer zelfstandig thuis blijven wonen en de minimale eigen bijdrage. Door wachtlijsten bij het Sociaal Team en bij de zorgaanbieders is de inzet in de praktijk echter lager geweest dan verwacht.	I	167 V	17 V		184 V
Subsidies en bijdragen Als gevolg van beperkte uitvoeringscapaciteit heeft op deze thema's minimale inzet plaats gevonden.	I	79 V			79 V
GGD Het voordeel ontstaat omdat het voordelige resultaat van de GGD over 2024 ten gunste van het resultaat 2025 komt.	I	36 V			36 V
Overige geringe afwijkingen (o.a. lagere BIZOB bijdrage 20k, inloop GGZ 20k, mantelzorg 20k, hulpmiddelen 13k, huiskamerproject 10k, werkbudget gemeenschapsinitiatieven 25k)	I	159 V	-1 N		158 V
Totaal		319 V	-55 N	0	264 V

Jeugd 4.3	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
P-budget	I	61 V			61 V
Voor een toelichting verwijzen wij naar het P-budget (paragraaf bedrijfsvoering)					
Verstrekke jeugdhulp (inclusief PGB)	I	215 V			215 V
Er is een afvlakking van inzet van jeugdhulp te zien ten opzichte van voorgaande jaren. Dit komt o.a. door scherpere sturing op passende inzet.					
Subsidies en bijdragen	I	53 V			53 V
Doordat inzet van het gereserveerde bedrag voor risicodekking niet noodzakelijk was, is een voordeel ontstaan.					
Overige geringe afwijkingen	I	25 V			25 V
					0
Totaal		354 V	0	0	354 V

Onderwijs 4.4	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
P-budget	I	26 V			26 V
Voor een toelichting verwijzen wij naar het P-budget (paragraaf bedrijfsvoering)					
Onderwijsachterstandenbeleid	I	165 V	-165 N		0
De toekenning van de middelen was hoger dan geraamd. Omdat het om een doeluitkering met een terugbetalingsverplichting gaat, reserveren wij het niet bestede deel van deze middelen.					
Overige geringe afwijkingen (o.a. lagere kosten leerlingenvervoer (8k) en hogere bijdrage in kosten leerlingenvervoer (14k))	I	19 V	9 V	-9 N	19 V
		210 V	-156 N	-9 N	45 V

Totaal structureel	S	0	0	0	0
Totaal incidenteel	I	1342	-15	-9	1317
Totaal programma		1342 V	-15 N	-9 N	1317 V

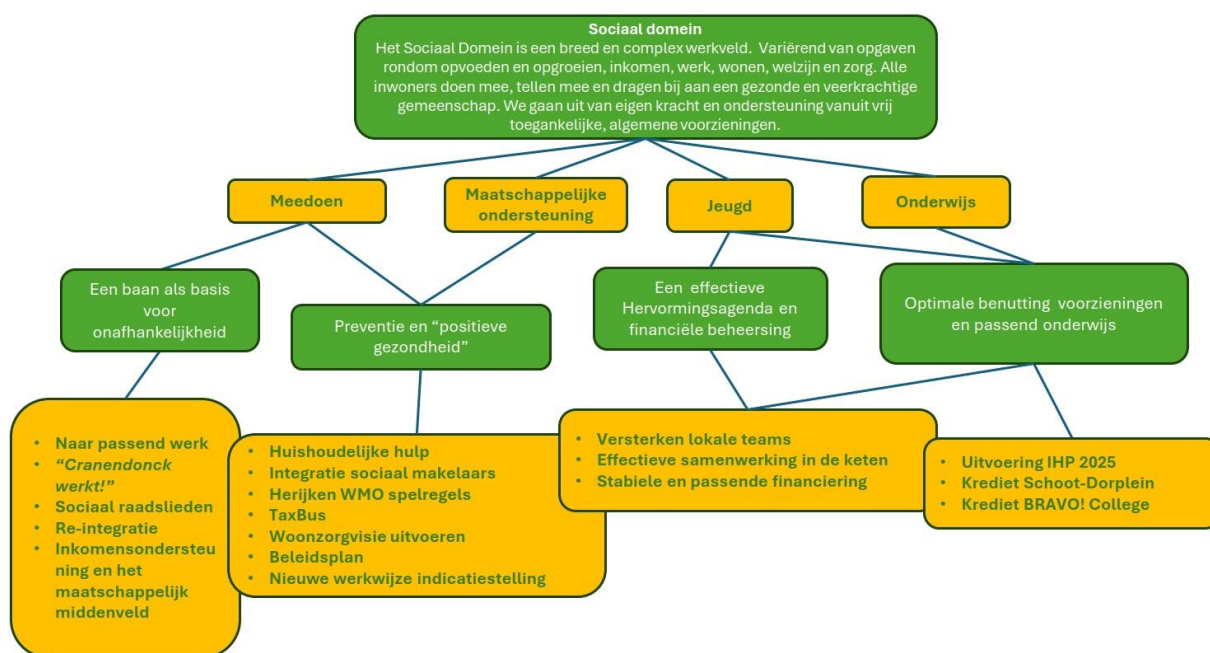
Overzicht baten en lasten programma Sociaal domein

Overzicht baten en lasten programma 4

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting primitief 2025	Begrotingswijzigingen 2025	Begroting 2025 na wijzigingen	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Lasten						
4.1 Werk en inkomen	10.376	10.148	406	10.628	10.169	-459
4.2 Maatschappelijke ondersteuning	8.032	8.458	145	8.695	8.376	-319
4.3 Jeugd	7.688	7.984	650	8.569	8.215	-354
4.4 Onderwijs	2.344	2.170	394	2.534	2.324	-210
Totaal Lasten	28.441	28.761	1.595	30.426	29.084	-1.342
Baten						
4.1 Werk en inkomen	4.688	4.498	244	4.951	5.147	196
4.2 Maatschappelijke ondersteuning	299	100	260	360	305	-55
4.4 Onderwijs	385	9	467	488	332	-156
Totaal Baten	5.372	4.607	972	5.799	5.784	-15
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-23.069	-24.154	-624	-24.627	-23.300	1.327
Stortingen in reserves						
4.9 Mutaties reserves programma 4	300	0	732	732	732	0
Onttrekkingen uit reserves						
4.9 Mutaties reserves programma 4	522	211	-28	108	98	-9
Mutaties reserves	222	211	-760	-624	-634	-9
Gerealiseerd resultaat	-22.847	-23.943	-1.384	-25.251	-23.934	1.317

Doelenboom programma Sociaal domein

Programma 5: Bestuur + Algemene dekkingsmiddelen

Missie

De gemeente Cranendonck is een open, transparante en betrouwbare publiekrechtelijke organisatie. Op basis van een verantwoorde inzet van de beschikbare middelen draagt zij zorg voor handhaving en naleving van de geldende wet- en regelgeving. De gemeente staat ten dienste van alle inwoners en overige partijen.

1 Product Algemeen bestuur

Wat wil de raad bereiken?

Kompas voor Cranendonck: een strategische visie

De gemeente Cranendonck staat voor stevige uitdagingen. De wereld om ons heen verandert: de regionale economie groeit, het klimaat verandert, de samenstelling van onze bevolking verandert en de leefbaarheid van onze kernen staat onder druk. Daarom is er behoefte aan een richtinggevende visie die aangeeft hoe we in deze veranderende wereld onze dorpen leefbaar, gezond en aantrekkelijk houden en het welzijn van onze inwoners vergroten. Een kompas dat ons helpt met het stellen van prioriteiten.

Wat wil de raad bereiken?

Een betrouwbare lokale overheid

Het streven van de gemeente raad is om een open, transparante en betrouwbare publiekrechtelijke organisatie te zijn die zijn kaderstellende en controlerende rol op een effectieve manier vervult.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

De raadsagenda 2022 - 2026

De raad heeft de raadsagenda 2022-2026 vastgesteld. Dit is vertaald naar een college uitvoeringsprogramma en gepresenteerd in de LTA (lange-termijn-agenda). Over de uitvoering en voortgang van het programma is gedurende het jaar periodiek aan de raad gerapporteerd. De onderwerpen van de raadsagenda zijn in de (meerjaren)begroting geadresseerd. In de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd over de uitvoering van het jaarprogramma en de nog niet afgehandelde onderdelen. In 2025 is het jaarprogramma grotendeels uitgevoerd. Via de website van de gemeente is de voortgang op de lange termijnagenda voor een ieder, openbaar, te volgen.

Kaders stellen en controleren

De Planning & Controlcyclus in 2025 heeft de Raad in staat gesteld om zijn kaderstellende en controlerende rol in 2025 uit te voeren. Het bestuur en de ambtelijke organisatie leverden in 2025 daarvoor de volgende Planning & Control -producten:

1. Jaarstukken 2024 (jaarrekening en jaarverslag), inclusief verklaring getrouwheid controlerende externe accountant en rechtmatigheidsverantwoording door het College)
2. Bestuursrapportage 2025
3. Kadernota meerjarenbegroting 2026-2029
4. Programmabegroting 2026-2029
5. Slotwijziging begroting 2025-2028

De slotwijziging is in 2025 ingevoerd om enerzijds inzicht te creëren in het te verwachten resultaat en anderzijds de begroting bij te stellen op basis van daadwerkelijke realisatie. Hiermee wordt de Raad tijdig geïnformeerd en heeft zij de mogelijkheid om hierop te anticiperen.

Naast de P&C producten worden jaarlijks ook gemeentelijke verordeningen geactualiseerd, beleidsvoorstellen en bestuurlijke onderwerpen (incl. visieontwikkelingen) aan de raad ter besluitvorming voorgelegd. De lange termijn agenda, College uitvoeringsprogramma en bestuurlijke opdrachten, doet dienst als basis, monitort en bepaald mede het tijdspad van behandeling. Hiermee faciliteert het College en de ambtelijke organisatie de Raad om inhoud te geven aan haar kaderstellende rol. In 2025 is een nieuwe accountant aangesteld die werkzaamheden uitvoert en daarover rapporteert. De accountant faciliteert daarmee mede de Raad in zijn controlerende rol.

De Provincie geeft als financieel toezichthouder een financieel oordeel over het structureel evenwicht in de begroting, een positief oordeel vertaald zich in gebruikelijke repressief toezicht. Bij een negatief oordeel, niet structureel -sluitende begroting kan de Provincie overgaan tot preventief toezicht. Voor de gemeente Cranendonck is repressief toezicht van toepassing.

Een auditcommissie die de rollen van de raad versterkt

Sinds eind 2024 is een auditcommissie Cranendonck benoemd en bemenst. Het doel van deze commissie is om de kaderstellende en controlerende rol van de raad te versterken. De auditcommissie heeft als opdracht de raad te adviseren over alle activiteiten die van belang zijn voor de bevoegdheden van de raad en met name de bruikbaarheid daarbij van de door het college aangeboden Planning & Control instrumenten. Ook het onderhouden van de contacten met de controlerend accountant en de rekenkamer horen daarbij.

In 2025 heeft de auditcommissie de P&C producten procesmatig besproken. Vanuit haar rol heeft de auditcommissie de Raad aanbevelingen gedaan over de bruikbaarheid van de Begroting 2026-2029. Zij heeft daarbij haar waardering uitgesproken over de verbinding met de strategische visie Cranendonck "Kompas voor Cranendonck", de verbeterde digitale toegankelijkheid en relatie met overige P&C producten. Tevens heeft zij aanbevelingen gedaan voor de doorontwikkeling van de begroting.

2 Product Dagelijks bestuur

Wat wil de raad bereiken?

Het college realiseert de doelstellingen zoals in deze programmabegroting zijn vastgesteld

Om de doelstellingen van de raad te realiseren, voert het college het collegeprogramma uit dat bij aanvang van elke raadsperiode wordt opgesteld. Hierbij zorgt het college ervoor dat zij ten dienste staat van alle inwoners en overige partijen en haar rol vervult conform de Gemeentewet. De voortgang van het afhandelen van het collegeprogramma is door middel van de Lange Termijn Agenda (LTA) inzichtelijk gemaakt voor de raad. Planningen en mijlpalen worden in de LTA bijgehouden.

Wat wil de raad bereiken?

Vitale gemeenschappen van Cranendonck

In vitale gemeenschappen nemen inwoners mede het heft in handen als het gaat om de toekomst van hun kern. Dit vraagt om een andere rolverdeling tussen gemeenschap en overheid. De draagkracht van de kernen bepaalt deels hoe de samenwerking tussen gemeente en gemeenschap eruit ziet. Beide partijen staan voor de uitdaging om de komende jaren deze rollen met elkaar te definiëren en hierin te groeien. Daarnaast dienen ze voortdurend te werken aan de ontwikkeling van hun onderlinge relatie.

De rol van de gemeenschap zal ook groeien doordat het voor de gemeente steeds lastiger is om (zorg)taken op zich te nemen. Door aanhoudende financiële krapte en vergrijzing komen deze taken steeds nadrukkelijk op de schouders van inwoners terecht. Daarom is het nodig dat de gemeente inzet op een preventieve aanpak, maar ook dat inwoners elkaar helpen en een hulpnetwerk voor elkaar vormen. De in iedere kern aanwezige ontmoetingsplaats is een ankerpunt voor dit netwerk.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

De eigen kracht van inwoners

Waar we in 2024 de definitie van vitale gemeenschappen aanscherpten, gaven we in 2025 hier praktische betekenis aan door middel van story telling. Verhalen uit de praktijk gaven betekenis aan de definitie. Door middel van de vergelijking met een 'reis' die we als gemeente hierin samen met inwoners afleggen, maakten we onze rolverdeling helder. Ook aan de vraag "wat gaan we dan anders doen, dan hoe we het voorheen deden?" besteedden we aandacht tijdens zowel een interne medewerkersbijeenkomst als bij twee sessies met de raad. Symbool werd de autostoel op een sokkel met de tekst *Op welke stoel zitten wij?*, die een vaste plek verkreeg in de raadszaal.

Ook 'naar buiten toe' werd ingezet op een hernieuwde kennismaking met dat waar vitale gemeenschappen voor staat. Hiervoor werd de term **Dorpskracht** geïntroduceerd. Deze naam beschrijft duidelijker waar het om draait, en zet de positieve kracht van de Cranendonckse kernen voorop.

We spraken met ondernemers en maatschappelijke partijen in een tweetal bijeenkomsten over hoe we elkaar kunnen ondersteunen en versterken. Daarnaast werd een inwonersafvaardiging samengesteld om onze boodschap te toetsen. Zij gaven waardevolle feedback op de inhoud en de vorm, en lieten ons weten hoe ze daarin het best geholpen kunnen worden. Met hun input is de basis gelegd voor een zgn. landingspagina, een online platform dat ze gaat helpen bij het onder eigen regie realiseren van initiatieven van inwoners(groepen) met de gemeente in een 'volgende' rol, en alleen wanneer dit noodzakelijk is.

3 Product Openbare orde

Wat wil de raad bereiken?

Een veilige en leefbare gemeente Cranendonck.

Met nadrukkelijke aandacht voor ondermijning, veiligheid van de leefomgeving en de overlast van de COA-locatie streeft de gemeente Cranendonck naar een veilige en leefbare gemeente waarbij criminaliteit en overlast zoveel mogelijk worden beperkt. Naleving van wet- en regelgeving en de handhaving hierop is de norm. Aan de hand van ons integraal veiligheidsplan, VTH-uitvoeringsbeleid en de daaronder hangende uitvoeringsplannen voeren wij dit uit.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

De Wet Kwaliteitsborging

In 2024 is de wet- en regelgeving in het ruimtelijk domein drastisch veranderd. Naast de Omgevingswet is de wet Kwaliteitsborging (Wkb) in werking getreden. Deze is geïmplementeerd in de werkwijze en hierop is in 2025 verder geborduurd.

De invoering van de Wet Kwaliteitsborging bracht nieuwe werkzaamheden met zich mee. Onafhankelijke kwaliteitsborgers controleren of een gebouw voldoet aan de wettelijke technische eisen. Dit doen zij tijdens het bouwtraject. Deze controleurs heten kwaliteitsborgers. Het is de rol van de gemeente om hier toezicht op uit te oefenen en waar nodig handhavend op te treden. De mate van toezicht en handhavend optreden is bepalend voor de naleving van wet en regelgeving. In 2025 is er meer ervaring opgedaan met het werken onder het nieuwe stelsel. Dit is gedaan door middel van het volgen van webinars en het doorlopen van de eerste Wkb-projecten. Om goed in te kunnen spelen op de veranderingen en zeker in de beginfase voldoende toezicht uit te kunnen oefenen is, met ingang van januari 2025, een tijdelijke capaciteitsuitbreiding beschikbaar gesteld op het vlak van bouwtoezicht van 0,5 fte voor de duur van 2 jaar. Vanwege schaarse aan bouwtoezichthouders op de arbeidsmarkt is het op heden niet gelukt deze uitbreiding te vervullen. Wel is er in 2025 gebruik gemaakt van inhuur om aan onze toezichttaken te voldoen.

Het uitvoeringsbeleid VTH 2024 -2027

Het VTH-Beleidsplan 2024-2027 is vastgesteld op 12 december 2023. In dit beleidsplan beschrijven wij de kaders en uitgangspunten voor de uitvoering van onze taken op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving. Het plan geeft duidelijkheid over de wijze waarop wij vergunningen verlenen, toezicht houden op de naleving van vergunningen en regelgeving, en handhavend optreden waar nodig. Deze activiteiten hebben betrekking op het bouwen, het gebruik van gebouwen en de openbare ruimte en vallen onder de wettelijke Vergunnings-, Toezichts- en Handhavingstaken (VTH-taken).

Jaarlijks wordt het VTH-uitvoeringsprogramma vastgesteld. Hierin zijn de activiteiten en inzet van middelen vastgelegd in lijn met het VTH-Beleidsplan.

De Provincie ziet door middel van Interbestuurlijk Toezicht (IBT) toe op de uitvoering van deze taken door lokale overheden. In 2025 heeft de gemeente Cranendonck een 100% score behaald in het kader van het IBT.

De VTH taken over 2025 zijn in lijn met het Uitvoeringsprogramma uitgevoerd.

Uitvoering integraal veiligheidsbeleid

In 2025 richtten we onze pijlen opnieuw op de zeven lokale prioriteiten uit het Integraal Veiligheidsplan (IVP) 2023-2026. Samen met de zes Dommelstroom-gemeenten werkten we aan vijf regionale thema's. Deze sluiten bijna allemaal aan op de lokale speerpunten van Cranendonck.

We boekten dit jaar vooruitgang op alle prioriteiten. Hieronder lichten we de inzet en resultaten per thema toe.

1. COA-locatie Budel

In 2025 hebben we stevig ingezet op regie, samenwerking en het beheersen van overlast rondom de COA-locatie in Budel. In samenwerking met het COA is een integraal veiligheidsplan vastgesteld dat volledig aansluit bij de geldende bestuursovereenkomst. Daarmee is een belangrijke basis gelegd voor een gestructureerde en gezamenlijke aanpak.

Gedurende het jaar namen we structureel deel aan relevante bestuurlijke en ambtelijke overlegstructuren. Binnen deze gremia hebben we nadrukkelijk toegezien op de naleving van de afspraken uit de bestuursovereenkomst, met bijzondere aandacht voor het afbouwtraject en de vastgestelde opvangmodaliteiten.

Daarnaast hebben we actief deelgenomen aan bestaande ketenoverleggen die gericht zijn op de aanpak van overlast. Door intensieve samenwerking met betrokken partners konden signalen tijdig worden opgepakt en waar nodig worden omgezet in concrete maatregelen.

Tot slot hebben we zorggedragen voor de uitvoering en opvolging van acties die voortkwamen uit de verschillende overleggen. Dit alles met één helder doel voor ogen: het beheersen en waar mogelijk terugdringen van overlast rondom de COA-locatie in Budel. De resultaten over 2025 laten een rustiger beeld zien dan de voorafgaande jaren.

2.Ondermijning

In 2025 hebben we actief gewerkt aan de aanpak van ondermijning, met nadruk op samenwerking, preventie en bewustwording. We namen doorlopend deel aan het Ambtelijk Vooroverleg Ondermijning en de Projectgroep Ondermijning en voerden integrale bestuurlijke controles uit samen met het Dommelstroom Interventieteam. Daarnaast richtten we het Gemeentelijk Signalenoverleg Ondermijning in, om signalen te delen, beoordelen en opvolgen.

We zetten een eerste stap in datagedreven werken, waarmee de basis werd gelegd voor gerichtere analyses en interventies in de toekomst. Tegelijkertijd stimuleerden we de meldingsbereidheid van inwoners via gerichte communicatie, onder andere in samenwerking met Meld Misdaad Anoniem (MMA), en volgden we meldingen en signalen op.

Ook intern en extern verhoogden we bewustwording door presentaties en publieksacties, zoals de ‘drugslokbuis’ in combinatie met een mediacampagne. Zo werkten we er actief aan dat inwoners signalen herkennen, melden en bijdragen aan een veilige en weerbare omgeving.

De voornoemde maatregelen hebben geleid tot een grotere meldingsbereidheid, onder meer te zien aan toename van het aantal MMA meldingen.

3.Crisisbeheersing en Rampenbestrijding

Dit jaar hebben we flinke stappen gezet in Crisisbeheersing en Rampenbestrijding. We boden medewerkers verdiepende procesopleidingen aan als vervolg op de algemene trainingen uit 2024. Team Veiligheid verwelkomde twee nieuwe collega's; zij vervullen inmiddels hun lokale piketrol, zijn hiervoor volledig opgeleid en draaien mee in de regionale poule van bevolkingszorg.

De bestuurders hielden hun kennis actueel via opleidingen vanuit ‘bestuurlijke menukaart’ en volgde een dilemmatraining met als centraal thema maatschappelijke onrust. Ook deden we mee aan diverse campagnes, met als uitschieter de landelijke campagne ‘Denk Vooruit’. Hiervoor ontvingen alle inwoners een huis-aan-huisboekje over noodsituaties in het kader van de weerbare samenleving; een opgave waarvoor onder andere de gemeenten de komende jaren staan. Tot slot ronden we het natuurbrandmanagementplan Weerterbos-Hugtherheide af, dat begin 2026 officieel wordt ondertekend. Gemeente en inwoners zijn daardoor beter voorbereid op eventuele crisissituaties.

4. Bibob

Het toepassen van de Wet Bevordering Integriteitsbeoordeling door het openbaar bestuur (Wet Bibob) is een van de belangrijkste preventieve bestuurlijke instrumenten in de aanpak van ondermijning. Afgelopen jaar zijn 11 onderzoeken verricht. Daarnaast is er medio 2025 een medewerker Openbare orde en veiligheid, APV en Bibob in dienst getreden waardoor de expertise niet meer extern belegd hoeft te worden. Dit komt de voortvarendheid en kwaliteit van de onderzoeken ten goede. Daarnaast zijn enkele netwerkdagen bijgewoond en opleidingen gevolgd aangeboden door het RIEC om up to date te blijven van casuïstiek, jurisprudentie, trends en signaleringen binnen dit vakgebied, zodat hier in de praktijk nog beter op kan worden ingespeeld.

5. Cyber criminaliteit

De regionale werkgroep digitale veiligheid heeft ook in 2025 een actieve rol gespeeld. De gemeente Cranendonck nam hierin het voortouw namens de Dommelstroomgemeenten. In deze werkgroep werken we nauw samen met de politie en het regiobureau. We richten ons daarbij op drie doelgroepen: ondernemers, senioren en jongeren.

Dit jaar stonden de senioren centraal. In iedere kern van de gemeente organiseerden we een thema-avond over digitale veiligheid. Tijdens deze drukbezochte avonden gaven de digitaal wijkagent en politievrijwilligers interactieve presentaties aan grote groepen senioren. Daarnaast vroegen we via diverse campagnes aandacht voor phishing, bankhelpdeskfraude en nepagenten. Hiernaast is er een regionale netwerkdag digitale veiligheid georganiseerd op de high tech campus in Eindhoven. Hiermee hebben we ingezet op een grotere alertheid onder inwoners voor de gevaren van cyber criminaliteit.

6. Zorg en Veiligheid

In het afgelopen jaar hebben team Veiligheid en het sociaal domein de onderlinge banden verder aangehaald. We zien dat steeds meer casussen beide vakgebieden raken. Vooral rondom het thema jeugd is deze verbinding nu aanzienlijk sterker. Team Veiligheid, het sociaal domein, de jeugdagent, de jongerenwerkers en de boa's weten elkaar steeds beter te vinden, wat de gezamenlijke aanpak direct verbetert. Om de samenwerking een extra impuls te geven, organiseerde team Veiligheid in het vierde kwartaal een lunchbijeenkomst voor beide teams. Tijdens deze sessie wisselden collega's ervaringen uit en kregen zij meer inzicht in elkaars werkzaamheden. Deze aanpak heeft geleid tot kortere lijntjes en efficiëntere samenwerking.

Ook de regionale werkgroep Jonge Aanwas ontwikkelde zich dit jaar verder. We pakten de aandachtspunten uit de nulmeting op en organiseerden als resultaat daarvan de regionale 'Week van de Jonge Aanwas'. Tijdens deze week namen praktijksprekers gemeentemedewerkers en partners mee in dit fenomeen, waarbij zij concrete oplossingsrichtingen en best practices toelichtten. De workshops werden met veel enthousiasme ontvangen. Daarnaast vond dit jaar de eerste regionale netwerkdag Jonge Aanwas plaats in Helmond. Dit draagt bij aan een betere samenwerking tussen ketenpartners waardoor we sneller op signalen kunnen inspelen.

7. Mensenhandel

De aandachtsfunctionaris mensenhandel behandelde dit jaar diverse casussen waarbij (vermoedens van) mensenhandel speelden. Daarnaast bezocht de functionaris alle interne teams om de verschillende verschijningsvormen van mensenhandel toe te lichten. Tijdens deze sessies deelden medewerkers ervaringen en ontvingen zij praktische signaalkaarten en meldroutes. Hiermee is de bewustwording onder betrokkenen vergroot en weet men hoe om te gaan met meldingen.

Op regionaal niveau zijn we gestart met de ontwikkeling van een handelingskader en een e-learning voor uitvoerend medewerkers, denk hierbij aan medewerkers van het Sociaal Team en de BOA's/toezichthouders. Hiermee stellen we hen nog beter in staat om signalen vroegtijdig te herkennen. We verwachten de uitrol hiervan begin 2026.

Veilige woon-en leefomgeving

Tijdens de Week van de Veiligheid in oktober zetten we vol in op een veilige woon- en leefomgeving voor onze inwoners. We gebruikten een drugslokbuis om op interactieve wijze aandacht te vragen voor dit thema; inwoners zochten de bus op basis van hints op sociale media en maakten kans op een leuke prijs. Samen met de politie voerden we de 'wittevoetjesactie' uit, waarbij we de wijken introkken om bewoners bewuster te maken van diefstal- en inbraakpreventie. Meer bewustwording onder onze inwoners draagt bij aan een veiligere woon en leefomgeving.

Ook de brandweer droeg haar steentje bij: beide kazernes openden hun deuren voor geïnteresseerden, die tijdens rondleidingen zelf konden ervaren hoe het is om bijvoorbeeld een zuurstofmasker te dragen. Daarnaast namen we deel aan diverse campagnes, waaronder het 'donkere dagen offensief'. Tot slot sloot de gemeente herhaaldelijk aan bij dorpsplatforms om veiligheidsthema's te bespreken en actief op te halen wat er speelt binnen de verschillende kernen. In 2025 hebben we een nieuw onderzoek via de veiligheidsmonitor uitgevoerd. De resultaten worden momenteel geanalyseerd en volgen in 2026.

Integrale aanpak toezicht en handhaving

In 2025 hebben we uitvoering gegeven aan het VTH uitvoeringsprogramma 2025. Dit evalueren we aan de hand van het VTH jaarverslag over 2025 dat in de eerste helft van 2026 aan de raad zal worden aangeboden.

Naast de klachten en meldingen die binnenkomen, behandelen we handhavingsverzoeken. We zien een tendens waarbij handhavingskwesaties complexer van aard zijn. Dit leidt tot langslappende procedures die meerdere jaren in beslag nemen.

Toezicht door Boa's:

De Boa's/toezichthouders houden zich onder andere bezig met het toezicht op de APV en andere wet- en regelgeving in het publieke domein. Er is een sterke roep om toezicht op evenementen, denk hierbij aan de naleving van geluidsnormen, eindtijden en het schenken van alcohol onder de leeftijd van 18 jaar. Dit vergt niet alleen capaciteit van onze Boa's/toezichthouders maar ook middelen voor het uitvoeren van geluidsmetingen. In 2025 hebben we ingezet op de grotere evenementen en de evenementen waarbij we in voorgaande jaren klachten/meldingen hebben ontvangen. Daarnaast hebben de Boa's zich beziggehouden met de aanpak van overlast gerelateerd aan de opvanglocatie van het COA. Hier spelen we, samen met ketenpartners, in op de actuele overlast beleving.

Nieuwe afspraken over invulling COA locatie Cranendonck

In juni 2025 is een nieuwe bestuursovereenkomst met bijbehorende werkafspraken met het COA ondertekend. Er is subsidie aangevraagd in het kader van de Spreidingswet. Afhankelijk van de werkelijke duur en het aantal opvangplekken over een periode van 5 jaar bedraagt deze tussen de € 1.670.000 en € 2.750.000.

Lobby om Defensie terug te halen naar het Nassau-Dietz terrein

Conform de wens van de raad heeft het college in 2025 ingezet op de lobby voor terugkeer van Defensie naar het Nassau-Dietz kazerneterrein. Daarvoor heeft het college gesproken met de betrokken bewindspersonen en de belangen van Cranendonck naar voren gebracht. Het kabinet heeft besloten dat Defensie vanaf 2028 de Nassau-Dietzkazerne opnieuw in gebruik neemt voor militaire doeleinden.

Handhavend optreden tegen permanente bewoning op vakantiepark Slot Cranendonck om een vitaal vakantiepark te behouden/te creëren

In 2025 is vervolg gegeven aan het in 2024 gestarte project gericht op de aanpak van permanente bewoning op vakantiepark Slot Cranendonck. Dit project heeft tot doel het beëindigen en voorkomen van strijdig gebruik van meerdere recreatieobjecten. Intussen heeft dit geresulteerd in het beëindigen van illegale permanente bewoning op het park.

In het begin van 2025 zijn waarschuwingsbrieven verzonden aan zowel de eigenaar/exploitant van het vakantiepark als aan de gebruikers/eigenaren van de recreatieobjecten. In deze brieven is gewezen op de geconstateerde overtredingen en is hen de gelegenheid geboden om de permanente bewoning te beëindigen en beëindigd te houden. Aangezien de overtredingen niet (volledig) zijn beëindigd, is in september 2025 het definitieve besluit genomen tot het opleggen van een last onder dwangsom aan zowel de eigenaar als de exploitant van het vakantiepark. In dit besluit is een termijn geboden tot medio februari 2026, waarbinnen de permanente bewoning beëindigd moet zijn.

Binnen dit project is intensief en integraal samengewerkt tussen het team Omgeving & Veiligheid, team Samenleving en team Economie en Duurzaamheid. Deze aanpak is noodzakelijk vanwege de juridische, maatschappelijke en economische aspecten. De inschatting is dat het project zich inmiddels in de afrondende fase bevindt. Tegelijkertijd blijft er een risico bestaan op juridische vervolgprocedures. Inmiddels is bezwaar ingediend tegen het besluit tot oplegging van de last onder dwangsom. Ook bestaat nog de mogelijkheid tot het indienen van beroep. Hiermee zal in de verdere uitvoering en capaciteit rekening moeten worden gehouden.

4 Product Burgerdiensten

Wat wil de raad bereiken?

In Cranendonck hebben we een goede uitvoering van haar wettelijke taken aangaande de verlening van Burgerdiensten en de Basisregistratie van Personen.

Van gemeenten wordt steeds meer inzet verwacht in het voorkomen van identiteitsfraude, het voorkomen van adresgerelateerde fraude en ondermijning. De Basisregistratie Personen ligt hieraan ten grondslag. Daarnaast draagt de gemeente zorg voor kwalitatief hoogwaardige en betrouwbare gegevens die voldoen aan de wettelijke eisen en verplichtingen. De bestandscontrolemodule (BCM) van de RvIG brengt de afwijkingen in beeld. Gemeenten ontvangen deze afwijkingen eenmaal per maand in de Kwaliteitsmonitor (KWM) en verwerken deze gegevens. Voldoende formatie met de juiste competenties bij Burgerdiensten/KCC is hiervoor een randvoorwaarde.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

We voeren structureel kwaliteitscontroles uit zodat de kwaliteit van onze gegevens voldoet aan de wettelijke eisen die aan de administratie BRP worden gesteld. Fouten en afwijkingen worden opgeloste en verwerkt.

Iedere maand brengt de Bestandscontrolemodule (BCM) van RvIG de afwijkingen binnen de Basisregistratie personen (BRP) in beeld. Gemeenten ontvangen deze afwijkingen eenmaal per maand in de kwaliteitsmonitor (KWM). De medewerkers Burgerdiensten die werkzaam zijn als BRP-specialist gaan hiermee aan de slag en zorgen ervoor dat de afwijkingen worden opgelost en verwerkt. Dit zorgt ervoor dat de kwaliteit van de BRP geoptimaliseerd wordt en gecontinueerd blijft. Door middel van de zelfevaluatie wordt de kwaliteit structureel getoetst.

Burgerdiensten/KCC wil een correcte uitvoering geven aan haar wettelijke taken en verplichtingen binnen een servicegerichte termijn,

Door middel van extra externe inhuur is uitvoering gegeven aan de wettelijke taken en verplichtingen. In 2025 is opnieuw gekeken naar de formatie van burgerzaken en dit heeft ervoor gezorgd dat de formatie vanaf 2026 is opgehoogd.

De paspoortpiek is gestart in 2024. Het hoogtepunt wordt verwacht in 2026. Rond 2029 gaat de piek op zijn retour.

Met inhuur van extra personeel is het gelukt om de aanvraagpiek goed te verwerken en onze inwoners tijdig te bedienen.

5 Product Algemene dekking

Wat wil de raad bereiken?

Een gezond financieel beleid dat past bij de gedeelde ambities en terughoudend met de verhoging van de gemeentelijke belastingen.

We zijn terughoudend met structurele lasten door waar mogelijk uitvoering zowel inhoudelijk als financieel in 2025 op meerwaarde te beoordelen voordat nieuw beleid voor structurele verwerking in aanmerking komt.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

Een reëel en structureel evenwicht in de begroting

Op basis van de jaarrekening 2025 heeft Cranendonck haar gemeentelijke financiën op orde: het huishoudboekje is structureel in evenwicht en er is voldoende geld om eventuele risico's op te vangen. De schuldquotes vallen binnen de categorie minst risicovol en de solvabiliteitsratio kenmerken we als neutraal. Daarnaast zijn de verwachtingen van de opbrengsten uit de grondexploitaties nog steeds positief en zijn de mogelijke verliezen voorzien. We verwachten daarom uit de grondexploitaties resultaten die bijdragen aan een verdere verbetering van de schuldratio en de solvabiliteitsratio. De structurele exploitatieruimte is voor 2025 positief en valt daarmee in de categorie minst risicovol. Gezien deze uitkomsten is de algemene conclusie dat de financiële positie van de gemeente te kwalificeren is als goed.

Voor de toekomst zijn er ook financiële uitdagingen. De situatie in de wereld zorgt voor onzekerheid. Net als andere gemeenten is het verder onzeker hoeveel geld we vanaf 2027 ontvangen van de Rijksoverheid. De begroting 2026-2029 is voldoende robuust. Dit wil zeggen dat we structureel evenwicht in het jaar 2026 en 2027 hebben en ons weerstandsvermogen (o.a. algemene reserve) ruim voldoende is om risico's in de komende jaren op te kunnen vangen. Zeker in deze tijd van onzekerheid is het belangrijk om een buffer te hebben. Een gedeelte van deze buffer (algemene reserve) zetten we in als algemeen dekkingsmiddel.

Ontwikkeling gemeentelijke belastingen

Voor 2025 heeft uw raad gekozen voor stabiele woonlasten. De riool- en afvalstoffenheffing zijn gelijk gebleven en de ozb is gestegen met 8,0%. Enerzijds steeg de ozb-opbrengst met het inflatiepercentage en een compensatie voor het niet verhogen het rioolrecht en de afvalstoffenheffing. Anderzijds is de ozb verhoogd met 3% om de extra lasten van de gemeenschapsvoorzieningen te dekken. De totale woonlasten zijn in de periode 2022-2026 in totaal met 5,2% gestegen. Dat is gemiddeld 1,3% per jaar.

6 Product Bedrijfsvoering

Wat wil de raad bereiken?

Integratie Facilitaire dienstverlening

Zowel Facilitair als het Bestuurssecretariaat zijn per 1-1-2024 vanuit de GRSA2 overgegaan naar gemeente Cranendonck. Organisatorisch zijn beide onderdelen ondergebracht bij Team Dienstverlening. Een plan van aanpak, bestaande uit een onderdeel "Financieel en HR", alsmede een onderdeel "Uitvoeringsplan" m.b.t. Facilitair is gemaakt. Dit zodat transparant en duidelijk is op welke wijze dit organisatieonderdeel geïmplementeerd is binnen gemeente Cranendonck.

Wat wil de raad bereiken?

Organisatieontwikkeling

Organisatieontwikkeling is een continue proces, waarbij verschillende fasen doorlopen worden. In eerste instantie bouwen we aan het fundament, de basis op orde. Vervolgens zal, in deze snel veranderende omgeving, continue onderhoud en actualisatie plaats moeten vinden. In de afgelopen jaren zijn we, vanuit een programmastructuur, bezig geweest met het bouwen aan het fundament. Alhoewel het fundament nog niet klaar is, hebben deze jaren wel veel inzicht gegeven is wat er nodig is. 2025 zal in het teken staan van verder bouwen aan het fundament en borging van de organisatieontwikkeling in de bestaande structuren van de organisatie.

Naast deze borging van organisatieontwikkeling zelf, hebben de thema's 'positie op de arbeidsmarkt' en 'goed werkgeverschap' een hoge prioriteit in 2025.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

HR21 actualiseren en de gevolgen hiervan opnemen in de begroting

De structurele financiële gevolgen naar aanleiding van de integrale onderhoudsronde HR21 zijn geborgd in de begroting.

Formatie ondernemingsraad (OR) formaliseren

De ondernemingsraad (OR) komt op voor de belangen van het personeel in de organisatie. De OR mag meedenken over bedrijfseconomische en sociale onderwerpen. De OR kan door instemming en advisering invloed hebben op de bedrijfsvoering. Binnen de gemeente Cranendonck hechten we enorm veel waarde aan de bijdragen van de OR. Het is dan ook van groot belang dat de medewerkers optimaal gefaciliteerd worden een bijdrage te kunnen leveren aan de OR. In de begroting 2026 en verder is de formatie van de ondernemingsraad (OR) structureel geborgd. Hierdoor is de facilitering vanuit de organisatie gerealiseerd.

Structurele borging organisatieontwikkeling

Eind 2025 is de structurele formatieplaats met betrekking tot organisatieontwikkeling succesvol ingevuld. Met ingang van de begroting 2026 is het budget met betrekking tot organisatieontwikkeling geborgd.

Wat wil de raad bereiken?

Verbetering van de gemeentelijke Dienstverlening

De focus ligt op een goede bereikbaarheid en snelle reactietijd. Onze communicatie met inwoners en informatie naar inwoners is duidelijk en begrijpelijk.

Wat hebben we ervoor gedaan? En met welk resultaat?

Structureel inzetten op verbetering van de dienstverlening

Door de structurele uitbreiding van formatie op dienstverlening kunnen we klantprocessen en onze dienstverlening proactief verbeteren. We hebben meer grip op ontwikkelingen in de organisatie en kunnen opgaven en (veranderende) wetgeving op het gebied van dienstverlening beter verbinden met de organisatieontwikkeling. Daarnaast pakken we dienstverleningsvraagstukken steeds vaker op vanuit een tactisch perspectief, in plaats van alleen vanuit operationeel oogpunt.

Realiseren van de 3e jaarschrijf van het uitvoeringsplan Dienstverleningsconcept 'Naar een passende dienstverlening'.

De volgende acties uit het plan zijn in 2025 uitgevoerd.

Kwaliteit in klantprocessen

- Advies en ondersteuning in verbetertraject Burgerzaken en het KCC.
- Applicaties Buiten- en Binnenbeter en Verlorenofgevonden (VoG) zijn geïmplementeerd en bijbehorende werkprocessen zijn vastgelegd.
- Leanverbetertraject voortgezet bij Team Vergunningen; o.a. verbetering werkprocessen en gewerkt aan duidelijke taal in correspondentie.
- Telefonie: verbeteringen op registraties en stuurinformatie voor MT.

Eenvoudige taal, inclusiviteit en digitale toegankelijkheid

- Implementatie inkomende berichten Wet Modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer (Wmebv) afgerond.
- Loketfunctie en zorgplicht bij digitale dienstverlening via Informatiepunt Digitale Overheid (IDO).

Monitoring Dienstverlening

- We onderzochten hoe we klantbeleving continu en direct kunnen meten, en hoe we de verbeterpunten daarna duidelijk en concreet kunnen maken.
- We zijn gestart met Overheidsbrede Meethuis, initiatief van ministerie van Binnenlandse Zaken en koninkrijksrelaties (BZK) dat de drijfveren van inwoners in kaart brengt. De resultaten uit het Meethuis zijn voorwaardelijk voor goede en gerichte metingen. Met een aantal geselecteerde processen / producten gaan we aan de slag om continue te meten.

Ondersteunende taken worden in A2 verband uitgevoerd op minimaal het niveau dat nu van toepassing is.

Adviesrol voor Cranendonck is door de GRS-A2 ingevuld in A2-brede projecten waaronder zaakgericht werken, overgang naar nieuwe XXLLNC, digitale toegankelijkheid van onze website, ontwikkelingen telefonie, inrichting van de applicaties Buiten- en Binnenbeter, Verlorenofgevonden, project Wet modernisering elektronisch bestuurlijke besluitvorming (Wmebv).

Periodiek bijpraten van de raad over de resultaten van het uitvoeringsprogramma Dienstverlening (binnen de organisatieontwikkeling) en vaststellen nieuwe aandachtspunten.

In 2025 is er een Raadsinformatieavond over de organisatieontwikkeling en de ontwikkelingen bij Burgerzaken georganiseerd.

Beleidsindicatoren programma Bestuur + Algemene dekkingsmiddelen

Om de vergelijkbaarheid van gemeenten te verbeteren, zijn conform de vernieuwde BBV-richtlijnen een aantal beleidsindicatoren voor dit programma bepaald:

Naam indicator	Eenheid	Bron	Jaar	Cranendonck	Nederland
Formatie	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2025	6,1	*
Bezetting	Fte per 1.000 inwoners	Eigen gegevens	2025	5,2	*
Apparaatskosten	Kosten per inwoner	Eigen gegevens	2025	€ 502	*
Externe inhuur	Kosten als % van totale loonsom + totale kosten inhuur externen	Eigen gegevens	2025	27%	*
Overhead	% van totale lasten	Eigen begroting	2025	13%	*
Verwijzingen Halt	Aantal per 1.000 jongeren	Bureau Halt	2025	35	10
Winkeldiefstallen	Aantal per 1.000 inwoners	WSG	2025	1,6	2,1
Geweldsmisdrijven	Aantal per 1.000 inwoners	WSG	2025	6,2	4,6
Diefstallen uit woning	Aantal per 1.000 inwoners	WSG	2025	1,4	1,2
Vernielingen en beschadigingen (in de openbare ruimte)	Aantal per 1.000 inwoners	WSG	2025	3,9	5,7
Gemiddelde WOZ waarde	Duizend euro	WSG	2025	€ 393	€ 398
Gemeentelijke woonlasten eenpersoonshuishouden	In Euro's	WSG	2025	€ 941	€ 957
Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden	In Euro's	WSG	2025	€ 1008	€ 1.050

Relatie met verbonden partijen programma Bestuur + Algemene dekkingsmiddelen

In overeenstemming met de vernieuwde BBV-richtlijnen is in elk programma beknopte informatie weergegeven over de verbonden partijen die hiermee een relatie hebben. Voor dit programma zijn dat de onderstaande verbonden partijen. Meer gedetailleerde informatie over deze partijen is nog steeds terug te vinden in de betreffende paragraaf.

A2-samenwerking

Doel: De gemeenten Cranendonck, Heeze-Leende en Valkenswaard zijn de onderlinge samenwerking aangegaan vanuit de overtuiging dat dit de individuele bestuurskracht en identiteit van de afzonderlijke gemeenten versterkt. Het behoud van kwaliteit, het borgen van de continuïteit, het verbeteren van de dienstverlening, het verminderen van de kwetsbaarheid en (op termijn) efficiencyvoordelen zijn voor alle gemeenten belangrijke motieven om een nieuwe stap in de samenwerking te zetten.

Financiële informatie: (x €1.000,-)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Gemeentelijke bijdrage begroting 2025-2028	5.830	6.691	8.074	7.203	7.148	7.147	7.147
Bestuursrapportage GRSa2		415	336	112	112	112	112
Plaats- en tijd onafhankelijk werken		46	109	-5	-5	-5	-5

Veiligheidsregio Brabant Zuidoost

Doel: De veiligheidsregio Brabant Zuidoost (VRBZO) behartigt de belangen van de gemeenten in het samenwerkingsgebied op de terreinen van:

- Brandweezorg
- Ambulancezorg
- Geneeskundige hulpverlening bij ongevallen en rampen Rampenbestrijding en crisisbeheersing
- Gemeenschappelijke meldkamer

De VRBZO is een regionaal samenwerkingsverband van de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel de Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre. De veiligheidsregio's in Nederland nemen beslissingen ten aanzien van de voorbereiding op en de bestrijding van zware ongevallen, branden, rampen en crises.

Financiële informatie: (x €1.000,-)

	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Gemeentelijke bijdrage	1.283	1.330	1.451	1.421	1.420	1.420	1.420

Toelichting belangrijkste afwijkingen Bestuur+Algemene dekkingsmiddelen

Algemeen bestuur 5.1	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
Accountantskosten	I	-39 N			-39 N
De kosten van de accountant zijn in 2025 hoger dan de raming. Door de wisseling van de accountant zijn in 2025 de interim controle 2024 en 2025 en de jaarrekeningcontrole 2025 in het jaar 2025 uitgevoerd. Hierdoor zijn in 2025 3 in plaats van de gebruikelijke 2 termijnen verantwoord.					
Overige geringe afwijkingen (o.a. hogere kosten vergoedingen raadsleden 22K)	I	-15 N			-15 N
					0
Totaal		-54 N	0	0	-54 N

Dagelijks bestuur 5.2	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
P-budget	I	-90 N			-90 N
Voor een toelichting verwijzen we naar het P-budget (paragraaf bedrijfsvoering)					
Pensioenvoorziening (oud) wethouders	I	-1107 N			-1107 N
Op basis van de regelgeving is dit verplicht. Op basis van de berekeningen per 31-12-2025 is het nodig om de voorziening aan te vullen met een bedrag van 1.107k. Dit hoogte van de storting wordt veroorzaakt door:					
- pensioenen van voor 2013 vanaf 2025 moeten worden meengenomen					
- De overdracht van de pensioenen naar het nieuwe stelsel.					
Vitale gemeenschappen	I	18 V			18 V
Het budget van 2025 is in november pas afgesplitst van het Werkbudget Vitale gemeenschappen. Hierdoor kon een substantieel deel van de investeringen die op grond van het communicatieplan in 2025 voorzien waren, niet tijdig meer worden gerealiseerd. Deze zullen alsnog in 2026 plaatsvinden. Dit bedrag is weliswaar onder de					

€20k die als overhevelingsgrens wordt gehanteerd, maar vormt binnen het totaalbudget voor vitale gemeenschappen een zeer significant aandeel.					
Overige geringe afwijkingen	I	-7 N	-15 N		-22 N
Totaal		-1186 N	-15 N	0	-1201 N

Openbare orde 5.3	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
P-budget	I	-120 N			-120 N
Voor een toelichting verwijzen we naar het P-budget (paragraaf bedrijfsvoering)					
De Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) heeft het negatieve resultaat over de jaarstukken van 2024 (€ 1.150 miljoen) direct doorbelast aan de deelnemende gemeenten conform de verdeelsleutel. Het Algemeen Bestuur heeft hiermee ingestemd.	I	-30 N			-30 N
Dwangsommen Het is in de begroting niet mogelijk om het bedrag aan te innen dwangsommen te bepalen. Dit hangt af van het aantal handhavingsbesluiten, de mate waarin overtreders aan de last voldoen en of verbeurde dwangsommen daadwerkelijk invorderbaar zijn. De opbrengsten zijn daardoor jaarlijks onzeker en wisselend. In de slotwijziging zijn voor 186k aan inkomsten geraamd. De verwachting is dat een deel hiervan oninbaar is. Hierdoor is de toevoeging aan de voorziening dubieuze debiteuren hoger dan gebruikelijk.	I		87 V		87 V
Bekostiging opvang ontheemden Oekraïne Voor de opvang van ontheemden Oekraïne krijgen we als gemeente alle kosten vergoed. Een deel is verantwoord bij Werk & Inkomen, leefgeld Oekraïners. In 2025 hebben we meer inkomsten ontvangen vanwege kosten leefgeld in 2024.	I	43 V	68 V		111 V
Overige geringe afwijkingen	I	19 V	1 V		20 V
Totaal		-88 N	156 V	0	68 V

Burgerdiensten/ dienstverlening 5.4	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
P-budget	I	-140 N			-140 N
Voor een toelichting verwijzen we naar het P-budget (paragraaf bedrijfsvoering)					
Overige geringe afwijkingen (o.a. verkiezingen -2k en secretarieleges 24k hogere baten)	I	-1 N	33 V		32 V
					0
Totaal		-141 N	33 V	0	-108 N

Algemene dekking 5.5	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
P-budget	I	229 V			229 V
Voor een toelichting verwijzen wij naar het P-budget (paragraaf bedrijfsvoering)					
Algemene uitkering	I	7 V	237 V		244 V
De algemene uitkering is 237k hoger dan de raming op basis van de septembercirculaire 2025. Dit wordt met name veroorzaakt door de gevolgen van de decembercirculaire 2025. De belangrijkste mutaties zijn:					
- mutatie drempel maatstaf huishoudens met een laag inkomen					
- middelen voor de uitvoering van de wet versterking regie volkshuisvesting.					
De belangrijkste mutaties zijn toegelicht in de raadsinformatiebrief van de decembercirculaire 2025.					
Verder hebben verrekeningen van de algemene uitkering van voorgaande dienstjaren in 2025 een nadelig effect van 163k.					
Toeristenbelasting	I	-5 N	-39 N		-44 N
De opbrengst van de toeristenbelasting is lager dan de raming. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een lagere opbrengst van vakantiepark Slot Cranendonck.					
Opvang Asielzoekers	I	-91 N	164 V		73 V
Vanuit de Spreidingswet hebben gemeenten een nieuwe taak gekregen in het zoeken naar opvangplekken. In de septembercirculaire 2025					

heeft Cranendonck hiervoor 31k ontvangen. Dit geoormerkte geld is in 2025 niet gebruikt.					
Voorziening dubieuze debiteuren De analyse geeft aan dat de voorziening dubieuze debiteuren € 365.000 moet bedragen. Om deze voorziening op peil te houden is een aanvulling van € 145.000 nodig. De toevoeging aan de voorziening dubieuze debiteuren is hoger dan gebruikelijk door de verwachte niet inbare dwangsommen.	I	-145 N			-145 N
Bespaarde rente Voor een toelichting verwijzen wij naar de toelichting onder bedrijfsvoering; kapitaallasten.	I		31 V		31 V
Uitvoering wet WOZ belastingen De kosten van de uitvoering van de herwaardering van woningen en niet-woningen zijn lager dan geraamd.	I	15 V	0		15 V
Heffing en invordering gemeentelijke belastingen Er zijn meer inkomsten gegenereerd vanwege extra dwangbevelkosten.	I	0	21 V		21 V
Verwacht resultaat 2025; na slotwijziging 2025	I	3123 V			3123 V
BTW/BCF De afwikkeling van de naheffingsaanslag BTW en de suppletie aangifte BTW/BCF levert een nadeel op van 31k.	I	-31 N			-31 N
Uren aan projecten en GREXen In de slotwijziging was de verwachting dat er minder konden worden toegerekend aan GREXen voor 150k. Op basis van de werkelijke doorbelasting ontstaat bij de jaarrekening nog een voordeel van 29k.	I		29 V		29 V
Overige geringe afwijkingen (o.a. belastingen 4k)	I	-18 N	4 V		-14 N
Totaal		3084 V	447 V	0	3531 V

Bedrijfsvoering 5.6	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
P-budget	I	53 V			53 V
Voor een toelichting verwijzen wij naar het P-budget (paragraaf bedrijfsvoering).					
Kapitaallasten	I	1013 V	-1109 N		-96 N
Het nadeel wordt veroorzaakt door:					
- lagere doorberekende rente aan GREXen (91N)					
- hogere doorbelaste rente aan reserves (31N)					
- per saldo hogere rentebaten (23V)					
Meerjarenplan Vastgoed	I	73 V		-73 N	0
Vanuit de reserve verduurzaming gemeentelijke gebouwen is in 2025 een budget van 80k geraamd. Dit budget is voor 7k in 2025 benut. De insteek is om in 2026 dit budget in te gaan zetten in voor het opstellen van het meerjarenplan vastgoed.					
Onderzoek Budel-Schoot	I	28 V		-28 N	0
In relatie tot de aankoop van de kerk in Budel-Schoot is er een haalbaarheidsonderzoek uitgevoerd in 2025.					
Overige geringe afwijkingen (lagere exploitatiekosten kerk Budel-Schoot en voormalige school Dorplein)	I	20 V		17 V	37 V
Totaal		1187 V	-1109 N	-84 N	-6 N

Totaal structureel	S	0	0	0	0
Totaal incidenteel	I	2802	-488	-84	2230
Totaal programma		2802 V	-488 N	-84 N	2230 V

Overzicht baten en lasten programma Bestuur + Algemene dekkingsmiddelen

Overzicht baten en lasten programma 5

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting primitief 2025	Begrotingswijzigingen 2025	Begroting 2025 na wijzigingen	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Lasten						
5.1 Algemeen bestuur	577	730	-25	725	778	54
5.2 Dagelijks bestuur	1.478	1.172	185	1.380	2.566	1.186
5.3 Openbare orde	4.692	3.558	-155	4.418	4.506	88
5.4 Burgerdiensten/dienstverlening	1.911	1.638	407	1.972	2.113	141
5.5 Algemene dekking	1.482	2.188	2.550	4.252	4.291	39
5.6 Bedrijfsvoering	402	1.780	-100	1.495	307	-1.187
Totaal Lasten	10.542	11.064	2.862	14.240	14.561	321
Baten						
5.2 Dagelijks bestuur	1	15	0	15	0	-15
5.3 Openbare orde	2.180	868	-155	1.814	1.970	156
5.4 Burgerdiensten/dienstverlening	759	467	0	426	459	33
5.5 Algemene dekking	53.351	53.496	8.833	62.440	62.887	447
5.6 Bedrijfsvoering	233	1.290	-157	1.219	110	-1.109
Totaal Baten	56.523	56.136	8.521	65.914	65.426	-488
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	45.981	45.071	5.659	51.674	50.865	-809
Stortingen in reserves						
5.5 Algemene dekking	2.015	0	0	0	0	0
5.9 Mutaties reserves programma 5	2.311	177	-177	0	0	0
Totaal Stortingen in reserves	4.326	177	-177	0	0	0
Onttrekkingen uit reserves						
5.9 Mutaties reserves programma 5	3.555	789	80	165	80	-84
Mutaties reserves	-771	612	257	165	80	-84
Gerealiseerd resultaat	45.210	45.683	5.916	51.839	50.945	-893

Overzicht algemene dekkingsmiddelen

Hier wordt een overzicht gegeven van de algemene dekkingsmiddelen bestaande uit:

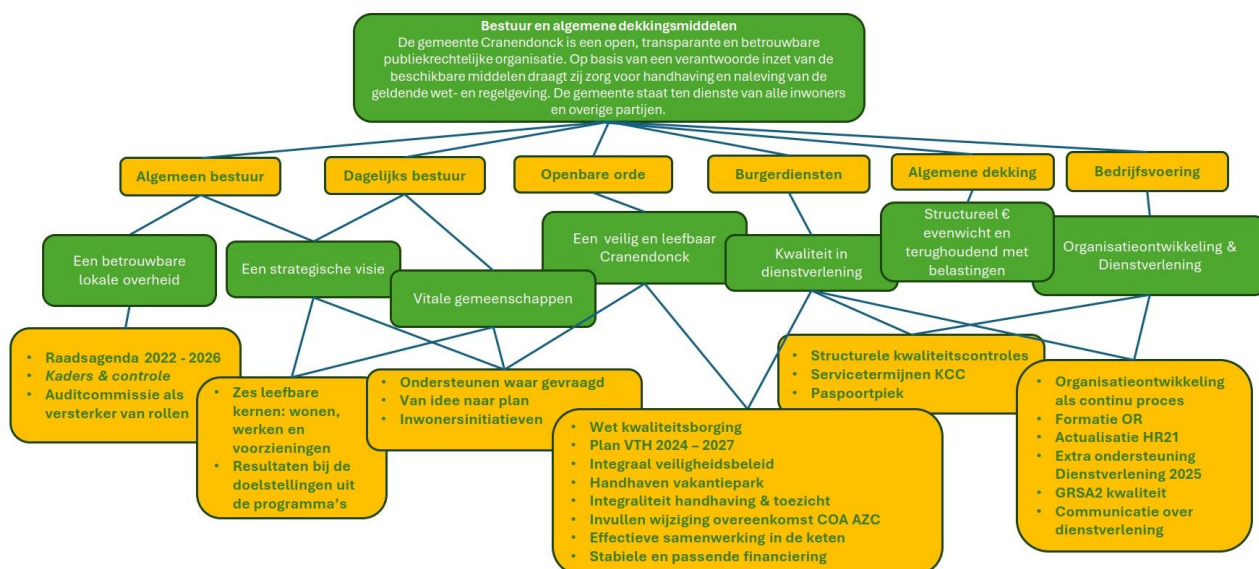
1. Lokale heffingen; waarvan de besteding van de opbrengst niet gebonden is.
2. Algemene uitkering;
3. Dividend;
4. Saldo van de financieringsfunctie; bestaat uit.
 - de betaalde rentelast over de aangegane leningen en over de aangetrokken middelen in rekening-
 - courant
 - de ontvangen rentebaten over de uitzettingen
5. Overige algemene dekkingsmiddelen; betreft onder andere boetes en bespaarde rente.

Omschrijving (bedragen x € 1.000) / V=Voordelig N=Nadelig)	Realisatie 2024	Begroting 2025 voor wijziging			Begroting 2025 na wijziging			Realisatie 2025		
	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo (a)	Lasten	Baten	Saldo (b)
Algemene dekkingsmiddelen:										
- Lokale heffingen, vrij besteedbaar	5.983 V	62	6.509	6.447 V	62	6.656	6.594 V	47	6.670	6.624 V
- Algemene uitkeringen	45.780 V	240	45.387	45.147 V	7	51.757	51.750 V		51.995	51.995 V
- Dividend	9 V	3	7	4 V	3	7	4 V	2	13	11 V
- Saldo financieringsfunctie	495 V		470	470 V		470	470 V		501	501 V
- Onvoorzien	-	10		10 N	10		10 N			-
- Overige alg. dekkingsmiddelen	568 N	3.653	2.412	1.241 N	5.665	4.768	897 N	4.549	3.817	732 N
Totaal Alg. dekkingsmiddelen	51.700 V	3.968 N	54.786 V	50.818 V	5.746 N	63.659 V	57.913 V	4.598 N	62.996 V	58.399 V

Overzicht van de aanwending van het bedrag voor onvoorzien

Op de post onvoorzien staat een algemeen budget van € 10.000 voor onvoorziene uitgaven. In 2025 heeft het college geen gebruik gemaakt van dit budget.

Doelenboom programma

Programma 6: Overhead

Missie

Door de herziening van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) is dit programma vanaf de begroting 2017 opgenomen. Door deze herziening worden de overheadkosten vanaf 2017 verantwoord op een taakveld “Overhead”. Hierdoor wordt direct zichtbaar wat de overheadskosten van de gemeente zijn. De kenmerken van dit programma zijn anders dan in de andere programma’s; om die reden wijkt de indeling ook af.

Doelstelling van het programma Overhead is om de raad op eenvoudige wijze meer inzicht te geven in de totale kosten van de overhead van de gehele organisatie en de raad ook meer zeggenschap over die kosten te geven. Om dit te kunnen vaststellen, wordt een definitie van het begrip overhead geïntroduceerd, waarbij we gebruik maken van de definities uit ‘vensters voor bedrijfsvoering’.

De definitie van overhead luidt: *alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces*. De definitie maakt het mogelijk een aantal kosten rechtstreeks toe te rekenen. Hieronder een samenvatting van wat onder overhead valt:

1. Leidinggevend en primaire proces
2. Financiën, toezicht en controle op eigen organisatie
3. Personeel en organisatie
4. Inkoop
5. Communicatie
6. Juridische zaken
7. Bestuursondersteuning
8. Informatie en automatisering
9. Facilitaire zaken en huisvesting
10. DIV (Documentatie en Informatie Voorziening)
11. Managementondersteuning primaire proces

De overhead voor Cranendonck bedraagt voor 2025 € 10,3 miljoen. Dit betekent een opslag per productief uur van € 58,7. Ten opzichte van de primaire begroting is de overhead gelijk gebleven.

De overhead voor Cranendonck is in onderstaande tabel gespecificeerd.

Omschrijving (bedragen x € 1.000) / V=Voordelig N=Nadelig)	Realisatie 2024	Begroting 2025 voor wijziging			Begroting 2025 na wijziging			Realisatie 2025			Vershil Begroting - Realisatie 2024
Onderdeel	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo (a)	Lasten	Baten	Saldo (b)	Vershil (b-a)
Personeel en organisatie	339 N	944 N	-	944 N	929 N	-	929 N	309 N	38 V	270 N	658 V
Organisatieontwikkeling	47 N	-	-	-	100 N	-	100 N	20 N	-	20 N	80 V
Strategische visie	38 N	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bedrijfsvoering GRSA2	5.268 N	5.738 N	-	5.738 N	6.074 N	-	6.074 N	6.424 N	-	6.424 N	350 N
Uitvoering dienstverleningsconcept	201 N	197 N	-	197 N	214 N	-	214 N	163 N	-	163 N	51 V
Ondernemingsraad	47 N	60 N	-	60 N	60 N	-	60 N	43 N	-	43 N	18 V
Communicatie	208 N	168 N	-	168 N	168 N	-	168 N	125 N	-	125 N	43 V
Bedrijfsvoering (niet via GRA2)	268 N	207 N	-	207 N	259 N	-	259 N	200 N	-	200 N	59 V
Vervoermiddelen/tractie	195 N	274 N	-	274 N	211 N	-	211 N	191 N	-	191 N	20 V
Gemeentehuis Cranendonck	768 N	704 N	-	704 N	666 N	-	666 N	676 N	-	676 N	10 N
Gemeentehuis Cranendonck Facilitair	218 N	255 N	-	255 N	296 N	-	296 N	285 N	-	285 N	11 V
Gemeentewerf Cranendonck	105 N	114 N	-	114 N	114 N	-	114 N	117 N	-	117 N	3 N
Overhead (doorbelast)	1.426 N	1.586 N	-	1.586 N	1.586 N	-	1.586 N	1.712 N	-	1.712 N	126 N
Mutaties reserves programma 6 CR	-	-	-	-	16 N	100 V	84 V	16 N	118 V	102 V	18 V
	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Totaal Overhead	9.128 N	10.299 N	-	10.299 N	10.692 N	100 V	10.592 N	10.279 N	156 V	10.123 N	469 V

De gegevens van de doorbelasting van de uren actualiseren we jaarlijks. De geactualiseerde urentoerekening is verwerkt in begroting 2025.

Het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) schrijft voor dat de overhead op een apart taakveld moet worden verantwoord en dat de doorberekende uren worden toegerekend exclusief overhead. Het taakveld overhead wordt apart zichtbaar gemaakt en niet meer verdeeld over de verschillende programma's. Door het centraal begroten van kosten van overhead gebeurt het berekenen van de overhead in de "tarieven" daarom extracomptabel.

Toelichting belangrijkste afwijkingen Overhead

Overhead 6.1	S/I	Afwijking lasten	Afwijking baten	Afwijking reserves	Saldo afwijking
P-budget	I	578 V	38 V	18 V	634 V
Voor een toelichting verwijzen wij naar het P-budget (paragraaf bedrijfsvoering).					
GRSA2	I	-329 N			-329 N
De toerekening aan W&I is lager dan in de begroting is opgenomen. Dat levert een voordeel op bij programma 4 en een nadeel bij overhead.					
Lease vervoermiddelen	I	24 V			24 V
Bij Burap 2025 raming verhoogd. Doordat levering is uitgesteld ontstaat een voordeel.					
Organisatieontwikkeling	I	79 V			79 V
In 2025 zijn er beperkte kosten geweest om er (behalve de afronding HR21) geen grotere projecten opgepakt omdat er vooral focus is geweest op uitvoerende (bedrijfsvoering)activiteiten. Ter ontlasting van onze organisatie heeft uw Raad in de begroting een tijdelijke recruiter voor 2 jaar beschikbaar gesteld, waarvoor nog budget gevonden moet worden. De middelen die overgebleven zijn vanuit de organisatieontwikkeling van 2025 willen we hier graag voor inzetten (past ook prima in deze lijn).					
Communicatie	I	43 V			43 V
De kosten van communicatie zijn 43k lager dan de raming. Dit wordt vooral veroorzaakt doordat het aantal extra uren (via de GRSA2) lager is de raming.					
Overige geringe afwijkingen	I	18 V			18 V
(o.a. lagere kosten abonnementen, facilitair)					
					0
Totaal		413 V	38 V	18 V	469 V

Totaal structureel	S	0	0	0	0
Totaal incidenteel	I	413	38	18	469
Totaal programma		413 V	38 V	18 V	469 V

Overzicht baten en lasten programma Overhead

Overzicht baten en lasten programma 6

Bedragen x €1.000

Exploitatie	Realisatie 2024	Begroting primitief 2025	Begrotingswijzigingen 2025	Begroting 2025 na wijzigingen	Realisatie 2025	Afwijking 2025
Lasten						
6.1 Overhead	9.177	10.299	391	10.676	10.263	-413
Baten						
6.1 Overhead	49	0	0	0	38	38
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	-9.128	-10.299	-391	-10.676	-10.225	451
Stortingen in reserves						
6.9 Mutaties reserves programma 6	0	0	0	16	16	0
Onttrekkingen uit reserves						
6.9 Mutaties reserves programma 6	0	0	100	100	118	18
Mutaties reserves	0	0	100	84	102	18
Gerealiseerd resultaat	-9.128	-10.299	-291	-10.592	-10.123	469

Paragrafen

Paragraaf Bedrijfsvoering

Bedrijfsvoering inclusief de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking A2 (GRSA2)

De paragraaf bedrijfsvoering geeft toelichtingen op de bedrijfsvoeringtaken die door de GRSA2 voor onze gemeente worden uitgevoerd. Ook wordt hier de inzet van het personeelsbudget Cranendonck toegelicht. Tot slot is in deze paragraaf de rechtmatigheidsverantwoording door het college aan de raad opgenomen.

- De GRSA2 voert de bedrijfsvoeringtaken uit in haar programma Overhead en het gemeentelijk beleid sociaal domeinbeleid in het programma Werk & Inkomen. Deze onderwerpen worden hier samengevat weergegeven. Meer specifieke toelichtingen op de onderliggende uitvoeringsonderdelen zijn terug te vinden in de inmiddels vastgestelde en beschikbare jaarstukken van de GRSA2. Deze is inmiddels ook al voorzien van een goedkeurende accountantsverklaring.
- Bij de analyse van de ontwikkeling van het personeelsbudget (P-budget) worden mutaties en saldi in de verschillende onderdelen van het P-budget nader toegelicht.
- De rechtmatigheidsverklaring (RMV) van het college aan de raad wordt behalve in deze paragraaf ook in de financiële jaarrekening opgenomen ten behoeve van de accountantscontrole. de accountant geeft over die verklaring een oordeel over de *volledigheid* en *kwaliteit* van het "bewijs" dat die rechtmatigheidsverklaring van het college ondersteunt. De RMV gaat over het begrotings- en voorwaarden criterium en over de regels over Misbruik & Oneigenlijk gebruik: ongeautoriseerde budgetoverschrijdingen op programmaniveau zijn niet toegestaan, voorwaarden uit wet- en regelgeving moet juist worden toegepast bij m.n. inkopen, aanbesteden en subsidieverstrekingen en er moet voldoende controle zijn op het juiste gebruik van gemeentelijke regelingen.

Wat hebben we ervoor gedaan?

In 2025 heeft de GRSA2, als uitvoerder van onze bedrijfsvoeringtaken, heeft verdere stappen gezet in de professionalisering en toekomstbestendigheid van de organisatie. Het bestuur heeft voor 2025 vier harmonisatiethema's benoemd: E-HRM, budgetbeheer, arbeidsmarktstrategie en slimmer en efficiënter werken. De voorbereidingen voor de implementatie van E-HRM zijn in 2025 afgerond. Voor de 3 anderen thema's is in 2025 nog geen resultaat opgeleverd. Afronding staat gepland voor 2026

De kwaliteit van de P&C-cyclus blijft een aandachtspunt voor de GRSA2. De gemeenteraden hebben zowel bij de begroting 2026 als de berap 2025 kritische zienswijzen ingediend. De accountant bevestigt in het rapport bij de jaarrekening 2025 het beeld dat de P&C-cyclus van de GRSA2 en het budgetbeheer verbeterd moeten worden. Het bestuur van de GRSA2 heeft opdracht gegeven om de aanbevelingen uit de managementletter 2025 van de GRSA2 uit te werken in een verbeterplan. Dit verbeterplan is intussen gereed en vastgesteld door het bestuur van de GRS-A2.

Wat heeft de GRSA2 in 2025 gedaan?

Samenvatting op hoofdlijnen door de GRSA2 (voor specifieke onderwerpen, zie de jaarstukken GRSA2 2025)

Personele ontwikkelingen

Ook in 2025 bleef het invullen van specialistische functies uitdagend als gevolg van de aanhoudende krapte op de arbeidsmarkt. Waar noodzakelijk heeft de GRSA2 tijdelijk gebruikgemaakt van externe inhuur om de continuïteit van de dienstverlening te waarborgen. In 2025 was de instroom van medewerkers groter dan de uitstroom, Het ziekteverzuim bleef onder het landelijk gemiddelde, mede dankzij preventieve maatregelen en gerichte aandacht voor werkdruk en vitaliteit.

Programma Overhead:

Doorontwikkeling dienstverlening

In 2025 lag het accent op het versterken van de interne organisatie en het realiseren van financiële beheersing als randvoorwaarde voor verdere ontwikkeling van de dienstverlening. De GRSA2 heeft een start gemaakt met het sturen op budgetten en doelmatigheid.

In 2025 heeft de GRSA2 uitvoering gegeven aan het Ontwikkelplan GRSA2 2025. Dit plan vloeit voort uit o.a. de benoemde harmonisatievraagstukken. De samenwerking met de deelnemers vormde hierbij een belangrijke randvoorwaarde. In 2025 zijn nadere afspraken gemaakt en is gezamenlijk invulling gegeven aan de gekozen ontwikkelrichting. Daarbij is onderkend dat het succes van de ingezette verandering mede afhankelijk is van deze samenwerking en dat hier nog stappen in gezet kunnen worden. Dit is door het bestuur van de GRS-A2 opgepakt, wij zullen uw raad meenemen in de te ondernemen stappen.

Informatieveiligheid en privacy

Gemeenten verwerken grote hoeveelheden (persoons)gegevens. Het is daarom essentieel dat informatie betrouwbaar, beschikbaar en beschermd blijft. Informatiebeveiliging en privacy blijven voor de gemeenten en de GRSA2 een kernonderdeel van professioneel en zorgvuldig werken.

Eind 2025 is het team formatief op sterkte gekomen. Hiermee is een basis gelegd om verder te bouwen aan de implementatie en borging van informatieveiligheid en privacy.

Daarnaast heeft de GRSA2 deelgenomen aan de gezamenlijke aanbesteding Cyberweerbaarheid, gericht op diensten die ondersteunen bij het verhogen van de digitale weerbaarheid en het voldoen aan nieuwe wet- en regelgeving, zoals de Cyberbeveiligingswet (Cbw) en BIO2 (NIS2).

Gemeenten leggen jaarlijks verantwoording af over informatiebeveiliging via ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit). ENSIA is gebaseerd op de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) en omvat onder meer een externe IT-audit voor de domeinen DigiD en Suwinet.

Gegevensbeheer basisregistraties

In 2025 heeft de GRSA2 ingezet op het borgen van de kwaliteit en actualiteit van de basisregistraties onder andere door inzet van verbeterde datadistributie-systeem en versnelde inwinning/uitvoering van objectdata. Daarnaast is er een nieuwe kaartviewer geïmplementeerd en uitgedragen aan de gemeenten waarmee de gemeenten sneller en beter inzicht in de eigen Geo-grafische data hebben en daardoor beter kan sturen.

Belastingen

De Waarderingskamer heeft de GRSA2 opnieuw de best mogelijke beoordeling toegekend voor alle drie de deelnemende gemeenten. Het percentage formele bezwaren op de OZB is ten opzichte van 2024 gedaald.

Informatie-/archiefbeheer

De GRSA2 heeft in 2025 het beleid en de metadataschema's geactualiseerd en een kwaliteitszorgsysteem ingevoerd. Daarnaast is gestart met de gefaseerde overbrenging van archiefstukken naar het e-depot. De resterende activiteiten lopen volgens planning door in 2026.

I&A visie / ontwikkelingen

In 2025 zijn eerste stappen gezet in de uitvoering van de bijbehorende projectenportfolio op thema's zoals dienstverlening, informatievoorziening, digitale veiligheid en de ICT-werkomgeving. De verdere uitwerking van de I&A-visie en ontwikkelingen zoals AI en datagedreven werken zijn nader uitgewerkt en worden gedurende 2026 behandeld.

Programma Werk en Inkomen:

De werkzaamheden van de afdeling Werk & Inkomen volgden in 2025 de landelijke ontwikkelingen en de opgaven van de drie deelnemers. De aanbesteding van re-integratie- en participatietrajecten is afgerond, waardoor een actueel en passend ondersteuningsaanbod beschikbaar is gekomen. Daarnaast is het project *Klant in Beeld* gerealiseerd, waarmee inwoners uniform in beeld zijn gebracht en actuele informatie beschikbaar is via het W&I-datawarehouse.

In 2025 hebben de organisaties ingestemd met een breed minimabeleid. De GRSA2 heeft hiervoor een uitvoeringsplan opgesteld, gericht op een zo uniform en geharmoniseerd mogelijke uitvoering.

Daarnaast heeft de GRSA2 gewerkt aan de ontwikkeling van een nieuwe uitvoeringsvisie, gebaseerd op vertrouwen, gelijkwaardigheid en de kernwaarden van de wet. De mensgerichte aanpak is verder versterkt door professionalisering van klantmanagers en door het structureel inbedden van casuïstiek overleggen binnen de W&I-subteams en het kernteamoverleg. Hiermee is de integraliteit en samenwerking binnen Werk & Inkomen verder verbeterd.

Ook in 2025 heeft het team Werk & Inkomen uitvoering gegeven aan tijdelijke regelingen, zoals het leefgeld voor Oekraïense vluchtelingen en ondersteuning van gedupeerden van de kinderopvangtoeslagaffaire.

Tot slot zijn in 2025 de voorbereidingen gestart voor de invoering van de Participatiewet in Balans (spoor 1), waarmee de basis is gelegd voor een tijdige en zorgvuldige implementatie van de nieuwe wettelijke kaders.

Het P-Budget 2025

De afgelopen jaren hebben we geïnvesteerd in realistischer begroten, zo ook op het P-budget. De werkelijkheid blijkt soms nog weerbarstig te zijn. In 2025 resulteert namelijk nog een incidenteel voordeel van ca. € 300.000 op het P-budget*. Dit voordeel is voor het grootste deel ontstaan uit de ontvlechting met de GRSA2 van de secretariële en facilitaire diensten. Daarnaast heeft een analyse over de periode 2021 - 2024 in 2025, geleid tot een herschikking binnen het p-budget ten behoeve van structurele ruimte voor een flexibele schil. Dit budget is in de loop van 2025 beschikbaar gekomen en daardoor niet volledig gebruikt.

In onderstaande tabel staat weergegeven hoe het P-budget voor 2025 is opgebouwd:

Ontwikkeling P-budget	Primaire begroting 2025	Begroting 2025 na begr.wijz.	Jaarrekening 2025 realisatie	Jaarrekening 2025 afwijking (+ = voordeel)
Niet-beïnvloedbare kosten Bestuur, Raad en Griffie	1.385.000	1.525.000	1.556.000	-31.000
Totale salariskosten (inclusief inhuur op vac.ruimte en alg. inhuurbudget)	10.891.000	10.868.000	10.596.000	272.000
Opleidingskosten	102.000	102.000	125.000	-23.000
Overige personeelslasten en secundaire arbeidsvoorwaarden*	420.000	477.000	222.000	255.000
Subtotaal	12.798.000	12.972.000	12.500.000	472.000
Overige inhuurbudgetten	2.086.000	2.307.000	2.496.000	-188.000
Totaal P-budget	14.884.000	15.279.000	14.996.000	284.000

*Exclusief organisatieontwikkeling

Als we verder kijken naar het P-budget dan zien we dat inhuur meer kost dan vast personeel, met name door hogere tarieven, intermediaire kosten en niet compenseerbare BTW.

In 2025 is geïnvesteerd in de kwaliteit en daarmee behouden van vast personeel. Hierdoor is het opleidingsbudget overschreden. Nieuwe medewerkers hebben de relevante verplichte/wettelijke opleidingen doorlopen voor het uitoefenen van de werkzaamheden. Binnen diverse disciplines is aandacht besteed aan communicatietraining om de verhardende samenleving professioneel te woord te staan en de-escaleren waar dat nodig is. Ook anticiperen we op de ontwikkelingen die op ons afkomen. We faciliteren daarvoor opleidingen in kennis en competenties die gevraagd en noodzakelijk zijn. De formatie is gegroeid en het opleidingsbudget vraagt om actualisatie. Op dit moment stellen we een nieuw opleidingsplan op. Hieruit zal blijken of een financiële bijstelling nodig is. Daar komen we, indien nodig, in de P&C-cyclus op terug.

De doorbelaste uren aan de grondexploitaties en particuliere plannen worden via de grondverkoop en afspraken die in anterieure overeenkomsten terugontvangen. De uren die aan projecten worden toegerekend komen via de kapitaallasten in de exploitatie. In 2025 zijn minder uren doorbelast aan grondexploitaties, projecten en particuliere plannen. In de slotwijziging van de begroting hebben we hiervoor de raming al met € 150.000 verlaagd. Op basis van de realisatie blijkt dat er t.o.v. van de primaire begroting € 180.000 minder uren zijn doorbelast. Dat betekent voor de jaarrekening 2025 een aanvullende afwijking van € 30.000. De lagere doorbelasting wordt vooral veroorzaakt doordat de Baronie geen grondexploitatie meer is.

Op basis van de resultaten in 2025 zal in 2026 de systematiek van in- en externe doorbelasting opnieuw worden geanalyseerd. Dit geldt ook voor de systematiek van de kostendekkendheid (ook i.r.t. de nieuwe omgevingswet die nu 1 jaar van kracht is en hier de eerste ervaringen uit zijn opgehaald).

De kosten van de uren van die worden gemaakt voor onder andere Oekraïne, onderwijsachterstandenbeleid en SPUK-regelingen worden terugontvangen binnen de regelingen die hiervoor bestaan. In 2025 is voor de genoemde regelingen € 61.000 meer aan uren doorbelast. Dit levert een incidenteel voordeel op.

In MRE-verband is samen met Bizob, en in samenwerking met 21 gemeenten, een aanbestedingstraject gestart met als doel het contracteren van een nieuwe Managed Service Provider (MSP)-leverancier zodat we het volledige inhuurproces via één partner flexibel en efficiënt kunnen inregelen. De nieuwe aanbesteding komt 2 jaar eerder dan de gecontracteerde doorlooptijd omdat de grenswaarde van 300 miljoen is overschreden. Dat geeft aan dat de markt op inhuur oververhit is en zijn weerslag heeft op de tarieven (en soms de kwaliteit). Regionaal, maar ook in VNG-verband is het wenselijk hier voor de komende periode de focus op te leggen.

Rechtmatigheidsverantwoording

Inleiding

Met ingang van het boekjaar 2023 stelt de gemeente zelf een rechtmatigheidsverantwoording op. Hiermee legt het college zelfstandig verantwoording af aan de raad in hoeverre de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties, rechtmatig tot stand zijn gekomen. Dit houdt in dat deze in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving.

De raad heeft een verantwoordingsgrens vastgesteld waarboven de afwijkingen (fouten en onduidelijkheden) moet worden opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording. De verantwoordingsgrens is vastgesteld op 2% van de totale lasten exclusief mutaties in de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.548.000. Het college heeft met de raad afgesproken dat onrechtmatigheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden toegelicht. Deze toelichting gaat in op de bevindingen van het begrotingscriterium, het voorwaarden criterium en het misbruik en oneigenlijk gebruik (M&O) criterium.

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld volgens de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV, de financiële- en controleverordeningen en het controleprotocol van onze gemeente. Daarnaast geldt het Misbruik en Oneigenlijk gebruik (M&O) beleid als toetsingskader voor de rechtmatigheidsverantwoording.

Vastgestelde verordeningen

De raad heeft – mede in het kader van de rechtmatigheidsverantwoording – de volgende verordeningen en controleprotocol vastgesteld over 2025:

1. Controleprotocol voor de accountantscontrole van de gemeente Cranendonck 2025;
2. Financiële verordening Cranendonck 2025.

Conclusie

Het totaal van de vastgestelde onrechtmatigheden is € 2.872.000, waarvan € 2.521.000 acceptabel en € 351.000 niet acceptabel (begrotingscriterium, voorwaarden criterium en M&O criterium). De niet acceptabele onrechtmatigheden zijn lager dan de verantwoordingsgrens van € 1.548.000. Hieronder worden de onrechtmatigheden (niet acceptabel) en de genomen maatregelen groter dan de rapportagegrens van € 155.000 (10% van de verantwoordingsgrens) toegelicht.

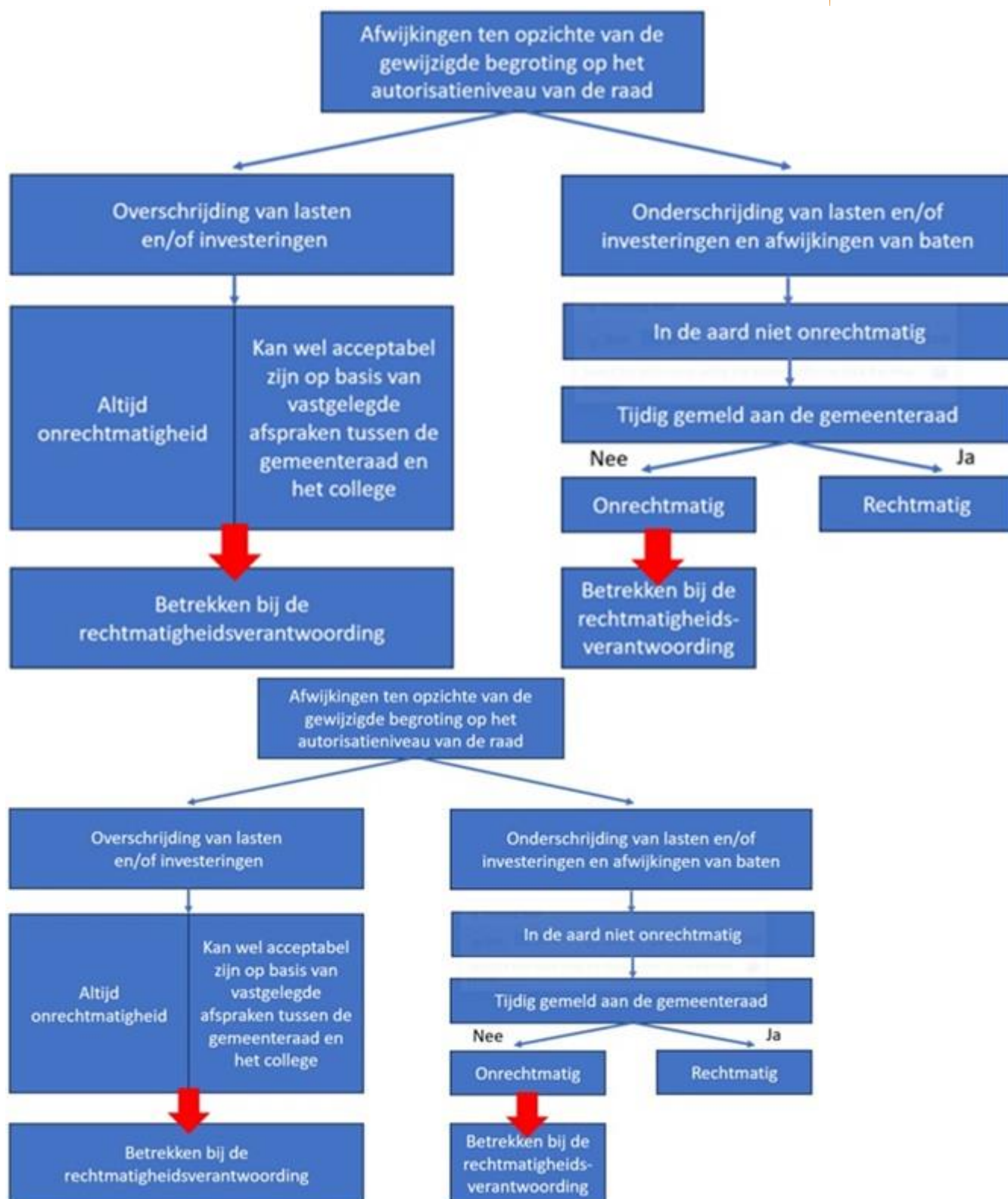
Begrotingscriterium

Conclusie

Het totaal van de vastgestelde onrechtmatigheden onder het begrotingscriterium is € 2.521.000, waarvan € 2.521.000 acceptabel en € 0 niet acceptabel.

Het begrotingscriterium heeft betrekking op de grenzen van de baten en lasten in de door de raad geautoriseerde begroting. Het gaat hierbij tevens om de investeringskredieten en de hiermee samenhangende programma's, waarbinnen de financiële beheershandelingen tot stand komen.

De uitwerking van het begrotingscriterium in de rechtmatigheidsverantwoording volgt uit de financiële verordening artikel 10. Daarnaast is in 2025 de kadernota rechtmatigheid aangepast met een nadere uitwerking rondom het thema begrotingscriterium. Daarbij wordt het volgende schema gehanteerd:

Het bepalen of respectievelijk welke afwijkingen acceptabel zijn, is voorbehouden aan de gemeenteraad.

Onze financiële verordening geeft voor wat betreft het onderwerp begrotingsrechtmatigheid (artikel 10) niet optimaal invulling aan bovenstaande richtlijn uit de kadernota. Zo is bijvoorbeeld nog geen richtlijn gesteld rondom het tijdig melden van financiële voordelen.

In het controleprotocol zijn de voorwaarden opgenomen waarin uitgelegd wordt in welke gevallen afwijkingen van de begroting onrechtmatig, danwel rechtmatig of acceptabel zijn.

Overschrijdingen op lasten en/of investeringen zijn altijd onrechtmatig, maar kunnen wel als acceptabel worden aangemerkt.

Voor de uitwerking van de rechtmatigheidsverantwoording wordt onder tijdig melden het volgende verstaan:

- Financiële voordelen (onderschrijdingen van lasten en/of investeringen en afwijkingen op baten) zijn in aard niet onrechtmatig. We stellen ons op het standpunt dat tijdig melden van deze afwijkingen nog bij de jaarrekening kan.

Tabel 1.A. Overschrijdingen lasten in programma's

De programma's 1. Wonen en leven, 2. Werk en economie en 5. bestuur en algemene dekkingsmiddelen kennen een overschrijding. Deze overschrijdingen worden aangemerkt als acceptabel omdat:

1. Wonen en Leven: de overschrijding wordt veroorzaakt door een financiële schikking inzake het perceel Nieuwstraat 95, Budel voor een bedrag van € 1.750.000. De raad heeft hiervoor na afloop van het begrotingsjaar, met een op 3 februari 2026 genomen budgetbesluit, de middelen beschikbaar gesteld.

2. Werken en economie: voordat de waardes van het van de grondexploitaties op de balans terechtkomen, verlopen de mutaties via de exploitatie. Het nadeel dat hier zichtbaar is, wordt weer gecompenseerd door de mutatie van het onderhanden werk bij de baten.

5. Bestuur en algemene dekkingsmiddelen: de overschrijding is het gevolg van aangepaste wetgeving waardoor de pensioenvoorziening voor (oud) wethouders is aangevuld met € 1.107.000. De commissie BBV (Besluit Begroting & Verantwoording) heeft eind vorig jaar de volgende stellige uitspraken gedaan. De raad is met een Raadsinformatiebrief geïnformeerd:

- In de jaarstukken 2025 moet de overdrachtswaarde van Appa (Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers) naar het ABP (Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds) per 1 januari 2028 (het nieuwe stelsel) worden verwerkt.
- Vanaf 2025 is het verplicht om ook een voorziening te treffen voor pensioenen van oud wethouders die ingegaan zijn voor 2013.

Omschrijving (bedragen x € 1.000) / V=Voordelig N=Nadelig)	Realisatie 2024	Begroting 2025 voor wijziging	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Vershil Begroting - Realisatie
Lasten:					
1.Wonen en leven	17.085	15.946	16.473	18.047	1.574 N
2.Werk en economie	5.219	4.474	1.638	2.265	626 N
3.Recreatie en toerisme	3.165	3.241	3.291	3.158	132 V
4.Sociaal domein	28.441	28.761	30.426	29.084	1.342 V
5.Bestuur en algemene dekkingsmiddelen	10.542	11.064	14.240	14.561	321 N
6.Overhead	9.177	10.299	10.676	10.263	413 V
Totaal Lasten	73.628	73.786	76.744	77.378	634 N
Baten:					
1.Wonen en leven	7.331	6.778	6.902	8.133	1.231 V
2.Werk en economie	3.878	3.640	925	1.888	963 V
3.Recreatie en toerisme	990	695	915	988	73 V
4.Sociaal domein	5.372	4.607	5.799	5.784	15 N
5.Bestuur en algemene dekkingsmiddelen	56.523	56.136	65.914	65.426	488 N
6.Overhead	49			38	38 V
Totaal Baten	74.143	71.856	80.455	82.257	1.803 V

Tabel 1.B. Overschrijdingen kredieten

De totale overschrijding op de kredieten bedraagt € 3.461.

Omschrijving	begroot	realisatie	saldo	status
Aanplant bomen Cranendoncklaan / Gr Hornelaan(K)	10.080,00	10.223,44	-143,44	Project is afgerond.
Uitvoeringsprogramma wegen 2022(K)	55.023,00	55.171,01	-148,01	Project Meemortel is in 2025 gerealiseerd.
BRAVO College tijdelijke huisvesting (K)	340.000,00	340.767,73	-767,73	De units zijn in 2025 geplaatst. Krediet nog niet afgesloten in afwachting van verkoop units.
Vervangen sportvloer Smelkroes(K)	99.500,00	101.607,26	-2.107,26	Project is afgerond.
Renovatie groen Fazantlaan/Patrijslaan(K)	119.109,00	119.403,35	-294,35	Project is afgerond.
Totaal overschrijding			-3460,79	

De totale overschrijding op de kredieten bedraagt € 3.461. Gezien de omvang valt dit onder de rapporteringsgrens en wordt dit niet meegenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.

2. Reservemutaties

Alle reservemutaties in 2025 zijn geautoriseerd door een raadsbesluit.

3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig aan de raad zijn gemeld of tot een begrotingswijziging hebben geleid.

In lijn met het stroomschema van het BBV en de financiële verordening zijn alle financiële voordelen naar hun aard niet onrechtmatig en daarom niet betrokken in de rechtmatigheidsverantwoording. De toelichting van de financiële voordelen ten opzichte van de begroting na wijziging vindt u terug in de programmaverantwoording.

4. Voorwaardencriterium: Onrechtmatigheden als gevolg van ten onrechte niet Europees aanbesteden

Conclusie:

Het totaal van de vastgestelde onrechtmatigheden onder het voorwaardencriterium is € 351.000. Deze zijn niet acceptabel.

1. Aanbieder service & onderhoud gemeentelijk vastgoed :

- **Bevinding:** Voor service en onderhoud aan gemeentelijk vastgoed, met name uit het MJOP, zijn steeds een enkelvoudig opdrachten verstrekt. De totale besteding op deze homogene diensten over 4 jaar komt uit boven de Europese aanbestedingsgrens: € 248.605.
- **Onrechtmatigheid:** In 2025 gaat het om een waarde van € 33.774. Dit leidt tot verwerking in de rechtmatigheidsverantwoording.
- **Maatregel:** Dit type werkzaamheden moeten in 2026 opnieuw worden aanbesteed.

2. Juridische dienstverlening :

- **Bevinding:** Voor het juridisch complexe dossier COA/AZC is een advocatenkantoor ingehuurd met specifieke bureaukennis op deze materie. Tussentijds, bij het bereiken van de Europese aanbestedingsdrempel van € 216.000, veranderen van dienstverlener was zowel ondoelmatig en niet doeltreffend, gezien de fase waarin het dossier verkeerde medio 2025. Omdat er sprake is van een enkelvoudige aanbesteding en de totale dienstverlening over 4 jaar komt uit boven de Europese aanbestedingsgrens (€ 282.055) is er formeel sprake van een onrechtmatigheid.
- **Onrechtmatigheid:** In 2025 gaat het om een waarde van € 66.139. Dit leidt tot verwerking in de rechtmatigheidsverantwoording.
- **Maatregel:** De verwachting is de benodigde dienstverlening op het genoemde dossier in 2026 niet of nauwelijks nog nodig is.

3. Dienstverlener beveiliging:

- **Bevinding:** In 2024 is een Europese aanbestedingsprocedure gevolgd voor beveiligingsdiensten vanaf 2025. De overeenkomst met de voorgaande dienstverlener heeft echter nog tot kosten geleid in januari 2025 die formeel als onrechtmatig moeten worden aangemerkt vanwege het overschrijden van Europese drempelbedragen over de periode 2022-2024.
- **Onrechtmatigheid:** In 2025 gaat het om een waarde van € 29.848. Dit leidt tot verwerking in de rechtmatigheidsverantwoording.
- **Maatregel:** De dienstverlening voor 2025 e.v. is eind 2024, na een Europese aanbesteding, gegund aan een nieuwe dienstverlener.

4. Tijdelijke energievoorziening opvang ontheemden Oekraïne:

- **Bevinding:** Als tijdelijke noodoplossing (vanwege netcongestie kan Enexis niet aansluiten) is gekozen voor het huren via enkelvoudige onderhandse aanbesteding van een tijdelijke energievoorziening. Het gaat om een huurbedrag van € 3.778 p/wk onder de overeengekomen voorwaarde van minimaal 24 maanden huur en komt over de periode 2024 - 2025 uit op een totaal van € 461.036.
- **Onrechtmatigheid:** In 2025 gaat het om een waarde van € 221.349. Dit leidt, net als in 2024, tot verwerking in de rechtmatigheidsverantwoording.
- **Maatregel:** in 2025 is deze dienstverlening doorgezet omdat er geen realistisch alternatief voorhanden is. Er is geen zicht op het aansluiten op het reguliere energienetwerk vanwege de congestie. Ook is er geen zekerheid voor de duur van de noodzaak voor deze dienstverlening.

Samenvattend onrechtmatigheden inkopen & aanbesteden

Levering/Dienst	Overschrijding Europees grensbedrag (x 1.000)
Service & Onderhoud	34
Juridische diensten	66
Beveiliging	30
Energievoorziening	221
Totaal	351

Paragraaf Wet Open Overheid

Wet Open Overheid (Woo)

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid in werking getreden. De Wet open overheid (Woo) heeft tot doel de transparantie van de overheid te vergroten en de toegang tot overheidsinformatie te verbeteren. De wet is bedoeld om burgers en organisaties meer inzicht te geven in het functioneren van de overheid en om de democratische controle te versterken. In deze paragraaf doen we verslag over de uitvoering van 2025.

De implementatie van de Wet open overheid wordt centraal georganiseerd door de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking A2- gemeenten waarvoor in 2025 een Woo-coördinator is aangesteld die tevens de rol vervult van projectleider. De implementatie van de Woo wordt hiermee projectmatig aangepakt en ondersteunt de gemeente Cranendonck in de uitvoering.

De implementatie van de Woo vindt gefaseerd plaats en richt zich op 3 hoofdthema's:

1. actief openbaar maken van informatie in 11 verplichte informatiecategorieën;
2. passief openbaar maken van informatie (Woo-verzoeken);
3. informatiehuishouding op orde.

Actieve openbaarmaking

De Woo verplicht overheden om -gefaseerd, door middel van tranches- actief documenten uit de verschillende informatiecategorieën te publiceren. Dit is onderdeel van het project dat in 2025 verder is voortgezet. De gemeente Cranendonck voldeed in 2024 al aan de eerste tranche van de Woo. In de loop van 2025 is gewerkt aan de openbaarmaking van de informatie categorieën van de tweede tranche waarmee we nu gedeeltelijk voldoen aan de wettelijke verplichting tot actieve openbaarmaking van:

1. Jaarplannen en jaarverslagen
2. Bij vertegenwoordigende organen ingekomen stukken
3. Agenda's en besluitenlijst bestuurscolleges

Ook is de gemeente Cranendonck aangesloten op de Woo-index.

Passieve openbaarmaking

In 2025 heeft gemeente Cranendonck 41 Woo-verzoeken ontvangen, waarvan er 29 zijn afgehandeld. 52% van deze verzoeken is binnen de wettelijke termijn afgehandeld. De behandeling van Woo-verzoeken legt veel druk op de ambtelijke capaciteit. Een groot deel van de verzoeken zijn complex of omvangrijk en leggen druk op de wettelijke termijnen wat van invloed is op de doorlooptijden van een Woo-verzoek. Ook speelt de administratieve opvolging en interne informatiehuishouding hier een rol in. Naarmate er meer informatie proactief openbaar zal worden gemaakt, zal het aantal Woo-verzoeken mogelijk afnemen, hoewel dit zich moeilijk laat voorspellen. De verwachting is dat meer regie op het afhandelingsproces een positieve bijdrage kan leveren aan de tijdige en kwalitatieve afhandeling.

2026 en verder

In 2026 en 2027 zet de verplichting tot actieve openbaarmaking van de opvolgende tranches zich voort. We streven ernaar om in 2026 focus te houden op het actief openbaar maken van de documenten uit de informatie categorieën. De actieve rol van de Woo contactpersonen en de Woo-coördinator zal hieraan bijdragen.

Informatiehuishouding op orde

“Informatiehuishouding” betreft de opslag, het beheer en de verstrekking van gegevens binnen een organisatie. Dit moet goed georganiseerd zijn, zodat iedereen snel toegang heeft tot de benodigde informatie en om de besluitvorming te kunnen verantwoorden. In 2025 hebben we ons voornamelijk gericht op bewustwording van een correcte informatiehuishouding. De benodigde stappen zijn gezet om de informatie uit tranche 1 en 2 goed te ontsluiten.

Paragraaf Grondbeleid

Algemeen

Deze paragraaf bevat een beknopte weergave van het door de gemeente gevoerde grondbeleid, zoals vastgelegd in de Nota Grondbeleid. Daarnaast wordt gerapporteerd over de voortgang van de gemeentelijke grondexploitaties. De opzet van deze paragraaf is gebaseerd op de voorschriften, zoals opgenomen in de notitie “Grondbeleid in begroting en jaarstukken” van de commissie besluit Begroting en verantwoording (BBV) en bevat een verantwoording van de gemeentelijke grondexploitaties. De boekwaarde van de projecten is eveneens volgens de voorschriften van het BBV verwerkt in de balans.

Grondbeleid en doelstellingen

Nota Grondbeleid

In de nota Grondbeleid wordt antwoord gegeven op de “hoe”-vraag, voor wat betreft hoe de gemeente haar grondposities inzet. Daarnaast geeft het grondbeleid antwoord op de vraag: “Welke rol pakt de gemeente om daar waar grond, vastgoed en grondposities een rol spelen, de gemeentelijke ambities te realiseren?” Tevens wordt in de nota grondbeleid een antwoord gegeven op welke instrumenten de gemeente Cranendonck ter beschikking heeft en op welke wijze zij deze kan inzetten.

De gemeente Cranendonck kiest voor het toepassen van een situationeel grondbeleid. Op basis van dit beleid kan de gemeente de beschikbare beleidsinstrumenten tijdig inzetten om het gewenste resultaat optimaal te ondersteunen. Dit toegespitst op de opgave, de locatie en de situatie, waarmee de bestuurlijke gewenste verandering van het ruimtelijk grondgebruik tot stand gebracht kan worden.

De gemeente is zich ervan bewust dat maatwerk nodig is om te kunnen sturen op het gewenste resultaat. Maatwerk kan per opgave (wonen, bedrijvigheid, agrarisch, natuur, e.d.) verschillen maar ook per locatie (binnen kernen, kern t.o.v. buitengebied, lokaal versus regionaal). Op basis van situationeel grondbeleid kan hier op een juiste wijze op geanticipeerd en ingespeeld worden en wordt het grondbeleid een middel om invloed uit te oefenen en sturing te geven aan de beleidsdoelen binnen de verschillende opgaven.

Actualisatie grondexploitaties

Jaarlijks worden de grondexploitaties geactualiseerd. Over het geprognosticeerde financiële resultaat van de gezamenlijke grondexploitaties wordt gerapporteerd door middel van deze paragraaf.

Projecten

De grondexploitaties c.q. plannen zijn onderverdeeld in:

- Gemeentelijke grondexploitaties:

Er is sprake van een door de raad vastgestelde grondexploitatie. De gemeente is eigenaar van de grond. De boekwaarde van deze projecten wordt op de balans verantwoord in de categorie ‘In exploitatie genomen (bouw)gronden’.

- Toekomstige gemeentelijke grondexploitaties:

De gemeente is eigenaar van de grond, er is nog geen grondexploitatie vastgesteld. De boekwaarde van de grond wordt verantwoord onder de categorie 'Materiële Vaste Activa'. De plankosten worden, maximaal 5 jaar, tot het moment van vaststelling van de grondexploitatie gerubriceerd onder de categorie 'Immateriële vaste activa'. Plankosten ouder dan 5 jaar worden afgeboekt indien blijkt dat er na het verstrijken van deze termijn geen grondexploitatie is vastgesteld. Er zijn momenteel geen plannen die dicht tegen deze termijn van 5 jaar aan zitten.

- Particuliere plannen:

De rol van de gemeente heeft betrekking op de procedure voor de vaststelling van een nieuw bestemmingsplan. Het eigendom van de grond is in particuliere handen. De gemeentelijke (plan)kosten worden door middel van een exploitatieplan of een anterieure overeenkomst in rekening gebracht bij de initiatiefnemer van het betreffende plan. De boekwaarde wordt op de balans verantwoord als kortlopende vordering indien er sprake is van een ondertekende anterieure overeenkomst.

Winst- en verliesneming.

Volgens de richtlijnen van de BBV treffen wij een (verlies)voorziening voor een gemeentelijke grondexploitatie die een geprognosticeerd tekort laat zien. Op basis van de jaarlijkse actualisatie van de betreffende grondexploitatie wordt de hoogte van de voorziening herijkt. Deze voorziening wordt, als een waarde correctie, in mindering gebracht op de boekwaarde van de bouwgrond in exploitatie. Bijstellingen van de voorziening worden verrekend met de reserve Grondexploitaties. Voor het plan Rubenslaan moeten we in 2025 de verliesvoorziening verhogen met een bedrag van €35.673. Winst wordt er tussentijds genomen indien hier sprake van is volgens de Percentage of completion (POC) methode zoals voorgeschreven in het Bbv. Als we kijken naar de gemeentelijke grondexploitaties in het boekjaar 2025 nemen we in totaal voor een bedrag van €174.499 aan tussentijdse winst in de plannen Neerlanden en Airpark.

Actualisatie gemeentelijke grondexploitaties en particuliere plannen

Verloop boekwaarde gemeentelijke grondexploitaties

In 2025 hebben we €377.738 aan kosten gerealiseerd en €263.054 aan ontvangsten. Daarnaast hebben we een tussentijdse winst genomen van €174.499. De boekwaarde per 31-12-2025 komt uit op negatief €4.504.663. Dat betekent dat we over alle grondexploitaties gezien we meer opbrengsten hebben ontvangen dan dat we kosten hebben gemaakt. Rekening houdende met de toekomstig nog te maken kosten en toekomstig te realiseren opbrengsten is het risicoprofiel van de grondexploitaties hierdoor zeer laag te noemen.

Verloop boekwaarde
gemeentelijke
grondexploitaties

Naam	Boekwaarde 1-1-2025	Gerealiseerde kosten 2025	Gerealiseerde opbrengsten 2025	Tussentijdse winstneming	Boekwaarde 31-12-2025
Airpark Brabant fase II/IIb	-4.434.254	164.509	85.320	62.984	-4.292.081
Rubenslaan 1	190.981	186.931	-	-	377.912
Neerlanden	-550.573	26.298	177.734	111.515	-590.494
Totaal	-4.793.846	377.738	263.054	174.499	-4.504.663

Negatieve boekwaarde betekent dat er meer opbrengsten zijn ontvangen dan dat er kosten zijn gemaakt

Airpark Brabant

Airpark Brabant fase II is een gemeentelijke grondexploitatie. Alle gronden in fase II zijn verkocht. Vandaar dat Airpark fase II in 2018 is uitgebreid met Airpark fase IIb. De gronden die nodig zijn om het plan te realiseren zijn nog niet gekocht. Inmiddels is er voorkeursrecht gevestigd op de gronden die de gemeente in bezit wenst te krijgen. De onderhandelingen om tot grondaankoop te komen zijn lopende. De grondexploitatie Airpark fase II/IIb heeft een positieve boekwaarde van € 4.292.081. Voor het boekjaar 2025 kunnen we een tussentijdse winst nemen van € 62.984 bij toepassing van de Poc methode. Eerder zijn er al tussentijdse winsten genomen voor een bedrag van € 2.975.837. De toekomstig nog te maken kosten komen uit op een bedrag van € 5.772.715. De toekomstig te ontvangen grondopbrengsten zijn begroot op € 5.001.659. Daarmee sluit de grondexploitatie met een positief saldo van €6.496.862 op het einde van de looptijd per 31-12-2033. Dit positief saldo is inclusief de reeds genomen tussentijdse winstnemingen.

Neerlanden

Alle gronden zijn verkocht via een marktselectie aan Hendriks bouw en ontwikkeling uit Oss. Alle 67 woningen in fase 1 zijn inmiddels gebouwd en opgeleverd. In fase 2 zitten nog 3 kavels voor particulier opdrachtgeverschap en 22 vrije sector kavels. De 22 vrije sector kavels zijn inmiddels ook verkocht door de ontwikkelaar. De omgevingsvergunning voor de bouw van deze 22 woningen is aangevraagd. De bouw van deze 22 woningen zal in de loop van 2026 starten. Op dat moment vind ook de grondlevering van de gemeente naar de ontwikkelaar plaats en ontvangen wij de opbrengsten van deze grondverkoop. We hebben in het boekjaar 2025 een tussentijdse winst kunnen nemen van € 111.515. Het projectresultaat einde looptijd komt uit op een bedrag van € 3.397.858.

Rubenslaan

Het bestemmingsplan Rubenslaan 1 is inmiddels onherroepelijk geworden. Echter is tegen de omgevingsvergunning van het bouwen beroep ingesteld. De behandeling van dit beroep zal in het tweede kwartaal van 2026 gaan plaats vinden. Inmiddels heeft de sloop van het aanwezig pand plaats gevonden en is de bodemsanering als gevolg van een bodemverontreiniging afgerond. Pas als de omgevingsvergunning voor het bouwen onherroepelijk is kan er gestart worden met de bouw van de 12 sociale huurappartementen door Wocom. Door het ingestelde beroep zijn de plankosten hoger dan begroot waardoor een aanvullende verliesvoorziening genomen moet worden van € 35.673.

Het totaaloverzicht voor wat betreft de projectresultaten voor de grondexploitaties is weergegeven in onderstaande tabel:

**Resultaat einde
looptijd
gemeentelijke
grondexploitaties**

Naam	Boekwaarde 31-12-2025	Toekomstig nog te maken kosten	Toekomstig nog te realiseren opbrengsten	Resultaat einde looptijd	Reeds tussentijds genomen winst t/m 2025	verliesvoorziening op eindwaarde	totaal projectresultaat = resultaat einde looptijd +tussentijds genomen winst	Einde Looptijd
Airpark Brabant fase II/IIb	-4.292.081	5.772.715	5.001.659	-3.521.025	-2.975.837	-	-6.496.862	2033
Rubenslaan 1	377.912	168.325	244.486	301.751	-	301.751	-	2027
Neerlanden	-590.494	2.013.376	4.230.788	-2.807.906	-589.952	-	-3.397.858	2029
Totaal	-4.504.663	7.954.416	9.476.933	-6.027.180	-3.565.789	264.637	-9.894.720	

Negatieve boekwaarde betekent dat er meer opbrengsten zijn ontvangen dan dat er kosten zijn gemaakt

Wellicht ten overvloede wordt erop gewezen dat het becijferde resultaat is gebaseerd op voorcalculatorische en dus nog niet geheel gerealiseerde, (exploitatie)resultaten die, gaande de exploitatieperiode nog aan verandering onderhevig kunnen zijn. Daarnaast is het behalen van dit resultaat afhankelijk van de algemene (economische) verwachtingen in combinaties met de risico's.

Overzicht grondaankopen

Door de gemeenteraad is een krediet beschikbaar gesteld van €2.000.000 voor het doen van grondaankopen in het kader van actieve grondpolitiek. De hoogte van dit krediet wordt jaarlijks bij de begroting vastgesteld. In de vastgestelde beleidsnotitie is te lezen dat nadat een uitgave ten laste van dit krediet achteraf is verantwoord via een raadsvoorstel, tussentijdse rapportage of jaarrekening het beschikbaar gestelde budget weer vrijvalt. In 2025 zijn ten laste van dit krediet de aankoop van de Heikantstraat en de aankoop van de kerk in Budel-Schoot verantwoord.

Financiële positie

De financiële positie bestaat uit de boekwaarde van de gemeentelijke grondexploitaties en de reserves en risico's die samenhangen met de exploitatie van (bouw)grond. Bij de bepaling van de financiële positie kijken we achtereenvolgens naar de reserve ruimtelijke kwaliteit, de voorziening nadelige grondexploitaties, de reserve grondexploitatie en het weerstandsvermogen.

Reserve Ruimtelijke Kwaliteit

De voeding voor de bestemmingsreserve Fonds Ruimtelijke Kwaliteit vindt plaats vanuit particuliere plannen waar een bijdrage wordt gevraagd voor deze reserve en door een bijdrage vanuit de gemeentelijke grondexploitaties op basis van een bijdrage per m2 verkochte grond. De mutatie van deze reserve is weergegeven in onderstaande tabel.

Verloop reserve Fonds Ruimtelijke kwaliteit

Stand per 1-1-2025		3.949.113
---------------------------	--	------------------

Bij: Stortingen vanuit anterieure overeenkomsten en projecten	216.680	
Saldo		4.165.793

af: dekking verlies grex Rubenslaan	223.849	
-------------------------------------	---------	--

Stand per 31-12-2025		3.941.944
-----------------------------	--	------------------

Aanvullende dekking verlies Rubenslaan (€ 35.673). Dit wordt verwerkt na de resultaatbestemming van de jaarrekening 2025.

Voorziening Nadelige grondexploitaties

Volgens de richtlijnen van de BBV moet een voorziening getroffen worden voor gemeentelijke grondexploitaties die een tekort laten zien op basis van een begroting op einde looptijd. Op basis van de jaarlijkse actualisatie van de gemeentelijke grondexploitatie wordt de hoogte van de voorziening herijkt. De voorziening wordt in mindering gebracht op de balanspost 'Onderhanden werk inzake grondexploitaties'.

Bijstellingen van de hoogte van de voorziening geschiedt middels verrekening met de reserve grondexploitatie.

Specificatie voorziening Nadelige grondexploitaties

Stand per 1-1-2025		254.361
---------------------------	--	----------------

Dotatie aan de voorziening		
- Rubenslaan 1		35.673

Stand 31-12-2025		290.034
-------------------------	--	----------------

Risico's grondexploitaties

Aan het exploiteren van (bouw)grond zijn risico's verbonden. Zeker gelet op de lange looptijden, de relatief hoge voorinvesteringen en omvangrijke geprognosticeerde verkoopopbrengsten bij gemeentelijke grondexploitaties, moet rekening gehouden worden met een reëel risico.

Voor de kwantificering van de risico's wordt onderscheid gemaakt in algemene (exploitatie)risico's en project specifieke risico's. Voor het complex Rubenslaan is de risico inschatting, uitgaande van een 'slecht weer scenario' (dit wil zeggen een verslechtering van het geprognosticeerd resultaat of het niet (geheel) kunnen verhalen van de door de gemeente Cranendonck gemaakte kosten), berekend op een bedrag van afgerond €5.000. Voor de complexen Neerlanden en Airpark zijn de geprognosticeerde resultaten dusdanig dat risico's opgevangen kunnen worden binnen het resultaat van de grondexploitatie.

In de vermogenspositie is rekening gehouden met een risicobedrag van € 200.000 voor reeds gestarte initiatieven (het niet geheel kunnen verhalen van de door de gemeente gemaakte kosten) en € 150.000 (algemeen voorbereidingsbudget) voor nieuwe initiatieven welke uiteindelijk niet doorgaan; totaal een risicobedrag van € 350.000. Het totale bedrag voor risico's komt daarmee uit op een bedrag van €350.000 plus €5.000 = €355.000.

Risico's in relatie tot reserve grondexploitatie

Het uitgangspunt voor het bepalen van de minimumhoogte van de reserve grondexploitaties is dat er voldoende financiële buffer aanwezig moet blijven voor een verantwoorde continuering van de bedrijfsvoering. Hierbij is de minimumhoogte berekend op €355.000 gebaseerd op de risico's. De huidige omvang van de reserve ad €692.590 is voldoende om de bestaande risico's af te dekken. Als we naar de huidige gemeentelijke grondexploitaties kijken dan zien we dat het risicoprofiel is afgenomen. De bovengrens bedraagt anderhalf maal de omvang van de noodzakelijke ondergrens en gezien de omvang van de risico's bepaald op een bedrag van 1,5 * €355.000 = €532.500.

Reserve grondexploitaties

De reserve grondexploitaties is ingesteld om de resultaten van de lopende complexen en de ongedekte voorbereidingskredieten op te vangen. Elk jaar wordt op basis van de stand van de noodzakelijke reservepositie bepaald hoe hoog het bedrag is dat overgeheveld kan/moet worden naar/van de gemeentelijke algemene reserve.

Overzicht verloop reserve Grondexploitaties

Stand per 01-01-2025		1.719.178,00
Bij: Resultaatbestemming 2024: afoming t.g.v. algemene reserve		-1.188.000,00
Bij: Tussentijdse winstneming Airpark	62.984,00	
Tussentijdse winstneming Neerlanden	111.515,00	
Resultaat anterieure overeenkomsten	22.764,00	
Subtotaal		197.263,00
af: Verliesvoorziening Rubenslaan	35.673,00	
Subtotaal		35.673,00
Saldo per 31-12-2025		692.768,00
Berekende maximale omvang reserve	532.500,00	
Toevoeging vanuit de reserve grondexploitatie aan de algemene reserve		-160.268,00

De toevoeging van het bedrag van €160.268 aan de algemene reserve vanuit de reserve grondexploitatie is een besluit van de gemeenteraad bij vaststelling van de jaarrekening en wordt daarom verwerkt na 31-12-2025 en is terug te zien in de jaarrekening 2026.

Weerstandvermogen

Op grond van het BBV bepaalt het weerstandvermogen de mate waarin middelen vrijgemaakt kunnen worden om naast het afdekken van tekorten ook substantiële tegenvallers en risico's op te vangen (zonder aanpassing van beleid). Voor het bepalen van het weerstandvermogen zijn drie zaken van belang:

1. De uiteindelijke resultaten van de grondexploitaties en particuliere plannen;
2. De risico's van/rondom grondexploitaties;
3. De stand en ontwikkeling van de reserve grondexploitatie.

Specificatie weerstandvermogen

Reserve grondexploitaties per 1-1-2025	531.178,00
Nog te realiseren resultaten gemeentelijke grondexploitaties	6.328.931,00
Risico's dekking en verlies	-532.500,00
Risico minder winst	-317.339,00
Totaal weerstandvermogen per 31-12-2025	6.010.270,00

Het risico minder winst van € 317.339 vloeit voort uit de risico analyse van de grondexploitaties Neerlanden en Airpark waarbij naar scenario's wordt gekeken als mogelijk hogere inflatie van kosten (5%), stijging van rente naar 2,5% en 10% lagere grondprijzen in combinatie met een inschatting van de kans van optreden.

Er kan worden geconcludeerd dat de huidige reserve grondexploitatie en de geprognosticeerde positieve resultaten van de grondexploitaties ruimschoots de risico's afdekken.

Paragraaf Onderhoud kapitaalgoederen

Inleiding

Een groot vermogen is geïnvesteerd in de kapitaalgoederen in onze gemeente. De kapitaalgoederen zijn van groot belang voor het zo optimaal mogelijk functioneren van onze gemeente, onder meer op het gebied van de leefbaarheid, veiligheid, verkeer en vervoer en recreatie. Onderhoud en beheer is nodig om kapitaalvernietiging te voorkomen. Met het beheer en onderhoud van onze wegen, de openbare verlichting en het water, het openbaar groen en onze gemeentelijke gebouwen is een grote inzet van onze middelen (personeel en financiën) gemoeid. Deze paragraaf geeft via een dwarsdoorsnede van de begroting, inzicht in de mate van onderhoud en de financiële lasten daarvan.

Algemeen kaderstellend tot 2025 is:

Notitie Beheer Openbare Ruimte 2021-2025 vastgesteld in september 2020. Hierin is afgesproken dat het garantieniveau van de kapitaalgoederen niveau C is. Hierbij wordt gestreefd naar het onderhoudsniveau C-plus voor de belangrijkste openbare ruimte en infrastructuur. Twee keer per jaar wordt het niveau gemonitord.

IBOR 2026-2030 vastgesteld

Om het beheer van de openbare ruimte te continueren is er een nieuwe notitie IBOR 2026-2030 gemaakt. Dit plan is op 9 december 2025 vastgesteld in de raad en zal voor de komende jaren de richting zijn voor het Openbaar Gebied. Bij de integrale notitie voor het Beheer van de Openbare Ruimte worden de volgende vakdisciplines meegenomen:

Wegen	Integrale afstemming groot onderhoud en vervangingen
Openbaar Groen	Vergroening openbare ruimte / beperken hittestress
Openbare Verlichting	Energiebesparing
Verkeersvoorzieningen	Afstemming en sturing verkeer
Straatmeubilair/speelvoorzieningen	Afstemming onderhoud en vervangingen
Rioleringen	Integrale afstemming groot onderhoud, afkoppelen, infiltreren en opvangen regenwater
Afval/reiniging	Afstemming inzameling afval en schoonhouden openbare ruimte
Energietransitie	Afstemmen plannen voor besparen energie

Openbaar groen

Met de aanleg, het beheer en onderhoud van het gemeentelijke groen versterken we het groene en rustieke karakter van Cranendonck. Groen speelt een belangrijke rol in het behouden van en versterken van de eigen uitstraling van elke kern. Daarnaast draagt een robuuste groenstructuur bij aan het behalen van onze duurzaamheids- en klimaatdoelstellingen, onder meer door het verminderen van hittestress en het bufferen van regenwater. Zo kunnen wij Cranendonck ook in de toekomst leefbaar houden voor alle inwoners. Product Openbaar groen maakt onderdeel uit van programma 1: Wonen + Leven.

Voor het onderhoud van het kapitaalgoed “groen” is het volgende kaderstellend:

- Notitie Beheer Openbare Ruimte 2021-2025
- Rijksregels vellen houtopstanden
- Zorgplicht bomen (Boomveiligheidscontroles en beheer)
- Groenvisie Cranendonck 2024

Kosten onderhoud 2025

Ieder jaar wordt een werkplan groen opgesteld. Aangezien groen een levend kapitaalgoed is, kunnen we geen meerjarenplanning hiervoor maken. De gemeentelijke bomen worden in een vaste cyclus van vier jaar gesnoeid.

Onderhoudsachterstanden

De huidige onderhoudsbudgetten zijn afgestemd op het behalen van het kwaliteitsniveau C in de openbare ruimte. We trachten hiervoor niveau B te realiseren. Momenteel behalen wij afwisselend niveau B en C.

De kwaliteit van ons bomenbestand is achterstallig omdat hieraan al jaren geen regulier periodiek onderhoud heeft plaatsgevonden. Momenteel maken we een inhaalslag. De planning is dat we in 2026 alle snoeiachterstanden hebben weggewerkt.

Ontwikkelingen

In 2024 is een nieuwe groenvisie vastgesteld. Op basis hiervan stellen we een nieuw uitvoeringsprogramma op, waarbij de nadruk komt te liggen op klimaatadaptatie, soortenrijkdom, en een gezonde leefomgeving.

Wegen

De “Wegen” zijn een onderdeel van het programma 1: Wonen + Leven. Voor de verkeersveiligheid en sturing van het verkeer zijn continue verbeteringen aan het wegennet nodig. Onderhoud en vernieuwing van dorpskernen, rustlocaties en recreatieve fietspaden stimuleren ook recreatie, toerisme en bedrijfsontwikkelingen. Ontwikkelingen zorgen ook voor een betere woon- en leefklimaat. Met het tijdig uitvoeren van voldoende en effectief onderhoud wordt de levensduur van de verhardingen verlengd. Voor de duurzaamheid en het vernieuwen van de openbare ruimten worden de projecten integraal afgestemd. Deze afstemming vindt plaats met rioleringen op het gebied van het afkoppelen van regenwater, openbaar groen en nieuwbouwprojecten.

Voor het onderhoud van de kapitaalgoederen “wegen” is het volgende kaderstellend:

- Notitie Beheer Openbare Ruimte 2021-2025, vastgesteld door de Raad in 2020 Hierin staat het gewenste kwaliteitsniveau beschreven.
- Beheerplan wegen 2021-2025, vastgesteld door het college december 2020.
- Wet- en regelgeving zoals:
 - De Wegenwet en Wegenverkeerswet
 - Risico- en schuldaansprakelijkheid
 - Wet milieubeheer, Besluit bodemkwaliteit en Geluid
 - Duurzaamheid
 - Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan (GVVP) 2017 – 2025, vastgesteld in april 2017.
- De kwaliteit van de wegen is mede vormgegeven op basis van de CROW (Centrum voor Regelgeving in de Grond-, Wegen- en Waterbouw) richtlijnen.

Kosten onderhoud in 2025

De gemeente Cranendonck heeft het onderhoud aan de wegen in 2025 laten uitvoeren op basis van het Beheerplan wegen 2021-2025 en het uitvoeringsplan wegen 2024-2025. Bij de jaarlijkse uitvoeringsplan worden naast de verharde wegen ook de onverharde wegen, bermen, wegmarkeringen en civiele kunstwerken meegenomen. Na de winterperiode stelden we het uitvoeringsplan op, hoe om het gaan met verouderingen van de verhardingen, winterse invloeden, zware transporten en kabel- en leidingwerk. Deze bijstelling van het uitvoeringsplan voerden we uit aan de hand van periodieke wegininspecties en schouwgegevens. Daarnaast stemden we het uitvoeringsplan integraal af met de verkeersmaatregelen, rioleringsprojecten en herinrichtingsplannen van de openbare ruimte.

Het uitvoeringsplan wegen 2024-2025 stemden we af op de kwaliteitsambities van de notitie Beheer Openbare Ruimte 2021-2025. Deze notitie is in september 2020 vastgesteld. Hierin is afgesproken dat het garantieniveau van de kapitaalgoederen niveau C is. Hierbij streven we naar het onderhoudsniveau C-Plus voor de belangrijkste openbare ruimte en infrastructuur.

In 2024 is gestart met de realisatie van het project Meemortel Budel. De herinrichting van de Meemortel hebben we inclusief het kruispunt met de Burg. van Houtstraat in 2025 afgerond. In 2025 is ook het recreatieve fietspad tussen de Keunenhoek en Broekkant vernieuwd en verbreed.

Onderhoud wegen

Naast het klein en regulier onderhoud voerde de gemeente in 2025 ook enkele grotere projecten uit. Dit was het groot onderhoud van de rotonde Meemortel / Geuzendijk, Randweg-Zuid (gedeelte Meemortel - Miel Davitsstraat). Ook verrichte we onderhoud aan de trottoirs en fietspaden van de Neerlanden en St. Barbaraweg (voetpad rechterkant tussen de Peeldijk en Kon. Julianastraat). Verder hebben we langs de Rijksweg (gedeelte tussen de bocht nabij de Randweg-Oost en zijweg Rijksweg) grasbetontegels aangebracht.

Tijdens het verzwaren van de elektriciteitskabels langs de Molenheide is namens het nutsbedrijf het vrij liggende fietspad tussen de Perkstraat en het Reepad vernieuwd.

De resterende middelen in de voorziening onderhoud wegen sluiten aan op de uitvoering van het beheerplan wegen voor de onderhoudsperiode 2026-2030. Het geplande onderhoud van de Mulkstraat wordt afgestemd op de planning van de nutsbedrijven in 2026 uitgevoerd.

Onderhoudsachterstanden

Er zijn geen onderhoudsachterstanden. In de meerjarenplanning stemmen we het onderhoud integraal af op de geplande reconstructies, verkeersmaatregelen, rioleringsprojecten en werkzaamheden nutsbedrijven. Bij gepland groot onderhoud en reconstructies onderhouden we de wegen, pleinen en trottoirs op basis van de ondergrens kwaliteit C. Ook houdt de gemeente in de planning rekening met kabel- en leidingwerkzaamheden van de nutsbedrijven.

Openbare verlichting (elektrische installaties)

Openbare verlichting verbetert de leefbaarheid, de sociale- en verkeersveiligheid. Een belangrijk aandachtspunt is ook duurzaamheid en energiebesparing. Het product Openbare Verlichting maakt onderdeel uit van programma 1: Wonen + Leven.

Voor het onderhoud van het kapitaalgoed 'elektrische installaties' is het volgende kaderstellend:

- Notitie Beheer Openbare Ruimte 2021-2025, vastgesteld door de Raad in 2020. Hierin staat het gewenste kwaliteitsniveau beschreven.
- Richtlijn NPR 13201 (Nederlandse Praktijk Richtlijn voor de kwaliteitscriteria van openbare verlichting).
- Nieuwe ontwikkelingen in de woonkernen.
- Nationaal energie-/klimaatakkoord.

Kosten onderhoud 2025

Binnen de vastgestelde beheerkaders onderhouden wij de openbare verlichting. In reactie op eigen waarneming of meldingen van anderen repareren we defecten op adequate wijze. De huidige onderhoudsbudgetten zijn toereikend voor dagelijks onderhoud.

Verduurzaming (verLEDding) van de openbare verlichting

Om tot de 50% energiebesparing (2013-2030) van het energieakkoord te komen is in 2023 gestart met de "verLEDding" van de openbare verlichting. Ongeveer 65% van de openbare verlichting bestaat vanaf dan uit duurzame LED-verlichting. De vervangingsinvesteringen voor de overige openbare verlichting wordt in het nieuwe investeringsprogramma notitie "Beheer Openbare Ruimte" (2026 en verder) opgenomen.

Speelvoorzieningen

Spelen is voor kinderen van groot belang voor hun lichamelijke en geestelijke ontwikkeling. Daarnaast nodigt een veilige openbare speelruimte uit tot actief bewegen. Product Speelvoorzieningen maakt onderdeel uit van programma 1: Wonen + Leven.

Voor het onderhoud van het kapitaalgoed 'speelvoorzieningen' is het volgende kaderstellend:

Veiligheid van de speeltoestellen wordt getoetst aan de hand van wettelijke richtlijnen.

Kosten onderhoud 2025

De jaarlijkse inspecties en de daaruit voortvloeiende onderhoudswerkzaamheden kunnen binnen het onderhoudsbudget worden betaald. Volgens de vastgestelde besluitvorming is er geen ruimte voor vervangingsinvesteringen op krimplocaties.

Onderhoudsachterstanden

Er zijn geen onderhoudsachterstanden.

Uitvoering projecten ter verbetering van kapitaalgoederen

Conform eerder genomen besluiten bouwen we de locaties met speeltoestellen af van 58 naar 16 locaties. De natuurlijke levensduur van de toestellen is leidend voor de afbouw. Wanneer alle speeltoestellen zijn verwijderd aan de hand van de natuurlijke levensduur, blijven de locaties wel bestaan als speelveld of groenstrook.

Ontwikkelingen 2025

In Maarheeze nabij de Smeltkroes zijn een pumptrack en panna veld gerealiseerd.

Riolering & water

Alle inwoners en bedrijven in de gemeente Cranendonck hebben baat bij een goed en functioneel rioolstelsel uit oogpunt van volksgezondheid, voorkomen van wateroverlast en milieubescherming. Daarnaast draagt doelmatige inzameling en verwerking van hemelwater bij tot een aangenaam woonklimaat met een groen karakter. “Riolering & Water” maakt onderdeel uit van programma 1: Wonen + Leven.

Voor het onderhoud van de kapitaalgoederen ‘riolering & water’ is het volgende kaderstellend:

- De Wet milieubeheer (afvalwaterzorgplicht)
- Waterwet (hemelwater- en grondwaterzorgplicht)
- Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP) 2021 – 2025 (vastgesteld oktober 2020): dit is een wettelijke verplichting die is vastgelegd in de wet milieubeheer artikel 4.22. Het huidige vGRP is vertaald in de begroting 2024.

Kosten onderhoud in 2025

De gemeente Cranendonck heeft het onderhoud voor haar zorgplichten afval-hemel en grondwater uitgevoerd zoals omschreven in het vGRP 2021-2025. Bij de jaarlijkse uitvoeringsplannen voor de mechanische riolering is in 2025 aanvullend de elektrische keuring gedaan en zijn de noodzakelijke herstelwerkzaamheden uitgevoerd. Als gevolg van de natte winter 2024 zijn meldingen ontvangen van wateroverlast bij watergangen in het buitengebied. Met de aanbesteding onderhoud en beheer watergangen is aandacht besteed aan onderhoud van duikers. Uitvoering hiervan is gepland in de planperiode (2025-2029) van deze overeenkomst. Daarnaast zijn ontvangen meldingen in behandeling genomen.

Onderhoudsachterstanden

Op dit moment zijn er geen onderhoudsachterstanden.

Uitvoering projecten ter verbetering van kapitaalgoederen

Conform het vGRP 2021-2025 is het project Meemortel integraal uitgevoerd in 2025. De opgedane ervaringen m.b.t. bodemvervuiling zijn meegenomen in de voorbereiding van de projecten herinrichting openbare ruimte Gastelseweg Fase 3 en Brunellastraat en omgeving. In het 2e kwartaal 2026 start hiervoor de aanbesteding. Daarnaast zijn de overleggen gestart voor het afkoppelen van basisschool De Muzenberg in Maarheeze.

Gemeentelijke gebouwen

De gemeente verzorgt het beheer en onderhoud van de gemeentelijke gebouwen. De gemeentelijke gebouwen zijn onderdeel van programma 1: Wonen + Leven en programma 2: Economie + Ondernemen.

Voor het onderhoud van het kapitaalgoed 'gebouwen' is het volgende kaderstellend:

- Nota gemeentelijke gebouwen, vastgesteld september 2016.
- Gebouwen dienen te voldoen aan de wettelijke eisen.
- De Raad heeft op 29 september 2020 het MJOP 2020 -2034 vastgesteld. Daarmee is het MJOP mede kaderstellend.

Naast het bovengenoemde is in 2025 gestart met het opstellen van het accommodatiebeleid. Dit beleid geeft richting aan de manier zoals wij onze gebouwen willen inzetten en welke gebouwen we juist wel of niet in beheer willen hebben.

Kosten onderhoud 2025

De middelen voor dagelijks onderhoud worden uit de exploitatie bekostigd. Klachtonderhoud en dagelijks onderhoud is niet actueel begroot, voor de begroting 2027 wordt hier een slag in gemaakt om dit beter te begroten, zodat helderheid ontstaat in de financiële middelen. De middelen voor meer jaren onderhoud (MJOP) worden uit de voorziening onderhoud gebouwen onttrokken. Voor 2025 is de stand van de voorziening besproken aan de hand van het MJOP 2020-2034. Op basis van de voorziening zijn keuzes gemaakt qua uitvoering van het MJOP. Ieder jaar wordt het MJOP bijgesteld naar aanleiding van het voorafgaande jaar. In de afgelopen jaren is wel gebleken dat de afstemming van een herijkt MJOP niet is doorgekomen bij financiën, waardoor het bronbestand van financiën niet echt is herijkt. Dit staat voor begroting 2027 wel te gebeuren om te zorgen dat we een betere aansluiting krijgen.

Voor 2025 is gebleken dat niet alles is uitgevoerd vanuit het MJOP. Dit heeft te maken met het feit dat er gebouwen zijn waarvan nog niet duidelijk was/is wat hiermee gaat gebeuren. De kosten in het MJOP zijn daardoor blijven staan. Het gaat hier dan om bijvoorbeeld de Schaapskooi (vervanging door Cranenhoeve), De Reijnder (waarschijnlijk nieuwbouw), Smeltkroes (onduidelijkheid in toekomst renovatie of nieuwbouw) en de Schakel (start nieuwbouw in 2025).

Het dagelijks en groot onderhoud van de bouwhallen is via de huur-, gebruiksovereenkomst belegd bij de verenigingen.

Ontwikkelingen 2025

Met meerjarenonderhoudsplanung (MJOP) 2020-2034 is inzichtelijk gemaakt wat de kosten zijn die (theoretisch) de komende jaren op ons afkomen. Het MJOP was stap één als onderdeel van het totaalplaatje. Het duurzaamheidsmeerjarenonderhoudsplanung (DMOP) gaat in op het onderhoud dat nodig is om te voldoen aan de duurzaamheidseisen die gesteld worden vanuit het Rijk. Er zijn vanuit een subsidiepotje drie eerste scans in gang gezet, het gaat hier dan om de volgende gebouwen; De Borgh, Smeltkroes en het gemeentehuis. Met deze scans kan in 2026 worden bekeken wat er moet gebeuren om te verduurzamen. Dit zou dan moeten landen in de begroting van 2027.

Het MJIP geeft aan welke investeringen nodig zijn bij vervanging en/of renovatie. Hierbij gaat het dus om aanvullende kosten ten opzichte van het MJOP waarin alleen het groot onderhoud is opgenomen. Het MJIP maakt het mogelijk voor de langere termijn keuzes te maken in vastgoed. Doordat inzichtelijk is welke investeringen wanneer nodig zijn kan een goede afweging gemaakt worden of deze investering nog wenselijk is of gekozen wordt voor andere oplossingen. Dit project is nog niet opgestart vanwege andere prioriteiten. Insteek is dat dit zijn invulling gaat krijgen in 2026 doorlopend naar 2027.

Gemeentelijke sportaccommodaties

De sportaccommodaties maken deel uit van programma 3: Toerisme + Recreatie. De gemeente wil een gevarieerd aanbod aan sportactiviteiten ondersteunen. Hierbij werd de verantwoordelijkheid voor beheer en onderhoud van de accommodaties zoveel mogelijk bij de gebruikers (lees: verenigingen) neergelegd.

Voor het onderhoud van het kapitaalgoed 'sportaccommodaties' is het volgende kaderstellend:

- Actualisering MJOP/MJIP (wordt na vaststelling accommodatiebeleid opgepakt).
- Actualisering van de onderhoudscontracten inclusief onderhoudsbijdrage (is lopende en volgt definitief na vaststelling van accommodatiebeleid)
- Meting sportvelden inclusief onderhoudsadvies (KIWA)

We hebben voor 2025 een pilot gepakt met een voetbalclub. Hier is een demarcatielijst op het gebied van vastgoed en sport opgeleverd en ondertekend door gemeente en voetbalclub. Dit principe wordt in 2026 verder doorgezet naar de andere clubs, om hiermee een eenduidige insteek te hanteren.

Kosten onderhoud 2025

De kosten van het onderhoud van sportparken en binnensport zijn begroot en uitgevoerd. Deze kosten voor de sportparken zijn zo goed als overeen gekomen met de ramingen. Wel dienen we in 2026 nog een bijdrage te ontvangen via SPUK. De kosten voor de binnensport zijn negatief uitgevallen door een aantal noodzakelijke werkzaamheden en aanschaf van materiaal. Te denken valt hier aan vervanging verlichting sporthal Muzenberg, schrobmachine Smeltkroes.

Ontwikkelingen 2025

De sportaccommodaties voldoen aan de veiligheidsnormen. Hierop is in 2025 weer gecontroleerd en goed bevonden. In 2025 Hebben we alleen bij de pilot club de afspraken helder kunnen maken. De andere verenigingen dienen nog uitgerold te worden volgens de pilot aanpak.

Onderhoud & vervanging Tractie

Tractie (rollend materieel gemeentewerf) is een onderdeel van de gemeentelijke kapitaalgoederen. De tractie wordt gebruikt voor de producten openbare groen, sport, riool, openbare gebouwen, evenementen enzovoort.

Bij de bestelling van de tractie worden onderstaande uitgangspunten aangehouden:

- Tractiemiddelen dienen betrouwbaar in de bedrijfsvoering en veilig te zijn. Tractiemiddelen dient te voldoen aan de wettelijke eisen.
- Tractiemiddelen zijn elektrisch, mits dit past in het gebruik (technisch) ervan.

De kosten van de tractie is in begroting 2024 vastgesteld als een krediet. Door de keuze om het wagenpark gedeeltelijk in de lease te laten komen, dient het krediet nog omgezet te worden naar lease. Hierbij blijven een drietal tractiemiddelen als koop staan.

Kosten onderhoud 2025

We vragen geen extra middelen aan voor het onderhoud.

Ontwikkelingen 2025

Het wagenpark is in 2025 gedeeltelijk vervangen (4 wagens). De rest is besteld en zal in 2026 worden geleverd. De 4 wagens die zijn geleverd zijn allemaal elektrisch. Daarnaast is er ook een tractor aangeschaft, deze is niet elektrisch.

In 2027 zal de graaflaadcombinatie (JCB) nog vervangen worden en in 2028 de vrachtwagen.

Paragraaf Subsidies

Algemeen

De gemeente levert een financiële bijdrage aan diverse instellingen en verenigingen in de vorm van subsidies. De subsidies zijn verwerkt in de programma's van de programmabegroting 2025. In totaal gaat het om een bedrag van circa € 4,3 miljoen. In deze paragraaf subsidies is het totaalbeeld van de subsidies opgenomen.

Soorten subsidies

Subsidie is 'de aanspraak op financiële middelen, door een bestuursorgaan verstrekt met het oog op bepaalde activiteiten van de aanvrager, anders dan als betaling voor aan het bestuursorgaan geleverde goederen en diensten' (artikel 4:21 van de Awb).

De Awb eist dat gemeenten de grondslag voor het verstrekken van subsidie vastleggen in een algemeen verbindend voorschrift (= subsidieverordening), dat door de raad is vastgesteld. Hierop zijn vier uitzonderingen mogelijk:

1. Subsidies die worden verleend in afwachting van de totstandkoming van een wettelijk voorschrift. Het wettelijk voorschrift moet dan binnen een jaar tot stand zijn gekomen;
2. Subsidieregelingen die door de Europese Unie zijn vastgesteld;
3. Indien de begroting de subsidieontvanger specifiek vermeldt en het bedrag aangeeft waarop de subsidie ten hoogste kan worden vastgesteld (subsidieverstreking op basis van een begrotingspost);
4. Eenmalige subsidies, mits deze voor ten hoogste vier jaren wordt verstrekt.

Bij bovenstaande uitzonderingen blijft gelden dat de procedure voor subsidieverstreking moet voldoen aan de bepalingen van de Algemene wet bestuursrecht. Ook is het uitgangspunt dat de subsidie moet worden verstrekt voor een doel dat bijdraagt aan de realisatie van gemeentelijke beleidsdoelstellingen. Er zijn diverse soorten subsidies, elk met eigen kaders en richtlijnen:

1. Stimuleringssubsidies: een eenmalige subsidie voor een activiteit/activiteiten met een eenmalig of experimenteel karakter; of een eenmalige subsidie voor activiteiten waarvan het college heeft aangegeven dat ze die wil stimuleren.
2. Budgetsubsidies: een subsidie voor activiteiten die bij voortduring dan wel periodiek (één jaar of langer) plaatsvinden en die op grondslag van meetbare activiteiten wordt verleend aan (professionele) organisaties, waarbij een uitvoeringsovereenkomst met de organisatie kan worden gesloten.
3. Accommodatiesubsidie: een subsidie die bijdraagt aan de kosten van een accommodatie.
4. Activiteitsubsidie: een subsidie voor activiteiten die bijdragen aan gemeentelijke beleidsdoelen en bij voortduring dan wel periodiek (één jaar of langer) plaatsvinden waarmee de gemeente aangeeft het aanbod van bepaalde activiteiten door een organisatie van belang te vinden.
5. Basissubsidies: optelsom van activiteiten- en accommodatiesubsidie.

Beleid

Het beleid met betrekking tot subsidies is vastgelegd in het subsidiebeleid, de subsidieverordening van de gemeente Cranendonck en bijbehorende nadere subsidieregels 2022. In 2021 is de Algemene subsidieverordening Cranendonck 2021 vastgesteld. In deze subsidieverordening zijn onder andere begripsbepalingen geactualiseerd en is de datum van indienen van de vaststelling en de aanvraag aangepast. Op basis van het koersdocument en in overleg met verenigingen worden de nadere subsidieregels geactualiseerd en vastgesteld. De nadere regels zijn een bevoegdheid van het college.

Het subsidiebeleid geeft weer welke uitgangspunten de gemeente hanteert bij de toepassing van het instrument subsidie. Deze uitgangspunten vormen het kader voor de uitwerking van de subsidieverordening en de subsidieregels.

In de subsidieverordening staat de procedure van aanvraag, verlening, verantwoording en vaststelling van subsidies inclusief hieraan gekoppelde voorwaarden. Ook zijn er de administratieve verplichtingen (termijnen, te overleggen bewijsstukken, etc.) in opgenomen. Basis voor de verordening zijn de bepalingen zoals opgenomen in de Algemene wet bestuursrecht.

In de nadere regels, aangepast in 2022, wordt aangegeven hoe de hoogte van de subsidie wordt berekend en aan welke eisen en verplichtingen een aanvrager moet voldoen.

De gemeente streeft voor de diverse beleidsterreinen specifieke doelstellingen na. Subsidie wordt ingezet als middel om bepaalde maatschappelijke doelstellingen te behalen, bepaalde maatschappelijke ontwikkelingen te stimuleren.

De doelstellingen zijn uitgewerkt en vastgelegd in diverse beleidsplannen. Daarnaast wordt aangesloten op de strategische visie. De volgende algemene doelstellingen kunnen worden genoemd:

Wonen en leven

De gemeente biedt de mogelijkheid om burgers in elke kern samen te laten komen. Hierdoor versterken we de sociale cohesie. Onze burgers wonen in een omgeving waarbij ze tevreden zijn over het beheer van de openbare ruimte.

Kunst en cultuur

De gemeente biedt haar inwoners de mogelijkheid kennis te maken met en deel te nemen aan (lokale) kunst- en culturele activiteiten. Onderdeel hiervan is het behoud van de eigen identiteit van Cranendonck.

Sport

De gemeente biedt haar inwoners, met speciale aandacht voor jeugd en mensen met een beperking, de mogelijkheid kennis te maken met en deel te nemen aan een gevarieerd aanbod aan sport- en beweegactiviteiten.

Zorg

De gemeente stimuleert dat inwoners, van jong tot oud, zich kunnen ontplooiën en verantwoordelijkheid nemen. Inwoners doen mee in de samenleving.

Subsidieplafond

De gemeente Cranendonck werkt met een subsidieplafond. Dit subsidiebudget is het bedrag dat gedurende een subsidiejaar ten hoogste beschikbaar is voor verstrekking van basis- en stimuleringsubsidies. Het subsidiebudget kent een plafond dat voor 2025 wordt vastgesteld op € 527.548. Dit is het plafond van 2024 verhoogd met een index van 2,3% - € 50.000 die eenmalig is ingeleverd bij de Burap.

Door de gemeenteraad is besloten om het subsidieplafond in 2024 met € 5.000 te verhogen voor subsidiering van legeskosten. Daarmee is jaarlijks maximaal € 20.000 binnen het totale subsidiebudget beschikbaar voor stimuleringsubsidies. Bij een subsidieplafond worden subsidies verstrekt zolang er middelen beschikbaar zijn. Als het budget op is, wordt een subsidieverzoek in principe afgewezen. Voor de manier waarop de middelen worden verdeeld, zijn nadere (subsidie)regels vastgesteld.

Vanwege de huidige manier van subsidiëren, op basis van maatschappelijke doelstellingen, ondernemen verenigingen extra activiteiten om aan meer maatschappelijke doelstelling een bijdrage te kunnen leveren en daarmee meer subsidie ontvangen. Hiermee lijkt het subsidiebeleid een gewenst effect te behalen namelijk de bijdrage aan de doelstellingen van gemeentelijk beleid.

Financieel overzicht subsidies

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de subsidiebedragen zoals die zijn verleend voor 2025. Organisaties die meer dan € 2.000 subsidie ontvangen, moeten voor 1 juni 2026 een vaststellings-aanvraag indienen. De subsidies over 2025 moeten uiterlijk 31 december 2026 vastgesteld zijn.

Basissubsidies		
<i>Beleidssterrein:</i>	<i>Begroot 2025:</i>	<i>Toegekend 2025:</i>
- Kunst & Cultuur	Zie totaal	€ 68.750
- Zorg	Zie totaal	€ 59.500
- Wonen & Leven	Zie totaal	€ 18.825
- Sport: maatschappelijke doelen	Zie totaal	€ 57.290
- Sport: accommodatie subsidie	Zie totaal	€ 294.515,27
Basissubsidies	€ 507.548	€ 498.880,27
Stimuleringsubsidies	€ 20.000	€ 11.338,29
25 aanvragen in 2025		
Totaal basissubsidies 2025	€ 527.548	€ 510.218,56

Budgetsubsidies		
	<i>Begroot 2025:</i>	<i>Toegekend 2025:</i>
Cordaad	€ 755.225	€ 755.225
Lumens	€ 537.612	€ 512.298

Combinatie Jeugdzorg	€ 550.000	€ 651.333
GGzE	€ 140.224	€ 140.224
GGD Zuid-Oost Brabant	€ 841.198	€ 822.643
GGD-JGZ maatwerk	€ 49.588	€ 46.825
Slachtofferhulp	-	€ 8.069
Stichting Carroussel	€ 2.394	€ 2.394
De Klimroos	€ 12.000	€ 12.000
Stichting Leergeld Weert	€ 39.000	€ 39.000
Voedselbank Weert	€ 7.542	€ 4.200
Toon Hermans huis Weert	€ 3.500	€ 3.500
Bibliotheek de Kempen	€ 482.200	€ 496.544
Digitaalhuis	€ 28.325	€ 28.325
AK de Smeltkroes	€ 14.500	€ 15.000
Theatercommissie de Borgh	€ 15.000	€ 15.000
Cantine theater	€ 5.000	€ 5.000
RICK	€ 120.181	€ 122.825
Stichting Muziekactiviteiten Grensland	€ 23.000	€ 25.000
Stichting Cultuur Maarheeze	€ 17.000	€ 22.000
Radio Pulsar / Horizon	€ 15.000	€ 15.000
Stichting EU Jeugdsportdagen	€ 5.000	€ 5.000
Gemeenschapshuis de Reinder	€ 34.300	€ 33.500
Gemeenschapshuis de Schakel	€ 6.081	€ 7.185,85
Totaal budgetsubsidies 2025	3.703.870	€ 3.788.090,85
<i>Begroet 2025: Toegekend 2025:</i>		
Totaal basis- en budgetsubsidies	€ 4.231.418	€ 4.298.309,41

Budgetsubsidies

Budgetsubsidies vallen alleen onder de werking van het subsidiebeleid voor zover het gaat om de toepassing van aanvraag- en afhandeltermijnen. Inhoudelijk wordt per budgetgesubsidieerde instelling de subsidie bepaald. Er zijn geen algemeen geldende criteria voor deze instellingen (bijvoorbeeld voor het berekenen van de subsidie), zodat ook geen sprake is van een algemeen geldend subsidieplafond voor budgetsubsidies.

Paragraaf Weerstandsvermogen en Risicobeheersing

Inleiding

Bij het uitvoeren van gemeentelijke processen en het nastreven van doelen heeft de gemeente te maken met een scala aan risico's. Deze paragraaf geeft aan hoe robuust de gemeentelijke begroting bestand is om onvoorziene financiële tegenvallers op te kunnen vangen zonder dat het beleid daarvoor veranderd hoeft te worden. Daarvoor is het noodzakelijk een goed inzicht te krijgen in de omvang van de risico's en de aanwezige weerstandscapaciteit.

Volgend op de uitgebreide risico-inventarisatie die heeft plaatsgevonden en de vertaling daarvan naar ons weerstandsvermogen, vraagt het managen van geïdentificeerde, maar zeker ook nieuwe risico's om continue aandacht. Managen in die zin dat gefundeerde beslissingen worden genomen om nadelige effecten bij het optreden van risico's te verminderen dan wel te elimineren. Zo kunnen risico's worden voorkomen of verminderd, kan beleid worden aangepast en kan ook worden besloten om risico's op verantwoorde wijze te accepteren.

Bij het verder door ontwikkelen van risicobeheersing hoort ook extra en toenemende aandacht voor risico's als fraude, cybercriminaliteit, corruptie, ondermijning en niet-integer handelen. Naast beheersing via 'technische' controles gaat het hier vooral om gedrag van mensen. Een manier om vooral dit laatste beter te begrijpen kan aan de hand van de fraudedriehoek worden uitgelegd.

Gelegenheid: krijg ik de kans om te frauderen door hiaten in onze processen/computersystemen? Wat is de pakkans?

Druk/motivatie: wat is de (achterliggende) reden om te frauderen? Word ik door iemand gedwongen, heb ik geld nodig, is het de kick of uitdaging om te zien wat er kan, etc.

Rationalisatie: kan ik de handeling voor mezelf goedpraten (ik verdien meer dan dat ik krijg, niemand mist het, ik betaal het wel terug)?

Iedereen die te maken heeft met onze gemeente moet erop kunnen vertrouwen dat wij op een betrouwbare, eerlijke en zorgvuldige manier zaken doen. Als organisatie beschikken we over een breed scala aan zogenaamde soft controls waaronder het afleggen van de ambtseed/-belofte, de eis van een verklaring van goed gedrag en een vastgestelde regeling en gedragscode o.a. op het gebied van nevenwerkzaamheden en financiële belangen.

Daar is sinds 2024 de fraude-risicoanalyse aan toegevoegd waarmee via een selecte steekproef 30 medewerkers worden bevraagd op hun ervaring met 10 organisatiekenmerken die van invloed kunnen zijn op een verhoogd of verlaagd frauderisico. De aandachtspunten die hieruit naar voren komen worden door concerncontrol opgepakt.

Actuele ontwikkelingen op het weerstandsvermogen 2025

Het opmaken van de jaarrekening 2025 vindt plaats na afronding van het boekjaar, dus in 2026. Dat maakt dat, in tegenstelling tot bij de meeste onderdelen uit deze jaarstukken, voor het bepalen van het benodigde weerstandsvermogen, dat de risico's per heden, maart 2026, worden beoordeeld. De belangrijkste wijziging in de top 10 van risico's is het gevolg van de onlangs gestarte maar aanhoudende onrust in het Midden Oosten en met name door de oorlog tussen de VS, Israël en Iran. De inschatting van onze inkoop- en aanbestedingsexperts is dat we op korte termijn een aanzienlijke kostenstijgingen te maken krijgen in de Grond-, Wegen- en -Waterbouw, de afvalverwerking en de utiliteitsbouw. Sectoren waarin een groot deel van de gemeentelijke investeringen plaatsvinden. Het inflatierisico is daarom in de risico-inventarisatie verhoogd van € 200.000 naar € 400.000.

Verschillende soorten risico's

Bij het inventariseren van risico's is het van belang om een onderscheid te maken tussen jaarlijks terugkerende risico's en risico's die specifiek zijn voor een bepaald jaar. Er zijn risico's, zoals onzekerheden ten aanzien van de hoogte van de algemene uitkering, die van invloed zijn op het beleid van de gemeente, die elk jaar voorkomen en daarmee structureel van aard zijn. Dit betekent echter niet dat de kans op het risico en het financieel gevolg bij het voorkomen van het risico elk jaar hetzelfde is. Deze risico's worden elk jaar opnieuw gekwantificeerd.

Daarnaast zijn er risico's die specifiek zijn voor een bepaald jaar, omdat er in dat jaar bijvoorbeeld een project loopt dat risico's met zich meebrengt. Dit soort risico's, zoals vertraging van een project door externe omstandigheden, moet elk jaar opnieuw in beeld worden gebracht. Bepaalde ontwikkelingen, spelen niet elk jaar en zijn daardoor enkel in bepaalde jaren een risico.

Het risicoprofiel verschilt hierdoor van jaar tot jaar. Niet alleen de risico's verschillen qua kans en impact, maar ook de benodigde weerstandscapaciteit verschilt per jaar.

Naast jaarlijkse, structurele risico's en specifieke risico's per jaar zijn er ook nog risico's die niet te kwantificeren zijn. Hierbij gaat het om risico's die niet uit te drukken zijn in financiële middelen, maar waar we wel rekening mee moeten houden. Daarbij gaat het om risico's in de kwaliteit van dienstverlening, juridische procedures, ICT applicaties, HRM processen en dergelijke.

Wat is weerstandscapaciteit?

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de middelen en mogelijkheden die de gemeente heeft om niet begrote kosten, die onverwacht en substantieel zijn, op te vangen. Hierbij kan een onderscheid worden gemaakt tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Incidentele weerstandscapaciteit is het vermogen om calamiteiten en andere eenmalige tegenvallers op te kunnen vangen, zonder dat dit invloed heeft op de uitvoering van taken op het huidige niveau. Structurele weerstandscapaciteit omvat de middelen die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen, zonder dat dit ten koste gaat van de uitvoering van de programma's. Hoe groot de totaal minimaal beschikbare weerstandscapaciteit moet zijn, is afhankelijk van de risico's die de gemeente loopt.

De beschikbare incidentele weerstandscapaciteit is opgebouwd uit de volgende onderdelen:

- De algemene reserve voor enerzijds het opvangen van risico's waarvoor geen voorziening is getroffen zonder dat de uitvoering van het reguliere beleid van de gemeente wordt verstoord (= ondergrens) en anderzijds een vrij aanwendbaar deel.
- Vanuit het BBV is de gemeente verplicht om een post 'onvoorziene uitgaven' op te nemen in de begroting. Deze post is bedoeld voor het opvangen van onvoorzienbare, niet uitstelbare en onontkoombare uitgaven.
- De vrij aanwendbare bestemmingsreserves zijn reserves waaraan de gemeente een bepaalde bestemming heeft gegeven. Er is echter voor gekozen om de vrij aanwendbare bestemmingsreserves niet mee te nemen in de beschikbare weerstandscapaciteit. Aanwending van deze reserves kan namelijk negatieve gevolgen hebben voor bestaande voorzieningen.
- Stille reserves bestaan uit het verkoopresultaat (verkoopopbrengst minus lagere boekwaarde) van bijvoorbeeld groenstroken, gronden, gebouwen en aandelen, voor zover de verkoop binnen één jaar te realiseren is, de verkoop niet leidt tot een gat in de begroting en de verkoop de taakuitoefening van de gemeente niet aantasten. Omdat deze stille reserves moeilijk te kwantificeren zijn bij het bepalen van de beschikbare weerstandscapaciteit is besloten om dit niet mee te nemen.
- De algemene reserve grondexploitatie (ARG) beschouwen we vanaf 2024 niet langer als onderdeel van de algemene weerstandscapaciteit. Deze reserve is weliswaar onderdeel van ons eigen vermogen maar reserveren we nu specifiek voor het opvangen van risico's met betrekking tot de grondexploitatie. Voor een verdere toelichting verwijzen we naar de paragraaf grondbeleid.

Naast de incidentele weerstandscapaciteit, heeft de gemeente nog de mogelijkheid om de structurele weerstandscapaciteit te verhogen. Er is namelijk een deel onbenutte belastingcapaciteit: bij het heffen van de OZB zitten we op dit moment nog niet aan de maximaal te heffen belasting. Hier zit nog ruimte voor de gemeente, waardoor het deel uit maakt van de beschikbare weerstandscapaciteit. Indien het nodig is, kan de OZB verhoogd worden, zodat risico's opgevangen kunnen worden.

Beschikbare weerstandscapaciteit (bedragen x € 1.000)	31-12-2025
Algemene reserve	10.656
Onvoorziene uitgaven	10
Stille Reserves	Pm
Totaal incidentele weerstandscapaciteit	10.666
Eigenaar woning	1.314
Eigenaar niet-woning	0
Gebruiker niet-woning	0
Totaal structurele weerstandscapaciteit *	1.314
*Globaal op basis van ruimte 2026	0
Totaal weerstandsvermogen	11.980

Hoe is bepaald hoeveel weerstandscapaciteit we nodig hebben?

Om te bepalen of het weerstandsvermogen voldoende is, is naast de beschikbare weerstandscapaciteit ook inzicht nodig in de benodigde weerstandscapaciteit. Om de benodigde weerstandscapaciteit te bepalen, zijn de risico's die onze gemeente loopt organisatie-breed in kaart gebracht. Bij elk risico dat is genoemd in de inventarisatie, is aangegeven wat het risico inhoudt, wat de gevolgen zijn mocht het risico zich voordoen, welke beheersmaatregelen er eventueel genomen zijn en wat de geschatte maximale financiële gevolgen zijn (de impact). Op basis van deze analyse is de benodigde weerstandscapaciteit bepaald.

Onze top 10 aan risico's

In de onderstaande tabel presenteren we de top 10 van de risico's. In deze top 10 bevinden zich risico's die enerzijds een reële kans hebben om voor te komen en anderzijds als ze voorkomen, substantiële financiële gevolgen kunnen hebben.

Totaalbedrag top-10 risico's 2025 en 2026

In 2025 (begroting 2026) bedroeg het totaalbedrag voor de top-10 risico's € 3.785.000. Bij het opmaken van de jaarstukken 2025 in maart 2026 bedraagt het totaal van de top 10 geïnterpreteerde risico's € 3.985.000. Dit verschil wordt met name verklaard doordat we het inflatierisico hoger inschatten vanwege recente geopolitieke gebeurtenissen met een verwachte gevolgschade op de middellange termijn.

In de begroting 2026 is voor de laatste keer gerapporteerd over de top 10 aan risico's die enerzijds een reële kans hebben dat ze zich voordoen en waarmee anderzijds dan ook substantiële financiële gevolgen zijn gemoeid. De risico's zijn in het kader van deze begroting opnieuw organisatie-breed in kaart gebracht.

	Risico	Gevolgen	Maatregelen	Kans x impact / financiële gevolgen
1	Achterblijvend volume Gemeentefonds	De ontwikkeling van de algemene uitkering gemeentefonds is meerjarig onzeker mede als gevolg van bestuurlijke instabiliteit op rijksniveau. Taken en middelen zijn niet met elkaar in balans	Geen, er is duidelijk sprake van een afhankelijkheidspositie	1.000.000
2	Achterblijvende compensatie stijgende kosten Jeugdzorg 2026-2029 en daadwerkelijk effect Hervormingsagenda Jeugd	We kunnen te maken krijgen met toename van afnemen van zorg waarmee aanzienlijke financiële bedragen zijn gemoeid	Wat compensatie betreft zijn we afhankelijk van het rijk. Instroom is nagenoeg niet te beïnvloeden	500.000
3	Cybercrime	Kwetsbaarheid waardoor dienstverlening in het gedrang komt en persoonsgegevens in handen komen van criminelen. Aanzienlijke herstelkosten zijn het gevolg	Investering in bewustwording, techniek en capaciteit (CISO, FG, PO)	500.000

4	Ontoereikende begrotingen bij gemeenschappelijke regelingen m.n. bij de GRSA2, waardoor de gevraagde verbetering van de dienstverlening niet (kan) worden gerealiseerd. (Inclusief 320.000 uit de risicomatrix GRSA2)	Stijgende kosten voor deelnemers van gemeenschappelijke regelingen.	Op regelmatige basis in gesprek zijn	400.000
5	Inflatie, met name als gevolg van geopolitieke ontwikkelingen met een middellange termijn effect op energiekosten en in het verlengde daarvan algemene prijsstijgingen.	Snel oplopende hogere kosten waar niet of nauwelijks compensatie tegenover staat	Voor specifieke lasten hierop anticiperen via de begroting	400.000
6	Ontoereikende rijksmiddelen voor uitvoering van de Participatiewet/BUG/WSW	Bij conjuncturele tegenvallers blijven BUG-middelen achter. Minimumloonstijgingen zijn gekoppeld aan bijstand. WSW voorziening geeft daardoor een fikse kostenstijging die mogelijk niet wordt gecompenseerd	Ontwikkelingen nauwlettend volgen en daar flexibel op proberen in te spelen	250.000
7	Exploitatietekorten van gemeenschapshuizen die voor rekening van de gemeente komen	Als gemeenschapshuizen niet tot een sluitende exploitatie komen, leidt dit tot faillissement/sluiting op het moment dat de gemeente niet financieel bijspringt	Vanuit de gemeentelijke organisatie de verbinding met gemeenschapshuizen optimaliseren. Door met elkaar in contact te zijn en mee te denken en adviezen te geven wordt gewerkt om risico's te verkleinen c.q. op te vangen	250.000
8	Achterblijvende competenties van het personeel en als gevolg van de krapte op de arbeidsmarkt lastig kunnen invullen van	Verminderde dienstverlening, het niet kunnen inspelen op veranderingen met als gevolg overvragen van personeel waardoor	Met de visie op de organisatie en het implementatieplan wordt ingestoken op het verkleinen/opvangen	250.000

	vacatures met gekwalificeerd personeel. Dit alles in een snel veranderende omgeving	fouten optreden en sprake is van uitval	van risico's. Daarnaast wordt ingezet op het verder ontwikkelen van competenties van onze medewerkers	
9	Verplichte sanering en opruimen van bodemverontreiniging en drugslozingen door de gemeente	Oplossen van dit soort situaties zonder dat daar financiële middelen tegenover staan		250.000
10	Renterisico	Bij stijgende rente ontstaan hogere lasten die in de begroting niet zijn voorzien	Herziening van het investeringsprogramma	150.000
	Totaal top 10 risico's			3.950.000

De tabel toont risico's met interne of externe oorzaak en risico's van meer operationele aard. Als je met wat afstand kijkt naar deze top 10, dan zou je die kunnen categoriseren in:

1. De financiële afhankelijkheidspositie van het rijk en met name het achterblijven van aantoonbaar noodzakelijke compensatie.
2. De zorg voor de veiligheid van onze informatie als gevolg van de toename aan cyberaanvallen op overheidsorganisaties.
3. Risico's op het gebied van inflatie en rente, voornamelijk veroorzaakt door geopolitieke ontwikkelingen.
4. Op zich staande risico's: exploitatie gemeenschapshuizen, arbeidsmarkt, financiën gemeenschappelijke regelingen en bodemsanering/opruimen drugslozingen.

Naast de financieel gekwantificeerde risico's zijn er ook risico's die niet meteen in geld zijn uit te drukken, doch die wel behoorlijk impact kunnen hebben. Denk hierbij aan risico's als imago schade, kwaliteit van dienstverlening maar ook veiligheidsrisico's, juridische procedures, ICT-applicaties, HRM-processen enzovoorts.

Risico's met of zonder beheersmaatregel

Als we kijken naar de sturing op de risico's heeft het weinig zin om flink te sturen op risico's met een kleine impact en een kleine kans. Om gestructureerd om te gaan met risico's en te focussen op risicobeheersing richten we ons op de risico's boven de € 200.000 en die een kans van 50% of meer hebben dat ze voor komen.

Conclusie: Op dit moment is ons weerstandsvermogen **uitstekend**. Met beschikbare weerstandscapaciteit kunnen we alle risico's 2 keer opvangen.

Het weerstandsvermogen wordt berekend aan de hand van de beschikbare en benodigde weerstandscapaciteit. De beschikbare weerstandscapaciteit is € 11.980.000. Hier staat een benodigde weerstandscapaciteit tegenover van € 4.295.000. Dit is de optelsom van alle risico's die zijn geïnventariseerd (en dus niet alleen de hiervoor gepresenteerde top 10). Verder nemen we ook naar beheersmaatregelen waardoor de risico's zijn verkleind of de risico's zijn niet meer actueel.

Zoals eerder vermeld focussen we sinds een aantal jaren op een brede risico-inventarisatie. In de aankomende jaren vindt een verdere kwaliteitsverbetering plaats ten aanzien van de beoordeling en inschatting van de risico's en wordt ook bepaald hoe Cranendonck om moet gaan met de situatie waarin verschillende risico's tegelijk voordoen. In 2026 inventariseren we alternatieve methodes die een preciezere statistische berekening van kans x impact mogelijk maken. Statistisch gezien komen niet alle risico's tegelijkertijd en in de volledige omvang voor terwijl we daar voor de berekening van de weerstandscapaciteit nu wel vanuit gaan.

Financiële kengetallen

De kengetallen en hun beoordeling in samenhang zijn enerzijds bedoeld om de financiële positie inzichtelijker te maken. Anderzijds zijn de kengetallen bedoeld om gemeenten met elkaar vergelijkbaar te maken.

Het opnemen van deze kengetallen in de begroting past in het streven naar meer transparantie. Daarnaast stelt het de raad in staat om op een eenvoudigere manier inzicht te krijgen in de financiële positie en de baten en lasten van de gemeente. Deze kengetallen drukken namelijk de verhouding uit tussen bepaalde onderdelen van de begroting. Daarnaast maken de getallen inzichtelijk over hoeveel (financiële) ruimte de gemeente beschikt om structurele en incidentele lasten te kunnen dekken of opvangen. Hiermee geven ze inzicht in de financiële weerbaar- en wendbaarheid van de gemeentelijke begroting.

Wat betekenen deze financiële kengetallen in hun samenhang bezien?

1. Netto schuldquote

De netto schuldquote geeft het niveau van de schuldenlast van de gemeente weer, ten opzichte van de baten. Ook geeft het een indicatie van de druk op de rentelasten en de aflossingen op de exploitaties. Dit kengetal geeft aan hoeveel schuld een gemeente kan dragen. Vanaf 100% blijft te weinig leencapaciteit over om financiële tegenvallers op te vangen. Bij 130% of hoger is sprake van een zeer hoge schuld. Dit kengetal is gevoelig voor schommelingen in inkomsten.

Een hoge netto schuldquote hoeft niet per definitie een probleem te zijn: deze kan veroorzaakt zijn door afgesloten leningen die worden doorgeleend aan bijvoorbeeld woningcorporaties die op hun beurt weer jaarlijks aflossen. Om inzicht te krijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven. Hierdoor wordt inzichtelijk wat het aandeel van verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen		Artikel	Rekening	Rekening	Begroting
	Per 1 januari van het jaar:	BBV	2024	2025	2025
A	Vaste schulden	46	30.681	28.063	43.317
B	Netto vlottende schuld	48	8.468	5.891	5.692
C	Overlopende passiva (excl. Grexen)	49	7.501	12.074	14.820
D	Financiële activa	36	-1.404	-1.272	-1.299
E	Uitzettingen < 1 jaar	39	-12.931	-12.280	-5.881
F	Liquide middelen	40	-138	-117	-118
G	Overlopende activa	40a	-4	-6.422	-4.308
	Totaal A t/m G		32.173	25.937	52.223
H	Totale baten	17	74.143	82.257	72.442
Netto schuldquote ongecorrigeerd ed. (A+B+C-E-F-G)/H x 100%			45,3%	33,1%	73,9%
Netto schuldquote gecorrigeerd ed. (A+B+C-D-E-F-G)/H x 100%			43,4%	31,5%	72,1%

2. Solvabiliteitsratio

Dit kengetal drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen en geeft daarmee inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Normaal bevindt de solvabiliteitsratio van een gemeente zich tussen de 20% en 50%. Bij een solvabiliteitsratio lager dan 20% moet de gemeente oppassen en is het bezit met veel schuld belast. Hoe hoger de solvabiliteitsratio, hoe groter de weerbaarheid van de gemeente.

Solvabiliteitsratio	Artikel BBV	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2025
A Eigen vermogen	43	28.394	33.273	25.393
B Balanstotaal		79.360	85.037	91.948
Solvabiliteitsratio		35,8%	39,1%	27,6%

3. Grondexploitatie

De grondexploitatie kan een grote impact hebben op de financiële positie van de gemeente. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. Terugverdienen betekent het aflossen van de schuld en het goedmaken van de rentelasten. Het kengetal geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond) is ten opzichte van de totale (geraamde) baten. Het is dus belangrijk om te kunnen bepalen of er een reële verwachting is of de grondexploitatie kan bijdragen in de verlaging van de schuld. Het percentage valt binnen de categorie minst risicovol.

Grondexploitatie	Artikel BBV	Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2025
A Bouwgronden in exploitatie		-4.794	-4.505	91
B Totale baten	17	74.143	82.257	72.442
Grondexploitaties A/B * 100%		-6,5%	-5,5%	0,1%

4. Structurele exploitatieruimte

Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting is het ook van belang te kijken naar de structurele baten en structurele lasten. Hiervoor gebruiken we het kengetal structurele exploitatieruimte. Dit kengetal geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is, doordat er wordt gekeken naar de structurele baten en lasten ten opzichte van de totale baten. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarbij structurele baten en lasten in evenwicht zijn.

Structurele exploitatieruimte		Rekening 2024	Rekening 2025	Begroting 2025
	Jaar:			
A	Totale structurele lasten	75.997	68.404	73.037
B	Totale structurele baten	79.176	76.757	72.442
C	Totale structurele toevoegingen aan de reserves	5805	0	98
D	Totale structurele onttrekkingen aan de reserves	6475	145	887
E	Totale baten	74.143	82.257	72.442
Structurele exploitatieruimte (B-A)+(D-C)/(E) x 100%		5,19%	10,15%	0,30%

5. Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De belastingcapaciteit geeft inzicht in de mate waarin een financiële tegenvaller in het volgende begrotingsjaar opgevangen kan worden en of er ruimte is voor nieuw beleid. Om deze ruimte te kunnen weergeven is een ijkpunt nodig. Er is gekozen om de belastingcapaciteit te relateren aan landelijk gemiddelde tarieven, ook omdat er behoefte is om inzicht te hebben in de lokale tarieven van omliggende gemeenten. De belastingcapaciteit wordt gerelateerd aan de hoogte van de gemiddelde woonlasten (OZB, rioolheffing en reinigingsheffing). Bij de beoordeling van dit kengetal kan daarnaast worden vermeld welke ruimte er is ten opzichte van het te heffen tarief.

Belastingcapaciteit - gebaseerd op cijfers van de website waarstaatjegemeente.nl	artikel	Rekening	Rekening	Begroting
Per 1 januari van het jaar:	BBV	2024	2025	2025
A. OZB-lasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde		354	383	383
B. Rioolheffing voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde		229	229	229
C. Afvalstoffenheffing voor een gezin		243	243	243
D. Eventuele heffingskorting voor een gezin		0	0	0
E. Totale woonlasten voor gezin bij gemiddelde WOZ-waarde (A+B+C-D)		826	855	855
F. Woonlasten landelijke gemiddelde voor gezin		967	1050	1050
Belastingcapaciteit (E/F) x 100%	11	85%	81%	81%

De onderlinge verhouding tussen de kengetallen en de financiële positie

Totaaloverzicht kengetallen	Jaarrek. 2024	jaarrek. 2025	Begr. 2025
1. Netto schuldquote	45,29%	33,08%	73,88%
2. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle leningen	43,39%	31,53%	72,09%
3. Solvabiliteitsratio	35,78%	39,13%	27,62%
4. Grondexploitatie	-6,47%	-5,48%	0,13%
5. Structurele exploitatieruimte	5,19%	10,15%	0,30%
6. Belastingcapaciteit	85,42%	81,43%	81,43%

De kengetallen afzonderlijk beschouwd hebben een beperkte informatiewaarde. Daarom bezien we ze in samenhang. Er is wel een algemeen aanvaarde, geen wettelijke vastgelegde norm voor elk kengetal. In onderstaande tabel is die globale normering weergegeven. De kleuren in de tabel hierboven refereren aan de kleuren van de risicoclassificatie in de tabel hieronder.

De samenhang tussen solvabiliteit en de schuldquote ligt in het feit dat een hogere schuldquote de solvabiliteit kan beïnvloeden. Als een organisatie een groot deel van haar activa financiert met vreemd vermogen (hoge schuldquote), kan dit de financiële stabiliteit onder druk zetten, vooral als de rentelasten hoog zijn of als de organisatie moeite heeft om aan zijn verplichtingen te voldoen. Een lage schuldquote kan daarentegen wijzen op een sterke solvabiliteit, omdat de organisatie minder afhankelijk is van externe financiering en dus minder risico loopt bij economische tegenslagen.

De schuldquotes vallen binnen de categorie minst risicovol en de solvabiliteitsratio kenmerken we als neutraal. Daarnaast zijn de verwachtingen van de opbrengsten uit de grondexploitaties nog steeds positief en zijn de mogelijke verliezen voorzien. We verwachten daarom uit de grondexploitaties resultaten die bijdragen en verdere verbetering van de schuldratio en het solvabiliteitsratio. De structurele exploitatieruimte is voor 2025 positief en valt daarmee in de categorie minst risicovol.

Gezien deze uitkomsten is de algemene conclusie dat de financiële positie van de gemeente te kwalificeren is als goed.

Leeswijzer kleuraanduiding kengetallen	Laag risico (groen)	Gemiddeld risico (oranje)	Hoog risico (rood)
Netto schuldquote	< 90%	90% - 130%	> 130%
Solvabiliteitsratio	> 50%	20% - 50%	< 20%
Grondexploitatie	< 20%	20% - 35%	> 35%
Structurele exploitatieruimte	> 0%	0%	< 0%
Belastingcapaciteit	< 95%	95% - 105%	> 105%

Paragraaf Financiering

Algemeen

In deze paragraaf wordt het financieringsbeleid voor 2025 en verder toegelicht. Het doel van deze paragraaf is het verstrekken van informatie over en het inzichtelijk maken van het treasurybeleid, het beheersen van de financiële risico's en het zorgen voor zo voordelig mogelijke renteresultaten.

De financieringsparagraaf gaat achtereenvolgens in op de volgende onderwerpen:

1. Ontwikkelingen
2. Kaderstelling
3. Rentervisie
4. Rentesystematiek
5. Financieringspositie
6. Leningenportefeuille
7. Kasgeldlimiet
8. Renterisiconorm
9. EMU-saldo

Ontwikkelingen

De gemeente Cranendonck maakt op basis van de informatie uit de organisatie een integrale liquiditeitsplanning. Bij het aangaan van transacties op de geld- en kapitaalmarkt houden wij rekening met die liquiditeitsplanning en de kapitaalmarktrente.

De netto-rentelasten die de gemeente verschuldigd is voor de aangetrokken geldleningen worden via het rente omslagpercentage verdeeld over de programma's. In de jaarrekening 2025 wordt, evenals in de begroting 2025, gerekend met een rente omslagpercentage van 1,9%. Ook de rente die wordt gerekend over eigen financieringsmiddelen bedraagt 1,9%.

Kaderstelling

De uitvoering van de financieringsfunctie vindt plaats binnen de kaders zoals die zijn vastgelegd in de Wet Financiering decentrale overheden (Wet Fido), de Wet Houdbare overheidsfinanciën (HOF) het besluit Begroting en Verantwoording (BBV), de regeling Uitzettingen en derivaten decentrale overheden (RUDDO), en in de financiële verordening en het treasurystatuut van de gemeente Cranendonck. In de vastgelegde kaders staan transparantie en risicobeheersing centraal.

Rentervisie

Een visie omtrent de renteontwikkeling van de korte- en de lange termijn rente is een voorwaarde om de treasuryfunctie adequaat uit te oefenen. Door de huidige economische en politieke ontwikkelingen is het maken van een goede visie op de renteontwikkeling niet eenvoudig. Voor een rentervisie vertrouwt de gemeente op de publicaties en verwachtingen van de Europese Centrale Bank (ECB).

Als gesproken wordt over de rente van de ECB gaat het meestal om de zogenaamde refirente. De refirente is de rente die banken moeten betalen aan de ECB wanneer zij geld bij de ECB opnemen (de zogenaamde herfinancieringsrente). In 2025 is de refirente gedaald 2,90% naar 2,15%. Na een periode van daling laten de percentages weer een stijging zien. Gelet op de instabiele situatie van de wereldeconomie is de rente voorspelling voor 2026 onzeker. De inflatie in de eurozone loopt inmiddels op. De kan een indicatie zijn dat de ECB de rente gaat verhogen.

Een stijgende rente betekent een risico dat de werkelijke rentelasten hoger kunnen zijn dan de geraamde rentelasten. In de risicobeheermatrix hebben we een risicobedrag (€ 150.000) hiervoor meegenomen.

Rentesystematiek

Als regel past de gemeente totaalfinanciering toe en als uitzondering financiert de gemeente op projectbasis. Van projectfinanciering is sprake als een lening specifiek is aangetrokken voor een project of (door)verstrekking (o.a. voor het project zonnepanelen). Van totaalfinanciering wordt gesproken als er geen verband is tussen de financieringsmiddelen en de activa die daarmee zijn verkregen.

Alle rentebaten en -lasten met betrekking tot de financiering worden vastgelegd binnen het taakveld treasury waarna het saldo wordt toegerekend aan de aanwezige vaste activa via de omslagrente. Vervolgens worden de kapitaallasten (rente + afschrijving), zoals die zijn berekend in de staat van activa toebedeeld aan de producten/taakvelden.

Deze werkwijze wordt in onderstaand schema weergegeven.

Verzameling rentelasten en -baten (bedragen x € 1.000)	2025	2024	2023
a. Externe rentelasten over korte en lange financiering	629	600	418
b. Externe rentebaten (-/-)	-110	-233	-91
Totaal door te rekenen externe rente	519	367	327
c1. Rente die aan grondexploitatie wordt toegerekend (-/-)	-91	-8	-2
c2. Rente van projectfinanciering (-/-)	8	9	10
c2. Rentebaat van doorverstrekte leningen (projectfinanciering)	8	9	10
Totaal door te rekenen externe rente	610	375	329
d. (1) Rente over eigen vermogen*	501	495	322
(2) Rente over voorzieningen (gewaardeerd tegen contante waarde)			-
De aan taakvelden toe te rekenen rente	1.111	871	651
e. De werkelijk aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	1.197	885	603
f. Renteresultaat op het taakveld treasury	-85	-14	48

Financieringspositie

Bij de aanvang van het begrotingsjaar 2025 werd een theoretisch financieringstekort van afgerond € 15,1 miljoen verwacht. In werkelijkheid is er sprake van een financieringsoverschot van afgerond € 0,9 miljoen. Een verschil van ruim € 16 miljoen. Grote veroorzakers hiervan is het positief rekeningresultaat van 2024 en de vertraging in de uitvoering van de investeringen (o.a. De Schakel, De schaapskooi, Dorpshart Budel). Het beeld van financieringspositie ziet er als volgt uit:

Financiering meerjarig (x € 1.000)	Ultimo 2024	Ultimo 2025
Vaste activa	64.980	71.012
Voorraad grond grexen	-5.048	-4.795
Reserves en voorzieningen	-32.710	-39.009
Langlopende schulden	-30.669	-28.051
Financieringstekort / -overschot (-)	-3.446	-842

Vorenstaand overzicht vormt de basis voor de op te stellen liquiditeiten- en kapitaalsbehoefte voor de komende perioden. Alle onderdelen worden beoordeeld op basis van bovenstaand overzicht voor de bepaling van de behoefte aan middelen.

Leningenportefeuille

In 2025 zijn geen nieuwe leningen afgesloten. De leningenportefeuille kan voor 2025 als volgt worden weergegeven:

Leningenportefeuille (x € 1.000,--)	
Stand per 1-1-2025	30.669
Nieuwe leningen	0
Aflossingen	-2.618
Stand per 31-12-2025	28.051

Kasgeldlimiet

Het doel van de kasgeldlimiet is conform de Wet Fido het beperken van de renterisico's rond de kortlopende schulden. Dit betekent dat de kortlopende schulden maximaal 8,5% van het begrotingstotaal mogen bedragen zodat het risico van het op enig moment om moeten zetten naar langlopende financiering is beperkt. Voor 2025 is het beeld van de kasgeldlimiet als volgt:

	Q1	Bedrag x € 1.000	Q2	Bedrag x € 1.000	Q3	Bedrag x € 1.000	Q4	Bedrag x € 1.000
(1) Vlottende (korte) schuld	jan	-	apr	-	juli	-	okt	-
	feb	-	mei	-	aug	-	nov	-
	mrt	-	jun	-	sep	-	dec	-
(2) Vlottende middelen	jan	6.112	apr	2.353	juli	9.806	okt	6.085
	feb	1.723	mei	927	aug	6.745	nov	7.971
	mrt	1.688	jun	880	sep	8.173	dec	8.290
(3) Vlottende schuld - Vlottende middelen (1-2)	jan	-6.112	apr	-2.353	juli	-9.806	okt	-6.085
	feb	-1.723	mei	-927	aug	-6.745	nov	-7.971
	mrt	-1.688	jun	-880	sep	-8.173	dec	-8.290
(4) Gemiddeld vlottende schuld - Gemiddeld vlottende middelen (gemiddelde van nr. 3)		-3.174		-1.387		-8.241		-7.449
(5) Kasgeldlimiet		6.322		6.322		6.322		6.322
(6a) Ruimte onder kasgeldlimiet (5-4)		9.496		7.708		14.563		13.770
(6b) Overschrijding kasgeldlimiet (4-5)		-		-		-		-
Berekening kasgeldlimiet								
De kasgeldlimiet moet worden berekend bij aanvang van elk kalenderjaar en bij wijziging van het percentage (post 8)								
(7) Begrotingstotaal		74.372						
(8) Bij ministeriële regeling vastgestelde percentage		8,5 %						
(9) Kasgeldlimiet: (7 x 8)		6.322						

Indien de kasgeldlimiet meer dan 2 kwartalen achtereen wordt overschreden, dient de gemeente maatregelen te nemen. Het beleid van de gemeente is erop gericht om binnen de norm te blijven.

Renterisiconorm

Het doel van de renterisiconorm is conform de Wet Fido het beheersen van de renterisico's op langlopende schulden. Dit gebeurt door het aanbrengen van spreiding in de looptijden van de leningen. De jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen mogen niet meer bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Hiermee wordt voorkomen dat op eenzelfde moment herfinanciering van leningen plaats dient te vinden tegen een op dat moment ongunstige rente waardoor de rentelasten snel zouden oplopen.

Renterisiconorm (x € 1.000,--)	2025
1. Renteherzieningen	0
2. Aflossingen	2.618
3. Renterisico (1 + 2)	2.618
4a. Begrotingstotaal (lasten)	74.372
4b. Percentage regeling	20%
4. Renterisiconorm (4a x 4b)	14.874
5. Ruimte (+) / overschrijding (-/-)	12.256

Dit betekent dat de gemeente voldoet aan de renterisiconorm.

Paragraaf Lokale heffingen

Wettelijk kader

Op grond van het besluit “Begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV)” dient in de paragraaf “Lokale heffingen” in ieder geval de volgende onderdelen te worden vermeld:

Onderdeel	Op grond van:
De geraamde inkomsten	art. 10, a BBV
Het beleid ten aanzien van de lokale heffingen	art. 10, b BBV
Een overzicht op hoofdlijnen van de diverse heffingen, inclusief onderbouwing berekening maximaal kostendeekkende tarieven	art. 10, c BBV
Een aanduiding van de lokale lastendruk	art. 10, d BBV
Een beschrijving van het kwijtscheldingsbeleid	art. 10, letter e BBV

Wat willen we bereiken?

De lokale heffingen hebben tot doel dat de gemeente door het verwerven van eigen middelen dekking vindt voor haar uitgaven in het kader van de uitvoering van de gemeentelijke taken waarbij de lastendruk voor de inwoners in een goede verhouding staat tot het niveau van de voorzieningen. Bovendien vindt door middel van de lokale heffingen sturing plaats op bepaalde doelstellingen, zoals het scheiden van afval en bewuster omgaan met water.

Algemeen

De gemeente is autonoom in het bepalen van de hoogte van de gemeentelijke heffingen. Het bedrag van een gemeentelijke heffing mag niet afhankelijk worden gesteld van inkomen, winst of vermogen. Dit wil zeggen dat het voor gemeenten niet is toegestaan om door middel van belastingverordeningen inkomenspolitiek te voeren.

In de Gemeentewet en in enkele bijzondere wetten is geregeld welke heffingen de gemeente aan haar inwoners en bedrijven mag opleggen. In de gemeente Cranendonck zijn de volgende verordeningen van toepassing:

Verordening op de heffing en invordering van:

- Afvalstoffenheffing
- Leges
- Lijkbezorgingrechten
- Marktgelden
- Onroerende Zaakbelastingen
- Reclamebelasting
- Rechten en precariobelastingen
- Rechten voor het innemen van standplaatsen
- Rioolheffing
- Toeristenbelasting

Bovenstaande verordeningen zijn te raadplegen op de website van de gemeente www.cranendonck.nl onder het tabblad wonen en leven bij het onderdeel “belastingen”. De gemeente Cranendonck heft geen hondenbelasting, forensenbelasting en parkeerbelasting. Bij de redactie van de belastingverordeningen gelden zoveel als mogelijk de modelverordeningen van de VNG als leidraad.

In deze paragraaf zijn de bestaande beleidsuitgangspunten en -voornemens betreffende belastingen opgenomen, toegelicht en vervolgens op hun uitkomsten geanalyseerd. Hierbij zijn voor de woonlasten en de toeristenbelasting de tarieven vermeld. Voor de hoogte van de belastingen, rechten en tarieven gelden de volgende uitgangspunten:

- Binnen de wettelijke kaders de leges berekenen met toepassing van het profijtbeginsel en streven naar zo veel als mogelijk kostendekkende tarieven. Het profijtbeginsel houdt in dat hoe meer iemand profijt heeft van de door de overheid geleverde prestaties, hoe meer belasting/rechten daarvoor betaald dient te worden.
- Daar waar mogelijk binnen de wettelijke kaders specificeren van de producten en diensten in de legesverordening.

Vergelijking tarieven 2025 met gemeenten van A2-samenwerking volgens Coelo:

Coelo 2025	Cranendonck	Valkenswaard	Heeze-Leende
1-persoonshuishouden	941	954	1.056
Meerpersoonshuishouden	*1.008	1.057	1.211
Rangnummer eigenaar meerpersoonshuishouden	147	198	299
Rangnummer huurder meerpersoonshuishouden	217	64	318
OZB:			
Tarief woningen	0,1068	0,0978	0,0928
Tarief niet-woningen eigenaar	0,3094	0,2614	0,2051
Tarief niet-woningen gebruiker	0,2456	0,2054	0,1717
Afvalstoffenheffing:			
Tarief 1-persoonshuishouden***	239	257	234
Tarief meerpersoonshuishouden***	305	360	309
Rioolheffing:			
Tarief 1 persoons huishouden***	229	225	302
Tarief meerpersoonshuishouden***	229	225	383

** De verdeling van de lastendruk is als volgt: afvalstoffenheffing € 302, OZB € 436 en rioolheffing € 229*

***Voor het rangnummer geldt dat nummer 1 de laagste woonlasten heeft. Coelo gaat uit van 355 gemeenten.*

**** In Cranendonck is het vastrecht voor 1-persoons of meerpersoonshuishoudens gelijk. Het Coelo gaat bij afvalstoffenheffing voor meerpersoonshuishoudens uit van een ander aantal containerledigingen.*

Ontwikkelingen

Lokaal belastinggebied

Al vele jaren bepleit de VNG, maar ook andere instellingen zoals Raad voor de financiële verhoudingen en de Raad van State, voor een lokaal belastinggebied dat qua omvang beter past bij de steeds grotere hoeveelheid taken en verantwoordelijkheden van gemeenten. De VNG pleit voor een uitbreiding van het gemeentelijk belastinggebied. Deze uitbreiding houdt in dat gemeenten meer inkomsten uit de eigen belastingheffing krijgen en tegelijkertijd minder uitkeringen van het Rijk ontvangen. Het gevolg hiervan zal zijn dat er meer verschillen tussen gemeenten ontstaan doordat de verschillende gemeenteraden lokaal andere afwegingen maken tussen inkomsten en uitgaven.

Per saldo hoeft een uitbreiding van het gemeentelijk belastinggebied niet tot stijging van de belastingdruk te leiden. Door de vermindering van de uitkeringen van het Rijk aan gemeenten heeft het Rijk minder uitgaven en kunnen de rijksbelastingen omlaag. De uitbreiding van het gemeentelijk belastinggebied zal wel leiden tot verschuiving van belastingdruk tussen individuele burgers en bedrijven. Gemeenten heffen de belastingen immers naar andere maatstaven dan het Rijk doet en de tarieven zullen per gemeente verschillen.

In het regeerakkoord houdt het nieuwe kabinet vast aan de bestaande financieringssystematiek. Een uitbreiding van het lokaal belastinggebied komt er in ieder geval niet. Het kabinet wil de belastingautonomie van gemeenten eerder beperken door een plafond vast te stellen voor tariefsverhogingen voor de onroerende zaak belastingen (ozb).

Handreiking kostenonderbouwing VNG

Voorgeschreven is om de mate van kostendekking van de lokale heffingen toe te lichten. Hiervoor heeft de VNG een handreiking opgesteld. In deze handreiking wordt o.a. ingegaan hoe om te gaan met:

- De directe lasten;
- De indirecte lasten;
- Baten en kruissubsidiëring;
- Beleidsuitgangspunten en toelichting.

Deze aspecten richten zich voornamelijk op de bestemmingsheffingen (afval, riool, leges). Bij deze heffingen wordt hierop ingegaan.

Aansluiting landelijke voorziening WOZ

Vanaf 1 oktober 2016 dienen gemeenten/samenwerkingsverbanden de WOZ-waarden van woningen openbaar te maken. Dit openbaar maken geschiedt landelijk door een WOZ-viewer (LV WOZ), waarmee de WOZ-waarden van woningen bekeken kunnen worden. Van gemeenten die op dat moment nog niet zijn aangesloten op de LV WOZ zijn de WOZ-waarden niet zichtbaar. De gemeente Cranendonck is sinds december 2016 aangesloten op de LV WOZ.

Ontwikkeling lastendruk gemeente Cranendonck 2023-2026 meerpersoonshuishouden

De berekening van de lastendruk is gebaseerd op de gemiddelde lastendruk per meerpersoonshuishouden.

	2023	2024	2025
OZB	341	354	383
Afvalstoffenheffing	260	243	243
Rioolheffing	210	229	229
Totaal	811	826	855
Stijgingspercentage	-2,87%	1,73%	3,6%

LET OP: bovenstaande aantallen wijken af van de gehanteerde aantallen door Coelo. De afwijking van de lastendruk zoals berekend door Coelo wordt veroorzaakt door de afvalstoffenheffing.

Ten opzichte van 2024 stijgen de lokale lasten in 2025 met 3,6%. De riool- en afvalstoffenheffing zijn gelijk gebleven en de ozb is gestegen met 8,0%. Enerzijds steeg de ozb-opbrengst met het inflatiepercentage en een compensatie voor het niet verhogen het rioolrecht en de afvalstoffenheffing. Anderzijds is in 2025 een extra verhoging van 3% doorgevoerd om de extra lasten van de gemeenschapsvoorzieningen te dekken. Deze extra opbrengst van 3% (€ 177.000) storten we in de reserve gemeenschapsvoorzieningen. In de burap 2025 is toegelicht dat in 2025 deze storting nog niet nodig was

Belastingopbrengsten

In onderstaande tabel zijn de begrote en werkelijke opbrengsten van het jaar 2025 opgenomen. Ter vergelijking zijn de opbrengsten 2024.

De onderstaande vermelde bedragen vermenigvuldigen met € 1.000

	Jaarrekening 2024	Begroting 2025 incl. begr.wijz.	Werkelijk 2025
Onroerendezaakbelastingen	6.038	6.656	6.670
Afvalstoffenheffing	2.453	2.381	2.529
Rioolheffing (vGRP)	2.463	2.350	2.393
Toeristenbelasting	243	253	214
Begraafplaatsrechten (v/h Lijkbezorgingrechten)	69	55	47
Leges omgevingsvergunningen	693	651	817
Marktgelden	11	12	8
Precariobelasting/leges bijz.wetten	30	24	29
Leges verkeer	151	110	115
Leges bestemmingsplannen	40	78	78
Leges secretarie	475	425	449
Reclamebelasting	26	33	26
Totaal	12.692	13.028	13.375

Uit bovenstaande tabel blijkt, dat de onroerendezaakbelastingen, de afvalstoffenheffing en de rioolheffing voor het overgrote deel van de belastingopbrengsten zorgen. Deze heffingen en belastingen bepalen dan ook de lokale belastingdruk.

Toelichting per belastingsoort

Onroerendezaakbelastingen (OZB)

Onder de naam “onroerendezaakbelastingen” worden van onroerende zaken die binnen de gemeentegrenzen liggen de volgende belastingen geheven:

- Een gebruikersbelasting van degenen die bij het begin van het kalenderjaar onroerende zaken gebruiken. Dit geldt alleen voor niet-woningen.
- Een eigenarenbelasting van degenen die bij het begin van het kalenderjaar eigenaar zijn van onroerende zaken. Dit geldt voor woningen en niet-woningen.

Het tarief van de onroerendezaakbelastingen wordt weergegeven als een percentage van de waarde van een onroerende zaak. Daalt de gemiddelde waarde van de objecten, dan stijgen de tarieven OZB meer. Stijgt echter de waarde, dan dalen de tarieven. Door het hanteren van deze systematiek betaalt de belastingplichtige van een gemiddeld gewaardeerd object het voor dat jaar van toepassing zijnde indexatiepercentage meer dan in het voorgaande jaar.

De heffingsgrondslag voor 2025 is de waarde van de onroerende zaak naar peildatum 1 januari 2024. Hierbij is rekening gehouden met de waardeontwikkelingen tussen de vorige waarde-peildatum 1 januari 2023 en de geldende waarde-peildatum 1 januari 2024.

Ontwikkeling tarieven OZB-gemeente Cranendonck:

Tarieven	2023	2024	2025
Woningen			
Eigenaren	0,1019 %	0,1028 %	0,1068%
Niet-woningen			
Eigenaren	0,2799%	0,2879%	0,3094%
Gebruikers	0,2221%	0,2285%	0,2456%

De opbrengsten voor 2025 zijn gebaseerd op het totaal van de opgelegde kohieren inclusief de areaaluitbreiding in 2024 op basis van de vastgestelde tarieven. In incidentele gevallen is de opbrengst aangepast.

Opbrengst OZB	Jaarrekening 2024	Begroting 2025 incl begr.wijz.	Jaarrekening 2025
Eigenaren woningen en niet-woningen	€ 4.996.851	€ 5.506.149	€ 5.530.499
Gebruikers niet-woningen	€ 1.041.920	€ 1.149.797	€ 1.139.885
Totaal	€ 6.038.309	€ 6.655.946	€ 6.670.384

Vanwege een hoger stijgingspercentage van de WOZ-waarden is de geraamde ozb opbrengst van begroting 2025 in de burap met € 101.000 naar boven gesteld. De werkelijke ozb opbrengst is € 15.000 hoger dan de bijgestelde raming.

Afvalstoffenheffing

Afvalstoffenheffing wordt geheven van degenen die in de gemeente gebruik maken van een perceel waarvoor een verplichting tot het inzamelen van huishoudelijk afval geldt. De afvalstoffenheffing in de gemeente Cranendonck bestaat uit een vast en een variabel gedeelte. Elk huishouden is het vaste gedeelte verschuldigd. Het variabele gedeelte bestaat uit het aantal ledigingen, waarbij de bestemming (container voor gft-afval of restafval) en de grootte van de container van invloed zijn op het tarief.

Uitgangspunt bij de bepaling van de tarieven is een kostendekkendheid van 100%. De opbrengsten mogen op begrotingsbasis niet hoger zijn dan de kosten. In 2025 realiseerden we een voordeel van € 60.000 op het product afval. In programma 1 onder het product openbare ruimte zijn de belangrijkste afwijkingen ten opzichte van de begroting toegelicht. Dit voordeel is toegevoegd aan de voorziening afvalstoffenheffing. Deze voorziening heeft naast het alloceren van gelden verkregen via heffingen van burgers tot doel om fluctuaties in de tariefstelling van de afvalstoffenheffing tot een minimum te beperken.

Ontwikkeling tarieven afvalstoffenheffing gemeente Cranendonck:

	2023	2024	2025
Vastrecht per jaar	€ 190,25	€ 172,92	€ 172,92
Ledigen container gft-afval			
140 liter *	€ 2,75	€ 2,75	€ 2,75
240 liter *	€ 3,75	€ 3,75	€ 3,75
Ledigen container restafval			
60 liter (ondergronds)		€ 6,00	€ 4,00
140 liter	€ 14,00	€ 14,00	€ 14,00
240 liter	€ 24,00	€ 24,00	€ 24,00

** 20 oktober tot en met 31 december gratis*

Rioolheffing

De rioolheffing wordt geheven van de gebruiker van een perceel, waaruit water direct of indirect op de gemeentelijke riolering wordt afgevoerd. Met ingang van 2018 is er nieuw systeem van heffen van toepassing. Om meer tegemoet te komen aan het principe “de vervuiler betaalt” wordt vanaf 2018 de rioolheffing gebaseerd op het geloosde water op het riool op basis van de waterverbruik gegevens van Brabant Water. Dat deze wijze van heffen een verschuiving te zien geeft is evident. De rioolheffing voor bedrijven en niet-woningen zal afhankelijk van hun gebruik worden bepaald. De termijn waarbinnen het beoogde tarief voor particulieren op basis van het vastgestelde vGRP bereikt wordt, zal als gevolg van de nieuwe heffingssystematiek toenemen.

In het vGRP is weergegeven hoe de gemeente haar zorgplichten de komende planperiode vorm zal geven. De kosten die hiermee gepaard gaan zijn ook in het plan verwerkt. In november 2020 stelde uw raad het vGRP 2021-2025 vast. Hierin zijn de lasten en baten voor het product riolering onderbouwd voor de periode 2021-2025. De rioolheffing is gebaseerd op dit vGRP.

De belasting als bedoeld in artikel 3, lid 1 onder a bedraagt per jaar:

a.	Van 0 m3 tot en met 250 m3		€ 228,60
b.	Van 251 m3 tot en met 500 m3	Bedrag onder a. + € 141,00	€ 369,60
c.	Van 501 m3 tot en met 750 m3	Bedrag onder b. + € 141,00	€ 510,60
d.	Van 751 m3 tot en met 1.000 m3	Bedrag onder c. + € 141,00	€ 651,60
e.	Van 1.001 m3 tot en met 1.250 m3	Bedrag onder d. + € 141,00	€ 792,60
f.	Van 1.251 m3 tot en met 1.500 m3	Bedrag onder e. + € 141,00	€ 933,60

Indien in een belastingtijdvak meer dan 1.500 m3 wordt verbruikt, is boven het ingevolge het onder f verschuldigde bedrag een recht verschuldigd van € 141,00 per jaar van het belastingtijdvak, voor elke hoeveelheid van 250 m3 of gedeelte daarvan waarmee de hoeveelheid van 1.500 m3 wordt overschreden.

De belasting als bedoeld in artikel 3, lid 1 onder a en b bedraagt per jaar:

a.	<i>Tot 15.000 m3 is de opbouw van de belasting gelijk aan het vermelde onder artikel 3, lid 1 onder a;</i>	
b.	<i>Boven de 15.000 m3 maar minder dan 30.000 m3</i>	<i>€ 11.580,00</i>
c.	<i>Boven de 30.000 m3 maar minder dan 100.000 m3</i>	<i>€ 23.160,00</i>
d.	<i>Boven de 100.001 m3</i>	<i>€ 34.740,00</i>

Ontwikkeling tarief rioolheffing:

Tarief per jaar	2023	2024	2025
Gebruiker	€ 210,00	€ 228,60	€ 228,60

Kosten - en baten riool	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Kosten van riolering (inclusief BTW)	€ 2.165.342	€ 2.582.340	€ 2.350.851
Opbrengsten	€ 2.431.171	€ 2.350.000	€ 2.393.255
Het exploitatieverschil/storting 2025 aan voorziening riolering	€ 265.829	€ 232.340	€ 42.404

Bij programma 1 onder het product openbare ruimte zijn de afwijkingen ten opzichte van de begroting toegelicht.

Toeristenbelasting

Onder de naam toeristenbelasting wordt een directe belasting geheven voor het houden van verblijf met overnachting binnen de gemeente tegen een vergoeding in welke vorm dan ook door personen die niet als ingezetene zijn opgenomen in de gemeentelijke basisadministratie persoonsgegevens van de gemeente.

Ontwikkeling tarief toeristenbelasting

Tarief per overnachting	2023	2024	2025
Bedrag	€ 1,55	€ 1,60	€ 1,65

In afwijking van het tarief per overnachting bedraagt met ingang van 2020 een tarief voor het verblijf in verhuurde kampeermiddelen op een vaste standplaats of woningen op een recreatieterrein, die voor een seizoen of jaar worden verhuurd.

De (geraamde) opbrengst van de toeristenbelasting bedraagt voor:

Toeristenbelasting	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Bedrag	€ 235.306	€ 243.490	€ 253.066	€ 213.683

De opbrengst van de toeristenbelasting is lager dan de raming. Dit wordt hoofdzakelijk veroorzaakt door een lagere opbrengst van vakantiepark Slot Cranendonck

Begraafrechten (v/h Lijkbezorgingrechten)

De naam “lijkbezorgingrechten” is gewijzigd in begraafrechten. Hierbij worden rechten geheven voor het gebruik van de begraafplaats en voor het door de gemeente verlenen van diensten in verband met de begraafplaats. De tarieven voor 2025 zijn gebaseerd op de tarieven 2024 aangepast met de inflatiecorrectie. Hierbij is rekening gehouden met een afronding van de tarieven op 5 eurocent.

In de laatste jaren neemt het percentage begraven ten opzichte van cremeren af. Hierdoor nemen de inkomsten verder af.

Begraafrechten	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Bedrag	€ 34.852	€ 69.495	€ 54.899	€ 47.312

Leges

Onder naam “leges” wordt een aantal verschillende rechten geheven voor verstrekte diensten. De tarieventabel kent dan ook een diversiteit aan tarieven.

De kostendekkendheid van de leges en overige rechten en heffingen dient op basis van het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) jaarlijks te worden onderbouwd. De tarieven voor 2025 zijn voor het merendeel gebaseerd op de tarieven 2024 aangepast met de inflatiecorrectie (2,3%). Hierbij houden we rekening met een afronding van de tarieven op 5 eurocent.

Bij de berekening van de legestarieven houden we rekening met de kaders van uw raad. Geconcludeerd is dat het bereiken van 100% kostendekkendheid van tarieven complex is. Dit is complex omdat we rekening moeten houden met regionale afspraken, kaders van de raad, maatschappelijke doelstellingen en wettelijk vastgestelde tarieven. Het kostendekkingspercentage 2025 voor de totale leges komt uit op 78,20%

Marktgelden

Onder de naam “marktgeld” wordt een recht geheven voor het innemen van een standplaats op markten, daaronder begrepen de diensten welke in verband met een en ander, door of vanwege de gemeente worden verleend. De tarieven voor 2025 zijn gebaseerd op de tarieven 2024 aangepast met de inflatiecorrectie van 2,3%. Hierbij is rekening gehouden met een afronding van tarieven op 5 eurocent.

Naast het marktgeld wordt bij iedere marktkoopman die standplaats inneemt op de markt tevens service-kosten in rekening gebracht op basis van het solidariteitsprincipe. Onder deze servicekosten vallen de kosten voor de stroomvoorziening en de bijdrage in de kosten voor het organiseren van centrumactiviteiten. Omdat de inkomsten van de marktgelden ieder jaar minder worden, hebben we de inkomsten naar beneden bijgesteld.

Opbrengst marktgelden inclusief bijdrage in servicekosten:

Marktgelden	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Bedrag	€ 13.314	€ 10.799	€ 12.470	€ 8.092

Reclamebelasting

Sinds 1 januari 2014 wordt in het centrum van Budel onder de naam reclamebelasting een belasting geheven voor een openbare aankondiging die zichtbaar is vanaf de openbare weg. De opbrengst van de heffing, na aftrek van de heffingskosten, komt ten goede aan de ondernemersvereniging Budel-Centrum ten behoeve van het algemene ondernemersklimaat van het centrum van Budel.

Opbrengst reclamebelasting:

Reclamebelasting	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Bedrag	0	€ 26.335	€ 32.577	€ 25.627

Kwijtscheldingsbeleid

De minima komen in aanmerking voor bijzondere bijstand, woonkostentoeslag, zorgtoeslag, huurtoeslag, minimaregelingen enzovoorts. Kwijtschelding van gemeentelijke heffingen komen daar nog bovenop. Door uw raad is op 29 januari 2019 de Regeling kwijtschelding gemeentelijke belastingen vastgesteld. In onderstaande tabel staat weergegeven het beroep dat op de regeling is gedaan in de periode 2023-2025

Kwijtscheldingen	Werkelijk 2023	Werkelijk 2024	Begroot 2025	Werkelijk 2025
Bedrag	€ 43.938	€ 52.611	€ 35.160	€ 36.990

Paragraaf Verbonden partijen

Algemeen

De gemeente Cranendonck heeft bestuurlijke en financiële belangen in verschillende verbonden partijen, te verdelen in gemeenschappelijke regelingen, deelnemingen en samenwerkingsverbanden.

Als een gemeente zowel een bestuurlijk als een financieel belang heeft in een andere organisatie, spreken we van een verbonden partij. Een bestuurlijk belang betekent dat de gemeente een zetel heeft in het bestuur of dat de gemeente stemrecht heeft. Met een financieel belang wordt bedoeld dat de gemeente middelen ter beschikking heeft gesteld die ze kwijt is in geval van een faillissement van de verbonden partij en/of als financiële problemen bij de partij verhaald kunnen worden op de gemeente.

Gemeenschappelijke regelingen/stichtingen

- GRSA2 samenwerking
- GGD Brabant-Zuidoost
- Keyport 2020
- Metropoolregio Eindhoven
- Omgevingsdienst Zuidoost Brabant
- Regionaal samenwerkingsverband openbaar basisonderwijs De Kempen
- Veiligheidsregio Brabant Zuidoost
- Werkvoorzieningsschap de Risse Groep

Deelnemingen

- Bank Nederlandse Gemeenten
- NV Brabant Water

Samenwerkingsverbanden

- Stichting Bureau Inkoop en aanbesteding Zuidoost Brabant (BIZOB)
- Taskforce - RIEC Brabant Zeeland
- Zorg- en Veiligheidshuis

De totale bijdrage 2025 aan de verbonden partijen is 13.3 miljoen (16,5% van de begroting). In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen van de bedragen zoals ze zijn opgenomen in de desbetreffende jaarrekeningen 2025.

x1000	2025	2025
	begroot	werkelijk
GRSa2	7.800	8.074
GGD	859	823
Keyport 2020	53	53
MRE	343	343
ODZOB	623	646
VRBZO	1.451	1.451
De Risse (WSW)	2.041	2.168
De Risse (extra)	-	-
Werk.kom	127	-
Totaal	13.297	13.558

Gemeenschappelijke regelingen/stichtingen

A2 samenwerking

Vestigingsplaats	Heeze-Leende
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijk verantwoordelijk	R. van Kessel
Zitting in dagelijks bestuur	Ja, college van B&W
Belang op basis van stemverhouding	33,3%
Relatie met programma	Programma 5: bestuur en algemene dekkingsmiddelen
Doel	Doelstelling van de samenwerking is het verbeteren van de kwaliteit, het verminderen van de kwetsbaarheid, het borgen van de continuïteit en verminderen van de kosten.
Bestuurlijke ontwikkelingen	Gekeken vanuit de opgaves zijn er voor 2025 drie thema's benoemd: 1. De basis op orde 2. Procesverbetering 3. Arbeidsmarkt

Risico

Zoals in de gemeenschappelijke regeling is aangegeven ligt het financiële risico bij de deelnemende gemeenten. De gezamenlijke risico's voor gemeenten tezamen is € 945.000 als buffer in hun jaarrekening dienen aan te houden.

Bij toepassing van het aantal inwoners als verdeelsleutel betekent dit voor gemeente Cranendonck een niet-gedekt financieel risico van € 292.950.

De 3 colleges hebben afgesproken om de GRSA2 in 2025 een extra impuls te geven. De middelen die hiervoor nodig zijn zijn niet in de begroting opgenomen.

	Resultaat 2025	Eigen vermogen per 1-1-2025	Eigen vermogen per 31-12-2025	Vreemd vermogen per 1-1-2025	Vreemd vermogen per 31-12-2025
	-76	-427	-76	7.778	9.897
Financiële informatie (x €1.000,-)	Bijdrage gemeente	2024			2025
	Regulier	6.993			7.873
	Totaal bijdrage (inclusief specials)	7.430			8.074

GGD

Vestigingsplaats Eindhoven

Rechtsvorm Gemeenschappelijke regeling

Bestuurlijk
verantwoordelijk H. Driessen

Zitting in
dagelijks
bestuur Ja, portefeuille financiën

Belang op basis
van bijdrage 2,8%

Relatie met
programma Programma 4: Sociaal Domein

Doel De GGD Brabant Zuidoost is een regionaal samenwerkingsverband met de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond,

Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel de Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.

De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg (PG) en de ambulancezorg (AZ).

Kerntaken

- Effecten van COVID-19 op de volksgezondheid
- Het verkleinen van gezondheidsverschillen
- Bevorderen van een een gezonde leefstijl in een gezonde leefomgeving
- Bevorderen van een mentaal gezonde samenleving
- Een signalerende regionale functie in de openbare geestelijke gezondheidszorg
- De juiste ambulancezorg (AZ) als onderdeel van de acute zorgketen.

De ontwikkelingen die van belang waren voor de GGD in 2025 zijn:

Bestuurlijke ontwikkelingen

- Heroriëntatie op het takenpakket van de GGD in het licht van de schaa sprong en toekomstig ravijnjaar
- Verdere vernieuwing van de de Jeugdgezondheidszorg (Generatie Gezond) waaronder SPUK GALA/IZA /AZWA.
- Start en uitwerking van de vaccinatievoorziening 0 - 100 jaar
- Structurele versterking informatieveiligheid, informatiehuishouding en NEN 7510
- Realisatie en borging van kwaliteits- en informatiebeheersystemen (o.a. KIDO, KMA)
- Start van meerdere strategische organisatie- en HR programma's (o.a. leiderschapsontwikkeling, 'Gezond Voorop')
- Voorbereidingen voor nieuwe meerjarige beleidsvisie 2026 - 2030.
- Versterking van infectieziektebestrijding en pandemische paraatheid
- Organisatiebrede bijdrage aan landelijke positionering en datagedreven werken
- Verdere professionalisering van forensische geneeskunde (Centrummodel)

N.B. De meerjarige visie 2026 - 2030 wordt momenteel voorbereid inclusief een financieel meerjarig perspectief.

Risico

Eerder is besloten dat, gegeven de financieringsstructuur, voor de beide programma's PG en AZ afzonderlijke algemene reserves worden aangehouden. Het bestuur heeft eerder vastgesteld dat het weerstandsvermogen niet direct tot het niveau van de risico-inventarisatie hoeft te worden aangevuld, maar dat de kaders en staffels zoals vastgesteld in de beleidsnotitie Kaders P&C-documenten 4GR-deel 2 hiervoor leidend zijn. Het wordt hierbij echter aan het Algemeen Bestuur van de Verbonden Partij overgelaten of die bandbreedte volledig wordt ingevuld, aangezien dit

organisatie-specifiek is en wordt bepaald door de aard van de baten en lasten. Een laag weerstandsvermogen betekent wel dat financiële tegenvallers van een hogere omvang niet uit de algemene reserve kunnen worden opgevangen. Gegeven de omzet 2025 (exclusief crises-financieringen) is dan voor PG een kaderstellende bandbreedte van toepassing van minimaal € 2.000.000 en maximaal € 2.400.000 en voor AZ van minimaal € 1.500.000 en maximaal € 2.000.000. De Algemene Reserve werd/wordt hoofdzakelijk gevuld door middel van eventuele voordelige exploitatieresultaten. De risico-inventarisatie resulteert voor AZ in een benodigde weerstandscapaciteit van ca. € 2.200.000,-. De Algemene Reserve AZ bedraagt na resultaatbestemming 2024 ca. € 1.950.000,-. Voor een bedrag van € 2.200.000 -/- € 1.950.000 = ca. € 250.000 lopen de gemeenten dus een risico. Voor Cranendonck gaat dit om een bedrag van € 18.695 -/-. Gezien de omvang van het resultaat 2025, waarvan de bestemming nog vastgesteld dient te worden, is nu nog geen schatting te maken van de omvang van beide reserves na resultaatbestemming 2025; mogelijk wijzigt de omvang van het rest-risico dus nog.

Financiële informatie (x €1.000,-)	Resultaat 2025	Eigen vermogen per 1-1-2025	Eigen vermogen per 31-12-2025	Vreemd vermogen per 1-1-2025	Vreemd vermogen per 31-12-2025
	2.180	7.746	9.439	29.551	29.987
	Bijdrage gemeente	2024			2025
	Regulier	810			823

Stichting Keyport

Vestigingsplaats	Weert
Rechtsvorm	Stichting
Bestuurlijk verantwoordelijk	J. Drieman
Zitting in dagelijks bestuur	J. Drieman heeft zitting in het algemeen bestuur.
Belang op basis van stemverhouding	Het bestuur van de Stichting Keyport bestaat uit: Bestuurders A namens de helix partner overheid (één per gemeente) Bestuurders B namens de helix partner bedrijfsleven (maximaal vier bestuurders) Bestuurders C namens de helix partner onderwijs- en kennisinstellingen

	(maximaal vier bestuurders) De stemverhouding tussen de bestuurders A, B of C moet te allen tijde in gelijke verhouding zijn en onafhankelijk van het aantal bestuurders namens het bedrijfsleven, het onderwijs of de overheid.																				
Relatie met programma	Programma 2: Economie + Ondernemen																				
Doel	Stichting Keyport is de samenwerking tussen de gemeenten Leudal, Maasgouw, Nederweert, Roerdalen, Roermond, Weert en Cranendonck, ondernemers, onderwijs- en kennisinstellingen. De stichting wil een substantiële bijdrage leveren aan het versterken van de sociaal-economische structuur en het creëren van een stimulerend vestigingsklimaat van de regio Keyport. De strategie om de doelen te bereiken is uitgewerkt in het Routeplan 2025-2028.																				
Bestuurlijke ontwikkelingen	De gemeente is in 2015 toegetreden tot Keyport, waarmee de connectie met de grensprovincie en de daarin gelegen gemeenten versterkt wordt. In december 2024 heeft het Algemeen Bestuur het Routeplan 2025 - 2028 vastgesteld. De komende jaren wordt binnen Keyport de focus gelegd op twee programmalijnen: 1. Economie, arbeidsmarkt en onderwijs; 2. Ondernemerschap en innovatie. De bijdrage aan Stichting Keyport is een bedrag per inwoner (€2,54 in 2025). In haar begroting rekent de stichting met een indexering van 3% per jaar.																				
Risico	De stichting heeft bij het Routeplan 2025-2028 een begroting gemaakt met meer inkomsten en uitgaven dan voorheen. Dit betekent voor de gemeente dat de gevraagde bijdrage per inwoner hoger is en jaarlijks een indexering krijgt. Deze verhoging is bescheiden. Andere extra middelen komen uit bijdragen van bedrijfsleven, onderwijs en de Regio Deal Midden-Limburg.																				
Financiële informatie (x €1.000,-)	<table><tr><th>Resultaat 2025</th><th>Eigen vermogen per 31-12-2024</th><th>Eigenvermogen per 31-12-2025</th><th>Vreemd vermogen per 31-12-2024</th><th>Vreemd vermogen per 31-12-2025</th></tr><tr><td>43</td><td>8</td><td>44</td><td>1.062</td><td>1.015</td></tr><tr><td>Bijdrage gemeente</td><td>2025</td><td></td><td></td><td>2025</td></tr><tr><td>Regulier</td><td>54</td><td></td><td></td><td>53</td></tr></table>	Resultaat 2025	Eigen vermogen per 31-12-2024	Eigenvermogen per 31-12-2025	Vreemd vermogen per 31-12-2024	Vreemd vermogen per 31-12-2025	43	8	44	1.062	1.015	Bijdrage gemeente	2025			2025	Regulier	54			53
Resultaat 2025	Eigen vermogen per 31-12-2024	Eigenvermogen per 31-12-2025	Vreemd vermogen per 31-12-2024	Vreemd vermogen per 31-12-2025																	
43	8	44	1.062	1.015																	
Bijdrage gemeente	2025			2025																	
Regulier	54			53																	

Metropoolregio Eindhoven

Vestigingsplaats	Eindhoven
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijk verantwoordelijk	J. Drieman
Zitting in dagelijks bestuur	Nee
Belang op basis van stemverhouding	De gemeente Cranendonck heeft 1 vertegenwoordiging in het AB met 2 stemmen (gelijk aan de andere twintig gemeenten m.u.v. Eindhoven, Helmond en Laarbeek).
Relatie met programma	Programma 1: Wonen + Leven Programma 2: Economie + Ondernemen
Doel	De 21 gemeenten in de Regio Eindhoven zetten zich op het terrein van ruimte, wonen, economie, mobiliteit, energietransitie en transitie landelijk gebied gezamenlijk in voor hun inwoners. De 21 gemeenten binnen de MRE zijn: Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel-de Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre.
Bestuurlijke ontwikkelingen	De strategie van de MRE is uitgewerkt in het Samenwerkingsakkoord 2023-2026. De regio Eindhoven groeit uit tot de eerste economie van Nederland, hierdoor maakt de complete regio een schaa sprong door. Doel van de MRE is deze schaa sprong in goede banen te leiden met oog op een fijne woon- en leefomgeving. Voor haar strategie onderscheidt de MRE twee ontwikkellijnen: Schaa sprong Brainport en Nieuwe balans landelijke gebieden.
Risico	Op basis van de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven (vastgesteld AB juli 2018) wordt bepaald wat de organisatie onder risicomanagement verstaat en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Tevens is bepaald welke risico's door de Metropoolregio Eindhoven worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Als uitwerking van de nota zijn voor de organisatie de risico's in beeld gebracht, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Jaarlijks worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening deze risico's opnieuw beoordeeld. De huidige stand van de algemene reserves is voldoende om deze risico's af te dekken.

	Resultaat 2025	Eigen vermogen per 31-12-2024	Eigen vermogen per 31-12-2025	Vreemd vermogen per 31-12-2024	Vreemd vermogen per 31-12-2025
Financiële informatie (x €1.000,-)	170	20.597	21.952	21.827	62.687
	Bijdrage gemeente	2024		2025	
	Regulier	293		343	

Omgevingsdienst Zuidoost Brabant

Vestigingsplaats	Eindhoven
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijk verantwoordelijk	K. Boonen
Zitting in dagelijks bestuur	Nee
Belang op basis van stemverhouding	Ieder lid van het algemeen bestuur heeft één stem. Cranendonck heeft dus 1/22 van de stemmen. Besluiten worden genomen met een meerderheid van stemmen van de aanwezige leden. Besluiten betreffende vaststelling van de begroting, begrotingswijzigingen en jaarrekening worden genomen met een meerderheid van stemmen, met dien verstande dat de meerderheid van stemmen eveneens tenminste de helft van de omzet vertegenwoordigt welke de uitvoeringsdienst in het voorafgaande jaar heeft gegenereerd op basis van de basistaken en verzoektaken.
Relatie met programma	Programma 1: Wonen en leven Programma 5: Bestuur en algemene dekkingsmiddelen
Doel	De Omgevingsdienst Zuidoost Brabant (ODZOB) voert namens de provincie Brabant en de gemeenten Asten, Bergeijk, Best, Bladel, Cranendonck, Deurne, Eersel, Eindhoven, Geldrop-Mierlo, Gemert-Bakel, Heeze-Leende, Helmond, Laarbeek, Nuenen c.a., Oirschot, Reusel de Mierden, Someren, Son en Breugel, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre taken uit op het gebied van vergunningverlening, toezichthouden en handhaving.

Bestuurlijke ontwikkelingen

De ODZOB voert volgens afspraak met de deelnemers taken uit volgens twee programmadelen. Enerzijds het programma lokale dienstverlening, zoals de basis- en verzoektaken. Anderzijds het programma regionale samenwerking. Dit betreft gemeentegrens-overstijgende ontwikkelingen, bundeling van expertise en schaalvoordelen.

In maart 2023 is de meerjarenvise vastgesteld door het Algemeen Bestuur. Deze visie is het uitgangspunt voor de te volgen koers van de ODZOB voor de komende jaren.

Risico

De omgevingsdienst heeft in haar begroting (niet-limitatief) een aantal risico's benoemd:

- Ransomware
- Publiciteit en negatieve berichtgeving leidt tot negatief imago
- Niet actuele beheer en investeringsplannen voor apparatuur / faciliteiten
- Toename regeldruk vanuit de rijksoverheid
- Ziekteverzuim en doorbetaling loonkosten
- Niet kunnen beschikken over voldoende en gekwalificeerd personeel, zowel vast als inhuur
- Kennisverlies als gevolg van uitstroom van medewerkers / inhuur via flexibele schil

Deze risico's kunnen leiden tot een negatief resultaat. Volgens de GR kan een negatief resultaat ten laste komen van de reserves en/of ten laste van de deelnemers.

Financiële informatie (x €1.000,-)

Resultaat 2025	Eigen vermogen per 31-12-2024	Eigen vermogen per 31-12-2025	Vreemd vermogen per 31-12-2024	Vreemd vermogen per 31-12-2025
916	4.183	4.748	4.907	3.999
Bijdrage gemeente	2024			2025
Regulier	538			646
Totaal	990			947

* Schatting van de 'Overige opdrachten'.

Regionaal Bestuur Openbaar Onderwijs de Kempen/Fluks

Vestigingsplaats	Veldhoven					
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling					
Bestuurlijk verantwoordelijk	J. Drieman					
Zitting in dagelijks bestuur	Nee					
Relatie met programma	Programma 4: Sociaal Domein					
Doel	Samen met negen andere gemeenten (Bladel, Eersel, Heeze-Leende, Nederweert, Oirschot, Reusel-De Mierden, Valkenswaard, Veldhoven en Waalre) houdt de gemeente Cranendonck het openbaar basisonderwijs in stand via een gemeenschappelijke regeling. De schoolbestuurlijke verantwoordelijkheden en bevoegdheden zijn overgedragen aan de Stichting de Kempen, regionaal bestuur voor openbaar en algemeen basisonderwijs.					
Bestuurlijke ontwikkelingen	De gemeente heeft in principe geen enkele inhoudelijke en financiële verantwoordelijkheid en bevoegdheid ten opzichte van Stichting de Kempen. Ook niet waar het gaat om de begroting van het schoolbestuur. Alleen als het schoolbestuur failliet zou gaan, wordt de gemeente weer verantwoordelijk voor de binnen de gemeentegrenzen aanwezige openbare basisscholen. De 10 aangesloten gemeenten vormen tezamen het Regionaal Samenwerkingsverband Openbaar Basisonderwijs De Kempen.					
Risico	Er zijn op dit moment geen risico's benoemd.					
Financiële informatie (x €1.000,-)	Resultaat 2025		Eigen vermogen per 31-12-2024	Eigen vermogen per 31-12-2025	Vreemd vermogen per 31-12-2024	Vreemd vermogen per 31-12-2025
	bijdrage gemeente 2024		2025			
	Regulier	€ 0	€ 0			

Veiligheidsregio Brabant Zuidoost

Vestigingsplaats	Eindhoven
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijk verantwoordelijk	R. van Kessel
Zitting in dagelijks bestuur	Nee
Belang op basis van stemverhouding	Bij het vaststellen van de jaarrekening, begroting en begrotingswijzigingen brengen de leden die een gemeente vertegenwoordigen tot 20.000 inwoners één stem uit, de leden die een gemeente vertegenwoordigen met 20.000 of meer inwoners brengen twee stemmen uit, vermeerderd met een stem per volledig veelvoud van 15.000 inwoners, waarmee het aantal van 20.000 inwoners door die gemeente wordt overschreden. In dit geval heeft de gemeente Cranendonck twee stemmen. Bij de overige besluitvorming door het algemeen bestuur vindt stemming plaats op basis van de gewone stemwaardering (één stem per gemeente). Het bestuur van VRBZO bestaat uit de burgemeesters van de deelnemende gemeenten en kent een Algemeen Bestuur, Dagelijks Bestuur en de voorzitter. De bestuursorganen laten zich in hun taakuitoefening adviseren door de Commissie Financiën & Bedrijfsvoering waarin vertegenwoordigers van het bestuur, gemeentesecretarissen (2) en controllers van gemeenten (2) zitting hebben. Daarnaast zijn er 2 inhoudelijke commissies waarin onderwerpen met betrekking tot brandweezorg en crisisbeheersing met enkele burgemeesters inhoudelijk worden voorgesproken. Terugkoppeling naar de raad vindt formeel jaarlijks tweemaal plaats (begroting en jaarrekening). Daarnaast informatiebrieven en voortgangsberichten na kwartaal 1, 2 (bestuursrapportage 1^e halfjaar) en 3 over de voortgang van de begroting en bestuurlijke opdrachten.
Relatie met programma	Programma 5: Bestuur en algemene dekkingsmiddelen
Doel	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) is een organisatie waarin de brandweer en de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden. VRBZO is een samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. Kerntaken op het terrein van brandweezorg, geneeskundige hulpverlening

bij ongevallen en rampen, rampenbestrijding en crisisbeheersing. Het wettelijk kader wordt gevormd door de Wet veiligheidsregio's.

Belangrijkste ontwikkelingen 2025:

Bestuurlijke ontwikkelingen

- **Bestuurlijke opdrachten:**
In april 2025 is bestuurlijke deelopdracht 1 en de bijhorende begrotingswijziging definitief vastgesteld door het bestuur. In de eerste helft van 2025 hebben we ons ingezet om de nieuwe formatie uit de deelopdracht 1 van de bestuurlijke opdracht zo snel mogelijk in te vullen.
Vanuit de overtuiging dat alleen de basis van de veiligheidsregio op orde brengen niet voldoende is om de uitdagingen aan te kunnen is in het 1e kwartaal van 2025 een omgevingsanalyse opgesteld. Uit deze omgevingsanalyse zijn 4 thema's te onderscheiden die tijdens de bestuursconferentie op in juni 2025 zijn verkend en doorleefd. Het betreffen de volgende strategische thema's, waarmee we verder gaan om het beleidsplan 2027-2030 en de strategische visie (waarin we een doorkijk geven naar 2040) vorm te geven: klimaatveiligheid, weerbaarheid, schaa sprong en complexe infrastructuur en technologie, informatie en innovatie. We formuleerden op basis van deze thema's een strategische visie voor VRBZO. Veel van deze thema's en uitdagingen gaan de komende tijd spelen en vragen verdere aandacht van VRBZO en gemeenten. Maar we beseffen ons terdege dat diverse ontwikkelingen en uitdagingen op het gebied van veiligheid nu al spelen en nu al vragen om maatregelen en betrokkenheid. We willen vooruitlopend op het vaststellen van strategische visie en het beleidsplan samen met bestuur en de organisatie nu al bekijken wat mogelijk en haalbaar is.
- **Landelijke Regeling PTSS:**
Op 14 juli 2025 bereikten werkgevers en vakbonden een akkoord over de 'Regeling erkenning en aanspraken PTSS als beroepsziekte'. Een belangrijke stap naar een gelijke en zorgvuldige aanpak van PTSS in alle veiligheidsregio's. Tot begin 2026 is tijd nodig om te komen tot een uniforme landelijke uitvoering van de Regeling PTSS, welke ook aan ons bestuur wordt voorgelegd voor besluitvorming. Die tijd wordt gebruikt voor een aantal landelijke acties, zoals: werven en selecteren van inhoudsdeskundigen, inrichten van een adviescommissie, afspraken maken met een erkend diagnostisch instituut en inrichten van uniforme communicatie. De regeling gaat daarom in op 1 februari 2026, met een terugwerkende kracht van 5 jaar.
- **Korting brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR):**
Het ministerie van Justitie en Veiligheid (JenV) stelt de brede doeluitkering rampenbestrijding (BDuR) beschikbaar aan veiligheidsregio's via de systematiek van een specifieke uitkering (SPUK). Het vorige kabinet paste een efficiencykorting van 10% toe op de uitkering. In de departementale Rijksbegroting 2025 van het ministerie JenV is de korting op de BDuR van in totaal € 27,7 miljoen

vanaf 2026 opgenomen. Voor VRBZO bedraagt de korting vanaf 2026 circa € 1.013.000 structureel. Tegelijk krijgen we extra Rijksbijdragen voor a) pilots noodsteunpunten (incidenteel € 180.000 in 2025 en € 400.000 in 2026) en b) lokale/regionale weerbaarheid (€ 320.000 in 2026, oplopend tot € 1.000.000 structureel vanaf 2027). In het Veiligheidsberaad is besproken dat het bedrag voor lokale/regionale weerbaarheid de facto tegemoetkoming voor de 10% BDuR korting betreft, uit te keren via de BDuR volgens de reguliere BDuR verdeelsleutel en bestaande BDuR verantwoordingssystematiek.

Hiermee resteert nog wel incidenteel lagere inkomsten van de BDuR dan begroot in 2026. Om deze reden hebben we in 2025 een dotatie gedaan in de algemene reserve. In de 1e wijziging van de begroting 2026 voegen we het incidenteel toe aan de begroting. In de 4e begrotingswijziging 2025 is voorgaande verwerkt in de begroting 2025.

- **Noodsteunpunten en weerbare samenleving:**
In het najaar van 2025 is het onderwerp weerbaarheid besproken op de bestuurs-conferentie in het najaar. Het onderwerp weerbaarheid hangt strek samen met noodsteunpunten, waar we volgend jaar hard mee aan de slag gaan. In 2026 gaan we samen met gemeenten een pilots uitvoeren gericht op de inrichting en werking van zogenoemde noodsteunpunten

(coördinerende en lokale). Deze noodsteunpunten vormen een essentieel onderdeel van de bredere crisisvoorbereiding. Het Rijk stelde in 2025 incidenteel geld beschikbaar voor pilots. Het bedrag van € 180.000 voor pilots noodsteunpunten kregen we in 2025 pas laat in het jaar ter beschikking, daarom is het voorstel bij het bestuur gedaan om er een reserve voor te vormen en deze in 2026 vrij te laten vallen, hiermee is ingestemd.

- **Bedrijfscontinuïteitsmanagement:**
In 2025 is gestart met een project rondom bedrijfscontinuïteitsmanagement. Doel van het project is om maatregelen te treffen waarmee de continuïteit van de (meest) kritische bedrijfsprocessen van VRBZO wordt gegarandeerd. En de impact van verstoringen op onze dienstverlening wordt geminimaliseerd.

In de paragraaf Risicobeheersing en weerstandsvermogen van de Begroting 2025 zijn de risico's en de bijbehorende weerstandcapaciteit benoemd. In de jaarstukken 2025 is deze paragraaf geactualiseerd. De belangrijkste risico's staan hieronder benoemd:

Risico

- Huisvesting: huurlasten, gebruikersonderhoud en duurzaamheid
- Kosten die voortvloeien t.b.v. bedrijfskritische continuïteit
- Eigen risicodrager WW
- Kosten grootschalige of langdurige crisis of incident

- PTSS situaties

Daarnaast loopt er nog een schadeclaim Aansprakelijkheid brand Hapert boven verzekerd bedrag. Op basis van de laatste juridische stand van zaken schatten we het daadwerkelijk voordoen van het risico als zeer onwaarschijnlijk in.

De huidige omvang van de algemene reserve is onvoldoende t.o.v. het gewenste weerstandsvermogen op basis van de analyse van de risico's. Het is echter niet reëel dat alle benoemde risico's zich gelijktijdig én in de geraamde omvang voordoen. Daarmee achten we het acceptabel dat niet alle risico's via de algemene reserve zijn afgedekt.

Voor de uitvoering van bestuurlijke opdracht om te voldoen aan wet- en regelgeving wordt in 2025 de gemeentelijke bijdrage structureel verhoogd. Om de verhoging van de gemeentelijke bijdrage in 2026 en 2027 te dempen, doen we in deze jaren een onttrekking uit de algemene reserve. Door deze onttrekkingen loopt de algemene reserve vrijwel leeg in 2027. De algemene reserve gebruiken we ook als weerstandsvermogen voor risico's. Dat betekent dat we mogelijk onvoldoende reserve hebben om onverwachte grote incidentele tegenvallers op te vangen binnen de organisatie.

	Resultaat 2025	Eigen vermogen per 31-12-2024	Eigen vermogen per 31-12-2025	Vreemd vermogen per 31-12-2024	Vreemd vermogen per 31-12-2025
Financiële informatie (x €1.000,-)	291	3.262	5.788	30.215	31.755
	Bijdrage gemeente	2024			2025
	Regulier	1.330			1.451

Werkvoorzieningsschap de Risse Groep

Vestigingsplaats	Weert
Rechtsvorm	Gemeenschappelijke regeling
Bestuurlijk verantwoordelijk	H. Driessen en J. Drieman
Zitting in bestuur	H. Driessen
Belang	De gemeente Cranendonck is, evenals de andere deelnemende gemeenten, met twee leden in het bestuur vertegenwoordigd.
Relatie met programma	Programma 4: Sociaal Domein Uitvoering vanuit GR A2 samenwerking
Doel	Werkvoorzieningsschap Risse Groep zorgt voor de uitvoering van de Wet sociale werkvoorziening voor de gemeenten Cranendonck, Nederweert en Weert. Risse Groep richt zich op het verbinden van mensen met werk, meer specifiek de mensen indicatie voor de sociale werkvoorziening dan wel de Participatiewet. Werk binnen de Risse Groep dan wel bij partners in de regio. Het detacheren en begeleiden van mensen bij onze partners verzorgt het onderdeel Werk.Kom.
Bestuurlijke ontwikkelingen	Risse Groep heeft een duidelijke koers tot 2030. Ondernemen en ontwikkelen met aandacht voor mensen, vanuit een gezonde financiële bedrijfsvoering. Dat doel blijft voor ogen in de opgave om de komende jaren te transformeren van een sociaal werkbedrijf naar een ontwikkelbedrijf.
Risico	Uit de jaarrekening 2023 van Risse Groep blijkt dat het weerstandsvermogen € 1.256.000 bedraagt en daarmee boven de bandbreedte ligt van € 0,6 tot € 1,1 miljoen. De bandbreedte heeft het bestuur van Risse groep aangegeven als benodigd om financiële risico's op te vangen. Belangrijke opgaven waar Risse Groep zijn de herinrichting van de infrastructuur, de transformatie van werkbedrijf naar ontwikkelbedrijf en de verduurzaming van haar gebouwen op de ontwikkelcampus. Samen met de gemeenten, al dan niet ondersteund met middelen van het Rijk, krijgen deze vorm in business-cases passend binnen de financiële bandbreedte van de begroting van Risse Groep.

	Resultaat 2025	Eigen vermogen per 31-12-2024	Eigen vermogen per 31-12-2025	Vreemd vermogen per 31-12-2024	Vreemd vermogen per 31-12-2025
Financiële informatie (x €1.000,-)	207	937	1.144	4.786	4.153
	Bijdrage gemeente	2024		2025	
	Regulier	2.348		2.336	

Deelnemingen

Bank Nederlandse Gemeenten

Vestigingsplaats	's-Gravenhage				
Bestuurlijk verantwoordelijk	De burgemeester vertegenwoordigt, als wettelijke vertegenwoordiger, de gemeente in de algemene aandeelhoudersvergaderingen.				
Aantal aandelen	5.000				
Belang	0,009% (de BNG heeft in totaal 55.690.720 aandelen). De gemeente heeft zeggenschap in de BNG ia het stemrecht op de aandelen (1 stem per aandeel)				
Doel	De Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang, Met gespecialiseerde dienstverlening draagt BNG bij aan zo laag mogelijke kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.				
Financiële informatie (x €1.000)	Resultaat 2025	Eigen vermogen per 31-12-2024	Eigen vermogen per 31-12-2025	Vreemd vermogen per 31-12-2024	Vreemd vermogen per 31-12-2025
	172 miljoen	NNB	NNB	NNB	NNB

NV Brabant Water

Vestigingsplaats	's-Hertogenbosch				
Bestuurlijk verantwoordelijk	R. van Kessel				
Aantal aandelen	19.976				
Belang	0,2% (Brabant Water heeft 10 miljoen aandelen geplaatst)				
Doel	Brabant Water N.V. is het waterleidingbedrijf voor vrijwel geheel Noord-Brabant. De aandelen zijn in handen van de provincie Noord-Brabant en het overgrote deel van de gemeenten in het voorzieningsgebied. De aandelen zijn in handen van de provincie Noord-Brabant en het overgrote deel van de gemeenten in het voorzieningsgebied.				
Financiële informatie (x €1.000)	Resultaat 2025	Eigen vermogen per 31-12-2024	Eigen vermogen per 31-12-2025	Vreemd vermogen per 31-12-2024	Vreemd vermogen per 31-12-2025
	NNB	716 miljoen	NBB	667 miljoen	NBB

Samenwerkingsverbanden

Stichting Bureau Inkoop en aanbesteding Zuidoost Brabant (BIZOB)

Vestigingsplaats	Oirschot
Bestuurlijk verantwoordelijk	R. van Kessel
Belang	5,6%
Relatie met programma	Programma 5: Bestuur en algemene dekkingsmiddelen
Doel	De stichting Bizob is een samenwerking door achttien gemeenten in Zuidoost Brabant op inkoopgebied, waarbij een drietal doelstellingen worden nagestreefd: financieel (betere condities en prijzen, lagere inkoopkosten), kwaliteit (verbeterde specificaties, verkorte levertijden enz.) en procesmatig (transparant inkoopproces, integriteit inkoopprocessen, betrouwbaarheid enzovoort).

Financiële informatie (x €1.000,-)	Bijdrage gemeente	2024	2025
	Regulier	199	182

Taskforce - RIEC Brabant Zeeland

Portefeuillehouder	R. van Kessel
Relatie met programma	Programma 5: Bestuur en algemene dekkingsmiddelen
Doelstelling	Georganiseerde misdaad komt in allerlei vormen voor. Denk aan hennepsteelt, witwassen en vermogenscriminaliteit. Taskforce RIEC Brabant-Zeeland is een bondgenootschap van gemeentelijke en provinciale overheden tegen ondermijning in Brabant en Zeeland. Zij ondersteund met haar producten en diensten gemeenten en veiligheidspartners in de herkenning en aanpak van criminele activiteiten. Zo helpen ze onder meer bij de versterking van bestuurlijke weerbaarheid en een geïntegreerde aanpak van georganiseerde criminaliteit. Taskforce RIEC Brabant-Zeeland positioneert zich als partner, die intelligence, expertise, innovatie en uitvoering (actie) met elkaar verbindt. Zij bundelen krachten door samen te werken met bestuurders, overheidsdiensten, ondernemers en inwoners in Brabant en Zeeland om samen ondermijnende criminaliteit te bestrijden en te voorkomen. Vanaf 2025 splitst het Taskforce RIEC Brabant-Zeeland zich in twee RIEC'S. Gemeente Cranendonck valt vanaf dan onder het RIEC Oost-Brabant. De doelstelling van het RIEC Oost-Brabant blijft hetzelfde.

Financiële informatie (x €1.000,-)	Bijdrage gemeente	2024	2025
	Regulier	16	17

Zorg- en Veiligheidshuis

Vestigingsplaats	Helmond
Bestuurlijk verantwoordelijk	H. Driessen
Zitting in dagelijks bestuur	Nee
Relatie met programma	Programma 4: Sociaal Domein Programma 5: Bestuur en algemene dekkingsmiddelen

Doelstelling	Het Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost zorgt voor een succesvolle aanpak van complexe casuïstiek binnen de thema's (risico)jeugd, veelplegers, nazorg ex-gedetineerden, relationeel geweld, overlast en verslaving is een gezamenlijke inspanning van gemeenten en ketenpartners een voorwaarde. Het gaat om het voorkomen en verminderen van recidive, (ernstige) overlast, criminaliteit en maatschappelijk uitval bij complexe problemen, door een combinatie van repressie, bestuurlijke interventie en zorg.		
Financiële bijdrage (x €1.000,-)	Bijdrage gemeente	2024	2025
	Regulier	5	7

Jaarrekening 2025

Overzicht Baten en Lasten in de jaarrekening met toelichting

Omschrijving (bedragen x € 1.000) / V=Voordelig N=Nadelig)	Realisatie 2024	Begroting 2025 voor wijziging	Begroting 2025 na wijziging	Realisatie 2025	Vershil Begroting - Realisatie
Lasten:					
1.Wonen en leven	17.085	15.946	16.473	18.047	1.574 N
2.Werk en economie	5.219	4.474	1.638	2.265	626 N
3.Recreatie en toerisme	3.165	3.241	3.291	3.158	132 V
4.Sociaal domein	28.441	28.761	30.426	29.084	1.342 V
5.Bestuur en algemene dekkingsmiddelen	10.542	11.064	14.240	14.561	321 N
6.Overhead	9.177	10.299	10.676	10.263	413 V
Totaal Lasten	73.628	73.786	76.744	77.378	634 N
Baten:					
1.Wonen en leven	7.331	6.778	6.902	8.133	1.231 V
2.Werk en economie	3.878	3.640	925	1.888	963 V
3.Recreatie en toerisme	990	695	915	988	73 V
4.Sociaal domein	5.372	4.607	5.799	5.784	15 N
5.Bestuur en algemene dekkingsmiddelen	56.523	56.136	65.914	65.426	488 N
6.Overhead	49			38	38 V
Totaal Baten	74.143	71.856	80.455	82.257	1.803 V
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	514 V	1.930 N	3.710 V	4.879 V	1.169 V
Stortingen in reserves:					
1.Wonen en leven	3.051	80	1.551	1.595	44 N
2.Werk en economie	1.606		1.437	2.098	661 N
3.Recreatie en toerisme			76	161	85 N
4.Sociaal domein	300		732	732	-
Bestuur, Algemene dekkingsmiddelen	2.311	177			-
Overhead			16	16	-
Totaal stortingen in reserves	7.268	257	3.812	4.602	790 N
Onttrekkingen uit reserves:					
1.Wonen en leven	4.180	182	1.264	2.414	1.150 V
2.Werk en economie	398		1.412	1.911	499 V
3.Recreatie en toerisme	113	59	176	216	41 V
4.Sociaal domein	522	211	108	98	9 N
Bestuur, Algemene dekkingsmiddelen	3.555	789	165	80	84 N
Overhead			100	118	18 V
Totaal onttrekkingen aan reserves	8.768	1.241	3.224	4.839	1.614 V
Totaal toevoegingen en onttrekkingen reserves	1.501 V	984 V	587 N	237 V	825 V
Resultaat	2.015 V	946 N	3.123 V	5.116 V	1.993 V

Financieel resultaat

Het resultaat over 2025 bedraagt € 5.116.402,54 voordelig.

Na de Burap 2025, de verwerking van de septembercirculaire 2025, de raadsbesluiten tot en met december 2025 en de slotwijziging verwachtten wij een voordelig resultaat van afgerond € 3.123.000 voordelig. Het saldo van de jaarrekening is hiermee € 1.993.402,54 voordeliger dan begroot.

Het boekwerk van de jaarstukken bestaat uit het jaarverslag en de jaarrekening gezamenlijk. Daarom is het toegestaan dat de verschillenanalyse is opgenomen in de programmaverantwoording. De verschillenanalyse maakt daardoor onderdeel uit van de jaarstukken.

Bedragen x € 1.000 / V = Voordelig N = Nadelig

Programma	Begroting 2025 na wijziging			Realisatie 2025			Verschillen 2025		
	Lasten	Baten	Saldo (a)	Lasten	Baten	Saldo (b)	Lasten	Baten	Saldo (a-b)
1-Wonen en leven	18.024	8.166	9.858 N	19.643	10.548	9.095 N	1.618 N	2.382 V	763 V
2-Werk en economie	3.075	2.337	738 N	4.362	3.799	563 N	1.287 N	1.462 V	175 V
3-Recreatie en toerisme	3.367	1.091	2.276 N	3.319	1.204	2.115 N	48 V	114 V	161 V
4-Sociaal domein	31.158	5.907	25.251 N	29.816	5.882	23.934 N	1.342 V	24 N	1.317 V
5-Bestuur en algemene dekkingsmiddelen	14.240	66.079	-51.839 V	14.561	65.506	-50.945 V	321 N	573 N	893 N
6-Overhead	10.692	100	10.592 N	10.279	156	10.123 N	413 V	56 V	469 V
Saldi	80.556	83.679	-3.123 V	81.980	87.096	-5.116 V	1.424 N	3.417 V	1.993 V

Algemene dekkingsmiddelen

De Algemene dekkingsmiddelen zijn onderdeel van Programma 5 en worden hieronder nader gespecificeerd.

Omschrijving (bedragen x € 1.000) / V=Voordelig N=Nadelig	Realisatie 2024	Begroting 2025 voor wijziging			Begroting 2025 na wijziging			Realisatie 2025		
	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo (a)	Lasten	Baten	Saldo (b)
Algemene dekkingsmiddelen:										
- Lokale heffingen, vrij besteedbaar	5.983 V	62	6.509	6.447 V	62	6.656	6.594 V	47	6.670	6.624 V
- Algemene uitkeringen	45.780 V	240	45.387	45.147 V	7	51.757	51.750 V		51.995	51.995 V
- Dividend	9 V	3	7	4 V	3	7	4 V	2	13	11 V
- Saldo financieringsfunctie	495 V		470	470 V		470	470 V		501	501 V
- Onvoorzien	-	10		10 N	10		10 N			-
- Overige alg. dekkingsmiddelen	568 N	3.653	2.412	1.241 N	5.665	4.768	897 N	4.549	3.817	732 N
Totaal Alg. dekkingsmiddelen	51.700 V	3.968 N	54.786 V	50.818 V	5.746 N	63.659 V	57.913 V	4.598 N	62.996 V	58.399 V

Het financiële verloop van het jaar 2025 basis van begrote cijfers

In de oorspronkelijke begroting 2025 werd een nadelig resultaat voorzien van € 946.000 (nadelig). Door vaststelling van de burap 2025 en slotwijziging 2025 en overige raadsvoorstellen verwachtten wij een voordelig resultaat van € 3.123.065. Deze mutaties lichten we als volgt toe:

Raadsvergadering		Mutaties	structureel	incidenteel	begrotingssaldo
12-11-2024		Begrotingsbeeld boekwerk 2025-2028	€ 194.000	€ 1.140.000-	€ 946.000-
12-11-2024		Septembecirculaire 2024	€ 82.000		
12-11-2024		Amendementen begroting 2025	€ 46.000	€ 20.000	
Stand	12-11-2024		€ 322.000	€ 1.120.000-	€ 798.000-
11-3-2025		Beeindiging grex Baronie; eenmalige exploitatiekosten		€ 65.000-	
11-3-2025		Beeindiging grex Baronie; rentekosten	€ 90.935-		
Stand	11-3-2025		€ 231.065	€ 1.185.000-	€ 953.935-
20-5-2025		Vaststellen Masterplan mobiliteit		€ 50.000-	
Stand	20-5-2025		€ 231.065	€ 1.235.000-	€ 1.003.935-
23-9-2025		BURAP 2025	€ 121.000-	€ 2.688.000	
		Belangrijkste mutaties			
		- per saldo netto-mutatie algemene uitkering; € 1.920.000			
		- hogere bijdrage GRSA2; € -334.000			
		- Voordeel rente- en afschrijvingskosten; € 470.000			
		- Per saldo nadeel WMO; € -100.000			
		- per saldo voordeel uitkeringen; € 200.000			
		- niet benutte geoormerkte middelen algemene uitkering; € 210.000			
		- Stelpost AZC; ongebruikte frictiekosten sluitng AZC; € 200.000			
		- niet benodigde reservering reserve gemeenschapsvoorzieningen (€ 177.000)			
		- hogere opbrengsten ozb (€ 101.000)			
Stand	23-9-2025		€ 110.065	€ 1.453.000	€ 1.563.065
Stand	14-10-2025		€ 110.065	€ 1.453.000	€ 1.563.065
4-11-2025		Septembecirculaire 2025	€ 851.000		
Stand	4-11-2025		€ 961.065	€ 1.453.000	€ 2.414.065
9-12-2025		Slotwijziging	€ 20.980	€ 688.020	€ 709.000
		Belangrijkste mutaties			
		- inzet surplus algemene reserve niet benodigd (- € 704.000)			
		- niet benodigde middelen stelpost loon- en prijscompensatie (€ 438.000)			
		- voordelig renteresultaat (€ 271.000)			
		- minder uren doorberekend aan grondexploitaties (- € 150.000)			
Stand			€ 982.045	€ 2.141.020	€ 3.123.065

Onvoorziene uitgaven

Op de post onvoorzien staat een algemeen budget van € 10.000 voor onvoorziene uitgaven. In 2025 heeft het college geen gebruik gemaakt van dit budget.

Overzicht structurele toevoegingen en onttrekkingen aan de reserves

Omschrijving	Bedrag x € 1.000
Structurele onttrekkingen:	
Reserves dekking kapitaallasten	119
Reserve verduurzaming gebouwen	26
Structurele toevoegingen:	
geen	
Totaal	145

Financiële analyse op hoofdlijnen jaarrekening 2025

De jaarrekening laat een totale omzet zien van € 82,3 miljoen en sluit met een voordelig saldo van € 5.116.000. In de bijgestelde raming gingen we nog uit van een verwacht voordelig saldo van € 3.123.000. Het definitieve resultaat is daardoor € 1.993.000 gunstiger dan verwacht. In de onderstaande tabel worden de belangrijkste verschillen ten opzichte van het verwachte resultaat van de bijgestelde begroting weergegeven.

(Bedragen x € 1.000)

Prog		bedrag	bedrag
5	1. Verhoging pensioenvoorziening oud wethouders		-1.107
	2. Voordeel Werk en inkomen, WMO en Jeugd (€ 1.009.000)		
4	a. Werk en Inkomen		344
	- per saldo voordeel uitkeringen	79	
	- niet benut budget minimabeleid	194	
	- niet benut participatiebudget	113	
	- per saldo nadeel inburgering	-42	
4	b. Wet Maatschappelijke Ondersteuning (WMO)		450
	- Per saldo voordeel hulp bij huishouding	182	
	- lagere overige lasten (begeleiding, vervoer, bizob bijdrage, inloop GGZ, mantelzorg, huiskamerproject)	145	
	- lagere kosten hulpmiddelen en woningaanpassingen	44	
	- lagere subsidies en bijdragen	79	
4	c. Jeugd		215
	- lagere verstrekkingen jeugd	137	
	- subsidies en bijdragen	53	
	- overig	25	
1	3. SPUK Regeling realisatiestimulans (47 woningen start bouw in 2025)		329

	4. Algemene uitkering		244
5	- Actualisatie algemene uitkering decembercirculaire 2025	407	
5	- verrekening voorgaande jaren	-163	
1	5. Hogere opbrengst bouwleges		166
1	6.Voordeel afval en riolering (btw)		141
5	7. Per saldo voordeel opvang Oekraïense ontheemden (verrekening 2024)		111
3	8. buitensportaccommodaties		110
	- lagere onderhoudskosten velden	38	
	- hogere inkomsten kunstgrasvelden	72	
1	9.Hogere onderhoudskosten gemeenschapshuizen		-82
5	10. ontvangen middelen voor uitvoeringskosten i.r.t. spreidingswet niet gebruikt		73
2	11. Lagere kosten Economische ontwikkeling (excl. Detailhandelsvisie)		66
5	12. Storting voorziening debiteuren en hogere inkomsten dwangsommen		-58
div	13. Niet benutte budgetten 2025; voorstel tot overheveling naar 2026 (Zie bijlage 4) De belangrijkste voorstellen zijn: - niet geplande noodzakelijke herstelwerkzaamheden voor gemeenschapshuizen Gastel en Dorplein (voor overbrugging) (55k) - niet benutte middelen bedrijfsvoering inzetten voor Zero Based Budgetting (59k) - niet benutte gelden organisatie ontwikkeling inzetten voor recruiter (80k) - Voordeel P-budget (toelichting paragraaf bedrijfsvoering) - Wet versterking regie volkshuisvesting (RIB decembercirculaire 2025: inzetten voor huisvestingsverordening en volkshuisvestelijk programma opstellen (79k)		758
div	14. Overige afwijkingen < € 50.000 (afwijkingen > € 20.000 toegelicht bij programma's		233
	Totaal		1.993

Rechtmatigheidsverantwoording

Verantwoordelijkheid college

De baten en lasten alsmede de balansmutaties moeten getrouw in de jaarrekening worden opgenomen. Uit het getrouw opnemen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties, blijken een drietal rechtmatigheidscriteria niet expliciet. Dit betreffen het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd. Dit houdt in dat de verantwoorde baten en lasten, alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde kaders zoals de begroting en verordeningen en met bepalingen in de relevante wet- en regelgeving. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad vastgestelde normenkader van de relevante wet- en regelgeving verder toegelicht.

Deze verantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 1.548.000. De grondslag voor deze verantwoording is de Kadernota Rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV van september 2025.

Bevinding

Het college stelt vast dat de omvang van de in deze jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties die niet rechtmatig tot stand zijn gekomen € 2.872.000 bedraagt. Dit is hoger dan de daarvoor gestelde grens van € 1.548.000. Van de niet rechtmatig tot stand gekomen verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties is volgens het college overigens een bedrag van € 2.521.000 acceptabel op basis van door de gemeenteraad vastgestelde afspraken.

Begrotingscriterium	X € 1.000
1.A. Overschrijding lasten programma's	2.521
1.B. Overschrijding investeringsbudgetten	0
2. Ongeautoriseerde reservemutaties	0
3. Overschrijding van baten en/of onderschrijding van lasten en baten die niet tijdig tot een begrotingswijziging hebben geleid of niet tijdig aan het bestuur zijn gemeld.	0
Totaal begrotingsonrechtmatigheden	2.521
4. Totaal van de begrotingsonrechtmatigheden (van onderdeel 1 en 2) dat past binnen het vooraf vastgestelde beleid en daarmee vooraf als acceptabel is geïnd. In de rechtmatigheidsverantwoording wordt verwezen naar dit vooraf vastgestelde beleid. De niet-acceptabele begrotingsonrechtmatigheden worden inhoudelijk in de rechtmatigheidsverantwoording en in de paragraaf bedrijfsvoering toegelicht.	2.521 0
Voorwaardencriterium	
5. Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed	351
M&O criterium	
6. Geen bevindingen.	0
Totaal onrechtmatigheden	2.872
Waarvan acceptabel	2.521
Waarvan niet-acceptabel	351

In de paragraaf bedrijfsvoering is op basis van de Kadernota rechtmatigheid van de commissie BBV en op basis van de afspraken met de raad aanvullende informatie opgenomen over de financiële rechtmatigheid. In deze paragraaf heeft het college ook beschreven welke actie hij onderneemt om vermelde afwijkingen in de toekomst te voorkomen.

Wet Normering Topinkomens

WNT-verantwoording 2025 Gemeente Cranendonck

De WNT is van toepassing op gemeente Cranendonck. Het voor gemeente Cranendonck toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2025 €246.000 (het algemeen bezoldigingsmaximum).

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling

Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13^e maand van de functievervulling inclusief degenen die op grond van hun voormalige functie nog 4 jaar als topfunctionaris worden aangemerkt³

Gegevens 2025						
bedragen x € 1	E.W.B.M. Jacobs		P. Stawiarska		P.J. Bemelmans	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris		Raadsgriffier		Raadsgriffier	
Aanvang en einde functieervulling in 2025	01/01 t/m 31/12		01/07 t/m 31/12		01/01 t/m 10/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1.0		1.0		1.0	
Dienstbetrekking?	Ja		Ja		Ja	
Bezoldiging						
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	141.383,-		36.024,-		117.774,-	
Beloningen betaalbaar op termijn	20.983,-		3.946,-		15.680,-	
Subtotaal	162.366,-		39.970,-		133.454,-	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	246.000,-		123.000,-		231.847,-	
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.	
Bezoldiging	162.366,-		39.970,-		133.454,-	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.	N.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	N.v.t.		N.v.t.		N.v.t.	
Gegevens 2024						
bedragen x € 1	E.W.B.M. Jacobs		[NAAM 2]		P.J. Bemelmans	
Functiegegevens	Gemeentesecretaris		[FUNCTIE(S)]		Raadsgriffier	
Aanvang en einde functieervulling in 2024	01/01 t/m 31/12		[d.d./mm] t/m [d.d./mm]		01/01 t/m 31/12	
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1		[0,025 - 1]		1	
Dienstbetrekking?	ja		[ja/nee]		ja	
Bezoldiging						
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	125.023,-		[BEDRAG]		102.183,-	
Beloningen betaalbaar op termijn	21.936,-		[BEDRAG]		17.489,-	
Subtotaal	146.971,-		[SOM]		119.672,-	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	233.000,-		[INVULLEN]		233.000,-	
Bezoldiging	146.971,-		[SOM]		119.672,-	

Overzicht incidentele baten en lasten (> € 50.000,-)

bedragen x € 1.000

Programma	ECL omschrijving	lasten	baten	Toelichting
Wonen en Leven	Omgevingswet/omgevingsplan	65	65	Gemeenten moeten uiterlijk eind 2031 een omgevingsplan hebben dat voldoet aan de omgevingswet. Dit is een grote complexe opgave (transitie). Het maken van dit nieuwe omgevingsplan is een project waar eenmalig extra budget en capaciteit voor nodig is. Als dit plan gereed is, is het regulier werk. De kosten die worden gemaakt zijn daarom eenmalig. Incidentele kosten worden gedekt uit de reserve omgevingswet.
Wonen en Leven	Storting vanuit algemene reserve naar reserve omgevingswet	450	450	Storting vanuit algemene reserve naar reserve omgevingswet
Wonen en Leven	storting reserve omgevingswet	282		Resultaatbestemming 2024: Restant budget 2024 invoering Omgevingswet is gestort in de reserve
Wonen en Leven	Onttrekking van reserve overhevelingen	200	200	Resultaatbestemming 2023: Vanuit de reserve overhevelingen (restant budgetten 2023 invoeringskosten omgevingswet)
Wonen en Leven	Omgevingswet	137	137	Storting eenmalige invoeringskosten vanuit meicirculaire 2025 in reserve omgevingswet
Wonen en Leven	Claim supermarkt Nieuwstraat	1.250	1.250	In 2025 is de claim verantwoord voor de supermarkt Nieuwstraat Budel. Deze incidentele kosten zijn gedekt uit de algemene reserve
Wonen en Leven	Regeling realisatiestimulans		329	In 2025 zijn 47 woningen in het segment betaalbare woningen met een start bouw in 2025 gedeclareerd voor de tijdelijke Regeling realisatiestimulans. Voor elke woning wordt een eenmalige subsidie van € 7.000 ontvangen
Wonen en Leven	Regeling beëindiging veehouderijen	93	93	Storting in reserve beëindiging veehouderijen vanuit SPUK en meicirculaire 2025
Wonen en Leven	Regeling beëindiging veehouderijen	134		Resultaatbestemming 2024: Restant budget 2024 (decembercirculaire 2024 € 120.000 + restant middelen van de meicirculaire 2024 € 14.000) gestort in reserve
Wonen en Leven	Regeling beëindiging veehouderijen	50		Restant budget eind 2024 SPUK warme saneringsregeling gestort in reserve
Wonen en Leven	Vrijval reserve grondexploitatie ten gunste van algemene reserve	1188	1188	Vrijval reserve grondexploitatie ten gunste van algemene reserve
Wonen en Leven	Overheveling vanuit reserve grondexploitatie ten gunste algemene reserve	224	224	Resultaatbestemming 2024 - Overheveling vanuit reserve grondexploitatie naar algemene reserve
Wonen en Leven	Bijdragen anterieure overeenkomsten	216		Storting in Reserve ruimtelijke kwaliteit op basis van bijdragen anterieure overeenkomsten
Wonen en Leven	Landschapsversterking	85	85	Ontvangen gelden landschapsversterking gestort in reserve landschapsversterking
Wonen en Leven	De Borgh	96	96	Eenmalige afboeking betalingsachterstand en eenmalige vergoeding kasstroomtekort ten laste van de reserve gemeenschapsvoorzieningen
Wonen en Leven	Verkenning betekenis Ontwikkelstrategie ZO Brabant MRE / Brainport voor Cranendonck / Maarheeze	165		De ontwikkelstrategie ZO Brabant vanuit de 21 MRE gemeenten en Brainport heeft de kern Maarheeze in beeld als één van de drie locaties voor, op voor Cranendonck ongekende schaal,

				het ontwikkelen van wonen, werken en voorzieningen. Het gaat mogelijk om tot wel 4.000 woningen erbij, wat een groei met bijna 50% van de gehele woningvoorraad voor Cranendonck betekent. De raad wil de impact van deze enorme transformatie eerst onderzocht hebben voordat zij een besluit neemt over de uitvoering. Het onderzoek dat in 2025/2026 wordt gedaan is een verkenning naar de mogelijkheden.
Economie + ondernemen	Tussentijdse winstnemingen grondexploitaties en voordelen particuliere plannen	197	197	In 2025 zijn incidenteel winsten genomen in de grondexploitaties en particuliere plannen. Deze winsten worden verrekend met de reserve grondexploitaties.
Economie + ondernemen	Onderzoeken t.b.v. planontwikkeling en revitalisering bedrijventerreinen	57		In opdracht van de raad moet Cranendonck in 2025 komen tot het onderzoeken van een gestructureerde uitbreiding van bedrijventerreinen. In MRE-verband maakt het college daarover afspraken. In 2025 zetten we een opdracht uit voor diverse onderzoeken.
Sociaal domein	Jeugd	732	732	Eenmalig ontvangen gelden in septembercirculaire 2025 bestemd voor jeugdhulp. Deze gelden zijn gestort in reserve jeugd.
Sociaal domein	Projectopdracht nieuwbouw Bravo college en basisschool en Budelschoot/Dorplein	114		Voor 2025 zetten we een projectopdracht uit om de nieuwbouw Bravo en Budel-Schoot/Dorplein voor te bereiden.
Bestuur en organisatie	Onderzoek handhaving permanente bewoning vakantiepark	76		In 2025 voeren we het project "handhaving permanente bewoning slot Cranendonck". Onderzoek naar huidige situatie en haalbaarheidsscenario's over hoe om te gaan met (overlastgevende) permanente bewoning in voorbereiding op de nieuwe wetgeving die verwacht wordt eind 2025.
Bestuur en organisatie	Pensioenvoorziening (oud) wethouders	1.107		In 2025 eenmalige storting van ruim € 1,1 miljoen door overdracht naar nieuwe pensioenstelsel en doordat oud wethouders die voor 2013 met pensioen zijn gegaan ook in de voorziening moeten worden opgenomen.
Bestuur en organisatie	storting in algemene reserve	1.145		resultaatbestemming 2024: storting restant resultaat 2024 in algemene reserve
diversen	storting in reserve overhevelingen	454	454	Bestemming jaarrekeningresultaat 2024; stortingen in reserve overhevelingen. In 2025 zijn de overgehevelde budgetten ook onttrokken. Eventueel niet benutte bedragen komen ten gunste van het resultaat en kunnen in het voorstel van de resultaatbestemming 2025 weer worden gevraagd.
diversen	stortingen in reserve overhevelingen	457		Slotwijziging 2025; werkelijke stortingen voortvloeiend uit de slotwijziging
Totaal incidenteel		8.974	5.500	

Baten en Lasten per taakveld

Taakveldenoverzicht (bedragen x € 1.000 / V=Voordelig N=Nadelig)	Realisatie 2024			Begroting 2025 voor wijziging			Begroting 2025 na wijziging			Realisatie 2025			Verschil Begr.- Realisatie		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo (a)	Lasten	Baten	Saldo (b)	Lasten	Baten	Saldo (b)
0 Bestuur en Ondersteuning	21.732	62.734	-41.002 V	17.353	56.083	-38.730 V	21.042	64.321	-43.280 V	21.620	65.206	-43.586 V	-579	884	306 V
0.1 Bestuur	2.055	1	2.054 N	1.901	15	1.887 N	2.061	15	2.047 N	3.319		3.319 N	-1.258	-15	1.272 N
0.10 Mutaties reserves	7.268	8.768	-1.501 V	257	1.241	-984 V	3.812	3.224	587 N	4.602	4.839	-237 V	-790	1.614	825 V
0.2 Burgerzaken	1.911	759	1.153 N	1.638	467	1.170 N	1.972	426	1.545 N	2.113	459	1.654 N	-141	33	109 N
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	183		183 N	292		292 N	576		576 N	398	1	397 N	177	1	179 V
0.4 Overhead	9.177	49	9.128 N	10.299		10.299 N	10.676		10.676 N	10.263	38	10.225 N	413	38	451 V
0.5 Treasury	221	739	-519 V	1.491	1.768	-277 V	1.040	1.697	-657 V	26	623	-597 V	1.013	-1.073	60 N
0.61 OZB woningen	55	3.504	-3.449 V	62	3.752	-3.691 V	62	3.853	-3.791 V	47	3.876	-3.829 V	15	23	38 V
0.62 OZB niet-woningen		2.535	-2.535 V		2.757	-2.757 V		2.803	-2.803 V		2.795	-2.795 V		-9	9 N
0.64 Belastingen overig	47	43	4 N	15	55	-41 V	15	55	-41 V	14	58	-44 V		3	3 V
0.7 Algemene uitkeringen en overige uitkeringen gemeentefonds	8	45.788	-45.780 V	240	45.387	-45.147 V	7	51.757	-51.750 V		51.995	-51.995 V	7	238	245 V
0.8 Overige baten en lasten	808	549	259 N	1.158	641	517 N	822	491	331 N	837	521	317 N	-16	30	15 V
1 Veiligheid	2.799	160	2.639 N	3.071	286	2.785 N	3.016	317	2.699 N	3.152	409	2.743 N	-136	92	44 N
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	1.443	104	1.339 N	1.508	82	1.426 N	1.563	107	1.456 N	1.593	107	1.486 N	-30		30 N
1.2 Openbare orde en veiligheid	1.356	56	1.300 N	1.562	204	1.359 N	1.453	210	1.243 N	1.559	302	1.257 N	-106	92	14 N
2 Verkeer en Vervoer	3.812	217	3.595 N	3.699	38	3.661 N	3.750	163	3.587 N	3.640	226	3.415 N	110	63	173 V
2.1 Verkeer en vervoer	3.809	217	3.592 N	3.696	38	3.658 N	3.747	163	3.584 N	3.637	226	3.411 N	110	63	173 V
2.5 Openbaar vervoer	3		3 N	3		3 N	3		3 N	3		3 N	-		N
3 Economie	1.286	1.353	-67 V	1.399	327	1.072 N	1.543	418	1.125 N	1.365	503	862 N	178	85	263 V
3.1 Economische ontwikkeling	751		751 N	821		821 N	816		816 N	710		710 N	107		107 V
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	61	1.046	-985 V	50		50 N	154	104	50 N	163	226	-63 V	-9	122	113 V
3.3 Bedrijvenloket en bedrijfsregelingen	25	11	14 N	16	20	-4 V	16	12	4 N	14	8	6 N	2	-4	2 N
3.4 Economische promotie	449	296	153 N	511	307	205 N	556	302	254 N	478	269	209 N	78	-33	46 V
4 Onderwijs	2.344	385	1.959 N	2.170	9	2.161 N	2.534	488	2.046 N	2.324	332	1.992 N	210	-156	54 V
4.1 Openbaar basisonderwijs	185		185 N	179		179 N	179		179 N	185		185 N	-6		6 N
4.2 Onderwijshuisvesting	985		985 N	1.185	4	1.181 N	1.035	4	1.031 N	1.041		1.041 N	-6	-4	10 N
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingzaken	1.174	385	789 N	807	5	802 N	1.320	483	837 N	1.099	332	767 N	221	-152	70 V
5 Sport, Cultuur en Recreatie	5.844	1.052	4.793 N	5.511	714	4.797 N	5.540	887	4.652 N	5.556	983	4.573 N	-17	96	79 V
5.1 Sportbeleid en activering	677	288	388 N	537		537 N	642	225	417 N	459	199	260 N	183	-25	157 V
5.2 Sportaccommodaties	1.578	633	945 N	1.730	625	1.104 N	1.604	625	978 N	1.801	717	1.084 N	-197	92	106 N
5.3 Cultuurpresentatie, cultuurproductie en cultuurparticipatie	1.073	16	1.057 N	801	55	747 N	805	16	789 N	721	16	705 N	84		84 V

Taakveldenoverzicht	Realisatie 2024			Begroting 2025 voor wijziging			Begroting 2025 na wijziging			Realisatie 2025			Verschil Begr.-Realisatie		
5.4 Musea	4		4 N	2		2 N	2		2 N	2		2 N	-		N
5.5 Cultureel erfgoed	45		45 N	26		26 N	26		26 N	24		24 N	3		3 V
5.6 Media	524	80	444 N	476		476 N	583	21	562 N	537	21	516 N	46		46 V
5.7 Openbaar groen en (openlucht) recreatie	1.945	35	1.910 N	1.938	33	1.905 N	1.878		1.877 N	2.012	30	1.983 N	-134	29	105 N
6 Sociaal domein	28.279	7.211	21.068 N	27.471	5.466	22.005 N	32.303	9.524	22.779 N	31.288	9.952	21.335 N	1.015	428	1.443 V
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	5.307	2.793	2.513 N	3.713	1.198	2.515 N	8.918	4.803	4.115 N	8.723	4.993	3.730 N	195	190	384 V
6.2 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen	1.882	6	1.876 N			0			0			0			-
6.21 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen WMO			0	795		795 N	657		657 N	664	1	664 N	-8	1	7 N
6.22 Toegang en eerstelijnsvoorzieningen Jeugd			0	922		922 N	900		900 N	886	136	749 N	14	136	151 V
6.3 Inkomensregelingen	7.087	4.312	2.775 N	7.068	4.168	2.900 N	7.283	4.621	2.662 N	6.829	4.705	2.124 N	453	84	537 V
6.4 WSW en beschut werk	2.336		2.336 N	2.026		2.026 N	2.168		2.168 N	2.168		2.168 N	-		N
6.5 Arbeidsparticipatie	397		397 N	661		661 N	672		672 N	552		552 N	120		120 V
6.6 Maatwerkvoorzieningen (WMO)	864		864 N			0			0			0			-
6.60 Hulpmiddelen en diensten (WMO)			0	951		951 N	695		695 N	723		723 N	-28		28 N
6.71 Maatwerkdienstverlening 18+			0			0			0			0			-
6.711 Huishoudelijke hulp (WMO)			0	2.637		2.637 N	2.772		2.772 N	2.605		2.605 N	167		167 V
6.712 Begeleiding (WMO)			0	1.369		1.369 N	844		844 N	1.226		1.226 N	-382		382 N
6.713 Dagbesteding (WMO)			0	621		621 N	577		577 N	259		259 N	318		318 V
6.714 Overige maatwerkarrangementen (WMO)			0	83		83 N	83		83 N	68		68 N	15		15 V
6.71a Hulp bij het huishouden (WMO)	2.645		2.645 N			0			0			0			-
6.71b Begeleiding (WMO)	1.155		1.155 N			0			0			0			-
6.71c Dagbesteding (WMO)	331		331 N			0			0			0			-
6.71d Overige maatwerkarrangementen (WMO)	52	100	-48 V			0			0			0			-
6.72 Maatwerkdienstverlening 18-			0			0			0			0			-
6.72a Jeugdhulp begeleiding	1.763		1.763 N			0			0			0			-
6.72b Jeugdhulp behandeling	614		614 N			0			0			0			-
6.72c Jeugdhulp dagbesteding	128		128 N			0			0			0			-
6.72d Jeugdhulp zonder verblijf overig	286		286 N			0			0			0			-
6.73a Pleegzorg	142		142 N			0			0			0			-
6.73b Gezinsgericht	427		427 N			0			0			0			-
6.73c Jeugdhulp met verblijf overig	1.100		1.100 N			0			0			0			-
6.74a Jeugdhulp behandeling GGZ zonder verblijf	930		930 N			0			0			0			-

Taakveldenoverzicht	Realisatie 2024			Begroting 2025 voor wijziging			Begroting 2025 na wijziging			Realisatie 2025			Verschil Begr.- Realisatie		
6.74b Jeugdhulp crisis/LTA/GGZ-verblijf	333		333 N			0			0			0			-
6.74c Gesloten plaatsing	27		27 N			0			0			0			-
6.751 Jeugdhulp ambulant lokaal			0	396		396 N	993		993 N	985		985 N	8		8 V
6.752 Jeugdhulp ambulant regionaal			0	2.995		2.995 N	2.880		2.880 N	3.054		3.054 N	-174		174 N
6.753 Jeugdhulp ambulant landelijk			0	198		198 N	209		209 N	163		163 N	46		46 V
6.761 Jeugdhulp met verblijf lokaal			0	200		200 N	512		512 N	505		505 N	7		7 V
6.762 Jeugdhulp met verblijf regionaal			0	1.704		1.704 N	837		837 N	663		663 N	174		174 V
6.763 Jeugdhulp met verblijf landelijk			0	100		100 N	356		356 N	313		313 N	43		43 V
6.791 PGB WMO			0		100	-100 V	236	100	136 N	158	117	41 N	78	17	95 V
6.792 PGB Jeugd			0	370		370 N	150		150 N	96		96 N	54		54 V
6.82 Geëscaleerde zorg 18-			0			0			0			0			-
6.821 Jeugdbescherming			0	463		463 N	362		362 N	402		402 N	-41		41 N
6.822 Jeugdreclassering			0	36		36 N	38		38 N	30		30 N	8		8 V
6.82a Jeugdbescherming	441		441 N			0			0			0			-
6.82b Jeugdreclassering	32		32 N			0			0			0			-
6.91 Coördinatie en beleid WMO			0	162		162 N	162		162 N	215		215 N	-53		53 N
7 Volksgezondheid en Milieu	6.511	5.742	769 N	6.371	5.437	934 N	6.693	5.643	1.050 N	6.419	5.658	761 N	274	15	289 V
7.1 Volksgezondheid	987	104	883 N	959		959 N	1.153	131	1.021 N	1.015	105	910 N	137	-26	112 V
7.2 Riolerings	1.796	2.453	-657 V	2.053	2.600	-547 V	1.814	2.361	-547 V	1.781	2.418	-636 V	32	57	89 V
7.3 Afval	2.148	2.768	-620 V	2.124	2.736	-613 V	2.183	2.794	-611 V	2.372	3.038	-666 V	-189	243	54 V
7.4 Milieubeheer	1.434	348	1.086 N	1.102	46	1.056 N	1.410	302	1.108 N	1.107	50	1.057 N	304	-252	51 V
7.5 Begraafplaatsen en crematoria	146	69	77 N	133	55	78 N	133	55	78 N	143	47	96 N	-10	-8	18 N
8 VHROSV	8.289	4.058	4.231 N	6.999	4.737	2.261 N	4.136	1.917	2.219 N	6.615	3.827	2.788 N	-2.479	1.910	569 N
8.1 Ruimte en leefomgeving	1.743	743	1.000 N	1.036	175	861 N	961	318	643 N	3.047	1.398	1.649 N	-2.086	1.080	1.006 N
8.2 Grondexploitatie (niet-bedrijventerreinen)	3.668	2.178	1.490 N	3.366	3.389	-24 V	474	498	-24 V	813	805	8 N	-338	307	31 N
8.3 Wonen en bouwen	2.879	1.137	1.741 N	2.597	1.173	1.424 N	2.701	1.101	1.600 N	2.756	1.624	1.132 N	-54	523	468 V
Eindtotaal (saldo = TV 0.11 resultaat van baten en lasten)	80.89	82.911	-2.015 V	74.04	73.09	946 N	80.55	83.67	-3.123 V	81.98	87.09	-5.116 V	-1.424	3.417	1.993 V

Balans met toelichting

Balans per 31 december 2025

bedragen x € 1.000

Activa (x €1000)	Ultimo 2025	Ultimo 2024
Vaste activa		
Immateriële vaste activa	228	257
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	228	257
Materiële vaste activa	69.512	63.320
Investerings met een economisch nut	29.022	27.731
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	21.873	21.136
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	18.617	14.453
Financiële vaste activa	1.272	1.404
Kapitaalverstrekkingen:		
- Deelnemingen	39	39
- Langlopende leningen	1.233	1.365
Totaal vaste activa	71.012	64.980
Vlottende activa		
Voorraden	-4.795	-5.048
Grond- en hulpstoffen:		
Onderhanden werk, waaronder gronden in expl.	-4.795	-5.048
Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar	12.280	12.931
Vorderingen op openbare lichamen	5.972	5.392
Rekening courant Rijk	3.826	5.597
Rekening-courantverhoudingen met niet financiële instellingen	303	288
Overige vorderingen	2.129	1.604
Liquide middelen	117	138
Kassaldi	12	9
Banksaldi	105	129
Overlopende activa	6.422	6.359
De van Europese en Nederlandse overheidslichamen nog te ontvangen voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel:	945	1.259
-Rijk		
Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	5.477	5.100
Totaal vlottende activa	14.025	14.380
TOTAAL ACTIVA	85.037	79.360
Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969	814	906

Passiva (x €1000)	Ultimo 2025	Ultimo 2024
Vaste passiva		
<u>Eigen vermogen</u>	<u>33.273</u>	<u>28.394</u>
Algemene reserve	10.656	9.820
Bestemmingsreserves	17.501	16.558
Gerealiseerd resultaat	5.116	2.015
<u>Voorzieningen</u>	<u>5.736</u>	<u>4.316</u>
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.077	810
Voorziening ter egalisering van kosten	932	943
Voorzieningen voor van derden verkregen middelen	2.728	2.563
<u>Vaste schulden met een rentetypische looptijd van één jaar of langer</u>	<u>28.063</u>	<u>30.681</u>
Onderhandse leningen van:		
- Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	27.330	29.863
- Openbare lichamen	721	806
Waarborgsommen	13	12
Totaal vaste passiva	67.072	63.390
Vlottende passiva		
<u>Netto vlottende schulden met een rente typische looptijd korter dan één jaar</u>	<u>5.891</u>	<u>8.468</u>
Debetsaldi bank		22
Overige schulden	5.891	8.446
<u>Overlopende passiva</u>	<u>12.074</u>	<u>7.501</u>
De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van volgende begrotingsjaren	10.779	6.239
Overige vooruit ontvangen bedragen die ten bate van volgende begrotingsjaren komen	1.229	999
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd en die in een volgende begrotingsjaar tot betaling komen, met uitzondering van jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume	66	263
totaal vlottende passiva	17.965	15.969
TOTAAL PASSIVA	85.037	79.360
Gewaarborgde geldleningen	49.363	42.156

Toelichting op de balans

Algemene grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de voorschriften zoals opgenomen in het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV) en de verordening ex artikel 212 Gemeentewet, waarin door de gemeenteraad op 17 maart 2026 de uitgangspunten voor het financiële beleid, alsmede de regels voor het financiële beheer en voor de inrichting van de financiële organisatie zijn vastgesteld.

De in de onderhavige jaarrekening gehanteerde grondslagen voor waardering en resultaatbepaling zijn gebaseerd op de veronderstelling van continuïteit van de gemeente.

Algemene grondslagen voor het opstellen van de jaarrekening

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde, tenzij in deze grondslagen anders is vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten, waaronder ook begrepen de heffing van de vennootschapsbelasting, worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. Verliezen en risico's die hun oorsprong vinden voor het einde van het begrotingsjaar worden genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Personeelslasten worden in principe toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Als gevolg van het formele verbod op het opnemen van voorzieningen c.q. schulden uit hoofde van jaarlijks terugkerende arbeidsgelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume, worden sommige personele lasten verantwoord in het jaar dat uitbetaling plaatsvindt. Voor arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van een jaarlijks vergelijkbaar volume wordt dan ook geen voorziening getroffen of op andere wijze een verplichting opgenomen.

Met betrekking tot de verwerking van de algemene uitkering heeft de commissie BBV een stellige uitspraak gedaan. Deze uitspraak houdt in dat in de jaarrekening de algemene uitkering wordt opgenomen conform de in het jaar laatst gepubliceerde accresmededeling. In deze jaarrekening zijn de inkomsten verwerkt tot en met de decembercirculaire.

Dividenden zijn verantwoord in het jaar waarin het besluit tot toekenning van het dividend door de Algemene vergadering van de vennootschap is genomen.

De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel worden in het vervolg van deze jaarrekening toegelicht.

Algemene grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording

De in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld op basis van de kaders zoals besloten in de financiële verordening en op basis van de kadernota rechtmatigheid 2025. Dat betekent dat:

- De rechtmatigheidsverantwoording toeziet op de financiële rechtmatigheid van baten, lasten, balansmutaties, alsmede de baten en lasten inzake de specifieke uitkeringen op grond van art. 17 Financiële-verhoudingswet;
- De financiële rechtmatigheid waaronder het voorwaardencriterium, het begrotingscriterium en het misbruik & oneigenlijk gebruik criterium omvat:
 1. Voor het voorwaardencriterium bestaat de norm uit het normenkader zoals op 17 maart 2026 door de raad is vastgesteld;
 2. Voor het begrotingscriterium geldt dat alle overschrijdingen van lasten en investeringskredieten onrechtmatig zijn, waarbij voor een aantal scenario's in de financiële verordening en het controleprotocol is beschreven wanneer deze overschrijdingen acceptabel zijn. Voor over- en onderscheidingen van baten, onderschrijdingen van lasten en onderschrijdingen van investeringskredieten geldt dat deze als onrechtmatig zijn aangemerkt indien ze niet tijdig aan het bestuur zijn gemeld.
 3. Ten aanzien van het M&O criterium is de nota M&O beleid van onze organisatie leidend bij het voorkomen en opsporen van misbruik en oneigenlijk gebruik. Omdat alleen bij misbruik sprake is van een onrechtmatigheid zijn eventuele gevallen van misbruik (mits cumulatief met andere fouten of onduidelijkheden boven de verantwoordingsgrens) opgenomen in de rechtmatigheidsverantwoording.
- De rechtmatigheidsverantwoording is opgesteld binnen de kaders van de kadernota rechtmatigheid 2025 van de Commissie BBV alsmede onze eigen financiële verordening. Dit betekent dat:
 1. Een verantwoordingsgrens van 2 % is gehanteerd waarboven cumulatieve fouten en onzekerheden in de rechtmatigheidsverantwoording worden opgenomen;
 2. Een rapporteringstolerantie van > 10% van de goedkeuringstolerantie is gehanteerd waarboven fouten en onzekerheden in de paragraaf bedrijfsvoering worden opgenomen.

Algemeen

Hieronder is bij de diverse onderdelen van de balans een toelichting gegeven. Alle bedragen in de tabellen van deze paragraaf zijn gedeeld door € 1.000,-, tenzij anders aangegeven.

Vaste activa

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen van derden, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Bijdrage aan activa in eigendom van derden worden geactiveerd indien aan de volgende vereisten is voldaan:

- er is sprake van een investering door een derde;
- de investering draagt bij aan de publieke taak;
- de derde heeft zich verplicht tot het daadwerkelijk investeren op een wijze zoals is overeengekomen;

De bijdrage kan door de gemeente worden teruggevorderd, indien de derde in gebreke blijft of de gemeente anders recht kan doen gelden op de activa die samenhangen met de investering. Op de geactiveerde bijdragen aan activa in eigendom van derden wordt afgeschreven waarbij de afschrijvingsduur maximaal gelijk is aan de verwachte gebruiksduur van de activa (bij derden) waarvoor de bijdrage aan derden is verstrekt.

Materiële vaste activa

Materiële vaste activa zijn fysiek aanwezige activa. Het BBV kent de volgende soorten materiële vaste activa:

- investeringen met een economisch nut;
- investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven;
- investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut.

Investeringen hebben een economisch nut indien ze verhandelbaar zijn en/of indien ze kunnen bijdragen aan het genereren van middelen. Alle investeringen worden geactiveerd, uitgezonderd kunstvoorwerpen met een cultuurhistorische waarde.

Investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden geactiveerd en over de gebruiksduur afgeschreven.

Alle materiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) of vervaardigingsprijs (de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige directe kosten (waaronder overheadkosten), verminderd met de ontvangen subsidies en bijdragen die direct gerelateerd zijn aan het actief, de jaarlijkse afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen.

Ten aanzien van investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut geldt tot aan investeringsdatum 31 december 2016 dat eventuele bijdragen uit de reserves in mindering zijn gebracht op deze investeringen in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut. Ten aanzien van investeringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven geldt dat vanuit de spaarcomponent van heffingen gevormde voorzieningen voor toekomstige vervangingsinvesteringen met economisch nut in mindering zijn gebracht op de in het boekjaar gepleegde investeringen met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing is geheven. Over het resterende bedrag wordt afgeschreven.

Afschrijving

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn opgenomen in financiële verordening. De afschrijvingen worden berekend volgens de lineaire afschrijvingsmethode met uitzondering van activa waar (gelijkblijvende) opbrengsten mee worden gerealiseerd. Voor deze activa geldt de annuïtaire afschrijvingsmethode. Afschrijvingen geschieden daarnaast onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Op gronden wordt niet afgeschreven, tenzij de grond deel uitmaakt van een investering in de openbare ruimte met maatschappelijk nut. Eventuele boekwinsten bij inruil of afstoting van een kapitaalgoed zijn als incidentele bate in de jaarrekening verwerkt.

Buiten gebruik gestelde vaste activa

Indien een vast actief buiten gebruik is gesteld, heeft op het moment van buitengebruikstelling een afwaardering van de boekwaarde plaatsgevonden naar de lagere restwaarde.

Afschrijvingen

De volgende afschrijvingstermijnen, zoals ook vastgelegd in de financiële verordening, zoals vastgesteld door de gemeenteraad d.d. 17 december 2024 zijn van toepassing.

De volgende materiële vaste activa met economisch nut worden afgeschreven in:

Omschrijving	Jaren
Bergbezinkbassin (mechanisch en gebouwde gedeelte)	50
Aanleg/renovatie/vervanging conventionele riolering	50
Drukriolering (pompen en pompputten)	50
Nieuwbouw woonruimten en gebouwen	40
Bouwkundige aanleg sportpark/overdekt zwembad	40
Bouw/renovatie gymlokalen/sporthallen	40
Renovatie en restauratie woonruimten en gebouwen	25
Woonwagens	25
Sportvelden (gras)	20
Herkennen/ballenvangers/terreinafscheidingen	20
Technische installaties bedrijfsgebouwen/sportaccommodaties	15
Machines	15
Energiebesparende maatregelen	15
(Ged.) inventaris gymlokalen en sporthallen	15
Sportvelden (kunstgras)	12
Veiligheidsvoorzieningen	10
(Kantoor-)meubilair	10
Nieuwbouw tijdelijke woonruimten en (nood)gebouwen	10
Vloerbedekking	10
Zoutstrooier	10
Sneeuwploeg	10
Tractor	10
Wegenschaaf	10
Veegmachine	10
Vrachtwagen	10
Draadloze microfoons	7
Digitale presentatieborden	7
Telefooncentrale	7
Discussie apparatuur	7
Auto's	5
Rookventilatoren	5
(Ged.) inventaris gymlokalen en sporthallen	5
Automatiseringsapparatuur	3
Automatiseringssoftware	4

Afschrijvingsbeleid materiële vaste activa met maatschappelijk nut

De lasten samenhangend met de uitvoering van klein en groot onderhoud, bodemsaneringen en het baggeren van watergangen zijn niet levensduur verlengend en zijn daarom niet geactiveerd, maar direct ten laste van de exploitatie of de gevormde voorziening gebracht.

De volgende materiële vaste activa met maatschappelijk nut worden lineair afgeschreven in:

Omschrijving	Jaren
Civiele kunstwerken (bruggen, viaducten, tunnels)	40
Lichtmasten (openbare verlichting)	40
Aanleg/reconstructie van wegen	30
Bestraten klinkerwegen/graskeien	30
Fiets- en voetpaden	30
Parkeervoorzieningen	30
Rotondes	30
Groenvoorzieningen	20
Vervanging armaturen lichtmasten	20
Straatmeubilair	20
Speelvoorzieningen	20
Verkeersregelininstallaties	15
Verkeersveiligheidsmaatregelen	10

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen de oorspronkelijke verkrijgingsprijs (de inkoopprijs en de bijkomende kosten) verminderd met de jaarlijkse aflossingen, afschrijvingslasten en afwaarderingen wegens duurzame waardeverminderingen. Duurzame waardeverminderingen van vaste activa worden onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar in aanmerking genomen. Zo nodig is een voorziening voor verwachte oninbaarheid op de boekwaarde in mindering gebracht. Participaties in het aandelenkapitaal van NV's en BV's (kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen in de zin van het BBV) zijn gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs van de aandelen. Indien de marktwaarde van de aandelen daalt tot onder de verkrijgingsprijs, vindt afwaardering naar deze lagere marktwaarde plaats.

Vlottende activa

Voorraden

Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie

Het startpunt van een grondexploitatie is het raadsbesluit met de vaststelling van het complex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de grondexploitatie geopend en kunnen vervaardigingskosten worden geactiveerd.

De onderhanden werken grondexploitatie zijn opgenomen tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs, verminderd met de opbrengst wegens verkopen. Indien de boekwaarde de marktwaarde van de grond overschrijdt, wordt een afwaardering naar de lagere marktwaarde verantwoord/wordt een voorziening voor het verwachte negatieve resultaat getroffen. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten (limitatief opgesomd in de kostensoortenlijst zoals opgenomen artikel 6.2.4 van het Besluit ruimtelijke ordening), welke rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs worden daarnaast een redelijk deel van de indirecte kosten opgenomen en is de werkelijk over vreemd vermogen betaalde rente over het boekjaar toegerekend. De rente is toegerekend over de boekwaarde van de grondexploitatie per 1 januari van het betreffende boekjaar.

Voor winstneming geldt de percentage of completion methode: voor zover gronden zijn verkocht en opbrengsten zijn gerealiseerd wordt tussentijds naar rato van de voortgang van de kosten en de opbrengsten winst worden genomen.

Indien aan de volgende voorwaarden is voldaan, bestaat er voldoende zekerheid om winst te kunnen nemen:

1. Het resultaat op de grondexploitatie kan betrouwbaar worden ingeschat; én
2. De grond (of het deelperceel) moet zijn verkocht; én
3. De kosten zijn gerealiseerd (winst wordt naar rato van de realisatie gerealiseerd).

De verliezen op grondexploitaties worden voorzien zodra deze bekend zijn. De voorziening wordt gewaardeerd op nominale/contante waarde. (Indien gewaardeerd op contante waarde): De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van de Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone (voor 2024: 2%).

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar worden gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Overlopende activa

De overlopende activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Voor verwachte oninbaarheid is een voorziening in mindering gebracht. Deze voorziening wordt statisch bepaald. Onder de nog te ontvangen bedragen zijn de gemaakte voorbereidingskosten voor faciliterende exploitatieplannen of nog te sluiten anterieure overeenkomsten als 'nog te verrekenen kosten' opgenomen indien aan de volgende voorwaarden is voldaan:

1. de kosten moeten passen binnen de kostensoortenlijst Wro/Bro; en
2. de kosten mogen maximaal 5 jaar als overige nog te ontvangen bedragen blijven staan; na maximaal 5 jaar moet het kostenverhaal zijn gerealiseerd dan wel dienen de kosten te worden afgeboekt ten laste van het jaarresultaat; en
3. er is een besluit door de raad of het college genomen tot het maken van voorbereidingskosten voor faciliterend grondbeleid in een aangewezen gebied voor het ontwikkelen van het exploitatieplan of tot het sluiten van een anterieure overeenkomst.

Vaste passiva

Eigen vermogen

In het BBV worden reserves omschreven als vermogensbestanddelen die als eigen vermogen zijn aan te merken en die vanuit bedrijfseconomisch oogpunt vrij te besteden zijn. De vaststelling van de noodzakelijke omvang van reserves is een zaak van de gemeenteraad. Daarom worden reserves ook wel onderverdeeld in algemene en bestemmingsreserves. Zodra de raad aan een reserve een bepaalde bestemming heeft gegeven, is er sprake van een bestemmingsreserve. Om die reden kunnen bestemmingsreserves naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Heeft een reserve geen bestemming dan wordt het een algemene reserve genoemd. Mutaties in reserves zijn enkel mogelijk op basis van een raadsbesluit genomen voor het einde van het betreffende begrotingsjaar. De reserves worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorzieningen

Voorzieningen behoren tot het vreemd vermogen (schulden) van de gemeente. Om die reden kunnen voorzieningen naar de situatie per ultimo verslagjaar geen negatieve stand kennen. Voorzieningen worden gewaardeerd op het nominale bedrag van de betrokken verplichting c.q. het voorzienbare verlies.

Voorzieningen worden gevormd indien er sprake is van:

- Verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op de balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten.
- Op de balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten.
- Kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
- Bijdragen (spaarcomponent) aan toekomstige vervangingsinvesteringen met een economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing wordt geheven.
- Middelen verkregen van derden, die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen verkregen van Europese en Nederlandse overheidslichamen met een specifiek bestedingsdoel, die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren.

De vorming van een voorziening, dan wel een dotatie aan een reeds bestaande voorziening, is als een last in het betreffende boekjaar verantwoord. Alle aanwendungen aan voorzieningen zijn rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht en in het verslagjaar niet ten laste van de exploitatie verantwoord.

Aan voorzieningen ter egalisatie van (onderhouds)lasten van kapitaalgoederen over meerdere begrotingsjaren ligt een actueel (beheer)plan ten grondslag. Uitgevoerd achterstallig onderhoud is daarbij ten laste van de exploitatie verantwoord. Deze lasten zijn niet ten laste van de gevormde voorziening gebracht. Voorzieningen worden niet gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume. Voor het bepalen van het "jaarlijks vergelijkbaar volume" is een tijdsperiode van vier jaar gehanteerd. Rentetoevoegingen aan voorzieningen zijn niet toegestaan.

De pensioenverplichting ten behoeve van de (voormalige) wethouders bestaat uit de reeds opgebouwde pensioenrechten en de benodigde actuariële voorzieningen. De berekeningen zijn gebaseerd op de uitgangspunten voor collectieve waardeoverdrachten in 2026. Hierbij is uitgegaan van de actuariële berekeningen verhoogd met een dekkingsgraad van 123,5.

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan één jaar zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

TOELICHTING OP DE BALANS - Immateriële vaste activa

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2025	2024
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	228	257
Totaal	228	257

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de immateriële vaste activa gedurende 2025:

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Investing	Des- investering	Afschrijving	Bijdragen van derden	Af- waardering	Boekwaarde 31-12-2025
Bijdragen aan activa in eigendom van derden	257	-	-	-28	-	-	228
Totaal	257	-	-	-28	-	-	228

Materiële vaste activa

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2025	2024
Investerings met een economisch nut	29.022	27.731
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden uitgegeven	21.873	21.136
Investerings in openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	18.617	14.453
Totaal	69.512	63.320

Hierna is het verloop van de bovenstaande activasoorten, in afzonderlijke tabellen, gespecificeerd weergegeven:

bedragen x € 1.000

Investerings met een economisch nut	Boekwaarde 31-12-2024	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025
Gebouwen	21.825	541	-	-744	-	-	21.622
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	-	-	-	-	-	-	-
Gronden en terreinen	3.825	1.225	-	-60	-	-84	4.906
Woonruimten	978	27	-	-106	-	-	900
Machines, apparaten en installaties	751	323	-	-19	-	-	1.056
Overige materiële vaste activa	351	264	-	-77	-	-	539
Totaal	27.731	2.381	-	-1.006	-	-84	29.022

bedragen x € 1.000

Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden uitgegeven	Boekwaarde 31-12-2024	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025
Grond weg en waterbouwkundige werken	21.094	1.208	-	-508	-	-	21.794
Bedrijfsgebouwen	42	-	-	-8	-	-	34
Overig	-	45	-	-	-	-	45
Totaal	21.136	1.253	-	-516	-	-	21.873

bedragen x € 1.000

Investerings in openbare ruimte met uitsluitend een maatschappelijk nut	Boekwaarde 31-12-2024	Investerings	Desinvesterings	Afschrijvingen	Bijdragen van derden	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	12.380	4.821	-	-494	-196	-	16.511
Vervoermiddelen	-	136	-	-	-	-	136
Overige materiële vaste activa	2.073	10	-	-114	-	-	1.969
Totaal	14.453	4.968	-	-608	-196	-	18.617

Financiële vaste activa

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2025	2024
Kapitaalverstrekkingen aan:		
- Deelnemingen	39	39
Leningen aan:		
- Overige langlopende leningen	1.233	1.365
Totaal	1.272	1.404

bedragen x
€ 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Des-/ Investerings	Aflossingen	Afwaarderingen	Boekwaarde 31-12-2025
Kapitaalverstrekkingen aan deelnemingen	39	-	-	-	39
Subtotaal	39	-	39	-	39
Overige langlopende leningen:					
Verstrekte leningen particulieren ivm zonnepanelen	1.061	-	-119	-	942
Verstrekte geldlening Stimuleringsfonds	34	-	-9	-	25
Overige verstrekte geldleningen	269	-	-3	-	266
Subtotaal	1.365	-	-131	-	1.233
Totaal	1.404	-	-93	-	1.272

Specificatie investeringen

bedragen x € 1.000

Activagroep, activasoort en omschrijving		Vermeerdering	Verminderings	Desinvestering	Afwaardering
Investerings met een economisch nut		2.381	-	-	84
	Bedrijfsgebouwen EN	541	-	-	-
	4020100 BRAVO College tijdelijke huisvesting	341	-	-	-
	7580002 Nieuwbouw De Schakel (dekk.res kapl)	27	-	-	-
	7580003 Project De schaapskooi	100	-	-	-
	7630005 Herontwikkeling De Borgh	63	-	-	-
	5020007 DMOP jaarschijf 2025	10	-	-	-
	Gronden en terreinen EN	1.225	-	-	84
	30000 Strat gr: minnelijke verwerv actief grondbeleid	1.225	-	-	-
	7830005 Voormalig politiebureau	-	-	-	84
	Machines, apparaten en installaties EN	323	-	-	-
	2010010 Verv verkeersl kr Burg v Houtstr/CranendIn/Nwstrt	3	-	-	-
	2010018 Armaturen LED verlichting fietspaden	45	-	-	-
	2010019 Masten LED verlichting fietspaden	167	-	-	-
	5020002 Verduurzaming veldverlichting 2023	95	-	-	-
	5020100 Turnlust vervanging toestellen	13	-	-	-
	Woonruimten EN	27	-	-	-
	8030501 Aanleg 2 standplaatsen aankoop woonwagen de Wilg	27	-	-	-
	Overig EN	264	-	-	-
	5070300 Nieuwe speelplek Maarheeze	163	-	-	-
	5020321 Vervangen sportvloer Smelkroes	102	-	-	-
Investerings met economisch nut, waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven		1.274	21	-	-
	Grond-, weg- en waterbouwk werken EN HEFFING	1.208	-	-	-
	7020004 GRP 2024	37	-	-	-
	7020005 GRP 2025	1.095	-	-	-
	7210092 Centrumplan Budel riool	76	-	-	-
	Overig EN HEFFING	66	21	-	-
	7030000 Aanschaf ondergrondse containers	66	21	-	-
Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut		4.968	196	-	-
Vervoermiddelen MN NIEUW		136	-	-	-

40650 Vervanging traciemiddelen 2024-2027	136	-	-	-
Grond-, weg- en waterbouwk werken MN NIEUW	4.821	196	-	-
2010001 Uitvoeringsprogramma verkeer en vervoer 2021	42	-	-	-
2010005 Sluipverk- & fietsmreg MIRT-A (voll gesubsidieerd)	82	82	-	-
2010006 Fietspaden 2022	79	-	-	-
2010007 Uitvoeringsprogramma wegen 2022	55	-	-	-
2010009 Meemortel vervanging verhardingen rijbaan	1.097	-	-	-
2010014 Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer 2023	209	-	-	-
2010015 Centrumplan Budel projectkosten	486	-	-	-
2010016 Centrumplan Budel wegen	397	-	-	-
2010017 Uitvoeringsplan wegen 2024	428	-	-	-
2010020 Uitvoeringsprogramma verkeer en vervoer 2024	394	-	-	-
3040100 Projecten recreatie Grootte Heide	195	8	-	-
5020004 Renovatie 2 tennisbanen 2023	6	-	-	-
5020320 VV Maarheeze renovatie toplaag natuurgrasveld 4	108	-	-	-
5020350 Hockeyveld HCC waterveld	669	-	-	-
5070000 Renovatie groen Fazantlaan/Patrijslaan	119	-	-	-
7210081 GVVP 2019	204	19	-	-
7210083 Randweg Zuid Budel	5	-	-	-
7210085 Samen naar de A2	3	-	-	-
7310002 Natuur en cultuurpoort op Baronie Cranendonck	125	59	-	-
2010021 Uitvoeringsprogramma verkeer en vervoer 2025	117	28	-	-
Overig MN NIEUW	10	-	-	-
7560005 Aanplant bomen Cranendoncklaan/Gr. Hornelaan	10	-	-	-
Eindtotaal	8.623	217	-	84

Vorraden

De waardering van de in exploitatie genomen gronden is gebaseerd op de inzichten per 31-12-2025 en de daarbij behorende inschatting van uitgangspunten, parameters en risico's. Uiteraard betreft dit een inschatting die omgeven is door onzekerheden, die periodiek, maar minimaal jaarlijks, wordt herzien en waarbij de waardering in het komende jaar zowel positief als negatief kan uitvallen. Het college is van mening dat op basis van de huidige informatie en inzichten de beste schatting is gemaakt voor de waardering van de in exploitatie genomen gronden.

Het college hanteert de volgende algemene uitgangspunten ten aanzien van haar schattingen:

- kostenindexatie bedraagt 3,5%;
- opbrengstenindexatie bedraagt 1%.

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2025	2024
Onderhanden werk, waaronder gronden in expl.:		
OHW (onderhanden werk) grexen (gronden in exploitatie)	-4.505	-4.794
Verliesvoorziening gronden in exploitatie	-290	-254
Totaal Gronden in exploitatie	-4.795	-5.048

Specificatie van de grondexploitaties

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Vermeerderingen	Verminderen	Winst/Verlies	Boekwaarde 31-12-2025	Verlies- voorziening	Balanswaarde 31-12-2025
Neerlanden	-551	-	-151	112	-590	-	-590
Airpark	-4.434	79	-	63	-4.292	-	-4.292
Rubenslaan Budel	191	187	-	-	378	-290	88
Totaal Onderhanden werk, waaronder gronden in expl.	-4.794	266	-151	174	-4.505	-290	-4.795

Hieronder is het verloop van de verliesvoorziening grondexploitaties per grondexploitatie weergegeven:

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde voorziening 1-1-2025	Storting voorziening	Onttrekking voorziening	Boekwaarde voorziening 31-12-2025
Rubenslaan Budel	-254	-36	-	-290
Totaal	-254	-36	-	-290

Toekomstige verwachte resultaten

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Balanswaarde 31-12-2025	Nog te maken kosten	Nog te verwachten opbrengsten	Eindwaarde 31-12-2025
Neerlanden	-590	2.013	-4.231	-2.808
Airpark	-4.292	-5.002	-5.002	-3.521
Rubenslaan Budel	88	168	-244	12
Totaal	-4.795	7.954	-9.477	-6.317

Uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar

De post uitzettingen met een rentetypische looptijd korter dan één jaar wordt onderscheiden in:

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2025	2024
Vorderingen op openbare lichamen	5.972	5.392
Rekening courant Rijk	3.826	5.597
Overige verstrekte kasgeldleningen	50	50
RC verhouding met niet financiële instellingen	303	288
Overige vorderingen	2.129	1.604
Totaal	12.280	12.931

Schatkistbankieren

In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Er zijn echter een aantal uitzonderingen. Eén daarvan is het drempelbedrag. Dit is een minimumbedrag (afhankelijk van de omvang van de decentrale overheid) dat gemiddeld per kwartaal buiten de schatkist mag worden gehouden. Voor de gemeente Cranendonck is dat voor 2025 € 1.487.440 (2% van het begrotingstotaal).

Het drempelbedrag is bedoeld om het dagelijkse kasbeheer te vereenvoudigen: niet elke laatste euro hoeft in de schatkist te worden aangehouden. In principe hoeven dus alleen de liquide middelen die boven het drempelbedrag uitgaan in de schatkist te worden aangehouden. In 2025 heeft geen overschrijding plaats gevonden van het drempelbedrag.

Schatkistbankieren gedurende de vier kwartalen van 2025 is geweest:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1487,44			
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	110	88	102	95
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	1.377	1.400	1.385	1.393
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	74.372			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	74.372			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat				
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.	Drempelbedrag	1487,44			
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen					
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	9.903	7.998	9.413	8.711
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	110	88	102	95

Liquide middelen

De post liquide middelen wordt onderscheiden in:

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2025	2024
Kassaldi	12	9
Bank- en girosaldi	105	129
Totaal	117	138

Overlopende activa

De post overlopende activa wordt onderscheiden in:

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2025	2024
De voorschotbedragen die ontstaan door voorfinanciering op uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel, nog te ontvangen van:		
- het Rijk	945	1.259
Totaal	945	1.259
Overige nog te ontvangen bedragen	5.477	5.100
Totaal overlopende activa	6.422	6.359

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de nog te ontvangen voorschotbedragen van het Rijk gedurende het jaar 2025:

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Toevoegingen	Ontvangsten	Boekwaarde 31-12-2025
Het Rijk				
Opvang vluchtelingen (Oekraïne crisis)	1.259	616	-1.259	616
Realisatiestimulans	-	329	-	329
Totaal voorfinanciering uitkering met specifiek bestedingsdoel	1.259	945	-1.259	945

Eigen Vermogen

Het onderstaande overzicht geeft het verloop weer van de reserves gedurende het jaar 2025:

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2025	2024
Algemene reserve	10.656	9.820
Bestemmingsreserves	17.501	16.558
Gerealiseerd resultaat	5.116	2.015
Totaal	33.273	28.394

Algemene reserve

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Bestemming resultaat 2024	Toevoeging	Onttrekking	Boekwaarde 31-12-2025
Algemene reserve	9.820	1.145	1.412	-1.721	10.656
Totaal	9.820	1.145	1.412	-1.721	10.656

Bestemmingsreserves

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Bestemming resultaat 2024	Stortingen	Ontrekkingen	Vermindering ter dekking van afschrijvingen	Boekwaarde 31-12-2025
Overgehevelde budgetten	200	454	457	-654	-	457
Grondexploitatie	1.719	-	661	-1.687	-	693
Randweg	1.583	-	-	-	-	1.583
Duurzaamheid	248	-	40	-	-	288
Aanleg glasvezel	13	-	-	-	-	13
Dekking kapitaallasten	1.350	-	-	-	-119	1.230
MJOP sport	168	-	-	-	-	168
Verduurzaming gebouwen	773	-	-	-33	-	740
Integraal huisvestingsplan	2.811	-	-	-	-	2.811
Energie maatr. maatschappelijke org.	197	-	-	-	-	197
Gemeenschapsvoorzieningen	2.144	-	-	-212	-	1.932
Natuurcompensatie DIC	-	-	-	-	-	-
Landschapsversterking	1.198	-	85	-	-	1.283
Ruimtelijke kwaliteit	3.949	-	217	-224	-	3.942
Eigen risico organisatie/ww rechten	205	-	-	-18	-	187
Jeugd	-	-	732	-	-	732
Beeëindigingsregeling Veehouderijen	-	134	143	-19	-	257
Omgevingswet	-	282	771	-65	-	988
Reserve personeel (tijdelijk)	-	-	-	-	-	-
Totaal bestemmingsreserves	16.558	870	3.105	-2.914	-119	17.501

Nog te bestemmen resultaat

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Saldo 1-1-2025	Bestemming resultaat 2024	Resultaat 2025	Saldo 31-12-2025
Gerealiseerd resultaat vorig jaar	2.015	-2.015	-	-
Gerealiseerd resultaat dit jaar	-	-	5.116	5.116
Totaal Nog te bestemmen resultaat	2.015	-2.015	5.116	5.116

Voorzieningen

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2025	2024
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	2.077	810
Voorziening ter egaliseren van kosten	932	943
Voorziening voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is	2.728	2.563
Totaal	5.736	4.316

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Toevoeging	Aanwendungen	Vrijgevallen bedragen	Boekwaarde 31-12-2025
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's					
APPA	579	1.253	-	-	1.832
Bovenwettelijk verlof	231	13	-	-	244
Totaal voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	810	1.267	-	-	2.077
Voorziening ter egaliseren van kosten					
Onderhoud wegen	167	765	-750	-	182
Straatverlichting	227	28	-85	-	170
Onderhoud groen	65	47	-55	-	57
Groot onderhoud gem gebouwen	485	462	-424	-	523
Totaal voorziening ter egaliseren van kosten	943	1.302	-1.314	-	932
Voorziening voor middelen van derden waarvan de bestemming gebonden is					
Rioolheffing	2.148	42	-	-	2.190
Afvalstoffenheffing	415	123	-	-	538
Totaal door derden bekleemde middelen	2.563	165	-	-	2.728
Totaal	4.316	2.734	-1.314	-	5.736

Vaste schulden, met een rentetypische looptijd langer dan één jaar

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde (hoofdsom) verminderd met het totaal van de gedane aflossingen. De vaste schulden hebben een rentetypische looptijd van één jaar of langer.

De onderverdeling van de in de balans opgenomen vaste schulden is als volgt:

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2025	2024
Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	28.051	30.669
Waarborgsommen	13	12
Totaal	28.063	30.681

In onderstaand overzicht wordt het verloop weergegeven van de vaste schulden over het jaar 2025:

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Vermeerderingen	Aflossingen	Boekwaarde 31-12-2025	Rentelast 2025
Onderhandse leningen van:					
-Binnenlandse banken en overige financiële instellingen	29.863	-	-2.533	27.330	620
-Openbare lichamen	806	-	-86	721	8
Totaal onderhandse leningen	30.669	-	-2.618	28.051	629
Waarborgsommen	12	-	1	13	-
Totaal waarborgsommen	12	-	1	13	-
Totaal	30.681	-	-2.617	28.063	629

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

Vlottende passiva

Netto-vlottende schulden met een rentetypische looptijd korter dan 1 jaar

De post netto-vlottende schulden wordt onderscheiden in:

bedragen x € 1.000

Omschrijving	2025	2024
Debetsaldi bank		22
Overige schulden	5.891	8.446
Totaal	5.891	8.468

Overlopende passiva

De post overlopende passiva wordt onderscheiden in:

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Eindbalans 2025	Beginbalans 2025	Herrubricering	Eindbalans 2024
De van EU, Rijk en provincies ontvangen voorschotbedragen voor specifieke uitkeringen die dienen ter dekking van volgende begrotingsjaren				
- Rijk	10.779	5.470	-521	5.991
- Overige Nederlandse Overheidslichamen		134	-115	249
Totaal	10.779	5.604	-635	6.239
Overige vooruit ontvangen bedragen	1.229	1.634	635	999
Totaal	1.229	1.634	635	999
Verplichtingen die in het begrotingsjaar zijn opgebouwd	66	263		263
Totaal	66	263		263
Totaal Overlopende passiva	12.074	7.501		7.501

Overlopende passiva Rijk

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde 31-12-2024	Herrubricering	Boekwaarde 1-1-2025	Ontvangen bedragen	Vrijgevallen bedragen	Terugbetalingen	Boekwaarde 31-12-2025
Rijk:	-	-	-	-	-	-	-
Vooruitontvangen uitkering toeslagenaffaire	2	-	2	-	-	-	2
Voorber.Subs. verkeerslawaaï Grensweg/Nieuwstr. (SISA)	-12	-	-12	-	-13	-	-25
Uitv.subs verkeerslawaaï Grensweg/Nieuwstr. (SISA)	72	-	72	-	-1	-	71
SU NP onderwijs	41	-	41	-	-41	-	-
SU Onderwijsroute	25	-	25	18	-17	-13	13
OAB/3f	327	-	327	447	-262	-	512
SU Gezond en Actief Leven Akkoord - SPUK	186	-	186	398	-286	-	299
C94 Lokale aanpak Isolatie	715	-	715	-	-55	-	660
C94 SU Lokale aanpak Isolatie 2025	1.263	-	1.263	1.054	-	-	2.317
Subsidie sanering varkenshouderijen	50	-	50	-	-50	-	-
Sisa regeling klimaat en energiebeleid	679	-	679	774	-306	-	1.147
Start bouw impuls	863	-	863	-	-	-	863
Subsidie uitv. Aanvullende gevelmaatregelen	63	-	63	-	-	-	63
Subsidie uitv. Inrichting 30km/u zone	27	-	27	20	-	-	48
Subsidie uitvoering stil wegdek	21	-	21	-	-	-	21
Ministerie Sociale Zaken Tozo/Bbz	236	-	236	-	-	-60	176
Specifieke Uitkering verlagen energierekening	197	-	197	-	-	-	196
SU Wet Inburgering	526	-	526	3	-	-	529
Klimaatadaptatie	189	-	189	-	-	-	189
Regeling stimulering sport	-	-	-	348	-325	-	23
Uitkeringen voor huisvesting aandachtsgroepen	-	-	-	18	-	-	18
Stimulering verkeersveiligheid 2025-2030	-	-	-	191	-	-	191
Onderwijs asielzoekers (voorheen OHBA middelen)	-	-	-	346	-	-	346
Bekostiging ontheemden Oekraïne	-	-	-	99	-7	-	92
asielopvangvoorzieningen	-	-	-	2.888	-	-	2.888
Verst. biodiversiteit en vers. energiebesp.	-	-	-	147	-5	-	142
Onderwijs asielzoekers	297	-297	-	-	-	-	-
Diversen	223	-223	-	-	-	-	-
Totaal Rijk	5.991	-521	5.470	6.750	-1.368	-73	10.779
Overige Nederlandse Overheidslichamen:							
Prov. subsidie MIRT	134	-	134	-	-134	-	-
Prov. subsidie herinrichting kruising van Houtstraat	115	-115	-	-	-	-	-
Totaal Overige overheidslichamen	249	-115	134	-	-134	-	-
Totaal	6.239	-635	5.604	6.750	-1.502	-73	10.779

Overlopende passiva overige

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2024	31-12-2025
Zorgned	971	1.116
Afrekening BBZ SZW	28	25
Totaal	999	1.141

Nog te betalen

bedragen x € 1.000

Omschrijving (x € 1.000)	Boekwaarde	Boekwaarde
	31-12-2024	31-12-2025
Fac grondbeleid: vooruitontv explbijdr.	187	-
Overige overlopende passiva	76	66
Totaal	263	66

Elementen die buiten de balansstelling vallen

Hierna volgen de elementen die buiten de balansstelling vallen:

1. Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969
2. Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Recht op verliescompensatie krachtens de Wet op de vennootschapsbelasting 1969

Onder de activa wordt buiten de balans het recht op verliescompensatie Vennootschapsbelasting (Vpb) opgenomen. Het cumulatieve verlies is verrekenbaar met toekomstige Vpb verplichtingen.

Het cumulatieve recht is als volgt opgebouwd:

Recht op verliescompensatie Vpb	Bedrag
Geraamd cumulatief recht per 31-12-2023 op basis van aangiften t/m 2023	815.441
Raming 2024 op basis van voorlopige berekening	-90.743
Geraamd cumulatief recht per 31-12-2024 (jaarstukken 2024)	906.185
Raming 2025 op basis van voorlopige berekening	91.992
Geraamd cumulatief recht per 31-12-2025 (jaarstukken 2025)	814.192

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Aan natuurlijke en rechtspersonen verstrekte borgstellingen of garantstellingen

Alle geborgde leningen afgesloten vóór 1 augustus 2021 vallen onder het toen geldende regime. Elke lening wordt toegerekend aan een individuele gemeente. Alle geborgde leningen afgesloten vanaf 1 augustus 2021 vallen onder het regime van de nieuwe achtervangovereenkomsten. In het regime vanaf 1 augustus 2021 wordt de achtervangpositie voor leningen toegerekend aan gemeenten naar rato van de marktwaarde van het DAEB-bezit dat corporaties in de gemeenten hebben.

De borgstellingen kunnen als volgt worden gespecificeerd:

bedragen x € 1.000

Omschrijving	Borgstelling	
	31-12-2024	31-12-2025
Door WSW geborgde leningen aan woningbouwcorporaties:		
WoCom	38.403	45.502
	3.596	3.810
0	0	0
Overige verleende garantstellingen:		
Florius	64	0
ING	94	22
Totaal	42.156	49.363

Niet in de balans opgenomen belangrijke financiële verplichtingen waaraan de gemeente voor toekomstige jaren is verbonden

Contract	Periode	Verplichtingen (bedragen x € 1.000)				
		2026	2027	2028	2029	2030
inzameling huishoudelijke afvalstromen	1-1-2023 t/m 31-12-2027	950	950			
verwerken restafval	t/m 31-1-2028	88	88			
exploitatiebijdrage	2026	244				
leerlingenvervoer	1-8-2021 tot 1-8-2026	286				
brandverzekering	t/m 31-1-2028	94	94	94		
onderhoud openbaar groen	2026	845				
infrabeheer/maaien bermen	2025-2027	136	136			
gladheidsbestrijding	2024-2030	218	218	218	218	218
vermindern afvalstromen	2026	30				
adviesdienst mechanische riolering	verlenging t/m 30-9-2027	50	38			
reinigen kolken gemeente CR	1-12-2024 t/m 1-4-2029	35	35	35	12	
accountantscontrole jaarstukken	2025 t/m 2028	70	70	70		
Lease overeenkomsten	2026	47				
overeenkomst schoolgebouw	2026	86				
Totaal		3.179	1.629	417	229	218

Overige gegevens

Op grond van de aanpassing van Bbv artikel 24, 3e lid dient in de jaarrekening een paragraaf 'Overige gegevens' te worden toegevoegd. In de paragraaf Overige gegevens wordt de controleverklaring van de accountant opgenomen.

Voor het proces van opstellen, goedkeuren en publiceren van de jaarstukken betekent dit dat de volksvertegenwoordiging een versie van de jaarstukken goedkeurt waarin de definitieve controleverklaring van de accountant is opgenomen. De publicatie van de jaarstukken op de website omvat voortaan de opgestelde versie inclusief de paragraaf Overige gegevens, met daarin de controleverklaring van de accountant.

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de gemeenteraad van de gemeente Cranendonck

A. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel

Wij hebben de jaarrekening 2025 van de gemeente Cranendonck te Budel gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 als van het vermogen van de gemeente Cranendonck op 31 december 2025 alsmede een getrouw beeld van de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving, waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader dat bij besluit van 17 maart 2026 door de gemeenteraad is vastgesteld.

De jaarrekening bestaat uit:

- 1 het overzicht van baten en lasten over 2025;
- 2 de balans per 31 december 2025;
- 3 de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen;
- 4 de rechtmatigheidsverantwoording
- 5 de SiSa-bijlage met de verantwoordingsinformatie over specifieke uitkeringen; en
- 6 de bijlage met het overzicht van de gerealiseerde baten en lasten per taakveld.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), de Nota verwachtingen accountantscontrole 2025, het controleprotocol en het normenkader voor de financiële rechtmatigheid die zijn vastgesteld door de gemeenteraad op 17 maart 2026 en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van de gemeente Cranendonck zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel

Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel en onze bevindingen moeten in dat kader worden gezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 1.547.500. De bij onze controle toegepaste goedkeuringstolerantie bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan reserves, zoals voorgeschreven in artikel 2 lid 1 Bado.

Daarbij zijn voor de controle van de in de jaarrekening opgenomen WNT-informatie de materialiteitsvoorschriften gehanteerd zoals vastgelegd in het Controleprotocol WNT 2025. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn, zoals ook bedoeld in artikel 3 Bado.

Wij zijn met de gemeenteraad overeengekomen dat wij aan de raad tijdens onze controle geconstateerde afwijkingen boven de € 155.000 rapporteren alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve, SiSa- of WNT-redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's

Wij hebben de risico's geïdentificeerd en ingeschat op een afwijking van materieel belang op de jaarrekening die het gevolg is van fraude. Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in gemeente Cranendonck en haar omgeving, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het college van burgemeester en wethouders inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort, alsmede de uitkomsten daarvan.

Wij hebben de opzet en de relevante aspecten van het interne beheersingssysteem geëvalueerd. Bovendien hebben wij inlichtingen ter zake ingewonnen bij het management, de auditcommissie en anderen binnen de entiteit en bijbehorende verslagen en registraties beoordeeld. Wij hebben de opzet en het bestaan geëvalueerd van interne beheersmaatregelen gericht op het mitigeren van frauderisico's. Ook hebben wij de uitkomst van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude.

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van frauderisico's, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude. De door ons geïdentificeerde frauderisico's en uitgevoerde specifieke werkzaamheden zijn als volgt:

- Het risico dat het management en het college van burgemeester en wethouders maatregelen van interne beheersing doorbreken. Het doorbreken van de interne beheersing kan toezien op:
 - (significante) schattingen gerelateerd aan de waardering van de grondexploitatie. Wij hebben getoetst of de gekozen methode en gehanteerde significante veronderstellingen passend zijn.
 - journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn gemaakt. Wij hebben journaalposten geselecteerd op basis van risicocriteria en hierop specifieke controlewerkzaamheden verricht, waarbij wij tevens aandacht hebben besteed aan het identificeren van significante transacties buiten de normale bedrijfsvoering.
- Het risico van fraude in de uitgaande betalingen. Wij hebben controlewerkzaamheden uitgevoerd die inspelen op dit frauderisico waaronder het beoordelen van de rechten in de financiële administratie en de bankapplicatie en het analyseren van betaalbestanden gericht op de uitgaande betalingen in het boekjaar. Op basis hiervan hebben wij de meest risicovolle betalingen getoetst.
- Het risico op ambtelijke corruptie bij inkopen. Wij hebben controlewerkzaamheden verricht gericht op het risico dat bij het gunnen van opdrachten sprake is van ongeoorloofde beïnvloeding. Deze werkzaamheden zien toe het uitvoeren van specifieke werkzaamheden gericht op naleving van de aanbestedingswetgeving en aanbestedingsrichtlijnen.

Onze werkzaamheden hebben niet geleid tot specifieke aanwijzingen voor fraude of vermoedens van fraude ten aanzien van bovengenoemde risico's.

Controleaanpak veronderstellingen inzake financiële risico's in relatie tot de financiële positie

Het college van burgemeester en wethouders heeft in de paragraaf weerstandsvermogen een analyse opgenomen inzake het opvangen van geschatte financiële risico's in relatie tot de financiële positie. Onze werkzaamheden ten aanzien van deze analyse bestaan onder andere uit:

- Het inspecteren van de meerjarenbegroting en de beoordeling van de provincie als toezichthouder hierop;
- Het inspecteren van de wijze waarop een risico inventarisatie is uitgevoerd en hoe het weerstandsvermogen wordt bepaald;
- Het evalueren en bespreken van de financiële risico's en belangrijke veronderstellingen en uitgangspunten met het management en college van burgemeester en wethouders;
- Het overwegen of alle relevante informatie die wij als gevolg van onze controle hebben verkregen op een juiste wijze is opgenomen en toegelicht in de analyse.
- Het analyseren of de huidige en de benodigde financiering voor het kunnen continueren van het geheel van gemeentelijke taken is gewaarborgd.

Onze controlewerkzaamheden hebben geen informatie opgeleverd die strijdig is met de opgenomen analyse en de uitkomsten hiervan op de inschatting van de weerbaarheid door het college van burgemeester en wethouders. Voor de volledigheid merken wij op dat de daadwerkelijke uitkomsten van gebeurtenissen kunnen afwijken van de gedane aannames en veronderstellingen in de risicoanalyse.

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met de Regeling Controleprotocol WNT 2025 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub n en o Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in de jaarstukken opgenomen andere informatie

De jaarstukken omvatten andere informatie, naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij. De andere informatie bestaat uit:

- jaarverslag, waaronder de programmaverantwoording en de paragrafen;
- de overige bijlagen.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat. Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie waaronder het jaarverslag in overeenstemming met het BBV.

Verklaring betreffende overige door wet- of regelgeving gestelde vereisten

Ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet hebben wij onderzocht of de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen als bedoeld in artikel 17 Financiële-verhoudingswet (hierna: de specifieke uitkeringen) rechtmatig tot stand zijn gekomen. In de jaarrekening is verantwoordingsinformatie opgenomen over deze specifieke uitkeringen (de SiSa-bijlage).

Naar ons oordeel zijn de baten en lasten, alsmede de balansmutaties over 2025 met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet ('Regeling Informatieverstrekking SiSa').

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen, in overeenstemming met de vereisten aan de specifieke uitkeringen bij en krachtens artikel 58a BBV en de Financiële-verhoudingswet - de Regeling Informatieverstrekking SiSa.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Het is onze verantwoordelijkheid een redelijke mate van zekerheid te krijgen voor ons oordeel ingevolge artikel 213 lid 3 (b) Gemeentewet. Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado) en de Nota Verwachtingen Accountantscontrole 2025, zoals opgenomen in de Nota procedure aanlevering SiSa-verantwoordingsinformatie 2025 in bijlage 2 van de Regeling Informatieverstrekking SiSa. Wij hebben bij de controle van de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen dezelfde materialiteit toegepast als bij de controle van de jaarrekening. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen als gevolg van fouten of fraude niet in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren of de baten en lasten alsmede de balansmutaties met betrekking tot de specifieke uitkeringen in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het college van burgemeester en wethouders en de gemeenteraad voor de jaarrekening

Het college van burgemeester en wethouders is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en het vermogen op 31 december 2025 alsmede de financiële rechtmatigheid over 2025 in overeenstemming met het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV), de begroting en de in de relevante wet- en regelgeving waaronder gemeentelijke verordeningen, opgenomen bepalingen zoals opgenomen in het normenkader bij het besluit van 17 maart 2026 door de gemeenteraad is vastgesteld.

In dit kader is het college van burgemeester en wethouders tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het college van burgemeester en wethouders noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het college van burgemeester en wethouders de veronderstellingen inzake de financiële risico's in relatie tot de financiële positie onderbouwen en afwegen of de gemeente in staat is de financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Het college van burgemeester en wethouders moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de financiële risico's kunnen worden opgevangen toelichten in de jaarrekening.

De gemeenteraad is verantwoordelijk voor het vaststellen van het normenkader voor de financiële rechtmatigheid en het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de gemeente.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening

Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Bado, het controleprotocol dat is vastgesteld door de gemeenteraad, het Controleprotocol WNT 2025, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen.

Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de gemeente;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het college van burgemeester en wethouders en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het college van burgemeester en wethouders gehanteerde veronderstellingen aanvaardbaar zijn inzake de afweging dat de gemeente in staat is haar financiële risico's vanuit de reguliere exploitatie en onverwachte tegenvallers financieel op te vangen zonder tussenkomst van de toezichthouder. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan omtrent de financiële positie.. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen echter van materiele betekenis zijn voor de financiële positie van de gemeente;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij zijn verantwoordelijk voor het plannen en uitvoeren van de controle van de jaarrekening om voldoende en geschikte controle-informatie te verkrijgen met betrekking tot de in de jaarrekening van de gemeente opgenomen financiële informatie ten aanzien van activiteiten uitgevoerd door uitvoeringsorganisaties van de gemeente als basis voor het vormen van een oordeel over de jaarrekening.

Tevens zijn wij verantwoordelijk voor de aansturing van, het toezicht op en de beoordeling van de controlewerkzaamheden die in het kader van de controle van de jaarrekening van de gemeente zijn uitgevoerd. Wij dragen de volledige verantwoordelijkheid voor onze controleverklaring.

Wij communiceren met de gemeenteraad onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Eindhoven, 19 juni 2026

Crowe Foederer Audit & Assurance B.V.

ValidSigned door T.M.M. van Lierop RA MSc
op 19-06-2026

T.M.M. van Lierop RA MSc

Bijlagen

Bijlage 1: Reserves en voorzieningen

Reserves en voorzieningen

bedragen x € 1.000

		Jaarrekening 2025			Begroting 2026			Begroting 2027			Begroting 2028			Begroting 2029		
	Saldo 31-12-24	Toe- name	Af- name	Saldo 31-12-25	Toe- name	Af- name	Saldo 31-12-26	Toe- name	Af- name	Saldo 31-12-27	Toe- name	Af- name	Saldo 31-12-28	Toe- name	Af- name	Saldo 31-12-29
RUBRIEK A. ALGEMENE RESERVES																
Algemene reserve vrij aanwendbaar (ARVA)	9.820	2.556	1.721	10.656	2.750	388	13.018	0	400	12.618	0	400	12.218	0	400	11.818
TOTAAL RUBRIEK A	9.820	2.556	1.721	10.656	2.750	388	13.018	0	400	12.618	0	400	12.218	0	400	11.818
RUBRIEK B. BESTEMMINGSRESERVES																
Reserve Route 611	1.583	0	0	1.583	0	0	1.583	0	0	1.583	0	0	1.583	0	0	1.583
Reserve dekking kapitaallasten	1.350	0	119	1.230	0	215	1.015	0	215	800	0	215	585	0	215	370
Reserve eigen risico organisatie/ww rechten	205	0	18	187	0	0	187	0	0	187	0	0	187	0	0	187
Reserve personeel (tijdelijk)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve aanleg glasvezel	13	0	0	13	0	0	13	0	0	13	0	0	13	0	0	13
Reserve duurzaamheid	248	40	0	288	728	40	976	0	0	976	0	0	976	0	0	976
Reserve verduurzaming gebouwen	773	0	33	740	0	118	622	0	45	577	0	45	532	0	45	488
Reserve overgehevelde budgetten	200	911	654	457	0	457	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve natuurcompensatie DIC	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Reserve Landschapsversterking	1.198	85	0	1.283	0	38	1.245	0	15	1.230	0	15	1.215	0	15	1.200
Reserve grondexploitaties	1.719	197	1.224	693	0	0	693	0	0	693	0	0	693	0	0	693
Reserve ruimtelijke kwaliteit	3.949	217	224	3.942	80	0	4.022	80	0	4.102	80	0	4.182	80	0	4.262
Reserve MJOP sport	168	0	0	168	0	0	168	0	0	168	0	0	168	0	0	168
Reserve integraal huisvestingsplan	2.811	0	0	2.811	0	0	2.811	0	0	2.811	0	0	2.811	0	0	2.811
Reserve gemeenschapsvoorzieningen	2.144	0	212	1.932	0	84	1.848	177	163	1.861	177	163	1.875	177	163	1.888
Reserve tegemoetkoming energie maatsch. org.	197	0	0	197	0	0	197	0	0	197	0	0	197	0	0	197
Reserve Omgevingswet	0	1.053	65	988	-19	250	719	-23	150	546	-27	150	369	-27	150	192
Reserve Beëindigingsregeling veehouderijen	0	277	19	257	0	38	219	0	0	219	0	0	219	0	0	219
Reserve Jeugd	0	732	0	732	0	0	732	0	0	732	0	0	732	0	0	732
TOTAAL RUBRIEK B	16.558	3.512	2.569	17.501	789	1.239	17.050	234	588	16.696	230	588	16.337	230	588	15.979
RUBRIEK C. VOORZIENINGEN																
Voorziening APPA	579	1.253	0	1.832	0	0	1.832	0	0	1.832	0	0	1.832	0	0	1.832
Voorziening verlofsparen	231	13	0	244	0	0	244	0	0	244	0	0	244	0	0	244
Voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	810	1.267	0	2.077	0	0	2.077	0	0	2.077	0	0	2.077	0	0	2.077

bedragen x € 1.000

Voorziening onderhoud wegen	167	765	750	182	1.152	765	569	1.152	765	955	1.152	765	1.342	1.152	765	1.729
Voorziening straatverlichting	227	28	85	170	54	28	196	54	28	222	54	28	249	54	28	275
Voorziening onderhoud groen	65	47	55	57	48	47	58	48	47	59	48	47	60	48	47	60
Voorziening groot onderhoud gemeentelijke gebouwen	485	462	424	523	462	456	529	462	607	385	462	473	373	462	330	506
Voorziening ter egaliseren van kosten	943	1.302	1.314	932	1.716	1.296	1.352	1.716	1.447	1.621	1.716	1.314	2.024	1.716	1.170	2.571
Voorziening Riolering	2.148	42	0	2.190	0	118	2.072	0	241	1.830	0	240	1.591	0	238	1.352
Voorziening Afvalstoffenheffing	415	123	0	538	0	38	500	0	3	496	0	0	496	0	0	496
Voorziening door derden beklemde middelen	2.563	165	0	2.728	0	156	2.572	0	245	2.327	0	240	2.087	0	238	1.849
TOTAAL RUBRIEK C	4.316	2.734	1.314	5.736	1.716	1.452	6.000	1.716	1.692	6.025	1.716	1.553	6.188	1.716	1.408	6.496
TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	30.695	8.802	5.605	33.893	5.255	3.079	36.068	1.950	2.680	35.339	1.946	2.542	34.743	1.946	2.397	34.293

Algemene Reserve (AR)

reserve	Algemene Reserve (AR)
soort reserve	Algemene reserve
budgethouder	Directeur/gemeentesecretaris.
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de reserve	Opvangen van jaarrekeningtekorten en het afdekken van risico's in algemene zin, waarvoor geen bestemmingsreserves of voorzieningen zijn gevormd.
voeding uit	De voeding van deze reserve geschiedt door positieve programmarekening saldi aan deze reserve toe te voegen.

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand reserve per 1-1-	9.820.419	9.820.419	10.655.698	13.017.879	12.617.879	12.217.879
Jaarrekening resultaat idem - wordt overgeheveld						
Jaarrekening 2023: reserve voormalig personeel						
Result.best. 2024 - Overheveling vanuit res. Grondexpl.	223.849	223.849				
Begroting 2025: storting middelen spreidingswet						
storting vanuit reserve overheveling						
Spreidingswet	-	-	2.750.000			
Jaarrekening 2024: resultaatbestemming	1.144.611	1.144.611				
Jaarrekening 2021 toevoegen resultaat aan AR		-				
Raadsbesluit Jaarrekening 2021: vrijval reserve grondexploitatie		-				
Result.best. 2024: vrijval reserve grondexploitatie	1.188.000	1.188.000				
Totaal toevoegingen	2.556.460	2.556.460	2.750.000	-	-	-
Omgevingsplan (storting in res. Omgevingswet)	450.000-	450.000-	-	-		
Surplus algemene reserve ter dekking resultaat (begroting 2025)	704.000-	-	374.000-	400.000-	400.000-	400.000-
Slotwijziging - onttrekking 2025 laten vervallen	704.000					
Defensie terug naar Nassau Dietz kazerne (raad nov. 2024)	35.000-	21.181-	13.819-			
Schadevergoeding nieuwstraat		1.250.000-				
Totaal onttrekkingen	485.000-	1.721.181-	387.819-	400.000-	400.000-	400.000-
Stand reserve per 31-12-	11.891.879	10.655.698	13.017.879	12.617.879	12.217.879	11.817.879

Reserve overgehevelde budgetten

reserve	Reserve Overgehevelde budgetten
soort reserve	Bestemmingsreserve
budgethouder	Alle afdelingshoofden
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de reserve	Voorkomen dat middelen van lopende projecten opnieuw vrijgemaakt dienen te worden.
voeding uit	Middelen die via de bestuursrapportages of via de resultaatbepaling bij de programmarekening aangegeven zijn.

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand reserve per 1-1-	200.000	200.000	457.000	-	-	-
Resultaatbestemming 2024 - Overheveling budgetten 2025	454.281	454.281				
Slotwijziging 2025 -Overheveling budgetten 2025 - 2026	524.000	457.000				
Voorstel resultaatbestemming 2025 - overheveling budgetten 2026						
Totaal toevoegingen	978.281	911.281	-	-	-	-
Budgetoverhevelingen jaarrekening 2023	200.000-	200.000-				
Budgetoverhevelingen jaarrekening 2024	454.281-	454.281-				
Budgetoverhevelingen jaarrekening 2025			457.000-			
Totaal onttrekkingen	654.281-	654.281-	457.000-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	524.000	457.000	-	-	-	-

Reserve omgevingswet

reserve	Reserve Omgevingswet
soort reserve	Bestemmingsreserve
budgethouder	Teammanager Omgeving en Veiligheid
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de reserve	Opvangen van grote fluctuaties in de ontvangst en besteding van gelden bestemd voor de implementatie van de Omgevingswet.
voeding uit	Resultaatbepaling bij eventuele positieve jaarresultaten.

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand reserve per 1-1-	-	-	987.931	718.931	545.931	368.931
Resultaatbestemming 2024	282.000	282.000				
Result.best. 2024 - Overheveling uit Alg.res.	450.000	450.000	-	-		
Result.best. 2024 - Overheveling uit Overhevelingsres. (res. 2023)	200.000	200.000				
BURAP 2025 Toegevoegde middelen Meicirculaire 2025	137.000	137.000				
Verlaging storting wegens bijdrage Digitaal stelsel Omgevingswet (sept.circ.2024)	16.000-	16.000-	19.000-	23.000-	27.000-	27.000-
Totaal toevoegingen	1.053.000	1.053.000	19.000-	23.000-	27.000-	27.000-
Onttrekking t.g.v. besteding 2025 uit resultaat 2023	200.000-					
Kosten implementatie Omgevingswet	150.000-		250.000-	150.000-	150.000-	150.000-
Slotwijziging 2025 - bijstelling raming 2025	275.000					
Onttrekking o.b.v. werkelijke gerealiseerde lasten		65.069-				
Totaal onttrekkingen	75.000-	65.069-	250.000-	150.000-	150.000-	150.000-
Stand reserve per 31-12-	978.000	987.931	718.931	545.931	368.931	191.931

Reserve beëindigingsregeling Veehouderijen

reserve	Reserve Beëindigingsregeling Veehouderijen
soort reserve	Bestemmingsreserve
budgethouder	Teammanager Omgeving en Veiligheid
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de reserve	Opvangen van grote fluctuaties in de ontvangst en besteding van gelden bestemd voor de beëindiging van veehouderijen
voeding uit	Resultaatbepaling bij eventuele positieve jaarresultaten.

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand reserve per 1-1-	-	-	257.294	219.294	219.294	219.294
Resultaatbestemming 2024	134.000	134.000				
BURAP 2025	93.000	93.000				
Storting restant SPUK reserve veehouderij		49.793				
Totaal toevoegingen	227.000	276.793	-	-	-	-
Buitenkans; Kosten begeleiden procedures die horen bij beëindigingsregeling veehouderijen			38.000-			
Kosten LBV / LBV+ regeling	-	19.499-				
Totaal onttrekkingen	-	19.499-	38.000-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	227.000	257.294	219.294	219.294	219.294	219.294

Reserve Jeugd

reserve	Reserve Jeugd
soort reserve	Bestemmingsreserve
budgethouder	Teammanager Samenleving
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	€ 732.000
doel van de reserve	Verlenging implementatieperiode transformatie Jeugdhulp (Hervormingsagenda Jeugd), bedoeld om incidentele uitgaven in dit kader op te kunnen vangen. Als in 2028 blijkt dat jeugdhulpkosten lager zijn dan restant naar alg. reserve.
voeding uit	Septemercirculaire 2025 - toevoeging € 732.000 aan algemene uitkering

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand reserve per 1-1-	-	-	732.000	732.000	732.000	732.000
Septemercirculaire 2025 (raad nov. 2025)	732.000	732.000				
Totaal toevoegingen	732.000	732.000	-	-	-	-
Totaal onttrekkingen	-	-	-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	732.000	732.000	732.000	732.000	732.000	732.000

Reserve Route 611

reserve	Reserve Route 611
---------	-------------------

soort reserve	Bestemmingsreserve
budgethouder	Teammanager Openbare ruimte
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de reserve	Het doel van de reserve is om onderzoek en aanpassingen te kunnen bekostigen die gemaakt moeten worden aan de route 611. Route 611 betreft de wegen Randweg-Oost, Randweg-Zuid, Fabrieksstraat, Hoofdstraat en Havenweg.
voeding uit	Het saldo van de voormalige reserve Randweg.

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand reserve per 1-1-	1.582.677	1.582.677	1.582.677	1.582.677	1.582.677	1.582.677
Totaal toevoegingen	-	-	-	-	-	-
Totaal onttrekkingen	-	-	-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	1.582.677	1.582.677	1.582.677	1.582.677	1.582.677	1.582.677

Reserve dekking kapitaallasten

reserve	Reserve dekking kapitaallasten
soort reserve	Bestemmingreserve
budgethouder	Afdelingshoofden
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de reserve	Overeenkomstig de voorschriften BBV de beschikking over de reserves te verantwoorden.
voeding uit	Eventuele stortingen van de onttrekkingen uit reserves die voor de dekking van kapitaallasten van diverse investeringen ter beschikking gesteld zijn.

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand reserve per 1-1-	1.349.708	1.349.708	1.230.458	1.015.463	800.468	585.473
Totaal toevoegingen	-	-	-	-	-	-
Aankoop stationstraat 50 Maarheeze (7810005)	5.925-	7.905-	5.925-	5.925-	5.925-	5.925-
Harrie Derckx complex (7530017)	10.850-	10.850-	10.850-	10.850-	10.850-	10.850-
Extra lasten voetbalveld Budel (7531002)	1.733-	1.733-	1.733-	1.733-	1.733-	1.733-
Duur. Energiemaat. gemeentehuis (7001056)	47.297-	47.297-	47.297-	47.297-	47.297-	47.297-
Onderwijs asielzoekers basisschool (7621000)	26.625-	26.625-	26.625-	26.625-	26.625-	26.625-
Onderwijs asielzoekers voortgezet onderwijs (7641000)	18.750-	18.750-	18.750-	18.750-	18.750-	18.750-
Onderwijs asielzoekers basisschool (4020000)	6.090-	6.090-	6.090-	6.090-	6.090-	6.090-
Verbetermogelijkheden randweg zuid (7210083)	4.100-	-	4.100-	4.100-	4.100-	4.100-
Afschr. speelplek met voorzieningen (5070300)	9.250-	-	9.250-	9.250-	9.250-	9.250-
Afschr. tijdelijke huisvesting Bravo college (4020100)	9.375-	-	84.375-	84.375-	84.375-	84.375-
Totaal onttrekkingen	139.995-	119.250-	214.995-	214.995-	214.995-	214.995-
Stand reserve per 31-12-	1.209.713	1.230.458	1.015.463	800.468	585.473	370.479

Reserve eigen risico organisatie/ww rechten

reserve	Reserve eigen risico organisatie/ww rechten
---------	---

soort reserve Bestemmingsreserve

budgethouder

wenselijk minimum bedrag Geen ondergrens

wenselijk maximum bedrag Geen bovengrens

doel van de reserve

voeding uit Voorziening voormalig bestuur en personeel

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand reserve per 1-1-	204.887	204.887	186.687	186.687	186.687	186.687
Totaal toevoegingen	-	-	-	-	-	-
Betaalde transitievergoedingen		18.200-				
Totaal onttrekkingen	-	18.200-	-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	204.887	186.687	186.687	186.687	186.687	186.687

Reserve aanleg glasvezel

reserve	Reserve aanleg glasvezel
---------	--------------------------

soort reserve Bestemmingsreserve

budgethouder Afdelingshoofd Beleid

wenselijk minimum bedrag Geen ondergrens

wenselijk maximum bedrag Geen bovengrens

doel van de reserve Honderd procent verglazing van de gemeente te komen, waarbij deze reserve het mogelijk maakt om kosten en opbrengsten met elkaar in verhouding te laten.

voeding uit Enerzijds door de vergoeding van de glasvezel exploitant en anderzijds de vergoeding in de degeneratiekosten in de reserve te storten.

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand reserve per 1-1-	13.367	13.367	13.367	13.367	13.367	13.367
Totaal toevoegingen	-	-	-	-	-	-
Totaal onttrekkingen	-	-	-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	13.367	13.367	13.367	13.367	13.367	13.367

Reserve Duurzaamheid

reserve	Reserve Duurzaamheid
soort reserve	Bestemmingsreserve
budgethouder	Afdelingshoofd Beleid
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de reserve	Mogelijke rijksmiddelen voor duurzaamheid (enveloppegelden) te oormerken voor duurzaamheid. Inzetten om te voldoen aan de wettelijke eis om invulling te geven aan het klimaatakkoord (nota duurzaamheid 2020-2024)
voeding uit	Enveloppegelden

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand reserve per 1-1-	247.791	247.791	287.791	975.742	975.742	975.742
Slotwijziging 2025 - Ontwikkelen fin. arrangementen Mei- en septembercirculaire 2025 - Oormerken CDOKE	40.000	40.000	727.951			
Totaal toevoegingen	40.000	40.000	727.951	-	-	-
Slotwijziging 2025 ontw, fin. arrangementen			40.000-			
Totaal onttrekkingen	-	-	40.000-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	287.791	287.791	975.742	975.742	975.742	975.742

Reserve verduurzaming gebouwen

reserve	Reserve verduurzaming gebouwen
---------	--------------------------------

soort reserve Bestemmingsreserve

budgethouder Afdelingshoofd Beleid

wenselijk minimum bedrag Geen ondergrens

wenselijk maximum bedrag Geen bovengrens

doel van de reserve Kostenegalisatie verduurzaming gebouwen overeenkomstig DMJOP

voeding uit

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand reserve per 1-1-	773.243	773.243	740.049	622.279	577.364	532.449
Totaal toevoegingen	-	-	-	-	-	-
DMJOP 22-11-2022 Opstellen MJIP Bedrijfsgebouwen	37.669- 80.000-	26.056- 7.138-	44.908- 72.862-	44.915-	44.915-	44.915-
Totaal onttrekkingen	117.669-	33.194-	117.770-	44.915-	44.915-	44.915-
Stand reserve per 31-12-	655.574	740.049	622.279	577.364	532.449	487.534

Reserve landschapversterking

reserve	Reserve landschapversterking
soort reserve	Bestemmingsreserve
budgethouder	Afdelingshoofd Beheer
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de reserve	De ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied te verbeteren en/of te versterken waaronder het gebiedsgericht stimuleren van de Groen Blauwe Diensten.
voeding uit	Storting van een deel van de middelen die via verkoop van het Maarheezerbos /Hoenderbos zijn verkregen. En toevoeging uit vrijval res. Natuurcomp. DIC RB 15-10-2024

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand reserve per 1-1-	1.197.839	1.197.839	1.282.576	1.245.076	1.230.076	1.215.076
Ontvangen bijdragen Landschapsversterking		84.737				
Totaal toevoegingen	-	84.737	-	-	-	-
Stila regeling (raadsbesluit 18 dec 2018) herinrichting Blake Beemd	-		15.000-	15.000-	15.000-	15.000-
Project Ecologische verbindingszone(EVZ) Raad 15-10-2024	150.000-		p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
Projecten Projectenboek; max. € 35.000 per project zonder raadsbesluit (RB 15-10-2024)						
Projectenboek Natuur, Klimaat en Landschap			22.500-			
Totaal onttrekkingen	150.000-	-	37.500-	15.000-	15.000-	15.000-
Stand reserve per 31-12-	1.047.839	1.282.576	1.245.076	1.230.076	1.215.076	1.200.076

Reserve grondexploitatie

reserve	Reserve grondexploitatie
soort reserve	Bestemmingsreserve
budgethouder	Afdelingshoofd Beleid
wenselijk minimum bedrag	Gekoppeld aan een ondergrens welke blijkt uit paragraaf Grondbeleid
wenselijk maximum bedrag	Anderhalf maal de omvang van de noodzakelijke ondergrens/buffer
doel van de reserve	Onvoorziene risico's in de gemeentelijke grondexploitaties opvangen met betrekking tot het kunnen voldoen van aanvullende kosten buiten de gevoteerde middelen om.
voeding uit	Gerealiseerde winsten op bouwgrondexploitaties of indien noodzakelijk aanvulling vanuit de algemene reserve.

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand reserve per 1-1-	1.719.178	1.719.178	692.767	692.767	692.767	692.767
Tussentijdse winstname Airpark		62.984				
Tussentijdse winstname Neerlanden		111.515				
Result.bestemm.2024 - Verlies Rubenslaan uit res. Ruimtelijke kwaliteit	223.849	-				
Voordelig resultaat anterieure overeenkomsten		22.764				
Totaal toevoegingen	223.849	197.263	-	-	-	-
Aanvulling verliesvoorz. GREX Rubenslaan		35.673-				
Result.bestemm.2024 - Verlies Rubenslaan naar alg.reserve	223.849-	-				
Resultaatbestemming 2024 afkomen t.g.v. alg.reserve	1.188.000-	1.188.000-				
Totaal onttrekkingen	1.411.849-	1.223.673-	-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	531.178	692.767	692.767	692.767	692.767	692.767

Reserve ruimtelijke kwaliteit

reserve	Reserve ruimtelijke kwaliteit
soort reserve	Bestemmingsreserve
budgethouder	Afdelingshoofd Beleid
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de reserve	Uitgaven af te dekken die niet in het betreffende plan vallen maar die wel ten gunste van het plan komen.
voeding uit	Gerealiseerde verkopen van grond en de daaraan gekoppelde tarieven overeenkomstig de paragraaf Grondbeleid.

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand reserve per 1-1-	3.949.113	3.949.113	3.941.945	4.021.945	4.101.945	4.181.945
Bijdrage op basis van anterieure overeenkomst BURAP 2025 aanvullende storting i.v.m. grotere projecten	80.000 160.000	216.680	80.000	80.000	80.000	80.000
Totaal toevoegingen	240.000	216.680	80.000	80.000	80.000	80.000
Result.bestemm. 2024 - Verlies Rubenslaan	223.849-	223.849-				
Totaal onttrekkingen	223.849-	223.849-	-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	3.965.264	3.941.945	4.021.945	4.101.945	4.181.945	4.261.945

Reserve MJOP Sport

reserve	Reserve MJOP Sport
---------	--------------------

soort reserve Bestemmingsreserve

budgethouder Afdelingshoofd Beleid

wenselijk minimum bedrag Geen ondergrens

wenselijk maximum bedrag Geen bovengrens

doel van de reserve Een reserve MJOP (sport) op te zetten en hiervoor incidenteel in de begroting 2022 een bedrag van 250.000 euro op te nemen.

voeding uit

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand reserve per 1-1-	168.175	168.175	168.175	168.175	168.175	168.175
Totaal toevoegingen	-	-	-	-	-	-
Onttrekking Sportvisie	44.200-	-	-	-	-	-
Totaal onttrekkingen	44.200-	-	-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	123.975	168.175	168.175	168.175	168.175	168.175

Reserve Gemeenschapsvoorzieningen

reserve	Reserve Gemeenschapsvoorzieningen
soort reserve	Bestemmingsreserve
budgethouder	Teammanager Samenleving
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	€ 2,25 miljoen
doel van de reserve	de incidentele lasten van voorbereiding, onderzoek, projectleiding en ondersteuning van inwonersinitiatieven bij het opzetten van een Cultuur- en sportinfrastructuur en de realisatie van gemeenschapshuizen.
voeding uit	Algemene reserve

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand reserve per 1-1-	2.144.091	2.144.091	1.931.633	1.847.636	1.861.166	1.874.696
Begroting 2025 storting (verhoging OZB)	177.000		177.000	177.000	177.000	177.001
BURAP 2025 incidenteel aframen storting	177.000-		177.000-			
Totaal toevoegingen	-	-	-	177.000	177.000	177.001
Aanloopkosten exploitatie de Smeltkroes	45.000-	-	45.000-			
De Smeltkroes - revitalisering / ophogen exploitatie	23.000-	23.000-				
Haalbaarheidsonderzoek kerk Budel-Schoot	67.955-	39.791-	28.164-			
Bijdrage ineens voor huur- en energiegewinning aan jongeren centrum Harlekeijn (B&W besluit 25-02-2025)	47.000-	47.000-				
Raad december 2024: aanvullend krediet De schakel			-	62.657-	62.657-	62.657-
Raad december 2024: aanvullend krediet gemeenschapshuis Gastel			-	87.480-	87.480-	87.480-
exploitatiekosten (o.a. verzekeringen, energie) kerk Budel-schoot	17.500-	6.667-	10.833-			
Inventaris De Smeltkroes				13.333-	13.333-	13.333-
Afboeking betalingsachterstand De Borgh	66.000-	66.000-				
De Borgh kasstroomtekort	30.000-	30.000-				
Totaal onttrekkingen	296.455-	212.458-	83.997-	163.470-	163.470-	163.470-
Stand reserve per 31-12-	1.847.636	1.931.633	1.847.636	1.861.166	1.874.696	1.888.227

Reserve IHP (Integraal Huisvestings Plan)

reserve	Reserve IHP (Integraal Huisvestings Plan)
---------	---

soort reserve Bestemmingsreserve

budgethouder Afdelingshoofd Beleid

wenselijk minimum bedrag Geen ondergrens

wenselijk maximum bedrag Geen bovengrens

doel van de reserve Een reserve IHP op te zetten en hiervoor incidenteel in de begroting 2022 een bedrag van 250.000 euro op te nemen.

voeding uit

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand reserve per 1-1-	2.811.000	2.811.000	2.811.000	2.811.000	2.811.000	2.811.000
Totaal toevoegingen	-	-	-	-	-	-
Totaal onttrekkingen	-	-	-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	2.811.000	2.811.000	2.811.000	2.811.000	2.811.000	2.811.000

Reserve energie maatschappelijke organisaties

reserve	Energie maatschappelijke organisaties
soort reserve	Bestemmingsreserve
budgethouder	
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de reserve	Vangnet voor Maatschappelijke Organisaties die als gevolg van de energiecrisis en op basis van hun liquiditeitsprognose om dreigen te vallen
voeding uit	resultaat 2022

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand reserve per 1-1-	197.168	197.168	197.168	197.168	197.168	197.168
Totaal toevoegingen	-	-	-	-	-	-
Totaal onttrekkingen	-	-	-	-	-	-
Stand reserve per 31-12-	197.168	197.168	197.168	197.168	197.168	197.168

Voorziening riolering

voorziening	Voorziening riolering
soort voorziening	Waarvoor een heffing wordt geheven
budgethouder	Afdelingshoofd Beheer
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de voorziening	Naast het alloceren van gelden verkregen via heffingen van burgers tot doel om fluctuaties in de tariefstelling tot een minimum te beperken.
voeding uit	Door stortingen of onttrekkingen op basis van eventuele positieve of negatieve jaarresultaten bij het product riolering.

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand voorziening per 1-1-	2.147.557	2.147.557	2.189.960	2.071.701	1.830.396	1.590.588
Storting resultaat 2025		42.403				
Totaal toevoegingen	-	42.403	-	-	-	-
Onttrekking	32.340-		118.259-	118.259-	118.259-	118.259-
Dekking ontwikkelingen riolering Begroting 2026			-	123.046-	121.549-	120.054-
Slotwijziging 2025	39.000					
Totaal onttrekkingen	6.660	-	118.259-	241.305-	239.808-	238.313-
Stand voorziening per 31-12-	2.154.217	2.189.960	2.071.701	1.830.396	1.590.588	1.352.275

Voorziening Afvalstoffenheffing

voorziening	Voorziening afvalstoffenheffing
soort voorziening	Waarvoor een heffing wordt geheven
budgethouder	Afdelingshoofd Beheer
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de voorziening	Naast het alloceren van gelden verkregen via heffingen van burgers tot doel om fluctuaties in de tariefstelling tot een minimum te beperken.
voeding uit	Door stortingen of onttrekkingen op basis van eventuele positieve of negatieve jaarresultaten bij het product afval.

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand voorziening per 1-1-	415.451	415.451	538.041	499.972	496.478	496.478
Burap 2025	47.756					
Storting resultaat 2025	-	122.590				
Totaal toevoegingen	47.756	122.590	-	-	-	-
Onttrekking begroting	56.756-		31.081-			
Burap 2025	56.756					
Afbouw regeling oud papier verenigingen	16.115-		6.988-	3.494-		
slotwijziging 2025	31.000					
Totaal onttrekkingen	14.885	-	38.069-	3.494-	-	-
Stand voorziening per 31-12-	478.092	538.041	499.972	496.478	496.478	496.478

Voorziening groot onderhoud gem. gebouwen

voorziening	Voorziening groot onderhoud gem. gebouwen
-------------	---

soort voorziening	Ter egalisering van kosten
budgethouder	Afdelingshoofd Beheer
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de voorziening	Fluctuaties op te vangen in de uitgaven van het jaarlijkse beschikbare onderhoudsbudget.
voeding uit	Bedragen zoals aangegeven in het meerjarig onderhoudsplan.

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand voorziening per 1-1-	484.607	484.607	522.856	529.179	384.553	373.374
Storting conform MJOP	462.100	462.100	462.101	462.101	462.101	462.101
Totaal toevoegingen	462.100	462.100	462.101	462.101	462.101	462.101
Onttrekking conform MJOP	702.158-	423.851-	455.778-	606.727-	473.280-	329.657-
Totaal onttrekkingen	702.158-	423.851-	455.778-	606.727-	473.280-	329.657-
Stand voorziening per 31-12-	244.550	522.856	529.179	384.553	373.374	505.818

Voorziening onderhoud wegen

voorziening	Voorziening onderhoud wegen
soort voorziening	Ter egalisering van kosten
budgethouder	Afdelingshoofd Beheer
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de voorziening	Fluctuaties op te vangen in de uitgaven van het jaarlijkse beschikbare onderhoudsbudget voor het wegennet.
voeding uit	Bedragen zoals aangegeven in het meerjarig onderhoudsplan.

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand voorziening per 1-1-	167.139	167.139	181.955	568.726	955.496	1.342.267
Storting conform notitie beheer openbare ruimte 2021-2025/ beheerplan wegen 2021-2025 IBOR Raad 9-12-2024	765.085	765.085	765.085 386.771	765.085 386.771	765.085 386.771	765.085 386.771
Totaal toevoegingen	765.085	765.085	1.151.856	1.151.856	1.151.856	1.151.856
Onttrekking jaar	932.224-	750.269-	765.085-	765.085-	765.085-	765.085-
Totaal onttrekkingen	932.224-	750.269-	765.085-	765.085-	765.085-	765.085-
Stand voorziening per 31-12-	0	181.955	568.726	955.496	1.342.267	1.729.037

Voorziening onderhoud groen

voorziening	Voorziening onderhoud groen
soort voorziening	Ter egalisering van kosten
budgethouder	Afdelingshoofd Beheer
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de voorziening	Fluctuaties op te vangen in de uitgaven van het jaarlijkse beschikbare onderhoudsbudget voor groen
voeding uit	Bedragen zoals aangegeven in het plan Beheer openbare ruimte

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand voorziening per 1-1-	65.034	65.034	57.283	58.060	58.837	59.614
Storting IBOR Raad 9-12-2025	47.283	47.283	47.283 777	47.283 777	47.283 777	47.283 777
Totaal toevoegingen	47.283	47.283	48.060	48.060	48.060	48.060
Onttrekking	55.034-	55.034-	47.283-	47.283-	47.283-	47.283-
Totaal onttrekkingen	55.034-	55.034-	47.283-	47.283-	47.283-	47.283-
Stand voorziening per 31-12-	57.283	57.283	58.060	58.837	59.614	60.391

Voorziening straatverlichting

voorziening	Voorziening straatverlichting
soort voorziening	Ter egalisering van kosten
budgethouder	Afdelingshoofd Beheer
wenselijk minimum bedrag	Geen ondergrens
wenselijk maximum bedrag	Geen bovengrens
doel van de voorziening	Fluctuaties op te vangen in de uitgaven van het jaarlijkse beschikbare onderhoudsbudget voor de straatverlichting.
voeding uit	Bedragen zoals aangegeven in het onderhoudsplan straatverlichting

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand voorziening per 1-1-	226.505	226.505	169.516	196.007	222.498	248.989
Storting	27.941	27.941	27.941	27.941	27.941	27.941
IBOR Raad 9-12-2025			26.491	26.491	26.491	26.491
Totaal toevoegingen	27.941	27.941	54.432	54.432	54.432	54.432
Onttrekking	154.446-	84.930-	27.941-	27.941-	27.941-	27.941-
Totaal onttrekkingen	154.446-	84.930-	27.941-	27.941-	27.941-	27.941-
Stand voorziening per 31-12-	100.000	169.516	196.007	222.498	248.989	275.480

Voorziening verlofsparen

voorziening	Voorziening verlofsparen
-------------	--------------------------

soort voorziening Voor verplichtingen, verliezen en risico's

budgethouder

wenselijk minimum bedrag Geen ondergrens

wenselijk maximum bedrag Geen bovengrens

doel van de voorziening Verlofsparen conform nieuwe CAO 2022

voeding uit

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand voorziening per 1-1-	231.103	231.103	244.355	244.355	244.355	244.355
Verhoging voorziening o.b.v. verlofstanden		13.252				
Totaal toevoegingen	-	13.252	-	-	-	-
Totaal onttrekkingen	-	-	-	-	-	-
Stand voorziening per 31-12-	231.103	244.355	244.355	244.355	244.355	244.355

Voorziening APPA

voorziening	Voorziening APPA
-------------	------------------

soort voorziening Voor verplichtingen, verliezen en risico's

budgethouder

wenselijk minimum bedrag Geen ondergrens

wenselijk maximum bedrag Geen bovengrens

doel van de voorziening Verplichtingen pensioenvoorziening (oud) wethouders

voeding uit

	Raming 2025	Realisatie 2025	Raming 2026	Raming 2027	Raming 2028	Raming 2029
Stand voorziening per 1-1-	578.865	578.865	1.832.320	1.832.320	1.832.320	1.832.320
Aanvulling voorziening		1.107.482				
Storting uitkering voormalig wethouder		145.973				
Totaal toevoegingen	-	1.253.455	-	-	-	-
Totaal onttrekkingen	-	-	-	-	-	-
Stand voorziening per 31-12-	578.865	1.832.320	1.832.320	1.832.320	1.832.320	1.832.320

Bijlage 2: Overzicht investeringen

Omschrijving	Beschikbaar	Werkelijk	Restant	Afsluiten	Toelichting
GVVP 2019(K)	184.733,00	184.733,00	-	Ja	Project is afgerond.
Randweg Zuid Budel(K)	101.454,00	4.820,18	96.633,82	Nee	Vertraagd door werkzaamheden van Enexis en grondaankopen.
Koenraadtweg, Hugten, Hugterweg(K)	86.475,00	-	86.475,00	Nee	Vorbereidingskrediet voor de verbreding van het fietspad Hugten.
Samen naar de A2(K)	526.850,00	3.283,90	523.566,10	Nee	Aanvullend krediet moet worden aangevraagd in de eerste helft van 2026.
Natuur en cultuurpoort op Baronie Cranendonck(K)	88.048,00	65.391,68	22.656,32	Nee	Afwikkeling in 2026, in verband met nog te ontvangen subsidiebedrag.
Aanplant bomen Cranendoncklaan / Gr Hornelaan(K)	10.080,00	10.223,44	-143,44	Ja	Project is afgerond.
Nieuwbouw De Schakel(K)	2.899.526,00	26.799,35	2.872.726,65	Nee	Project is gestart; de bouw begint in het eerste kwartaal van 2026.
Project de Schaapskooi(K)	2.363.972,00	100.000,00	2.263.972,00	Nee	De bouwvergunning is aangevraagd, de gesprekken met aannemers gestart. Naar verwachting starten de (sloop)werkzaamheden in Q4 2026
Herontwikkeling de Borgh(K)	92.138,00	63.251,20	28.886,80	Ja	Project is afgerond. De btw is begin 2026 afgewikkeld met de Belastingdienst.
Strat gr: minnelijke verwerv actief grondbeleid(K)	2.000.000,00	1.225.181,00	774.819,00	Nee	In 2025 zijn de Kerk in Budel-Schoot en de Heikantstraat aangekocht.
Verplaatsen fietsenstalling(K)	19.000,00	-	19.000,00	Nee	Verwachte realisatie in de eerste helft 2026.
Vervanging zonnepanelen gemeentehuis 2021(K)	16.455,00	-	16.455,00	Ja	Project is afgerond.
Duuzaamheidsinv 2023 - kasteel CR(K)	52.315,00	-	52.315,00	Nee	Uitvoering in de tweede helft 2026.
Vervanging tractiemiddelen 2024-2027 (K)	911.931,00	136.480,00	775.451,00	Nee	In 2025 gekozen om een gedeelte van de tractie te leasen. In de burap 2026 wordt krediet naar beneden bijgesteld en de ramingen bijgesteld.
Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer 2021(K)	477.221,00	41.685,00	435.536,00	Nee	Budget is deels bestemd voor deelprojecten binnen Dorpshart Budel.
Sluipverkeer- en fietsmaatregelen MIRT-A(K)	-	-	-	Ja	Project is afgerond.
Fietspaden 2022(K)	190.385,00	78.882,26	111.502,74	Nee	Afronding vindt plaats in 2026.

Omschrijving	Beschikbaar	Werkelijk	Restant	Afsluiten	Toelichting
Uitvoeringsprogramma wegen 2022(K)	55.023,00	55.171,01	-148,01	Ja	Project Meemortel is in 2025 gerealiseerd.
Meemortel vervanging verhardingen rijbaan(K)	1.097.046,00	1.097.046,00	-	Ja	Project Meemortel is in 2025 gerealiseerd.
Verv verkeersl kr Burg v Houtstr/Cranendln/Nwstrt(K)	152.578,00	3.360,00	149.218,00	Nee	Start van het project in de tweede helft van 2026.
Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer 2023(K)	401.777,00	209.199,25	192.577,75	Nee	Betreft de verbreding van het fietspad Hugten; uitvoering in 2026 en 2027.
Centrumplan Budel projectkosten(K)	3.164.030,00	486.494,26	2.677.535,74	Nee	Project Revitalisering Dorpshart Budel is in uitvoering.
Centrumplan Budel wegen(K)	1.806.116,00	397.311,08	1.408.804,92	Nee	Project Revitalisering Dorpshart Budel is in uitvoering.
Uitvoeringsprogramma wegen 2024 (K)	428.000,00	428.000,00	-	Ja	Project Meemortel is in 2025 gerealiseerd.
Armatuuren LED verlichting fietspaden (K)	298.799,00	44.690,10	254.108,90	Nee	Wacht op werkzaamheden van Enexis.
Masten LED verlichting fietspaden(K)	221.499,00	166.572,64	54.926,36	Nee	Wacht op werkzaamheden van Enexis.
Uitvoeringsprogramma verkeer en vervoer 2024 (K)	973.456,00	394.285,35	579.170,65	Nee	Betreft de verbreding van het fietspad Hugten; uitvoering in 2026 en 2027.
Uitvoeringsprogramma verkeer en vervoer 2025 (K)	260.000,00	88.696,86	171.303,14	Nee	Projecten lopen door in 2026.
Projecten recreatie Groote Heide (K)	497.309,00	187.759,18	309.549,82	Nee	De verschillende projecten moeten vóór 1-3-2027 zijn uitgevoerd; er wordt onderzocht of uitstel kan worden aangevraagd.
Basisschool Budel-Schoot en Budel-Dorplein 2024(K)	260.000,00	-	260.000,00	Nee	Vertraagd vanwege besluitvorming over de keuze voor een MFA of basisschool en de meest geschikte locatie in Budel-Schoot.
BRAVO College tijdelijke huisvesting (K)	340.000,00	340.767,73	-767,73	Nee	De units zijn in 2025 geplaatst. Krediet nog niet afgesloten in afwachting van verkoop units.
IHP Onderwijs; voorbereidingskrediet BRAVO College(K)	100.000,00	-	100.000,00	Nee	Besluit over eventueel verdiepend locatieonderzoek hangt af van de besluitvorming rondom de ontwikkelingen van Knoop Maarheeze.
Verduurzaming veldverlichting 2023(K)	106.728,00	95.405,41	11.322,59	Ja	Project is afgerond.
Renovatie 2 tennisbanen 2023(K)	49.301,00	5.507,71	43.793,29	Ja	Project is afgerond.
DMOP jaarschijf 2025(K)	144.778,00	9.811,89	134.966,11	Nee	Projecten nog nader te bepalen.

Omschrijving	Beschikbaar	Werkelijk	Restant	Afsluiten	Toelichting
Turnlust vervanging toestellen (K)	116.934,00	13.450,19	103.483,81	Nee	Offerte is gegund; levering vindt plaats in de eerste helft van 2026.
Duurzaamheidsinv 2023 - gymzaal Van Schaiklaan(K)	7.207,00	-	7.207,00	Nee	Laatste werkzaamheden vinden plaats in 2026.
VV Maarheeze renovatie toplaag natuurgasveld 4 (K)	162.000,00	107.888,27	54.111,73	Nee	Aanleg van ondergrondse beregening in de eerste helft van 2026.
Vervangen sportvloer Smelkroes(K)	99.500,00	101.607,26	-2.107,26	Ja	Project is afgerond.
Renovatie toplaag tennisbanen spp Romrijten(K)	73.000,00	-	73.000,00	Nee	In afwachting van een gesprek met TC Maarheeze.
BTV renovatie toplaag tennisbanen 5 en 6 (K)	93.000,00	-	93.000,00	Nee	Restant is gereserveerd voor mogelijk de aanleg van pickleballbanen.
Hockeyveld HCC waterveld (K)	790.128,00	669.266,85	120.861,15	Nee	Laatste facturen worden nog ontvangen in 2026.
Duurzaamheidsinvest 2023 - St. Corneliuskapel(K)	1.598,00	-	1.598,00	Ja	Project is afgerond.
Renovatie groen Fazantlaan/Patrijslaan(K)	119.109,00	119.403,35	-294,35	Ja	Project is afgerond.
Nieuwe speelplek Maarheeze (K)	185.000,00	162.517,55	22.482,45	Nee	De speeltuin is gereed. Administratieve afhandeling vindt in 2026 plaats.
Duurzaamheidsinv 2023 - gemeensch.h de Reinder(K)	275.511,00	-	275.511,00	Nee	De Reinder staat op de nominatie om verplaatst te worden; verduurzamen van dit pand is voorlopig niet aan de orde.
GRP 2024 (K)	37.144,00	37.143,75	0,25	Ja	Project is afgerond.
v-GRP 2025(K)	2.768.615,00	1.095.024,18	1.673.590,82	Nee	Projecten WRP bevinden zich in de voorbereidingsfase.
Aanschaf ondergrondse containers (K)	130.000,00	44.606,12	85.393,88	Nee	Containers worden in de eerste helft van 2026 geplaatst.
Centrumplan Budel riool(K)	2.133.513,00	76.313,48	2.057.199,52	Nee	Project Revitalisering Dorpshart Budel is in uitvoering.
2 standplaatsen woonwagencentrum De Wilg(K)	360.000,00	27.122,43	332.877,57	Nee	De werkzaamheden zijn in 2025 gestart en worden in 2026 afgerond.
	27.729.282,00	8.405.152,91	19.324.129,09		

Bijlage 3: SISA verantwoording

Bijlage 3: SISA verantwoording

In 2006 is de SISA (Single Information Single Audit) geïntroduceerd. Kort samengevat komt het erop neer dat voor een aantal regelingen ingaande het verantwoordingsjaar 2006 niet meer middels een afzonderlijk document met controleverklaring verantwoording wordt afgelegd aan het Ministerie maar dat dit als onderdeel van de jaarstukken gebeurt. In een bijlage bij de jaarstukken dient de gemeente de verantwoordingsinformatie op te nemen over de diverse ontvangen specifieke uitkeringen. De doelstelling van SISA is de verantwoordings- en controlelasten voor de gemeente te verminderen. Onderstaand is een toelichting per uitkering opgenomen. Het bestedingsbegrip is voor alle uitkering vanaf 2011 op baten en lasten stelsel.

ocw

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2025 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 07-01-2026								
Verstrekker	Uitkeringscode	Specifieke uitkering	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
		Juridische grondslag						
		Ontvanger						
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)	Normbedragen voor e (ja/nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
					Nee: reeks 1 / Ja: reeks 2	Nee: reeks 1/ Ja: reeks 2		
			Aard controle D2 Indicator: B2/01	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/03	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04	Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05	
			7	14	Nee	Nee	Nee	
		Gemeenten						
		Reeks 1	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Reeks 1	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke			

OCW

			Keuze werkelijke kosten	kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)						
			<i>Aard controle R Indicator: B2/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07</i>						
			€16.421	€26.344						
			Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
			Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
			Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten
			<i>Aard controle R Indicator: B2/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/15</i>
			€64.740	€105.765	€4.296	€12.150	€0	€0	€0	€0
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
			Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal PvA's (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten en/of PvA's cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
			Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen
			<i>Aard controle R Indicator: B2/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/15</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/17</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/19</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/20</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/21</i>
			Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal			
			Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden) cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling			
			Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen				
			<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle R</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i>			

OCW

			Indicator: B2/20	Indicator: B2/21	Indicator: B2/22	Indicator: B2/23	Indicator: B2/24	
							€85.457	
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaf faire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen <i>Aard controle R Indicator: C62/01</i>	Eindverantwoording (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/02</i>				
			€ 0	Ja				
BZK	C92	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: C92/01</i>	Bedrag doorgeschoven naar t+1 <i>Aard controle R Indicator: C92/02</i>	Aantal informatiepunten dat de gemeente financiert <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/03</i>	Aantal vragen dat in het afgelopen jaar bij de Informatiepunten in de gemeente behandeld is <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/04</i>	Aantal gebruikte leermiddelen <i>Aard controle n.v.t. Indicator: C92/05</i>	
			€ 21.005	€ 0	2	283	51	
BZK	C114	BRP-straat	Besteding (jaar T) <i>Aard controle R Indicator: C114/01</i>					
			€ 0					
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en vroegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T)

OCW

		Gemeenten	Aard controle R Indicator: D8/01	Aard controle R Indicator: D8/02	Aard controle R Indicator: D8/03	Let op bij correctie verder verwerken bij indicator 05 Aard controle R Indicator: D8/04	Aard controle R Indicator: D8/05	Aard controle R Indicator: D8/06
			€ 243.456	€ 3.175	€ 15.425	€ 0	€ 327.234	€ 512.083
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstande nbeleid	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinfor matie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstande nbeleid		
			Aard controle n.v.t. Indicator: D8/07	Aard controle R Indicator: D8/08	Aard controle n.v.t. Indicator: D8/09	Aard controle R Indicator: D8/10		
		1						
		2						
		100						
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs			
			Aard controle R Indicator: D14/01	Aard controle R Indicator: D14/02	Aard controle R Indicator: D14/03			
			€ 46.602	€ 0	€ 0			
			Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	Opgebouwde reserve (jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		

OCW

			<i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/07</i>		
			€ 0	€ 40.568	€ 0	Ja		
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs		
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/11</i>		
			1					
			2					
			10					
OCW	D23	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Beschikkingnummer/referentie nummer	Aard van de activiteit besteding (jaar T)	Besteding (jaar T)	Indien van toepassing: bedrag dat wordt meegenomen van 2025 naar 2026.	Aard van de activiteit Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D23/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/06</i>
			1 SD230188	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 0	€ 0	b) De verruiming van bemande openingstijden	€ 58.880
			2					
			100					
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D23/07</i>					
			1 Ja					
			2					

ocw

		100						
lenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/06</i>
			1 BSV/22/00145	€ 952	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			2 BSV/23/00150	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3 BSV/23/00148	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			4 BSV/23/00147	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5					
		Subsidieregeling sanering verkeerslawaaï	Hieronder per regel één projectnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T)	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 6 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12</i>
			1 BSV/22/00145	€ 65.512	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			2 BSV/23/00150	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			3 BSV/23/00148	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			4 BSV/23/00147	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Nee
			5					

ocw

lenW	E44B	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021-2027 (SiSa tussen medeoverheden)		Hieronder per regel één CBS(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Beschikingsnummer	Besteding (jaar T) ten laste van de verstrekker	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van de verstrekker	Besteding ten laste van cofinanciering (jaar T)	Besteding cofinanciering cumulatief (t/m jaar T)		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E44B/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: E44B/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/06</i>		
			1	060772 Gemeente Eindhoven	IENW/BSK-2023/15973 0	€ 0	€ 89.250	€ 0	€ 392.192		
			2	060772 Gemeente Eindhoven	IENW/BSK-2023/15973 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
			15								
				Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)					
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/09</i>					
			1	060772 Gemeente Eindhoven	IENW/BSK-2023/15973 0	Ja					
			2	060772 Gemeente Eindhoven	IENW/BSK-2023/15973 0	Nee					
			15								
				Kopie CBS(code)	Kopie beschikingsnummer	Naam/nummer maatregel					Maatregel afgerond in (jaar T)? (Ja/Nee) - per maatregel
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/12</i>					<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E44B/13</i>
			1	060772 Gemeente Eindhoven	IENW/BSK-2023/15973 0	Boudriepark fase 1-2					Ja
			2	060772 Gemeente Eindhoven	IENW/BSK-2023/15973 0	Mathijssenstraat					Nee
			15								
lenW	E120	Regeling specifieke uitkering stimulering	Totale besteding (Jaar T)	Cumulatieve totale besteding (t/m jaar T)	Cumulatieve eigen bijdrage en externe	Project afgerond (alle maatregelen) t/m Jaar T?(ja/nee)					

ocw

		verkeersveiligheidsmaatregelen 2025-2030			financiering (t/m jaar T)		
			<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E120/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E120/02</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: E120/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E120/04</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	Nee	
			Naam/nummer per maatregel	Per maatregel, maatregel afgerond t/m (jaar T)? (Ja/Nee)	De hoeveelheid opgeleverde verkeersveiligheids- maatregelen per type maatregel (stuks, meters)	Eventuele toelichting, indien noodzakelijk	
			<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E120/05</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E120/06</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E120/07</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: E120/08</i>	
			1 418 Verbreden van fietspaden, aantal in m	Nee	0	Project nog niet gestart	
							</

OCW

			Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004) <i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK) <i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	Gemeente I.7 Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 540.247	€ 15.092	€ 1.547
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW) <i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>				
			€ 0	Ja				
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)—gemeente deel 2025 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoordt hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	Besteding (jaar T) Bob Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 390	€ 3.355	€ 0	€ 0	€ 5.500

OCW

			BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekking en (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkings BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekking en BOB in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkings BBZ in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire		
			Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo) – gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 31.097	€ 1.147
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 4.162	€ 163
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 7.995	€ 1.218
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 2.480	€ 368
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 45.734	€ 2.896

ocw

			Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Gemeente Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Gemeente Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Gemeente Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0		
			6 Totaal	0	0	N.v.t.	
			Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)				
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)				
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)				
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)				
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)				
			6 Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	
			Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo	Levensonderhoud - Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden	Kapitaalverstrekkingen - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op	

ocw

				in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	kapitaalverstrekkingen Tozo in jaar T i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	Gemeente <i>Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>	
			1 Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			2 Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	
			3 Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			4 Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			5 Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	
			6 Totaal	0	0	0	
SZW	G10	Wet inburgering 2021—gemeentedeel 2025 Alle gemeenten verantwoord voor het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G10/01</i>	Baten (jaar T) (exclusief Rijk) Gemeente <i>Aard controle R Indicator: G10/02</i>	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente <i>Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03</i>		
			€ 278.440	€ 0	Ja		
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire—gemeentedeel 2025	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) i.v.m. de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		

Jaarstukken 2025

ocw

			€ 255.438	€ 38.480	€ 30.909			
VWS	H30	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Totaalbedrag (jaar T) toegekend	Reservering 2025 voor 2026 (maximaal 10% van toegekende budget 2025 kan worden meegenomen naar 2026)	Besteding ten laste van Rijksmiddelen (jaar T)	Cumulatieve besteding ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T)	Voldaan aan afspraken in akkoorden (Ja/ Nee/ n.v.t.)?	Toelichting
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H30/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: H30/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: H30/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/06</i>
			€ 398.425	€ 39.842	€ 286.239	€ 878.855	Ja	
			Meegewerkt aan de monitoring (Ja/Nee/ n.v.t.)?	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H30/08</i>				
			Ja	Nee				
VWS	H35B	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026 (SiSa tussen medeoverheden)	Hieronder per regel één code selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die medeoverheid invullen	Besteding (jaar T)				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: H35B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: H35B/02</i>				
			1 060772 Gemeente Eindhoven	€ 3.135				
			2					
			3					
VRO	J17	Realisatiestimulans	Aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Geprognoseerde aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T+1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Correctie aantal betaalbare woningen bouw gestart (jaar T-1), waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.			

ocw

			<i>Aard controle D1 Indicator: J17/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J17/02</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J17/03</i>			
			47	18	0			
		Aantal betaalbare woningen bouw gestart in jaar T in het NPLV-gebied, waarvoor nog geen rijksbijdrage is verstrekt, als bedoeld in artikel 2.1. van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling (excl. Compensabele Btw) .	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van activiteiten ter verbetering van bovenplanse openbare ruimte en collectieve maatschappelijke voorzieningen in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.1 van de regeling.	Bestedingen (jaar T) ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling (excl. Compensabele Btw).	Bestedingen (jaar T) aan compensabele btw ten behoeve van de financiering van capaciteitsondersteuning voor de uitvoering van de woningbouwopgave in de NPLV-gebieden, als bedoeld in artikel 3.5 van de regeling.		
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J17/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: J17/08</i>		
		1						
		2						
VRO	J55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: J55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J55/06</i>	
		0	€ 0	€ 104.388	0	€ 0	€ 128.692	
		Het aantal huishoudens dat ondersteuning -bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten				

OCW

			bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen. <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/07</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/09</i>			
			105	€ 200	€ 100.992			
			Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/10</i>	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/11</i>	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/12</i>	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/13</i>	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energieverbruik/energie rekening tot gevolg. <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/14</i>	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J55/15</i>
			0	0	0	0	0	0
VRO	J94	Regeling houdende regels verstrekking specifieke uitkering aan gemeenten verduurzaming [...] van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties	Beschikingsnummer <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: J94/01</i>	Besteding (jaar T), in J94/06 t/m J94/08 opgesplitst <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J94/02</i>	Het totaal aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen dat voldoet aan artikel 6, eerste lid, onderdeel a <i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J94/03</i>	Het aantal woningen waar maatregelen zijn getroffen met een WOZ-waarde boven het gemeentelijk gemiddelde (peildatum 2024) of een WOZ-waarde van boven € 477.000 <i>Aard controle D1</i> <i>Indicator: J94/04</i>	Bedrag dat van de vijfde kolom van bijlage III en bijlage IV besteed is aan doe-het-zelfmaatregelen, inclusief activiteiten als bedoeld in artikel 2, derde lid (zoals ondersteuning vanuit gemeente) (alleen van toepassing voor tranche 2 en tranche 3). <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J94/05</i>	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan gerichte ondersteuning en/of het bedrag waarvoor derden met de benodigde expertise zijn ingeschakeld als bedoeld in artikel 2, derde lid, onderdeel b <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: J94/06</i>
			1 LAI23-03500207	€ 54.782	55	0	€ 0	€ 6.282
			2 LAI24-03731540	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
			3 LAI25-03831011	€ 0	0	0	€ 0	€ 0
			Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is ten behoeve van uitvoering als	Bedrag dat vanuit de specifieke uitkering besteed is aan die energiebesparende	Eindverantwoording (ja/nee)			

ocw

			bedoeld in artikel 2, tweede lid, onderdeel c	isolatiemaatregelen, eventueel in samenhang met energiezuinige ventilatiemaatregelen.				
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J94/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J94/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J94/09</i>			
		1	€ 0	€ 48.500	Nee			
		2	€ 0	€ 0	Nee			
		3	€ 0	€ 0	Nee			
VRO	J105	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Projectnaam	Aantal woningen waarvan de bouw is gestart cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van start bouw gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Aantal woningen dat is gerealiseerd cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken datum van oplevering gehaald? (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/02</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J105/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/04</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J105/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: J105/06</i>
		1	De Waterbrink	69	Nee	49	Ja	€ 0
		2						
		3						
			Kopie projectnummer	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Prijscategorieën woningen komen overeen met projectaanvraag (Ja/Nee) - bij Nee is indicator 10 verplicht	Toelichting afwijking(en) van datum start bouw, datum van oplevering en/of prijscategorieën woningen	Aantal betaalbare woningen waarvan de bouw gestart is cumulatief (t/m jaar T)	Afgesproken aandeel van betaalbare woningen gehaald? (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/11</i>	<i>Aard controle D1 Indicator: J105/12</i>
		1	De Waterbrink	€ 0	Ja	Starbouw Q4 ipv Q2 2024. Afwijking is gemeld en akkoord bevonden. Zoals in eerdere verantwoordingen ook gemeld	36	Ja

ocw

			2						
			20						
				Kopie projectnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J105/14</i>				
			1	<i>De Waterbrink</i>	Nee				
			2						
			20						
VRO	J117B	Regeling specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren		Hieronder per regel één provincie(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Besteding (jaar T)	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T)			
		SiSa tussen medeoverheden		<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: J117B/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: J117B/03</i>			
			1	030010 Provincie Noord-Brabant	€ 5.154	€ 5.154			
			2						
				Kopie provinciecode	Status SMP (nog niet gestart/in ontwikkeling/afgerond)	Gebruik van pre-SMP (Ja/Nee)	Verwachte opleverdatum SMP(dd/mm/jj)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/04</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: J117B/05</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: J117B/06</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: J117B/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: J117B/08</i>	
			1	030010 Provincie Noord-Brabant	nog niet gestart	Nee		Nee	
			2						
VRO	J209	Meerjarige regeling voor huisvesting aandachtsgroepen		Beschikingsnummer	Projectnaam	Besteding (jaar T) per project	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) - per project	Cumulatieve opbrengsten (t/m jaar T) - per project	Aantal woonruimten waarvan de werkzaamheden zijn gestart in (jaar T)
						Inclusief uitvoering door derde vanaf SiSa 2023			

ocw

			Aard controle n.v.t. Indicator: J209/01	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/02	Aard controle R Indicator: J209/03	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/04	Aard controle D2 Indicator: J209/05	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/06
			1 RHA25-AAND-03848752	2 standplaatsen woonwagencentrum De Wilg	€ 27.122	€ 27.122	€ 0	2
			2					
			10					
			Kopie Projectnaam	Aantal volledig gerealiseerde woonruimten (t/m jaar T)	De uitvoering loopt volgens de planning (ja/nee)	Zelfstandige uitvoering (ja/nee)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			Aard controle n.v.t. Indicator: J209/07	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/08	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/09	Aard controle R. Indicator: J209/10	Aard controle n.v.t. Indicator: J209/11	
			1 2 standplaatsen woonwagencentrum De Wilg	0	Ja	Ja	Nee	
			2					
			10					
KGK	K28	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Besteding apparaatskosten (jaar T) : salarissen en sociale lasten voor ambtelijk personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): kosten voor ingeleend personeel	Besteding apparaatskosten (jaar T): overige goederen en diensten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) apparaatskosten	Besteding (jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten	Cumulatieve bestedingen (t/m jaar T) overige kosten gerelateerd aan apparaatskosten
			Aard controle R Indicator: K28/01	Aard controle R Indicator: K28/02	Aard controle R Indicator: K28/03	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/04	Aard controle R Indicator: K28/05	Aard controle n.v.t. Indicator: K28/06
			€ 234.977	€ 58.825	€ 12.118	€ 458.912	€ 0	€ 39.500
			Eindverantwoording (Ja/Nee)					
			Aard controle n.v.t. Indicator: K28/07					
			Nee					
AenM	M16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Vul in totaal te ontvangen normbedrag per gerealiseerde gemeentelijke plek per dag (GOO) (jaar T)	Vul in verschil bij hogere werkelijke bestedingen ten opzichte van de uitkomst van M16/01	Vul in vrijwillige teruggave bij lagere werkelijke bestedingen ten opzichte van de	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd	Besteding (jaar T) van uitvoering ten behoeve van de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (GOO en POO)

ocw

		Gemeenten	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: M16/01</i>	(jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: M16/02</i>	uitkomst onder M16/01 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO) <i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: M16/03</i>	uitvoeringskosten <i>Aard controle R</i> <i>Indicator: M16/04</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: M16/05</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: M16/06</i>
			€ 915.420	€ 577.963	€ 0	€ 7.169	€ 3.856	€ 57.233
		Totaal bedrag vorderingen (/ onrechtmatig uitgekeerde) verstrekkingen GOO en POO (jaar T)		Totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) (jaar T)	Totaal bedrag ontvangen eigen bijdrage van ontheemden GOO (jaar T)	Periode vanaf wanneer de eigen bijdrage is ingevoerd	Periode vanaf wanneer de verhoging eigen bijdrage is ingevoerd	
		<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: M16/07</i>		<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: M16/08</i>	<i>Aard controle R</i> <i>Indicator: M16/09</i>	<i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: M16/10</i>	<i>Aard controle D2</i> <i>Indicator: M16/11</i>	
		€ 9.826	€ 1.152	€ 41.448	1-1-2025	1-10-2025		
		Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01/02/04/05/06/07/08 verminderd met 09		Cumulatieve besteding (t/m jaar T)				
		<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: M16/12</i>		<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: M16/13</i>				
		€ 1.531.171	€ 6.101.639					
AenM	M30	Specifieke uitkering wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen	SPUK I: Aantal gerealiseerde plekken van duurzame aard boven indicatieve opgave in het jaar T	SPUK I: Eindverantwoording (Ja/Nee)	SPUK II: Aantal gerealiseerde plekken van bijzondere aard (AMV) in het jaar T	SPUK II: Eindverantwoording (Ja/Nee)		
		Gemeenten	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: M30/01</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: M30/02</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: M30/03</i>	<i>Aard controle n.v.t.</i> <i>Indicator: M30/04</i>		

ocw

			1.375	Nee	50	Nee	
--	--	--	-------	-----	----	-----	--

Bijlage 4: Overzicht over te hevelen budgetten 2025 (Slotwijziging 2025)

Bedrag	Toelichting	Werkelijk
€ 35.000	Mobiliteit Onderbouwing Middelen pas in mei 2025 beschikbaar gesteld. Project loopt in 2026 door. Middelen zijn voor inhuur projectleider route 611.	€ 50.000
€ 33.708	Budget lobby om Defensie terug te halen naar het Nassau-Dietz terrein te intensiveren Onderbouwing Incidenteel budget loopt door in 2026	€ -
€ 25.000	Onderzoeken ontwikkeling bedrijventerreinen Onderbouwing Uitstel van het uitzetten van onderzoeken naar ontwikkeling bedrijventerreinen door complexiteit van de werkzaamheden en prioritering binnen de bestaande capaciteit. Daardoor overloop naar 2026.	€ 25.000
€ 50.000	Herinrichting hervormd kerkje Onderbouwing Eenmalig budget voor herinrichting kerkje om deze geschikt te maken voor de sociaal maatschappelijke functie waartoe deze bestemd is. Uitvoering vindt plaats in 2026	€ 50.000
€ 26.000	Verduurzaming kerkje Onderbouwing Sinds de begroting van 2023 is structureel een bedrag van 15.000 euro geraamd voor de Heemkundekring ten behoeve van het betalen van de huurlasten aan Stichting Behoud en Beheer Hervormd Kerkje Budel. De verhuizing van de erfgoedvereniging (voorheen heemkundekring) heeft echter vertraging opgelopen, waardoor dit bedrag nog niet is opgenomen over 2024. Wel is een gedeelte van dit budget van de huurlasten erfgoedvereniging gebruikt voor de uitvoering van een duurzaamheidsscan (B&W besluit 3-9) van het Hervormd Kerkje. Het niet-gebruikte deel van de huurlasten 2024 (€ 11.000) en 2025 (€ 15.000) is nodig voor de bekostiging van de noodzakelijke verduurzamingswerkzaamheden aan het Kerkje.	€ 26.000
€ 199.000	Knoop Maarheeze Onderbouwing Werkzaamheden zijn nog niet afgerond en worden gedeeltelijk in 2026 afgerond	€ 150.000

€ 60.000	Project Woonwagens Onderbouwing Deze werkzaamheden zijn gedeeltelijk doorgeschoven naar 2026. In de hoeveelheid werkzaamheden en beperkte capaciteit heeft een prioriteitsstelling plaats gevonden. Voorstel om budget over te hevelen.	€ 60.000
€ 16.000	Project "begrijpelijke taal" Onderbouwing Deel van het budget uitvoering Dienstverleningsconcept. Gereserveerd voor A2-brede project 'Begrijpelijke taal' om snelle start mogelijk te maken. Voor dit deel van de projectkosten (eenmalige kosten) is in het komend jaar geen structureel budget beschikbaar.	€ 16.000
€ 80.000	Beleidsontwikkeling Natuur, Water, Klimaat Onderbouwing Het projectenboek natuur, klimaat en landschap met uitvoeringsprogramma (fase 1) is met vertraging (o.a. door wisselingen in personele bezetting en nog op te stellen gemeentelijke kaders als strategische visie en rijksbeleid (BPLG)) in 2024 opgeleverd. Dit heeft ertoe geleid dat in 2024 nog geen start is gemaakt met de Visie op het landschap en ondernemerschap (fase 2). In 2025 is, vanwege prioritering door capaciteitstekort, opnieuw vertraagd gestart met een plan van aanpak en inkoopstrategie. Dit leidt in 2025 uitsluitend tot opdrachtverlening en nog niet tot uitvoering van werkzaamheden. Met deze Visie herijken we het landschapsbeleidsplan, leggen we de basis voor het Ontwikkelprofiel voor het buitengebied in de omgevingsvisie, leggen we een koppeling met het herijken van het Projectenboek Natuur, Klimaat als ook de volgende stap in verduurzaming van onze pachtgronden. Bovendien maken we een vertaling van de bestaande beleidskaders naar een toekomstbeeld van de landbouw in Cranendonck.	€ 80.000
€ 524.708	Totaal	€ 457.000

Bijlage 5: Overzicht over te hevelen budgetten 2025 (jaarrekening 2025)

Bedrag	Toelichting
€ 54.589	Gemeenschapshuizen Onderbouwing In 2026 en mogelijk 2027 wordt er nog tijdelijk gebruik gemaakt van de oude gemeenschapshuizen in Dorplein en Gastel. Na de oplevering komen de gebouwen terug naar de gemeente. Het kan zo zijn dat in de overbruggingsperiode nog ongeplande noodzakelijke herstelwerkzaamheden moeten worden uitgevoerd die niet begroot zijn. Daarvoor verzoeken we dit budget over te hevelen.
€ 27.500	Bedrijfshulpverlening Onderbouwing In 2025 is gebleken dat er achterstallige investeringen zijn m.b.t. veiligheid in de publiekshal. Er is een plan in ontwikkeling m.b.t. hoe we hier op korte termijn een inhaalslag in kunnen maken. Om de incidentele kosten van deze inhaalslag te kunnen bekostigen, willen we het restantbudget BHV eenmalig overhevelen.
€ 59.000	Bedrijfsvoering budget Onderbouwing Op 4 november 2025 heeft de gemeenteraad van Cranendonck unaniem ingestemd met de meerjarenbegroting 2026-2029. Hierin is een besluit opgenomen dat er voor de Kadernota 2027 een proces van ZBB (Zero Based Budgetting) dient te worden doorlopen. Om dit proces te kunnen doorlopen moest feitelijk al direct gestart worden in november 2025. De gemeente heeft direct aandacht gevraagd in de diverse werk- en ontwikkelings-overleggen tussen GRSA2 en de Gemeente voor het proces Zero Based Budgetting. De afgelopen periode is vast komen te staan dat financiën op dat en dit moment niet voldoende capaciteit heeft om deze verbeterslag cq. op dit proces op door te pakken. Alle aandacht gaat naar de reguliere werkzaamheden. Zodoende wordt in tijdelijkheid extra capaciteit ingezet om dit proces te alsnog doorlopen. Dit wordt als Special 100% doorbelast aan de gemeente Cranendonck. De opdracht dateert vanuit 2025 en heeft in die periode geen start kunnen maken. De beschikbare middelen waren (indirect) beschikbaar en zijn in 2025 niet aangewend. Dat geschiedt eerst in 2026. In 2026 is er geen specifiek budget voorhanden. Door het onderzoek door externen in fasen uit te voeren heeft het een zeer beperkte impact op de beschikbare capaciteit die niet over houdt.
€ 17.801	Vitale gemeenschappen Onderbouwing In november 2025 is een splitsing geëffectueerd in het toenmalige Werkbudget Vitale gemeenschappen. Hierbij blijven subsidies voor gemeenschapsinitiatieven ten

	bedrage van € 40k ondergebracht binnen het sociaal domein (1e lijns zorg Wmo; 66020100). De kosten voor gemeenschapsontwikkeling als bedoeld binnen Vitale gemeenschappen (= € 23k) worden voortaan apart gebudgetteerd. Om hiermee een goede start te kunnen maken is voor 2025 bovendien € 20k extra toegewezen. Omdat deze uitkomst lange tijd ongewis bleef, zijn een aantal van deze kosten uit voorzorg niet gemaakt. Van het totaalbudget van € 43k is daardoor € 18k resterend gebleven. Ik verzoek om overheveling van dit bedrag naar 2026, zodat een aantal van de eerder voorgenomen investeringen in gemeenschapsontwikkeling alsnog kunnen plaatsvinden. Dit bedrag is weliswaar onder de €20k die als overhevelingsgrens wordt gehanteerd, maar vormt binnen het totaalbudget voor vitale gemeenschappen een zeer substantieel aandeel. Vanuit het communicatieplan dat medio 2025 is opgesteld, wil ik eerder voorgenomen investeringen (een extra workshop, een tweede 'maand van', een drieluik (print), extra Dorpskracht-verhalen i.c.m. een algemene uitleg (video) voor de landingspagina) realiseren, en de kosten voor copywriting, ontwerp/opmaak en productie hiervan bekostigen.
€ 20.981	Beheerkosten Baronie Onderbouwing In de begroting 2026 is geen budget voor beheerskosten Baronie opgenomen. Omdat deze in 2026 nog doorlopen wordt voorgesteld daarom om het restant het incidentele budget 2025 over te hevelen naar 2026.
€ 37.285	Uitvoeringsprogramma Verkeer en Vervoer Onderbouwing Eenmalig is bij de begroting 2024 door de gemeenteraad besloten om van het Uitvoeringsprogramma Verkeer en vervoer geen krediet (investering) te maken. Dit terwijl de projecten wel meerjarig lopen. Vanuit het uitvoeringsprogramma wordt geld beschikbaar gesteld aan het Platform A2. Vanuit deze samenwerking worden dan regionaal projecten opgepakt. Een voorbeeld hiervan is de doorfietsroute Weert-Eindhoven. Vanuit deze samenwerking zijn in 2024 projecten gestart en lopen door of moeten nog afgerekend worden in 2026. De afrekening is afhankelijk van de facturatie vanuit externe partijen.
€ 12.666	Kosten die pleegouders maken voor kinderopvang Onderbouwing In de decembercircular 2025 zijn middelen opgenomen voor de vergoeding van kosten die pleegouders maken voor kinderopvang. Vanuit de VNG is geadviseerd om deze middelen ook te gebruiken voor de doelgroep. In de raadsinformatiebrief van de decembercircular 2025 hebben we aangegeven dat op basis van dit advies voorgesteld wordt om deze middelen over te hevelen naar 2026.
€ 31.104	Uitvoering Brede Muziekregeling Onderbouwing Op 12 december 2023 heeft de gemeenteraad besloten om het surplus van de basissubsidie 2022 van het RICK over te hevelen naar 2024. Omdat de teruggave in

	2024 heeft plaatsgevonden is conform het raadsbesluit deze teruggave bij de jaarrekening 2024 overgeheveld naar 2025. Het budget is in 2025 gedeeltelijk besteed doordat er onvoldoende bezetting cultuur in het 2e halfjaar 2025 is geweest. Daarom stellen wij u voor om dit bedrag over te hevelen naar 2026 om uitvoering te geven aan het koersdocument cultuur.
€ 14.253	Handhaving permanente bewoning vakantiepark Slot Cranendonck Onderbouwing De gemeenteraad heeft besloten het aangevraagde budget voor het jaar 2026 bij te stellen en te verlagen van € 100.000,- naar € 50.000,-. Deze aanpassing heeft tot gevolg dat de beschikbare financiële ruimte voor de uitvoering van de voorgenomen werkzaamheden in 2026 beperkter is dan oorspronkelijk voorzien. Aangezien het (juridische) traject reeds in gang is gezet en zich in een gevorderd stadium bevindt, is het van belang dat de continuïteit van dit traject wordt gewaarborgd. Om dit mogelijk te maken, is het noodzakelijk dat de middelen die in het begrotingsjaar 2025 wel beschikbaar waren maar niet zijn benut, worden overgeheveld en alsnog ingezet kunnen worden in het jaar 2026. Het beschikbaar stellen van deze middelen is belangrijk om de werkzaamheden conform planning te kunnen voortzetten (en afronden).
€ 23.405	Detailhandelsonderzoek Onderbouwing Budget was gereserveerd voor detailhandelsbeleid in A2-verband. Dit is niet opgestart vanwege andere uitgangspunten van de diverse gemeenten en de capaciteitsdruk binnen de organisatie. Er is vooral ingezet op andere aandachtsgebieden. De gemeenteraad heeft de aanpak van centrumgebieden d.m.v. de motie leegstand tot prioriteit gemaakt, waarmee we in 2026 aan de slag gaan. Om daadwerkelijk in 2026 stappen te kunnen zetten is overheveling van het werkbudget hard nodig. Het structureel beschikbare budget is niet toereikend. Een gemotiveerde structurele verhoging van de budgetten verwachten wij gemotiveerd te kunnen maken in de loop van dit jaar (kadernota, begroting of separaat) op basis van het plan van aanpak waaraan wij op dit moment werken.
€ 300.000	P-budget Onderbouwing Gezien het aantal projecten is het opzetten van het (integraal) projectmatig werken noodzakelijk, hiervoor is externe ondersteuning/expertise gewenst. Ook in regionaal verband is dit actueel aan de orde. Eind 2025 zijn gesprekken gestart binnen de MRE-gemeenten om gezamenlijk te kijken hoe (ambtelijke)capaciteit en/of middelen ingezet kunnen worden om de regioafspraken te kunnen uitvoeren. Dit vraagt (financieel) ook het een en ander aan de zijde van de gemeente. In het AB (Algemeen Bestuur) van de MRE worden en zijn deze besluiten genomen en volgt er in 2026 een voorstel richting het directieplatform om deze te gelde te maken. Bij het team openbare ruimte moeten we werk bij derden beleggen om ontstane achterstanden 2025 weg te werken, een inhaalslag te maken. Daarnaast heeft de raad in 2025 besloten voor het uitwerken en uitvoeren van een special voor aanvullende specifieke ondersteuning bedrijfsvoering (GRSA2), die gedekt moesten worden uit het P-budget (er was niets voor geraamd). Vervangende inhuur wegens langdurig verlof op basis

	van CAO zorgen voor extra uitgaven die ten laste komen van het P-budget en doorlopen in 2026. Om als organisatie snel, slagvaardig en direct te acteren zijn de resterende middelen 2025 nodig om de ingezette lijn door te zetten en verder in te vullen.
€ 80.000	Organisatie ontwikkeling Onderbouwing In 2025 zijn er beperkte kosten geweest omdat er (behalve de afronding HR21) geen grotere projecten opgepakt worden omdat er vooral focus is geweest op uitvoerende (bedrijfsvoerings)activiteiten. Ter ontlasting van onze organisatie heeft uw Raad in de begroting een tijdelijke recruiter voor 2 jaar beschikbaarheid gesteld, waarvoor nog budget gevonden moet worden. De middelen die overgebleven zijn vanuit de organisatieontwikkeling van 2025 willen we hier graag voor inzetten (past ook prima in deze lijn).
€ 79.000	Wet versterking regie volkshuisvesting Onderbouwing In de decembercircularre 2025 zijn middelen verstrekt voor de wet versterking regie volkshuisvesting. Deze wet brengt met zich mee dat gemeenten verplicht worden een huisvestingsverordening in te voeren en een volkshuisvestelijk programma op te stellen. Hiervoor is extra uitvoeringskracht nodig waarvoor wij deze middelen willen inzetten. In de raadsinformatiebrief van de decembercircularre 2025 is aangegeven dat bij de jaarrekening 2025 wordt voorgesteld om deze middelen over te hevelen.
€ 757.584	Totaal

Bijlage 6: Kerngegevens jaarrekening 2025

A. Sociale structuur	Werkelijke gegevens 31-12-2024	Werkelijke gegevens 31-12-2025
Aantal inwoners	21.650	21.089
waarvan:		
inwoners 0 - 19 jaar		
inwoners 20 - 64 jaar	4.093	3.818
inwoners 65 - 74 jaar	12.040	11.662
inwoners 75 - 84 jaar	2.829	2.814
85 jaar en ouder	2.110	2.194
	578	601
Aantal mannen	11.016	
Aantal vrouwen	10.633	10.657
Geslacht onbekend		10.432
Aantal leerl. basisonderwijs scholen Cranendonck		1.462*
Aantal leerl. voortgezet onderwijs (dependance Budel)	1.577*	
*stand per 1 oktober		412
	447*	
Participatiewet(PW)	216	196
Besluit Bijstandsverlening zelfstandigen (BBZ)		
De Inkomensvoorziening voor Ouderen en gedeeltelijk Arbeidsongeschikte Zelfstandigen (IOAZ)	0	0
	4	3
Aantal voorzieningen Jeugdzaken	428	491
	548	562
Aantal vervoersvoorzieningen WMO	173	176
Aantal rolstoelvoorzieningen WMO	272	310
Aantal woonvoorzieningen WMO	663	702
Aantal voorzieningen: huishoudelijke hulp WMO		

B. Fysieke structuur	Werkelijke gegevens 31-12-2024	Werkelijke gegevens 31-12-2025
Oppervlakte gemeente in hectare	7.814	7.814
totaal woonruimten	9.231	9.367
waarvan:		
aantal woningen	9.201	9.337
aantal woonwagens	30	30
Lengte van wegen:		
wegen buiten de bebouwde kom in km	125	125
wegen binnen de bebouwde kom in km	126	126
semi- en onverharde wegen, fiets- en voetpaden in km	73	73
Aantal m ² openbaar groen:	599.000	599.000
Oppervlakte bossen en natuur in hectare	310	310

Financiële structuur	Werkelijke gegevens 31-12-2024	Werkelijke gegevens 31-12-2025
Gewone uitgaven*		
- absoluut	73.628.000	77.378.000
- per inwoner	3.401	3.669
Gewone inkomsten*		
- absoluut	74.143.000	82.257.000
- per inwoner	3.425	3.900
Opbrengst belastingen en rechten		
- absoluut	12.493.000	13.375.000
- per inwoner	577	634
Algemene uitkering Gemeentefonds		
- absoluut	45.788.000	51.995.000
- per inwoner	2.115	2.466
Eigen financieringsmiddelen		
- absoluut	26.379.000	28.157.000
- per inwoner	1.218	1.335
Vaste schuld		
- absoluut	30.669.000	28.051.000
- per inwoner	1.417	1.330
* Uitgaven/Inkomsten algemene dienst voor resultatenbestemming.		

Bijlage 7: Lijst met afkortingen

AB	Algemeen Bestuur
ABdK	Actief Bodembeheer de Kempen
AMHK	Advies- en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling
AO	Administratieve Organisatie
APV	Algemene Plaatselijke Verordening
AR	Algemene Reserve
ARCOR	Algemene Regels voor de Cranendonckse Openbare Ruimte
ARG	Algemene Reserve Grondexploitatie
AU	Algemene Uitkering
AVG	Algemene verordening gegevensbescherming
AWB	Algemene wet bestuursrecht
AWBZ	Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten
AZC	Asielzoekerscentrum
BAG	Basisregistraties Adressen en Gebouwen
BBP	Bruto Binnenlands Product
BBT	Bedrijventerreinen Benchmark Tool
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten
BBZ	Besluit Bijstandsverlening Zelfstandigen 2004
BCF	BTW Compensatie Fonds
BCM	Bestandscontrolemodule
BdK	Bibliotheek De Kempen
BDU	Brede doeluitkering
BDuR	Brede doeluitkering Rampenbestrijding
BENG	Bijna Energie Neutrale Gebouwen
BIBOB	Wet Bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur
BIE	Bouwgrond in exploitatie
BIG	Baseline Informatieveiligheid Gemeenten
BIO	Buitengebied In Ontwikkeling
BIO	Ensia/Baseline Informatiebeveiliging Nederlandse Overheid
BIVAK	Bijzonder Innovatief Vakonderwijs
BIZOB	Bureau Inkoop en Aanbestedingen Zuidoost Brabant
BKP	Beeldkwaliteitplan
BNA	Brainport Nationale Actieagenda
BNG	Bank Nederlandse Gemeenten
BOM	Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij
BO-MIRT	Bestuurlijk Overleg Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport
BOPA	Buitenplanse omgevingsplanactiviteit
Bor	Besluit Omgevingsrecht
BOV	Budelse Ondernemers Vereniging
BOVO	Bovenwijkse Voorzieningen
BPB	Brainport Principles Bedrijventerreinen
BTPL	Basisteamprogrammaleider
BRK	Basisregistratie Kadaster
BRO	Basisregistratie Ondergrond
BRP	Basisregistratie Personen

AB	Algemeen Bestuur
BURAP	Bestuursrapportage
BUIG	Bundeling Uitkeringen Inkomensvoorziening aan Gemeenten
BvC	Baronie van Cranendonck
BVL	Brabants VerkeersveiligheidLabel
BW/MO	Beschermde Wonen en Maatschappelijke Opvang
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
CAK	Centraal Administratie Kantoor
CAO	Collectieve arbeidsovereenkomst
CAO VVT	CAO Verpleeg-, Verzorgingshuizen, Thuiszorg en Jeugdgezondheidszorg
CAR/UWO	Collectieve Arbeidsvoorwaardenregeling/Uitwerkingsovereenkomst
CBS	Centraal bureau voor de statistiek
CBW	Cyberbeveiligingswet
CDOKE	Capaciteit Decentrale Overheid Klimaat- en Energiebeleid
CEO	Cliëntervaringsonderzoek
Cer	Compensatie eigen risico
CISO	Coördinator informatieveiligheid
CJG	Centrum Jeugd en Gezin
CJIB	Centraal Justitieel Incasso Bureau
COA	Centraal Orgaan opvang Asielzoekers
COELO	Centrum voor Onderzoek van de Economie van de Lagere Overheden
COVID-19	Corona Virus Disease 2019
CPB	Centraal Planbureau
CPO	Collectief Particulier Opdrachtgeverschap
CRM	Customer Relationship Management
CROW	Centrum voor Regelgeving en Onderzoek in de Grond-, Wegen- en Waterbouw
CRZ	Collectief Randweg Zuid
CMK	Cultuurreductie met kwaliteit
CVV	Collectief Vraagafhankelijk Vervoer
CWI	Centrum voor Werk en Inkomen
CZ	Centraal Ziekenfonds (zorgverzekeraar)
DDS	Datadistributiesysteem
DIC	Duurzaam Industrierrein Cranendonck
DIV	Documentatie en Informatie Voorziening
DIT	Dommelstroom Interventie Team
DKD	Digitaal Klantdossier
DLO	Dienst Landbouwkundig Onderzoek
DMOP	Duurzaam Meerjaren Onderhoudsprogramma
DMS	Document Management Systeem
DO	Definitief Ontwerp
DSO	Digitaal stelsel Omgevingswet
DSP	Dorpssteunpunt
DUO	Dienst Uitvoering Onderwijs
DVC	Dement Vriendelijk Cranendonck
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
EB	Eigen Bijdrage
ECB	Europese Centrale Bank

AB	Algemeen Bestuur
EMU	Economische en Monetaire Unie
ENSIA	Eenduidige Normatiek Single Information Audit
EURIBOR	Euro Interbank Offered Rate
EVZ	Ecologische Verbindingszone
FG	Functionaris gegevensbescherming
FIDO	Wet Financiering Decentrale Overheden
FMI	Functiemengingsindex
FTE	Fulltime Equivalent (rekeneenheid die arbeidsduur van medewerkers vergelijkt met een volle werkweek)
Fup	Fauna uittreed plaatsen
FVW	Financiële verhoudingswet
GALM	Groninger Actief Leven Model
GALA	Gezond en Actief Leven Akkoord
GBA	Gemeentelijke Basisadministratie voor persoonsgegevens
GBKN	Grootschalige Basiskaart van Nederland
GEO	Geografisch
GFT	Groente-, Fruit- en Tuinafval
GGA	Gebiedsgerichte Aanpak
GGD	Gemeenschappelijke Gezondheid Dienst
GGI	Gemeentelijke Gemeenschappelijke Infrastructuur
Ggz	Geestelijke gezondheidszorg
GGzE	Geestelijke Gezondheidszorg Eindhoven en de Kempen
GHOR	Geneeskundige Hulpverlening bij Ongevallen en Rampen
GI	Gecertificeerde Instelling
GMSD	Gemeentelijke Monitoring Sociaal Domein
GOB	Groen Ontwikkelfonds Brabant
CPB	Centraal Planbureau
GPvE	Globaal Programma van Eisen
GRSA2	Gemeenschappelijke Regeling Samenwerkende A2-gemeenten
GREX	Grondexploitatie
GTK	Gemeenschappelijk Financieel Toezichtkader
GVOP	Gemeentelijke Voorzieningen voor Officiële Publicaties
GVL	Gemeenschappelijke Vluchtelingen Locatie
GVVP	Gemeentelijk Verkeer- en Vervoer Plan
HAC-weekblad	Hamont-Achel Cranendonck weekblad
HCC	HockeyClub Cranendonck
HbH	Hulp bij Huishouden
HKZ	Harmonisatie Kwaliteitsbeoordeling in de Zorgsector
HNG	Hypotheekfonds Nederlandse Gemeenten
HNW	Het Nieuwe Werken
HOF	Wet Houdbare Overheidsfinanciën
HRM	Human Resources Management
HvC	Hof van Cranendonck
HUB	Overstappunt tussen verschillende vervoersmodaliteiten
I&A	Informatievoorziening & Automatisering
IBOR	Integraal Beheer Openbare Ruimte

AB	Algemeen Bestuur
IBP	Interbestuurlijk programma
IBT	Interbestuurlijk Toezicht
IC	Interne Controle
ICHOP	Integraal Cultuur Historisch OntwikkelingsProgramma
ICT	Informatie en Communicatie Technologie
IDO	Informatiepunt Digitale Overheid
iDOP	ntegraal dorpontwikkelingsplan
IGO	Integrale Gebiedsontwikkeling
IHP	Integraal Huisvestingsplan
IOAW	Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers
IOAZ	Wet Inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen
IOK	Intentieovereenkomst
IPO	Interprovinciaal Overleg
ISV	Investeringsbudget Stedelijke Vernieuwing
ITV	Intensivering Toezicht Veehouderijen
IZA	spuk Integraal Zorgakkoord (IZA doeleinden)
JB/JR	Jeugdbescherming/Jeugdreclassering
JCB	Graaflaadcombinatie
JGZ	Jeugd Gezondheidszorg
J en V	Ministerie van Justitie en Veiligheid
JuZa	Juridische Zaken
KCA	Klein Chemisch Afval
KCC	Klant Contact Centrum
KIT	Kempen Interventieteam
KLIC	Kabels en Leidingen Informatie Centrum
KPI	Kritische Prestatie Indicator
KTM	Korte Termijn Maatregelen pakket (ihkv Brainpordealt)
KOTA	Kinderopvangtoeslagenaffaire
KWM	Kwaliteitsmonitor
KZC	Kindzorgcentrum
LAA	Landelijk Aanpak Adreskwaliteit
LAP3	Landelijk Afvalbeheerplan 3
LED	LED-verlichting; Light Emitting Diode; zuinige lamp die gebruik maakt van elektriciteit om licht te produceren
LGB	Lokaal Gezondheidsbeleid
LAI	Landelijke Aanpak Isolatie (spuk regeling)
LISA	Landelijk informatiesysteem van Arbeidsplaatsen
LKS	Loonkostensubsidie
LNv	Landbouw Natuur en Voedselkwaliteit
LOG	Landbouwontwikkelingsgebied
LTA	Lange Termijn Agenda
LBV/LBV+	Landelijke Beeindigingsregeling Varkenshouderijen (Plus)
LVO	Limburg Voortgezet Onderwijs
Mabib	Maatschappij voor Breedband in Brabant B.V.
MBvO	Meer Bewegen voor Ouderen
MBO	Middelbaar Beroeps Onderwijs

AB	Algemeen Bestuur
MER	Milieueffect Rapportage
Metalot	Innovatie, onderzoek, ondernemerschap en onderwijs voor duurzame, circulaire ontwikkelingen
MFA	Multifunctionele accommodatie
MIRT	Meerjarenprogramma Infrastructuur Ruimte en Transport
MJIP	Meerjaren investeringsplanning
MJOP	Meerjarig onderhoudsprogramma
MKB	Midden en klein bedrijf
MKOB	Meldkamer Oost Brabant
MO	Maatschappelijke Ondersteuning
MPG	MeerjarenPrognose Grondexploitaties
MRE	Metropoolregio Eindhoven
MT	Managementteam
NIEGG	Niet in exploitatie genomen gronden
NIMBY	Not in my back yard
NIP	Nationaal Isolatieprogramma
NNB	Natuur Netwerk Brabant
NPK	Nota Publiekrechtelijke Kaders
NPR	Nederlandse Praktijk Richtlijn
NPS	Net Promoter Score
NRS	Netto Retraction Score
NUP	Nationaal Uitvoering Programma
NWW'er	Niet Werkende Werkzoekende
NZA	Nederlandse Zorgautoriteit
OAB	Onderwijs Achterstanden Beleid
OCC	Ondernemersvereniging Cranendonck
ODZOB	Omgevingsdienst Zuidoost Brabant
OGB	Onderlinge gemeentelijke bosbrandverzekering
OHBA	Onderwijs huisvesting basisonderwijs asielzoekerskinderen
OML	Ontwikkelingsmaatschappij Midden-Limburg
OOGO	Op Overeenstemming Gericht Overleg
OPK	Oud Papier en Karton
OV	Openbaar Vervoer
OVA	Overheidsbijdrage in de Arbeidsontwikkeling
OZB	Onroerende Zaak Belastingen
PAS	Programmatistische Aanpak Stikstof
P&C	Planning & Control
P-budget	Personeelsbudget
PGB	Persoonsgebonden Budget
PIMS	Personeelsinformatie Managementsysteem
PIJOFACH	Personeel, Informatievoorziening, Juridische zaken, Organisatie, Financiën, Administratieve organisatie, Communicatie en Huisvesting
PIP	Persoonlijk Inburgerings Plan
PIT	Peelland interventieteam
PMD	Plastic, metaal en drankenkartons
PMO	Platform Maatschappelijke Ondersteuning
PO	Primair Onderwijs

AB	Algemeen Bestuur
POC	Percentage of completion
POH	Praktijkondersteuner huisarts
Poc	Percentage of completion
POS platform	Platform Ondernemende Sportaanbieders
PvA	Plan van Aanpak
RAV	Regionale Ambulance Voorziening
RES	Regionale Energie Strategie
R&T	Recreatie & Toerisme
RHCE	Regionaal Historisch Centrum Eindhoven
RIB	Raadsinformatiebrief
RICK	Regionaal Instituut Cultuur- en Kunsteducatie
RIEC	Regionaal informatie- en expertisecentrum
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RMA	Record Management Applicatie
RMC	Regionaal Meld- en coördinatiepunt
RO	Ruimtelijke ordening
ROC	Regionaal opleidingscentrum
ROK	Regionaal Operationeel Kader
ROVL	Richtlijn openbare verlichting
RPvE	Ruimtelijk Programma van Eisen
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
Ruddo	Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden
RUP	Regionaal UitvoeringsProgramma
RVCS	Regeling verwijdering calamiteuze stoffen
RvIG	Rijksdienst voor identiteitsgegevens
RVP	Rijksvaccinatieprogramma
SD	Sociaal Domein
SGDK	Samenwerking Grensgebied De Kempen
SISA	Single information, Single audit
SLA	Schone Luchtakkoord
SMA	Sociaal Medische Advisering
SOK	Samenwerkingsovereenkomst
SOR	Samenhangende Objectenregistratie
SPRONG	project Samen bouwen met Partners in Regio's aan Omgevingsplannen in Nederlandse Gemeenten
SPUK	Specifieke Uitkering
SRE	Samenwerkingsverband Regio Eindhoven
SSC	Shared Service Center
Stika	Stimuleringskader landschappen
SVB-BGT	Samenwerkingsverband Van Bronhouders – Basisregistratie Grootschalige Topografie
SvJ	Samen voor Jeugd
SW	Sociale Werkplaats
SWI	Samenwerking Werk en Inkomen
SZW	Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid
Tam IMRO	Tijdelijke Alternatieve Maatregel - Informatiemodel Ruimtelijke Ordening
TRK	Team Ruimtelijke Kwaliteit

AB	Algemeen Bestuur
UVV	Uitvoeringsprogramma Verkeer & Vervoer
UWV	Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen
VANG	Van Afval naar Grondstof
VCC	Vrijwilligerscentrale Cranendonck
v-GRP	Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan
VNG	Vereniging Nederlandse Gemeenten
VO	Voortgezet Onderwijs
VOG	Verklaring Omtrent Gedrag
VR	Veiligheidsregio
VRBZO	Veiligheidsregio Brabant Zuidoost
VTa	Visual Tree Assessment
VTBC	Vrijtijdsbedrijf Cranendonck
VVE	Voorschoolse en Vroegschoolse Educatie
VvE	Vereniging van Eigenaren (ihkv verduurzaming)
VTH	Vergunningen Toezicht en Handhaving
VvC	Vereniging van Contracten
VTV	Voorwaardelijke Vergunning Tot Verblijf
VVV	Vereniging voor Vreemdelingenverkeer
W&I	Werk & Inkomen
Wabo	Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
WAC	Wmo Adviesraad Cranendonck
WAS	Warenwetbesluit Attractie en Speeltoestellen
Wbb	Wet bodembescherming
WEB	Wet educatie en beroepsonderwijs
Wet OKE	Wet Ontwikkelkansen door Kwaliteit en Educatie
WEW	Stichting Waarborgfonds Eigen Woningbouw
WGA	Werkhervattingsregeling Gedeeltelijk Arbeidsongeschikten
WGS	Wet Gemeentelijke Schuldhelp
WHVZ	Wet Hygiëne en Veiligheid Zwemgelegenheden
WIJ	Wet Investeren in Jongeren
Wkb	Wet kwaliteitsborging voor het bouwen
WKO	Warmte-Koude-Opslagsysteem
WKPB	Wet kenbaarheid publiekrechtelijke beperkingen onroerende zaken
WKR	Werkkostenregeling
Wlz	Wet Langdurige Zorg
Wmebv	Wet Modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer
WML	Wet minimumloon en minimum vakantiebijslag
Wmo	Wet Maatschappelijke Ondersteuning
Wob	Wet openbaarheid van bestuur
WOZ	Wet Onroerende Zaakbelastingen
Woo	Wet open overheid
Wro	Wet Ruimtelijke Ordening
WSJG	Waar Staat Je Gemeente
WSW	Wet Sociale Werkvoorziening
Wtcg	Wet tegemoetkoming chronisch zieken en gehandicapten
WTI	Werkgroep Tegengaan Identiteitsgegevens

AB	Algemeen Bestuur
WV	Woonvoorzieningen
WVG	Wet Voorzieningen Gehandicapten
Wvr	Wet Veiligheidsregio's
WWB	Wet Werk en Bijstand
WWnV	Wet Werken naar Vermogen
WWV	Wet Werkloosheidsvoorziening
XXLLNC	Excellence zaaksysteem
ZLTO	Zuidelijke land- en tuinbouworganisatie
ZZP	Zelfstandigen zonder personeel